FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

SULTAN II. ABDÜLHAMİT DÖNEMİ TÜRBE MİMARİSİ VE FATİH GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİNİN RESTORASYON ÖNERİSİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Nimet Elif UZUNOĞLU

Mimarlık Anabilim Dalı

AĞUSTOS 2019

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

SULTAN II. ABDÜLHAMİT DÖNEMİ TÜRBE MİMARİSİ VE FATİH GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİNİN RESTORASYON ÖNERİSİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Nimet Elif UZUNOĞLU

(150211007)

Mimarlık Anabilim Dalı

Mimari Koruma - Restorasyon Programı

Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Alidost ERTUĞRUL

Teslim Tarihi: 19 Ağustos 2019

FSMVÜ, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Mimarlık Anabilim Dalı Mimari Koruma – Restorasyon Yüksek Lisans 150211007 numaralı öğrencisi, **Nimet Elif UZUNOĞLU**, ilgili yönetmeliklerin belirlediği gerekli tüm şartları yerine getirdikten sonra hazırladığı, **"SULTAN II. ABDÜLHAMİT DÖNEMİ TÜRBE MİMARİSİ VE FATİH GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİNİN RESTORASYON ÖNERİSİ"** başlıklı tezini, aşağıda imzaları olan jüri önünde başarı ile sunmuştur.

Tez Danışmanı: **Dr. Öğr. Üyesi Alidost ERTUĞRUL** …….
Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi

Jüri Üyeleri: **Prof. Dr. Fatma Zeynep AYGEN** …….
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

Jüri Üyeleri: **Dr. Öğr. Üyesi Ömer DABANLI** …….
Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi

Teslim Tarihi: 16/ 05/2019

Savunma Tarihi: 19/06/2019

ÖNSÖZ

Tez çalışmamda danışmanlığımı yürüten, çalışmalarımda bana yol gösteren ve yardımlarını esirgemeyen değerli hocam Dr. Alidost Ertuğrul' a; araştırmam sırasında arşivlerini benimle paylaşan İstanbul Türbeler ve Müzeler Müdürlüğü çalışanlarına; sabır ve özverilerinden dolayı değerli aileme; manevi desteklerinden dolayı tüm mesai arkadaşlarıma içtenlikle teşekkür ederim.

Mayıs 2019 Nimet Elif UZUNOĞLU

İÇİNDEKİLER

Sayfa

i
ÖNSÖZ ..... **i**
İÇİNDEKİLER ..... **iii**
KISALTMALAR ..... **v**
ŞEKİL LİSTESİ ..... **vii**
ÖZET ..... **xi**
SUMMARY ..... **xiii**
1. GİRİŞ **1**
1.1 Tezin Amacı ve Kapsamı 1
1.2 Tezin Yöntemi 1
2. TÜRBE MİMARİSİNİN GELİŞİMİ VE 19.YY İSTANBUL TÜRBELERİ **3**
2.1 Tarihi Süreçte Türbe Mimarisi 3
2.2 Türbe Mimarisinin Tarihsel Gelişimi 4
2.3 Osmanlıda Türbe Kavramı ve Gelişimi 6
2.4 19.Yüzyıl İstanbul Türbe Örnekleri 8
2.4.1 Şah Sultan Türbesi (1800-01) 10
2.4.2 Nakşıdil Sultan Türbesi (1817-18) 11
2.4.3 Sultan II. Mahmud Türbesi (1839-40) 14
2.4.4 Sultan Abdülmecid Türbesi (1855) 23
2.4.5 Mustafa Reşit Paşa Türbesi (1858) 27
2.4.6 Keçecizade Fuad Paşa Türbesi (1868) 29
2.4.7 Sultan V. Mehmed Reşat Türbesi (1913-14) 30
3. GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA VE RESTORASYON ÖNERİSİ **31**
3.1 Belgeleme ve Rölöve Çalışması 31
3.1.1 Konumu 33
3.1.2 Tarihçe 34
3.1.2.1 Güluştu Valide Sultan 34
3.1.2.2 Güluştu Valide Sultan Türbesi Yapı Tarihçesi 34
3.1.3 İmar Planı ve Resmi Belgelerde Geçen Bilgiler 35
3.1.4 Mimari Özellik ve Yapısal Tipoloji 45
4.1.4.1. Planlar 45
4.1.4.2. Cepheler 50
4.1.4.3. Detaylar 60
4.1.4.4. Yapım Tekniği ve Malzeme 73
4.1.4.5. Yapısal Bozulmalar ve Nedenleri 78
3.2 Restitüsyon 86
3.2.1 Planlar 94
3.2.2 Görünüşler 106
3.2.3 Detaylar 111
3.3 Restorasyon 112
3.3.1 Restorasyonun Amacı 112
3.3.2 Restorasyon İlkeleri 113
3.3.3 Restorasyon Önerileri 113
3.3.3.3 Mekansal Kullanım 113

3.3.3.4 Müdahaleler 118
3.3.3.4.1. Niteliksiz Malzeme ve Eklerin Uzaklaştırılması 118
3.3.3.4.2. Bakım ve Temizleme 119
3.3.3.4.3. Sağlamlaştırma 120
3.3.3.4.4. Bütünleme 120
3.3.3.4.5. Yeniden Yapım 122
4. DEĞERLENDİRME VE SONUÇ 123
KAYNAKLAR 125
EKLER 128
ÖZGEÇMİŞ 199

KISALTMALAR

İ.T.M.M **:** İstanbul Türbeler Ve Müzeler Müdürlüğü

K.M.K.M **:** Kültürel Miras Koruma Müdürlüğü

İ.B.B **:** İstanbul Büyükşehir Belediyesi

İ.V.B.M **:** İstanbul Vakıflar 1.Bölge Müdürlüğü

YY. **:** Yüzyıl

NOT: Bu tez çalışmasında, kaynağı belirtilmeyen tüm şekiller tarafımca belgelenmiştir.

ŞEKİL LİSTESİ

Sayfa

Şekil 1: Şah Sultan Türbesi (İTMM Arşivi), Eyüp 10
Şekil 2: Şah Sultan Türbesi (İTMM Arşivi), Eyüp 11
Şekil 3: Nakşıdil Türbesi, Fatih 12
Şekil 4: Nakşıdil Türbesi, Fatih 13
Şekil 5: Nakşıdil Türbesi (İTMM Arşivi), Fatih 13
Şekil 6: Sultan II.Mahmud Türbesi (İTMM Arşivi), Çemberlitaş 15
Şekil 7: Sultan II.Mahmud Türbesi Planı (İBB Arşivi) 16
Şekil 8: Sultan II.Mahmud Türbesi Kesiti (İBB Arşivi) 16
Şekil 9: Sultan II.Mahmud Türbesi Görünüşü (İBB Arşivi) 17
Şekil 10: Sultan II.Mahmud Türbesi (İTMM Arşivi),Çemberlitaş 17
Şekil 11: Sultan II. Mahmud Türbesi, Çemberlitaş (İTMM Arşivi) / 2015 18
Şekil 12: Sultan II. Mahmud Türbesi, Çemberlitaş (Restorasyon Sonrası) / 2018 18
Şekil 13: Sultan II. Mahmud Türbesi, Çemberlitaş (İTMM Arşivi) / 2015 19
Şekil 14: Sultan II. Mahmud Türbesi, Çemberlitaş (Restorasyon Sonrası) / 2018 19
Şekil 15: Sultan II. Mahmud Türbesi, Çemberlitaş (İTMM Arşivi) / 2015 20
Şekil 16: Sultan II. Mahmud Türbesi, Çemberlitaş (Restorasyon Sonrası) / 2018 20
Şekil 17: Sultan II. Mahmud Türbesi, Çemberlitaş (İTMM Arşivi) / 2015 21
Şekil 18: Sultan II. Mahmud Türbesi, Çemberlitaş (Restorasyon Sonrası) / 2018 21
Şekil 19: Sultan II. Mahmud Türbesi, Çemberlitaş (Restorasyon Sonrası) / 2018 22
Şekil 20: Sultan II. Mahmud Türbesi, Çemberlitaş (Restorasyon Sonrası) / 2018 22
Şekil 21: Sultan Abdülmecid Türbesi Planı ve iç mekan görünümü (İTMM Arşivi), Fatih 23
Şekil 22: Sultan Abdülmecid Türbesi iç mekan görünümü / 2017 24
Şekil 23: Sultan Abdülmecid Türbesi tavan görünümü / 2017 24
Şekil 24: Sultan Abdülmecid Türbesi, Fatih 25
Şekil 25: Sultan Abdülmecid Türbesi, Fatih 26
Şekil 26: Mustafa Reşid Paşa Türbesi (İTMM Arşivi), Bayezid 27
Şekil 27: Mustafa Reşid Paşa Türbesi (İTMM Arşivi), Bayezid 28
Şekil 28: Keçecizade Fuad Paşa Türbesi (İTMM Müdürlüğü Arşivi), Çemberlitaş 29
Şekil 29: Sultan V. Mehmed Reşad Türbesi, Eyüp 30
Şekil 30: Güluştu Valide Sultan Türbesi Orthofotosu 31
Şekil 31: Güluştu Valide Sultan Türbesi Orthofotosu 32
Şekil 32: Güluştu Valide Sultan Türbesi Konumu (Google Haritalar,2019) 33
Şekil 33: 18 Nolu Pervititch Haritasında Güluştu Türbesi 36

Şekil 34: 1949 Tarihli Belge (Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi) 37
Şekil 35: 1949 Tarihli Belge (Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi) 38
Şekil 36: 1949 Tarihli Belge (Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi) 39
Şekil 37: 1949 Tarihli Belge (Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi) 40
Şekil 38: 1949 Tarihli Belge (Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi) 41
Şekil 39: 1949 Tarihli Belge (Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi) 42
Şekil 40: 1949 Tarihli Belge (Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi) 43
Şekil 41: 1949 Tarihli Belge (Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi) 44
Şekil 42: Planlar 46
Şekil 43: Üst Örtü Bezeme Planı 47
Şekil 44: Kubbede Yer Alan Kalemişi Bezeme 48
Şekil 45: Tavan Görünüşleri 48
Şekil 46: Kubbe Üzeri Kurşun Kaplama 49
Şekil 47: Güneydoğu Cephesi 50
Şekil 48: Türbe Genel Görünüşleri /2017 51
Şekil 49: Üst Pencere Demir Parmaklık - 2001 Restorasyon Öncesi / 2017 52
Şekil 50: Güneydoğu Cephesi 53
Şekil 51: Güneydoğu Cephesi 53
Şekil 52: Kuzeybatı Cephesi 55
Şekil 53: Kuzeybatı Cephesi 55
Şekil 54: Kuzeydoğu Cephesi 56
Şekil 55: Kuzeydoğu Cephesi 57
Şekil 56: Güneybatı Cephesi 58
Şekil 57: Güneybatı Cephesi 59
Şekil 58: Sanduka Planları 60
Şekil 59: SD1 Ahşap Sanduka 62
Şekil 60: SD1 Ahşap Sanduka 62
Şekil 61: SD2 Ahşap Sanduka 63
Şekil 62: SD2 Ahşap Sanduka 63
Şekil 63: SD3 Ahşap Sanduka 64
Şekil 64: SD3 Ahşap Sanduka 64
Şekil 65: SD4 Ahşap Sanduka 66
Şekil 66: SD4 Ahşap Sanduka ve Demir Şebekesi 66
Şekil 67: SD5 Ahşap Sanduka 67
Şekil 68: SD5 Ahşap Sanduka ve Ahşap Şebekesi 68
Şekil 69: SD6 Ahşap Sanduka 69

Şekil 70: SD6 Ahşap Sanduka 69
Şekil 71: SD7 Ahşap Sanduka 70
Şekil 72: SD7 Ahşap Sanduka 70
Şekil 73: SD8 Ahşap Sanduka 71
Şekil 74: SD8 Ahşap Sanduka 71
Şekil 75: SD9 Ahşap Sanduka 72
Şekil 76: SD9 Ahşap Sanduka 72
Şekil 77: Zemin Kat Planı / Malzeme Analizi 73
Şekil 78: Bezeme Planı / Malzeme Analizi 74
Şekil 79: Cephe Malzeme analizi.....75
Şekil 80: Cephe Görünüşleri 75
Şekil 81: Döşeme Görünüşleri 76
Şekil 82: Kesitte Malzeme .analizi 77
Şekil 83: İç Mekan Pencere Görünüşleri 77
Şekil 84: Zemin Kat Hasar analizi 79
Şekil 85: Zemin Katta Hasar analizi 80
Şekil 86: Çatıda Hasar analizi 81
Şekil 87: Kesitte Hasar analizi 82
Şekil 88: Cephede Hasar analizi 83
Şekil 89: Cephede Hasar analizi 84
Şekil 90: Sanduka Görünüşleri 85
Şekil 91: Alman Mavileri'nde Güluştu Türbesi (1913-1914) 87
Şekil 92: Alman Mavileri'nde Güluştu Türbesi (1913-1914) 87
Şekil 93: Güluştu Türbesi ve Nakşıdil Valide Sultan Türbesi'nin Bulunduğu Avluya Giriş Kapısı (Alman Arkeoloji Enstitüsü) 88
Şekil 94: 2126 Ada 24 Parsel-Fatih Külliyesi (Abdülhamit Arşivi) 88
Şekil 96: Eyüp, Sultan V. Mehmed Reşad Türbesi.....91
Şekil 97: Eyüp, Üryanizade Ahmed Esad Efendi Türbesi 92
Şekil 98: Eyüp, Kaptan-ı Derya Hasan Hüsnü Paşa Türbesi 92
Şekil 99: Eyüp, Adile Sultan Türbesi.....93
Şekil 100: Fatih, Sultan Abdülmecid Türbesi 94
Şekil 101: Eyüp, Abdülvedud Türbesi 94
Şekil 102: Çatı Planı - Restitüsyon 95
Şekil 103: Tombak Olduğu İfade Edilen Bakır Alemin Hilal Şeklindeki Üst Kısmı 96
Şekil 104: Tombak Olduğu İfade Edilen Bakır Alemin Hilal Şeklindeki Üst Kısmı 96
Şekil 105: Giriş Kapısı – 2001 Restorasyon Öncesi / 2017 97

Şekil 106: Alt Pencere Doğrama ve Kapak - 2001Restorasyon Öncesi / 2017 98
Şekil 107: Alt Pencere Doğrama ve Demir Parmaklık - 2001Restorasyon Öncesi / 2017 98
Şekil 108: Alt Pencere Mermer Denizlik -2001Restorasyon Öncesi / 2017 99
Şekil 109: Üst Pencere Doğrama - 2001Restorasyon Öncesi / 2017 99
Şekil 110: Üst Pencere Doğrama ve Demir Parmaklık - 2001 Restorasyon Öncesi / 2017 . 100
Şekil 111: Pencere Doğrama ve Demir Parmaklık Göürünüşü / 2017 100
Şekil 112: Üst Pencere Tabanlarındaki Tuğla - 2001 Restorasyon Öncesi / 2017 101
Şekil 113: Epoksi Harçla Çatlak Doldurulması- 2000-2003 Onarım Uygulaması 102
Şekil 114: Üst Örtü Bezeme Planı - 2001 Restorasyon Öncesi / 2017 102
Şekil 115: Üst Örtü Bezeme Planı - 2001 Restorasyon Öncesi / 2017 103
Şekil 116: Kubbe Kasnağı - 2001 Restorasyon Öncesi / 2017 103
Şekil 117: Üst Örtü Kurşun Kaplama - 2001 Restorasyon Öncesi / 2017 104
Şekil 118: Kurşun Kaplamanın Yenilenmesi - 2000-2003 Onarım Uygulaması 105
Şekil 119: Alem - 2001 Restorasyon Öncesi / 2017 105
Şekil 120: Güneydoğu Cephesi 106
Şekil 121: Kuzeydoğu Cephesi 107
Şekil 122: Güneybatı Cephesi 108
Şekil 123: Pencerenin Her İki Yanındaki Pilastırlar - 2001 Restorasyon Öncesi / 2017 109
Şekil 124: Pencerenin Sağ Yanındaki Pilastır - 2003 Restorasyon Öncesi / 2017 109
Şekil 125: Pencerenin Sol Yanındaki Pilastır - 2003 Restorasyon Öncesi / 2017 110
Şekil 126: Üst Kat Pencere Söveleri - 2001/2003 Restorasyon Öncesi / 2017 110
Şekil 127: Profilli İmitasyon Kubbe Alt Silmesi - 2003 Restorasyon Öncesi / 2017 111
Şekil 128: Sanduka Planları 111
Şekil 129: Sanduka Detayı 112
Şekil 130: Planlar 114
Şekil 131: Çatı Planı 114
Şekil 132: Tombak Olduğu İfade Edilen Bakır Alem 115
Şekil 133: Kesit 116
Şekil 134: Sanduka Planları 117
Şekil 135: Üst Pencere Demir Parmaklık - 2001 Restorasyon Öncesi / 2017 119
Şekil 136: Giriş Kapısı - Restorasyon Projesindeki Bütünlemeler 121

SULTAN II. ABDÜLHAMİT DÖNEMİ TÜRBE MİMARİSİ VE FATİH GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİNİN RESTORASYON ÖNERİSİ

ÖZET

Türbe mimarisi, çağlar öncesinden beri süregelen ölülere saygı inancıyla ortaya çıkmıştır. İslam topraklarına ise Türklerle birlikte girmiştir.

Osmanlı Devleti, Lale Devri ile birlikte Batılılaşma sürecine girmiştir. Ve bu hareketlenme tüm mimari eserlere yansımıştır. Bu etkilenme süreciyle birlikte türbe mimarisinde de değişiklikler meydana gelmiştir.

Çalışmalar sırasında Barok ve Ampir üslubun açıkça yansıması olan, 19.yy ve 20.yy mimari özelliklerini taşıyan türbeler incelenmiştir. Çalışmanın detaylı konusu olan İstanbul ili, Fatih ilçesi, Ali Kuşçu Mahallesi 2126 Ada 24 Parselde yer alan Güluştu Valide Sultan Türbesidir. Bu bağlamda incelenen yapının güncel durumunun değerlendirilmesi, restorasyon ve koruma amacıyla önerilerin geliştirilmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türbe, Batılılaşma, Fatih

THE TOMB ARCHITECTURE IN THE ERA OF EMPEROR ABDULHAMIT II AND THE PROPOSAL FOR THE RESTORATION OF GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TOMB

SUMMARY

The tomb architecture emerged with the belief of respect to the death that has been continuing down the ages. This, however, entered to the land of Islam along with the Turks.

The Ottoman Empire had entered to the era of Westernization with the Tulip Period. And this movement was reflected on all works of architecture. Changes also occurred in the tomb architecture with this era of exposure.

In the other studies, the tombs with the features of 19th and 20th centuries, a clear reflection of Baroque and Imperial styles, have been reviewed. The detailed subject of my thesis is Güluştu Valide Sultan Tomb, located in Istanbul province, Fatih county, Ali Kuşçu district, 2126 block , 24 Parcel. This study aims at evaluation of the current condition of this building reviewed in this context, its restoration, and the development of proposals for its improvement.

Key Words: Tomb, Westernization, Fatih

1. GİRİŞ

1.1 Tezin Amacı ve Kapsamı

Tezin temel amacı; İstanbul ili, Fatih ilçesi, Ali Kuşçu Mahallesi 2126 Ada 24 Parselde yer alan Güluştu Valide Sultan Türbesi'nin mevcut durumunun tüm nitelikleri ile tanımlanması, sorunlar, aşınma ve yapısal bozulmalarının tespit edilerek rölövesinin hazırlanması, geçmiş durumunun ve dönem özelliklerinin belirlenerek, karşılaştırmalı analiz yöntemleri ile restitüsyonunun hazırlanması ve rölöve ve restitüsyondan yararlanılarak temel ilkeler kapsamında restorasyon önerisinin hazırlanmasıdır. Bu çalışma ile alandaki mevcut sorunların giderilmesi, mevcut değerlerin korunması, potansiyellerinin değerlendirilerek alanın çekici hale getirilmesi, ileride yaşanabilecek eskime, yıpranma vb. için önlem alınması amaçlanmaktadır.

1.2 Tezin Yöntemi

Bu çalışma Güluştu Valide Sultan Türbesi'nin mevcut durumunu belgeleyen rölöve yapının ilk yapıldığı döneme, 19. yy'a ait restitüsyon çalışmaları ve onarım sonrası kullanımına devam edilecek olan restorasyon önerisini kapsamaktadır. Yapı ile ilgili çalışmalara arşiv ve literatür taramaları ile başlanmıştır. Vakıflar Genel Müdürlüğü, Türbeler ve Müzeler Müdürlüğü, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültürel Miras ve Koruma Müdürlüğü, Başbakanlık Osmanlı Arşivi dosyaları araştırılarak konuyla ilgili çalışmalar elde edilmiştir.

2. TÜRBE MİMARİSİNİN GELİŞİMİ VE 19.YY İSTANBUL TÜRBELERİ

Osmanlıda 19.yy'da hem sanat hem mimaride Batı etkileri kendini göstermeye başlamıştır.[1] Batılılaşma etkileri, Lale Devri ile ilk olarak Kâğıthane'de başlamış, ancak Avrupa mimarisine benzemekten daha çok Osmanlı mimarisinin özgün kalıplarına yenilikler getirme çabasına girilmiştir. [2] Lale Devri'yle başlayan Batı etkileri, artarak devam etmiş ve 19. yüzyılın ikinci yarısından sonra Osmanlı mimarisinde yoğun bir şekilde Barok ve Rokoko üslupları görülmeye başlanmıştır. Tezin konu kapsamında incelenen Güluştu Valide Sultan Türbesi ise bu dönemin özelliklerini yansıtan önemli bir yapıdır. Güluştu Türbesinin daha iyi analiz edilmesi ve korunması adına dönemin özelliklerini yansıtan diğer türbeler incelenmiştir. Türbelerin yapısal, şematik plan, süsleme ve bezeme programı açısından birbirine benzeyen örnekleri seçilmeye çalışılmıştır. Bu incelemeler diğer başlıklarda ele alınarak açıklanmıştır.

2.1 Tarihi Süreçte Türbe Mimarisi

Türbeler, mumyalanan veya toprağa verilen cesetlerin korunması ve ölen kişinin anılarının ölümsüzleştirilmesi amacıyla inşa edilen yapılardır. İslami inanca göre, topraktan yaratılan insan, ölünce gömülerek tekrar toprağa dönecektir. Bu inanış İslam kültüründe türbe/mezar mimarisinin gelişmesini sağlamıştır. İslam topraklarında tanınmış kişilerin mezar anıtları türbe kelimesi dışında, "kümbet, ravza, makam, kubbe, meşhed, darîh, buk'a" gibi adlarla da anılmaktadır. Bu adlandırmalar genellikle yapının ait olduğu kişinin makam ve mevkii, içinde bulunduğu sosyal, dinî ve siyasî topluluk, ayrıca yapının mimari özelliğini yansıtmakla birlikte birbirinin yerine de

[1] Yılmaz Can, Recep Gün, *Türk İslam Sanatları ve Estetiği*, Kayıhan Yayınları, İstanbul 2006, 252.
[2] Ayda Arel, *On sekizinci Yüzyıl İstanbul Mimarisinde Batılılaşma Süreci*, İ.T.Ü. Mimarlık Fakültesi Baskı Evi, İstanbul 1975, 29.

kullanılmıştır. Mimari özelliklerinin farklılığından dolayı, Selçuklu mezar yapıları kümbet, Osmanlı dönemi yapıları türbe olarak adlandırılmaktadır.[3]

2.2 Türbe Mimarisinin Tarihsel Gelişimi

Abbasî halifelerinden Müntasır-Billah için Rum asıllı annesi tarafından Samarra'da inşa ettirilen, sekizgen planlı bir dehlizle kuşatılmış kubbeli kare bir mekandan oluşan Kubbetü's- Suleybiyye, sadece Abbasî mimarlığının değil İslam mimarlığının da ilk mezar yapısı olarak önem arz etmekle birlikte tipolojik etkisi bulunmayan bir yapı durumundadır. [4]

Daha büyük uygulanan plan şemaları ve zenginleşen süsleme özellikleri dışında başlarda önemli bir gelişme gösteremeyen Selçuklular, Serahs'ta XI. yüzyıla ait Ebü'l-Fazl Türbesi ile Astanababa'da Alemberdar Türbesi'nde girişleri bir eyvan şeklindeki hazırlık mekanlarının içine alarak önemli bir yenilik getirmişlerdir.[5] Çift kubbe kullanımı ile bu küçük ölçekli yapılara abidevi bir görünüm kazandırmaya çalışan Selçukluların uygulamalarında dikkati çeken bir başka özellik ise diğer cephelere de portalden aşağı kalmayacak derecede önem verilmiş olmasıdır. Her iki özelliği en açık biçimde yansıtan Merv'deki Sultan Sencer Türbesi (1157) Büyük Selçuklu mimarisinin şüphesiz en dikkate değer mezar yapılarındandır. Gövdesinin üzerine oturtulan çift kubbeli tasarımı ile etkileyici bir mimarlık çalışması ortaya koyulmuştur. Yapının günümüze intikal etmeyen dış kubbesinde kullanıldığı bilinen[6] firuze renkli sırlı tuğlalarla çininin mezar mimarisindeki yerini de belirlediği söylenebilir. İç mekanda bir diğer önemli süsleme unsuru olan alçının kullanımı ise henüz küçük ölçeklerdedir.[7]

Büyük Selçuklular' dan sonra, mezar anıtları açısından en önemli uygarlık Anadolu Selçuklularındır. İran'daki silindirik biçimli ve tuğladan yapılmış olan kümbetlere karşılık Anadolu'da daha çok dört köşeli bir kaide üzerine sekizgen olarak yükselen, kesme taşlarla kaplanmış kümbetler görülmektedir. Anadolu Selçuklularından günümüze ulaşan en eski türbe, İzzeddin Keykavus'un Sivas'ta yaptırdığı medresenin bir hücresinde oluşturulmasıyla türbe-medrese ilişkisinin ilk örneklerinden birini sunan İzzeddin Keykavus Türbesi'dir. Kümbetler

---

[3] Bektaşoğlu, Mustafa, *Anadolu'da Türk İslam Sanatı*, Dib Yayınları, Ankara 2009, 250.
[4] Daş, Ertan, *Erken Dönem Osmanlı Türbeleri*, Gökkubbe Yayınları, İstanbul 2007.
[5] Önkal, Hakkı, *Anadolu Selçuklu Türbeleri*, Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara 1996.
[6] Önkal, Hakkı, *Anadolu Selçuklu Türbeleri*, Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara 1996.
[7] Önkal, Hakkı, *Anadolu Selçuklu Türbeleri*, Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara 1996.

genellikle çift cidarlı örtü sistemine sahip olup, içte kubbe dışta konik ya da piramidal örtü sistemine sahiptir.[8]

Anadolu Selçuklularının tarih sahnesinden çekilmesiyle bağımsız hareket etmeye başlayan beyliklerin parçalı bir görünüme büründürdüğü Anadolu'da mezar mimarisi de buna bağlı olarak çok renkli bir görünüm kazandığı Hakkı Önkal tarafından bizlere aktarılmaktadır. Silindir, sekiz kenarlı poligonal ve kare planın öne çıktığı bu dönemde Osmanlılara ait Şehzade Mustafa Türbesi'nde olduğu gibi altıgen planlı örneklerle de karşılaşılmaktadır. Ancak devrin en önemli yeniliği baldaken tarzı adı verilen, kenarları açık türbe modelinin ortaya çıkışıdır. Karamanoğulları'nın Karaman'daki Karabaş Velî Türbesi'nde olduğu gibi sekizgen ve Osmanlılara ait İznik'teki Sarı Saltuk ve Ankara'daki Arap Baba türbelerinde kare planlı örnekleri bulunan açık türbeler sonraki dönemlerde sık sık kullanılmıştır.

Selçuklu sonrası Anadolu'da İlhanlı hakimiyeti sırasında yapılan Nureddin b. Sentimur Türbesi kesme taştan kare alt yapı üzerinde tuğladan kırık piramidal bir külahla örtülüdür. Eretna Beyliği'nin kısa süren siyasî hayatı içinde ilgi çekici bir yapı Kırşehir'deki 733 tarihli Aşık Paşa Türbesi'dir. Tamamen mermerden inşa edilen türbenin kubbeli kare mekanının yan kısmına alınmış giriş holünün dar kanadında bulunan portali ile, tali unsurlar ve süsleme detayları ile adeta Osmanlılar'da karakteristik hale gelecek olan üslubun başlangıcıdır. Nitekim bu üslup, Yıldırım Bayezid'in Bursa'daki külliyesinde yer alan türbesinde kare planlı mekanın önüne yerleştirilen üç bölümlü revak tasarımı ile olgun biçimine kavuşmuştur.

Selçuklu türbe mimarisinden Osmanlı türbe mimarisine geçişin ilk örnekleri İznik ve Bursa'da görülmektedir. Fetih öncesi dönemde özellikle Bursa ve Edirne'de yoğunlaşan sınırlı sayıdaki örneğin dışında, Osmanlı türbelerinin büyük çoğunluğu İstanbul'da bulunmaktadır.

---

[8] Daş, Ertan, *Erken Dönem Osmanlı Türbeleri*, Gökkubbe Yayınları, İstanbul 2007.

2.3 Osmanlıda Türbe Kavramı ve Gelişimi

Osmanlı türbelerinin 600 yıllık periyoddaki gelişimi ile mimari ve bezeme özellikleri irdelendiğinde erken, klasik ve geç (batılılaşma) dönemler halinde kategorize edilen mimarinin genel gelişim çizgisine paralel bir süreç izlenir. Çelebi Sultan Mehmed'in kendi adına yaptırdığı türbede (Bursa Yeşil Türbe) alışılmadık şekilde Orta Asya mimarlığından esinlenmiş olması Diez Ernst tarafından Timur'la sanatsal bir boy ölçüşme olarak değerlendirilmiştir.[9] Oğlu II. Murad'ın Bursa'daki külliyesinde yer alan türbesi İslami anlayışın biçimlendirdiği aydınlık kubbeli tasarımı ile dikkati çekmektedir. Bizzat sultanın vasiyetiyle ortaya çıktığı bilinen bu model, ulema sınıfının tercih ettiği açık türbeler bir yana bırakılırsa Osmanlı mimarisindeki tek örnek olduğu aktarılmaktadır.[10] İstanbul'un fethinden sonra inşa edilen Mahmud Paşa Türbesi dış cephe süslemesiyle farklı bir yapıdır.

II. Bayezid ve Yavuz Sultan Selim türbeleri sekizgen planlı kubbeli şemalarıyla külliyelerde yerini almıştır. Osmanlı mimarisinde önemli bir yeri olan Mimar Sinan'ın türbe mimarisine farklı katkılarda bulunduğu görülmektedir. İlk defa Kanuni Sultan Süleyman Türbesi'nde uyguladığı çift kabuklu ve çift kubbeli tasarım şemasını, Ayasofya'daki Sultan II. Selim Türbesi'nde içte ve dışta farklı plan kurguları üzerinde deneyerek mükemmele ulaştıran Sinan, cami mimarisinde olduğu gibi türbe mimarisinde de yenilikler yapmıştır.

Halefleri tarafından benimsenen bu şema, III. Murad ve III. Mehmed için Ayasofya Camii yanında inşa edilen türbelerle 17. yüzyıla intikal etmiştir. 17. yüzyılda türbelerin daha ziyade medreselerle birlikte planlandığı görülmektedir. İlk olarak 16. yüzyılda Sinan'ın Eyüp'te inşa ettiği Sokullu Mehmed Paşa Külliyesi'nde ortaya çıkan bu şema Sinan'ın ardından bu yüzyılın sonunda Koca Sinan Paşa Külliyesi'nde uygulanmıştır. Bu durum 17. yüzyılda Kuyucu Murad Paşa, Ekmekçizade Ahmed Paşa, Köprülü Mehmed Paşa külliyelerinde devam eder. 18. yüzyılın başında Gülnuş Emetullah Valide Sultan için Üsküdar'daki külliyesinde inşa edilen türbe kafesli kubbesiyle hanedan türbeleri içinde farklı bir uygulamadır.

Klasik Devir 'de en çok uygulanan türbe tipi poligonal, yani çok gövdeliler olup bunlardan altı kenarlılara ait iki örnek bulunurken diğerlerinin tamamı sekizgendir.

---

[9] Diez, Ernst, Aslanapa, Oktay, *Türk Sanatı*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul 2007.
[10] Diez, Ernst, Aslanapa, Oktay, *Türk Sanatı*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul 2007.

Klasik devre ait türbeler iç ve dış örtüleri itibariyle kubbeli yapılar olup kubbeye geçişte değişik unsurlar kullanılmıştır. Bu devrin ilk yapılarında ve özellikle Bursa Muradiye türbeler topluluğu içinde yer alanlarda, gövde şekline göre, baklavalı kuşak, mukarnas dolgulu tromp ve köşe pilastırlarının kemerlerle birbirine bağlanmasıyla elde edilmiş pandantiflerin geçiş unsuru olarak kullanıldığı görülmektedir. Ayrıca yapılarda, mimari aksaklıkların giderilmesi amacıyla da yapı cephelerinde, çeşitli profiller ihtiva eden silmelere yer verilmiştir. Aynı zamanda yapıya plastik özellik kazandıran silmeler, İstanbul üslubu mimari tezyinat ve cephe bezemelerinin esasını oluşturmuştur.

Osmanlıda batılılaşma etkisi ile görülen değişme sonunda mukarnaslı, ya da baklavalı başlıkların, sivri kemerlerin, düz çizgilerin yerlerini, özgün bir şekilde yorumlanmış Batılı biçimler almıştır. Yapıların kemer formlarında sivri kemerin yerine Barok profilli kemerler, mukarnaslı sütun başlıkları yerine Barok başlıklar kullanılmaya başlanmıştır. Yapılarda, kubbe basıklığı azalırken iki katlı kasnak ile kubbenin yüksekliği artırılmıştır.

Osmanlılar'ın dikkatlerini Batı'ya çevirdikleri 18. yüzyılın ortalarından itibaren başta süsleme olmak üzere mimaride dış etkilerin arttığını türbelerde de tespit etmek mümkündür. Nuruosmaniye Külliyesi'nde Şehsuvar Valide Sultan Türbesi, Laleli Külliyesi'nde III. Mustafa Türbesi bu tip yapılardır. Şah Sultan ve Mihrişah Valide Sultan türbelerinin plan ve tasarım özelliklerinde açık şekilde beliren barok ve rokoko detaylar Sultan II. Mahmud Türbesi'nde geleneksel şema üzerine işlenen ampire (ampir) üsluba dönüşür.

Klasik Osmanlı mimarisinde kullanılmayan yuvarlak plan şemasına göre inşa edilen Güluştu Sultan Türbesi dönemin en ilgi çekici yapılarından biridir.

19. yüzyılın sonlarında giderek artan Batı etkilerinin uyandırdığı tepkinin mimarideki yansıması olan neo-klasik üslup, Sultan Mehmed Reşad için Eyüp'te inşa edilen türbede görkemli bir şekilde ele alınarak Osmanlı türbe mimarisinin son örneği olarak tarihe geçmiştir.

2.4 19.Yüzyıl İstanbul Türbe Örnekleri

Mimarinin Batı tesirlerine açıldığı ve düz hatlar yerine dairesel hatların yaygınlaştığı bu dönemde yapılan Mihrişah Türbesi ile Şah Sultan Türbesi ilgi çekici iki örnektir. Bu dönem mimarlarının yaptıkları eserlerde, yeni zevk ve anlayışa uygun olarak klasik form ve şekillerden farklılaşması dikkati çeker.

Silindirik gövdeli türbe mimarisinin ender örneklerinden biri de 19. yüzyıl başlarında tamamlanan Fatih'teki Nakşıdil Türbesi'dir. Yine aynı bahçede olan Güluştu Sultan Türbesi ise, bir diğer silindirik gövdeli yapıdır.

Türbelerin pencere formlarında önemli değişiklikler olmakla beraber, mekanın iki sıra pencere dizisi ile aydınlatılması geleneği devam eder. Klasik dönemin bazı büyük hacimli türbelerinde görülen üç sıra halinde düzenlenmiş pencerelerden, Nuruosmaniye Türbesi hariç tutulursa, vazgeçilmiştir.

18. yüzyılın sonlarına kadar yapılmış olan türbelerde, klasik pencere düzenlemesinin devam ettiği, alt sıradakilerin düz atkılı ve üzerlerinde kemerli alınlıkların bulunduğu, üsttekilerin alçı pencereler olduğu görülmektedir. 19. yüzyıldan itibaren pencere formları, S şeklinde kıvrımların da katıldığı kemerli pencereler haline dönüşmüştür.[11]

Türbelerin giriş kapıları sade ve basit tutulmuştur. Genellikle bu döneme ait giriş açıklıklarının yanında uzanan pilastırlar, kemer tepesi hizasında ikinci kat halinde devam ederler. Taç kapılar kitabeliklerin üzerinde kıvrımlı yaprakların oluşturduğu formlarla son bulurlar.[12]

Türbelerdeki sandukalar, üzeri puşidelerle örtülü olup, sedef kakmalı ahşap parmaklıklar içine alınmışlardır. 19. yüzyılın ikinci yarısından sonra sandukalar madeni şebekelerle çevrilmişlerdir.

III. Mustafa Türbesi hariç, bu devre ait türbelerin bezemesinde çini kaplama görülmez. Duvarlar sık pencereler açılmak suretiyle daraltılmış ve buraları mermer plakalar, pilastırlar ve sütunçelerle doldurulmuştur. Yine bu dönemde türbelerden kaybolan bir diğer unsur, sedef ya da fildişi kakmalı, kündekari tekniğinde hazırlanmış kapı ve pencere kapaklarıdır.[13]

---

11 Arık, Rüçhan, *Batılılaşma Dönemi Anadolu Türk Mimarisine Bir Bakış,* Osmanlı Kültür ve Sanat Ansiklopedisi, Yeni Türkiye Yayınları, X, Ankara 1999, 247-264.

12 Önkal, Hakkı, *Osmanlı Hanedan Türbeleri*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1992.

13 Önkal, Hakkı, *Osmanlı Hanedan Türbeleri*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1992.

Ahşap bezeme bu dönem türbelerinde önemini yitirerek, sadece sandukaları çevreleyen parmaklıklara dönüşmüştür.

19. yüzyılda madeni işlerin türbelerde süsleme amacıyla mimariye daha fazla katıldıkları görülür.

Daha önceleri sandukaları çevreleyen ahşap parmaklıklar bu dönemde yerini madeni şebekelere bırakırlar.[14] Bu şebekeler gümüş, demir ve pirinç gibi değişik madenlerde yapılmış olup, bunlar değişik kompozisyonlar gösteren motif ve yazılarla bezelidirler. Yine aynı değişime kapı kanatları ve pencerelerde de madeni şebekeler olarak rastlamaktayız. Bu dönem türbelerinin inşa kitabeleri talik hatla yazılmış olup, çoğunlukla uzun manzum kıtalar halinde düzenlenmiştir.

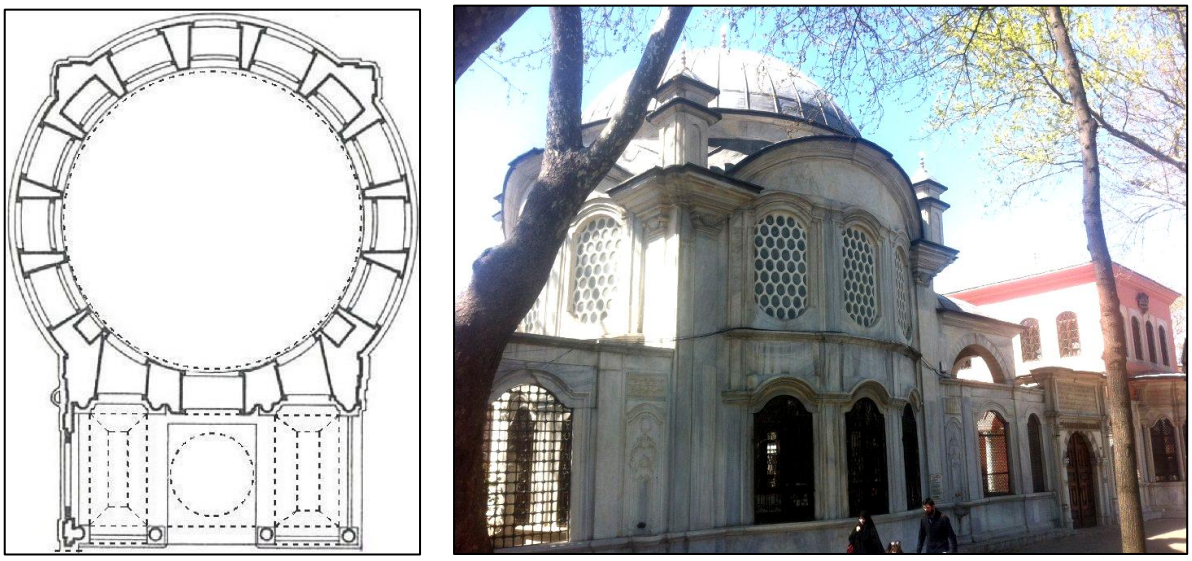
[14] Önkal, Hakkı, *Osmanlı Hanedan Türbeleri*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1992.

2.4.1 Şah Sultan Türbesi (1800-01)

Sultan III.Mustafa'nın kızı, Sultan III.Selim'in kız kardeşi Şah Sultan tarafından Mimar İbrahim Kami Ağa'ya inşaa ettirilmiştir.[15]

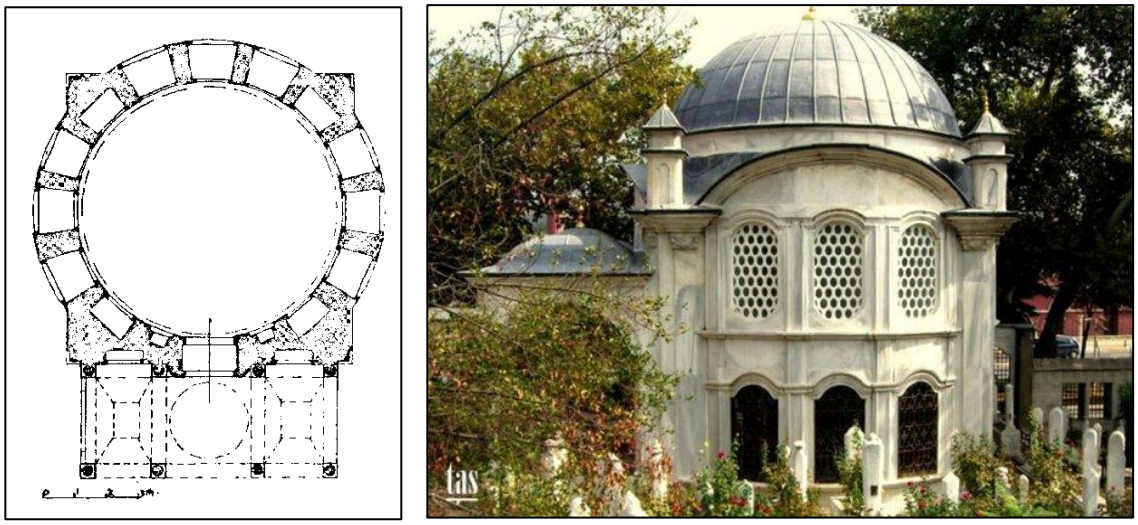
Osmanlı Son Devir yapılarından olan Şah Sultan Türbesi de silindirik planlı olarak düzenlenmiştir. Dış cephede dört paye ile kare formu görünümü sağlanmıştır. Yapının köşeleri zengin profillerle sonlandırılmış pilastırlar üzerinde yükselen kuleciklerle vurgulanmıştır. Eğri yüzeylerdeki kornişler köşe pilastırlar arasında yine ağır silmelerle belirtilmiştir. Alt pencereler bronz şebekelerle korunarak dönem özelliği gösterirken üst pencerelerde ise filgözü formunda alçı dışlıklar kullanılmıştır. Üst örtüde kullanılan kubbe ise doğrudan duvarlar üzerine oturtulmuştur. Kubbe üzerinde bulunan alem Klasik Dönem özelliği göstermektedir. Tombak tekniği ile yapılmış hilal şeklinde alem mevcuttur. Tombak sanatı altın ile civanın karıştırılması ile elde edilen bir tekniktir. Gerek altının pahalı bir maden olması gerekse altının kullanımı Osmanlıda gösteriş olarak algılanması nedeniyle bu yönteme yer yer rastlamaktayız. Özellikle zırh, kalkan, miğfer gibi askeri elemanlarda karşımıza çıkmaktadır.

Yapıya genel olarak yaklaşıldığında barok ve neoklasik dönem özellikleri taşımaktadır.

Şekil 1: Şah Sultan Türbesi (İTMM Arşivi), Eyüp

[15] Serhat Teksarı, *Büyük İstanbul Türbeleri ve İstanbul'da Tüm Ziyaret Yerleri Rehberi*, Osmanlı Yayın Evi, İstanbul 2005, 246-247.

Şekil 2: Şah Sultan Türbesi (İTMM Arşivi), Eyüp

2.4.2 Nakşıdil Sultan Türbesi (1817-18)

Nakşidil Valide Sultan I. Abdülhamit'in (1774–1789) hanımlarından olup, Sultan II. Mahmut'un (1808–1839) annesidir. Aslen Fransız olan Nakşıdil Valide Sultan, Sultan II. Mahmut'un padişah olması ile Valide Sultan olmuştur. 1817 yılında tüberkülozdan ölmüştür.

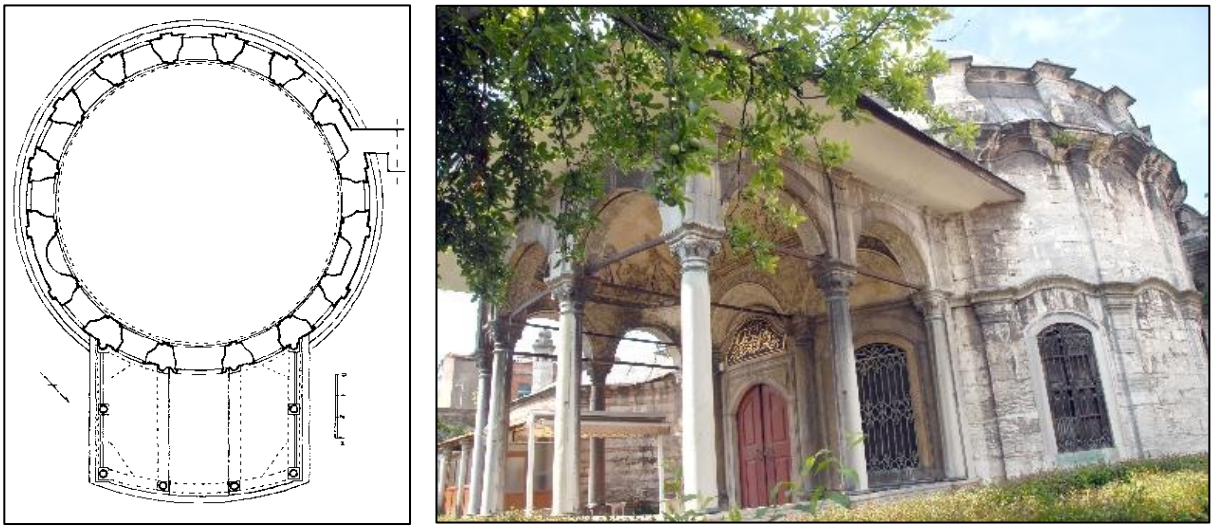
Barok üslubundaki türbelerin İstanbul'daki en gösterişli örneklerinden biri olan türbe, Fatih Camii'nin güneyindeki avlu kapısının doğusunda iki basamaklı bir kaide ile düzlenmiş zemin üzerine oturtulmuş silindirik gövdeli bir yapıdır.

Giriş cephesi kuzeydoğu yönünde olup sekiz adet mermer sütuna dayanan, aynalı tonoz örtülü geniş bir revak halindedir. Caddeye bakan cephe ise dalgalı hatları olan kornişler arasına yerleştirilmiş iki sıra pencere ve satıhtan taşarak ön plana çıkan mimari elemanlara sahiptir. Alt sıradaki pencereler dikdörtgen biçimli yuvarlak basık kemerlidir. Aralarındaki ince gövdeli sütunçelerin başlıkları dalgalı bir hat şeklinde uzanan kornişe bağlanmaktadır. Bu başlıkların tablaları üzerine iri kenger yaprağı şeklindeki süs konsolları yerleştirilmiştir. Üst sırada bulunan oval biçimli ve alınlıkları girlant şeklindeki pencereler, kademeli kırık bir korniş halindeki saçak seviyesine kadar uzanan birer pilastır ile ayrılmıştır. Kubbe eteğine doğru çapı gittikçe azalan geniş bir kuşak halinde olan kasnak birer payende şeklinde iri gömme sütunlarla desteklenmiştir.

Yapının dilimli basık kubbe ve kasnağının üzeri kurşun kaplıdır. Türbenin içi bol sayıdaki pencereden aldığı ışıkla oldukça aydınlıktır. Üst pencereler hizasından başlayarak kubbenin içini tamamen kaplayan kalem işi süslemeler siyah, gri ve sarı renkli girlantlar ile birbirine bağlanan kupa desenleri ihtiva eder. Aynı bezemeler giriş revakının tavanında da görülür.

Arka kapısı ve türbe kapısının üzerinde iç ve dış yüzlerde celî sülüs hatla muhtelif ayet kitabeleri mevcuttur. Kubbe kasnağının iç yüzünde ise girift bir sülüs hatla yazılmış ayet kuşağı yer almaktadır. Yazıların hepsi Mustafa Rakım Efendi'ye aittir.

Türbede Nakşidil Valide Sultan'dan başka birinin sahibi belli olmayan on dört sanduka bulunmaktadır. Bunlar II. Mahmud'u şehzade iken ölümden kurtaran, daha sonra padişahın hazinedarbaşılığını yapmış olan Cevri Kalfa, II. Mahmud'un kadınları Zernigar, Zeynifelek hanımlar, her ikisinin de adları Abdülhamid olan şehzadeleri Nizameddin ve Hamid efendiler, kızları Mihrimah, Münire, Hayriye ve Fatma sultanlar, Ebru Fettah ve Misli Nayup Kadın'a aittir. [16]

Şekil 3: Nakşıdil Türbesi, Fatih

[16] İstanbul Türbeler ve Müzeler Müdürlüğü Envanter Arşivi

Şekil 4: Nakşıdil Türbesi, Fatih

Şekil 5: Nakşıdil Türbesi (İTMM Arşivi), Fatih

2.4.3 Sultan II. Mahmud Türbesi (1839-40)

Sultan II. Mahmud Türbesi, içerden 6.10 m ile 6. 30 m arasında değişen kenarlara sahip sekizgen planlı olarak inşa edilmiştir. Türbenin her cephesinde birer pencere açıklığına yer verilmiştir. Yapının üzeri 17 metre ve 2.96 çapa sahip bir kubbe ile kapatılmıştır.

II. Mahmud' un 1839 yılında vefat etmesinden sonra yerine geçen oğlu Abdülmecit tarafından Balyan ailesine yaptırılan Türbenin bulunduğu arazi II. Mahmud' un çok sevdiği kız kardeşi Esma Sultan'ın kışlık sarayının bahçesi olarak tahsis edilmiştir. Mimarının Seyyid Abdülhalim Efendi olduğu söylenmektedir.[17]

Yapımına 5 Temmuz 1839 da başlanılıp 11 Kasım 1840 tarihinde resmi açılışı yapılan II. Mahmud Türbesi, Türk ampir üslubunun en önemli örneklerinden birini oluşturur.[18] Sekizgen planlı olan türbenin Sultanahmet yönüne doğru ortada sebil ve muvakkithane ve son olarak küreli bir çeşme bulunmaktadır. Bu yapı grubunun arkasında ise hazire alanı mevcuttur.

Yapının içinde Hattat Mehmet Haşim tarafından yazılmış mermer bir hat yazı (mülk suresi) ile 8 adet Cihar-ı yar-i güzin yazılı ahşap levha bulunmaktadır.[19] Türbenin içinde kubbeye asılı kristal avize Birleşik Krallık Kraliçesi I. Victoria tarafından gönderilmiştir.[20] Kapının iki yanındaki altın kaplama duvar saatleri de Fransa İmparatoru III. Napolyon'un hediyesidir.[21]

Sultan II. Mahmud, Sultan Abdülaziz ve Sultan II.Abdülhamit'e ait olan sandukalar ile padişahların eşlerine ve çocuklarına ait sandukalarla birlikte 18 sanduka bulunup 19 kişi medfundur. Sandukaların üzerinde puşideler bulunmaktadır. Ayrıca Bezmialem sandukası üzerinde Kabe örtüsü mevcuttur.[22]

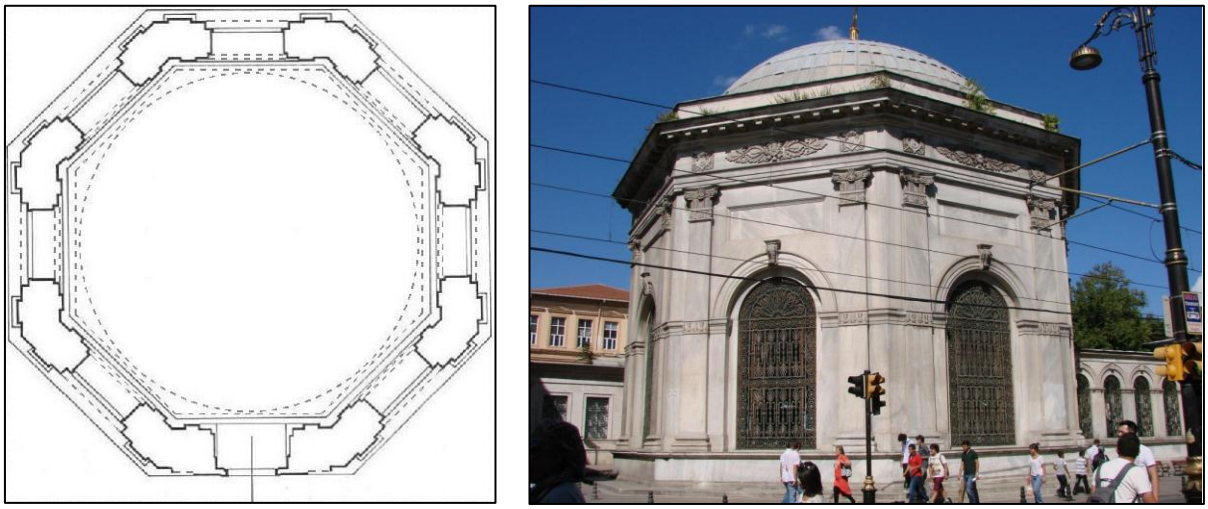
[17] Teksarı, Serhat, *Büyük İstanbul Türbeleri ve İstanbul'da Ziyaret Yerleri Rehberi,* Osmanlı Yayınevi, İstanbul 2005.
[18] Kuban, Doğan, *Osmanlı Mimarisi,* Yem Yayınları, İstanbul 2007.
[19] Teksarı, Serhat, *Büyük İstanbul Türbeleri ve İstanbul'da Ziyaret Yerleri Rehberi,* Osmanlı Yayınevi, İstanbul 2005.
[20] İstanbul Türbeler ve Müzeler Müdürlüğü Envanter Arşivi
[21] İstanbul Türbeler ve Müzeler Müdürlüğü Envanter Arşivi
[22] İstanbul Türbeler ve Müzeler Müdürlüğü Envanter Arşivi

Türbedeki bulunanlar;

Sultan II. Mahmud, Sultan Abdulaziz, II. Abdulhamid Han, Bezmi Alem Valide Sultan ,Atiye Sultan, Esma Sultan, Saliha Sultan, DurrüNev Kadın, Şevket Efendi, Yusuf İzzettin Efendi, Nibetullah Sultan , Hatice Sultan, Kamile Sultan, Şadiye Sultan, Ömer Faruk Ve Mahmud Namık Efendi, Emine Sultan, Fatma Rabia Hanım Sultan, Naciye Sultan.[23]

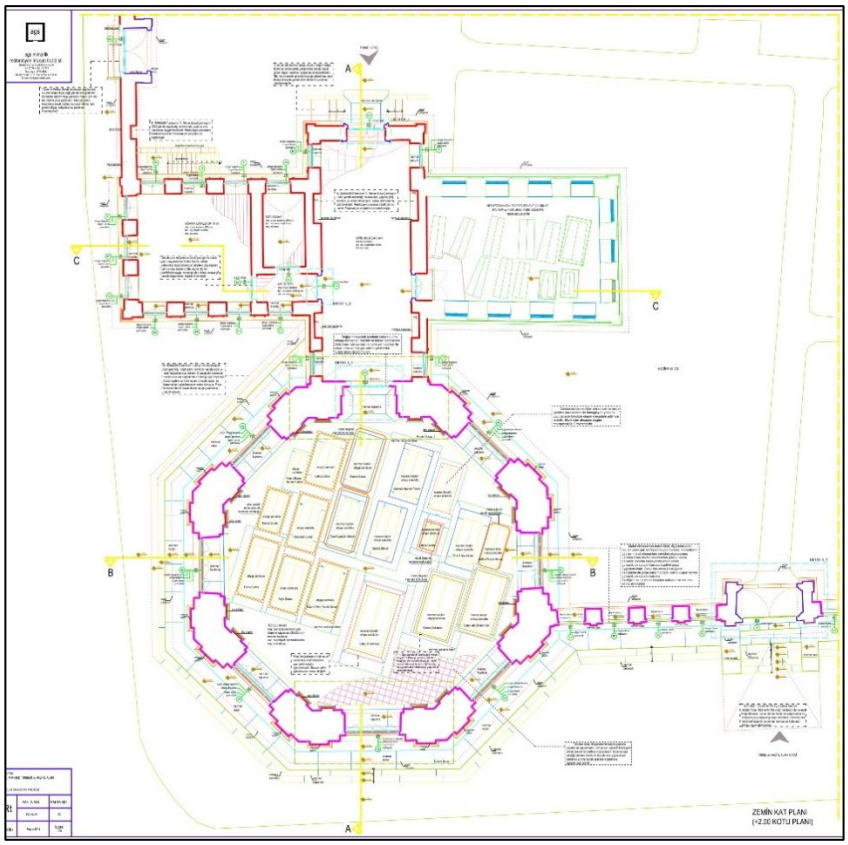
Türbe giriş holünün bir yanında Nev-i Fidan kadın Türbesi diğer yanında ise hünkar dairesi bulunmaktadır. Hünkar Dairesi günümüzde kütüphane olarak kullanılmaktadır.

Türbenin yanındaki avlu 1861 yılında hazireye dönüştürülmüş ve büyük çoğunluğu 1840–1920 tarihleri arasında görev yapmış devlet adamları ve yazarlar, şairler bu avluya defnedilmişlerdir. Burada Osmanlı taş işleme sanatının en güzel örneklerini yansıtan mezar taşları ve lahitler bulunmaktadır.

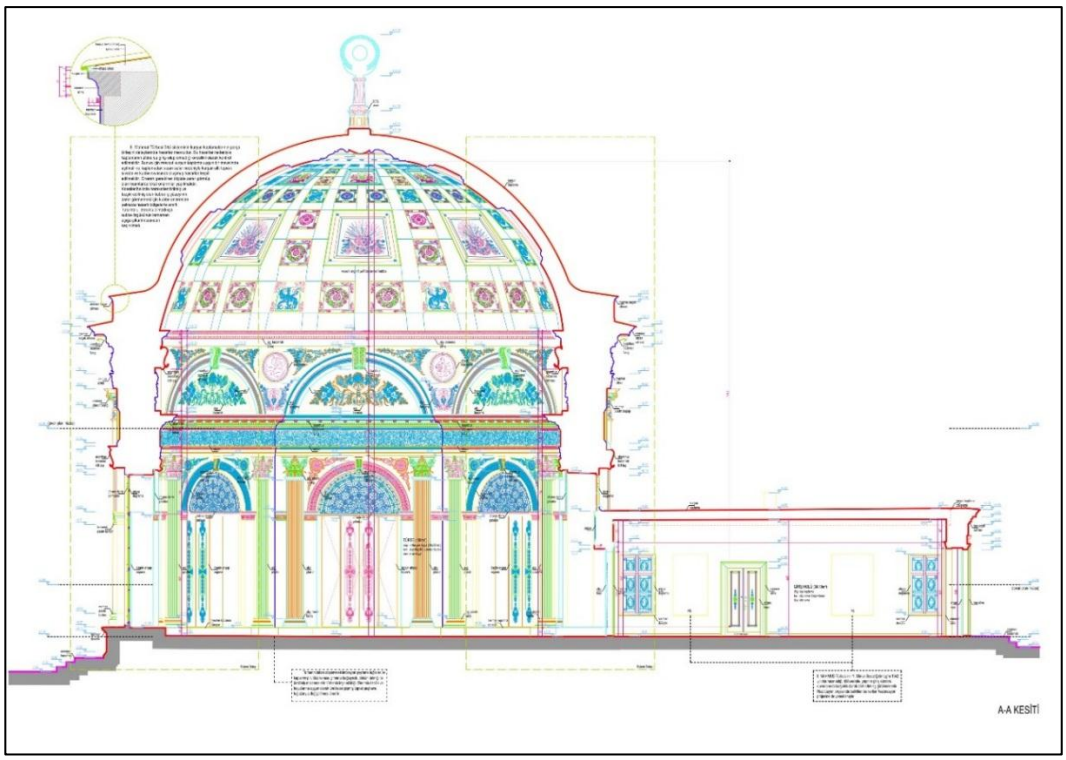

Şekil 6: Sultan II.Mahmud Türbesi (İTMM Arşivi), Çemberlitaş

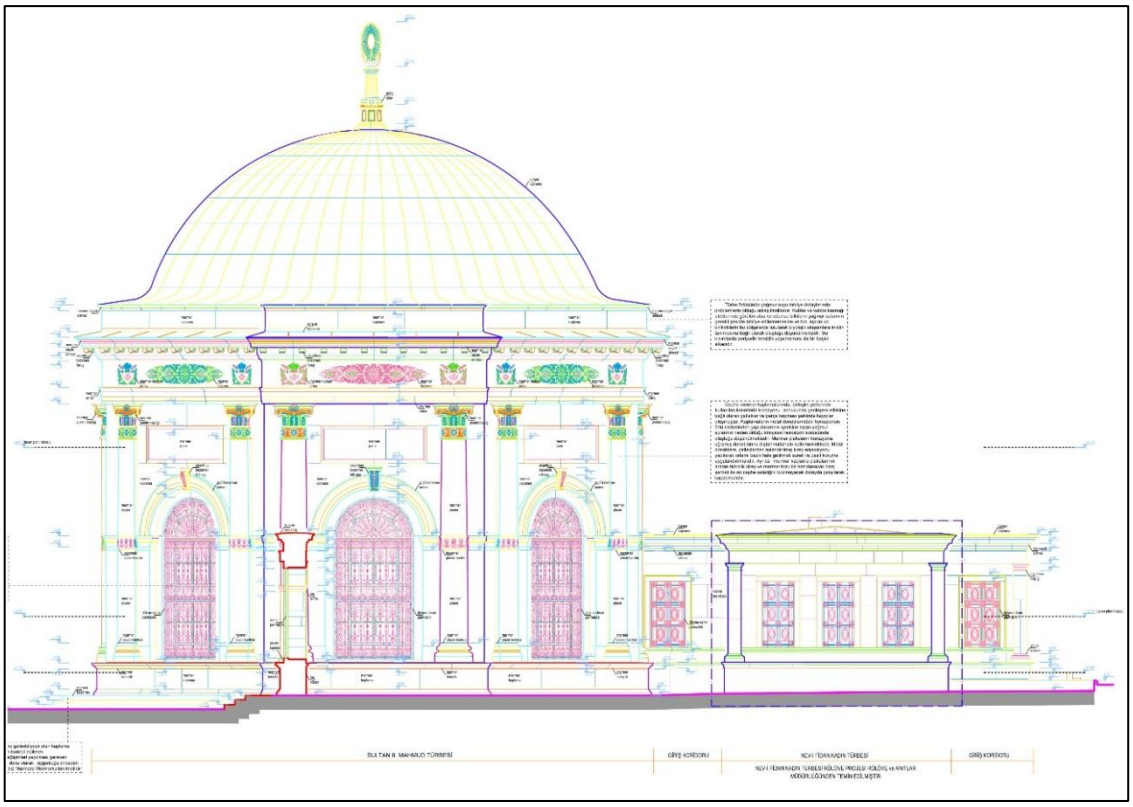
[23] İstanbul Türbeler ve Müzeler Müdürlüğü Envanter Arşivi

Şekil 7: Sultan II.Mahmud Türbesi Planı (İBB Arşivi)

Şekil 8: Sultan II.Mahmud Türbesi Kesiti (İBB Arşivi)

Şekil 9: Sultan II.Mahmud Türbesi Görünüşü (İBB Arşivi)

Şekil 10: Sultan II.Mahmud Türbesi (İTMM Arşivi),Çemberlitaş

Şekil 11: Sultan II. Mahmud Türbesi, Çemberlitaş (İTMM Arşivi) / 2015

Şekil 12: Sultan II. Mahmud Türbesi, Çemberlitaş (Restorasyon Sonrası) / 2018

Şekil 13: Sultan II. Mahmud Türbesi, Çemberlitaş (İTMM Arşivi) / 2015

Şekil 14: Sultan II. Mahmud Türbesi, Çemberlitaş (Restorasyon Sonrası) / 2018

Şekil 15: Sultan II. Mahmud Türbesi, Çemberlitaş (İTMM Arşivi) / 2015

Şekil 16: Sultan II. Mahmud Türbesi, Çemberlitaş (Restorasyon Sonrası) / 2018

Şekil 17: Sultan II. Mahmud Türbesi, Çemberlitaş (İTMM Arşivi) / 2015

Şekil 18: Sultan II. Mahmud Türbesi, Çemberlitaş (Restorasyon Sonrası) / 2018

Şekil 19: Sultan II. Mahmud Türbesi, Çemberlitaş (Restorasyon Sonrası) / 2018

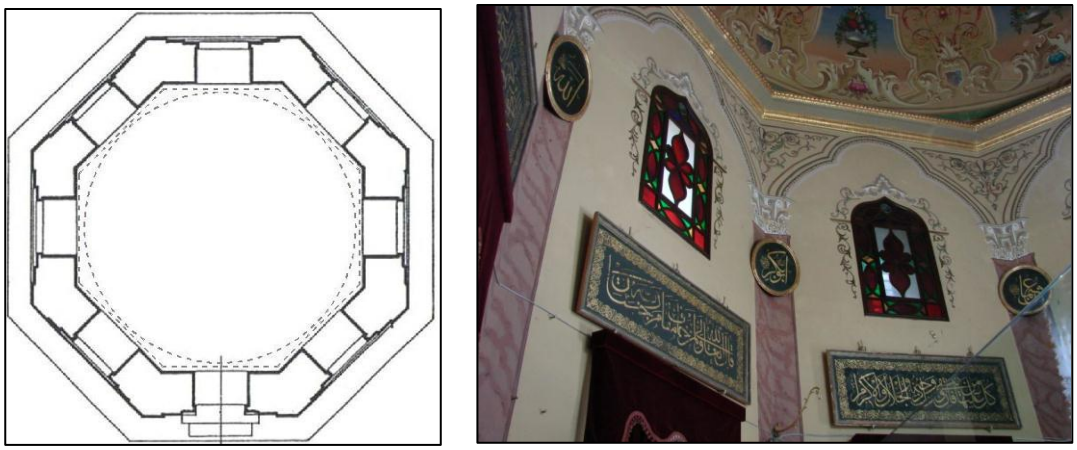
Şekil 20: Sultan II. Mahmud Türbesi, Çemberlitaş (Restorasyon Sonrası) / 2018

2.4.4 Sultan Abdülmecid Türbesi (1855)

Fatih'te Yavuz Selim semtinde bulunan Sultan Abdülmecid Türbesi'nin mimarı Garabed Balyan'dır.[24] Her bir kenarı 3,20 m olan sekizgen planlı ve kubbeli olarak inşa edilmiş olup, cephelerde iki katlı pencere düzenlemesine yer verilmiştir.[25] Bu plan Osmanlı türbe mimarisinde en yaygın görülen plan tipidir.

Dış cephe kesme küfeki taşından yapılmıştır. Alt ve üst sıralarda bulunan pencere aralarında yivli silmeler mevcuttur. Alt pencereler dikdörtgen formlu, üst pencereler ise daha küçük ebatlı kemerli bitişlidir. Alt pencere şebekeleri aynı dönem özellikleri taşıyan Güluştu Türbesi ile benzer özellikleri taşımaktadır.

Türbe bitişi basık kubbe ile yapılmış olup kurşun ile kaplanmıştır. Kubbe üstünde klasik hilal alemi görülmektedir.

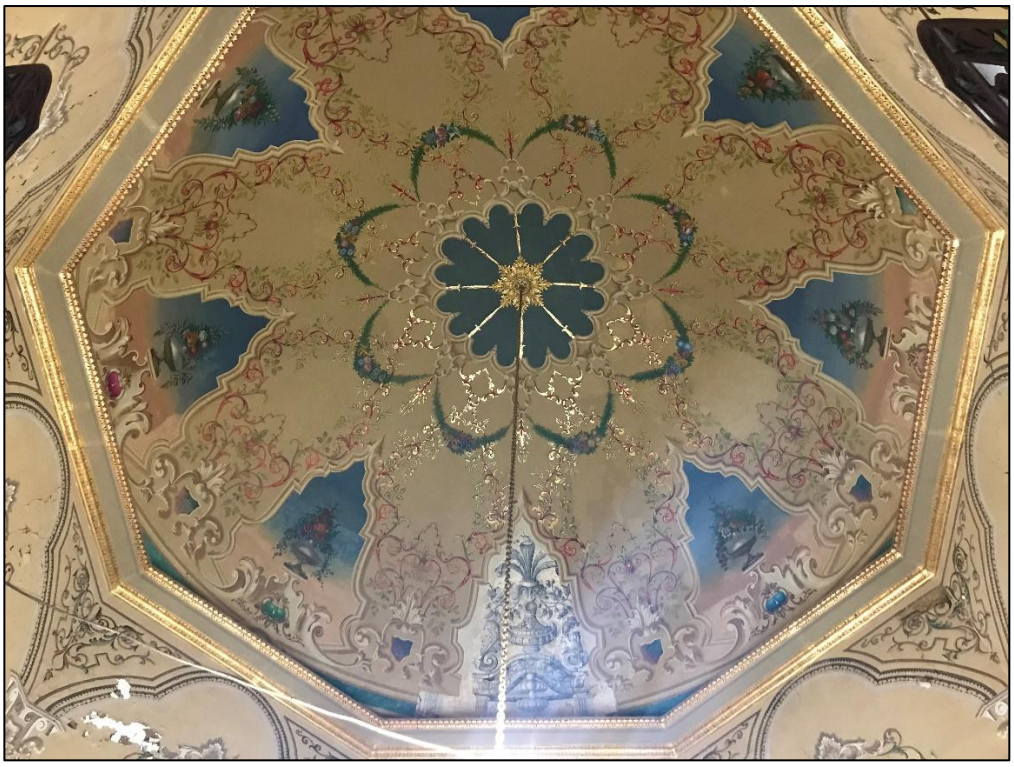
Şekil 21: Sultan Abdülmecid Türbesi Planı ve iç mekan görünümü (İTMM Arşivi), Fatih

[24] Teksarı, Serhat, *Büyük İstanbul Türbeleri ve İstanbul'da Ziyaret Yerleri Rehberi,* Osmanlı Yayınevi, İstanbul 2005. s.209

[25] Günkut Akın, *Abdülmecid Türbesi, Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi,* İstanbul 1993, I, 53.

Şekil 22: Sultan Abdülmecid Türbesi iç mekan görünümü / 2017

Şekil 23: Sultan Abdülmecid Türbesi tavan görünümü / 2017

Şekil 24: Sultan Abdülmecid Türbesi, Fatih

Şekil 25: Sultan Abdülmecid Türbesi, Fatih

2.4.5 Mustafa Reşit Paşa Türbesi (1858)

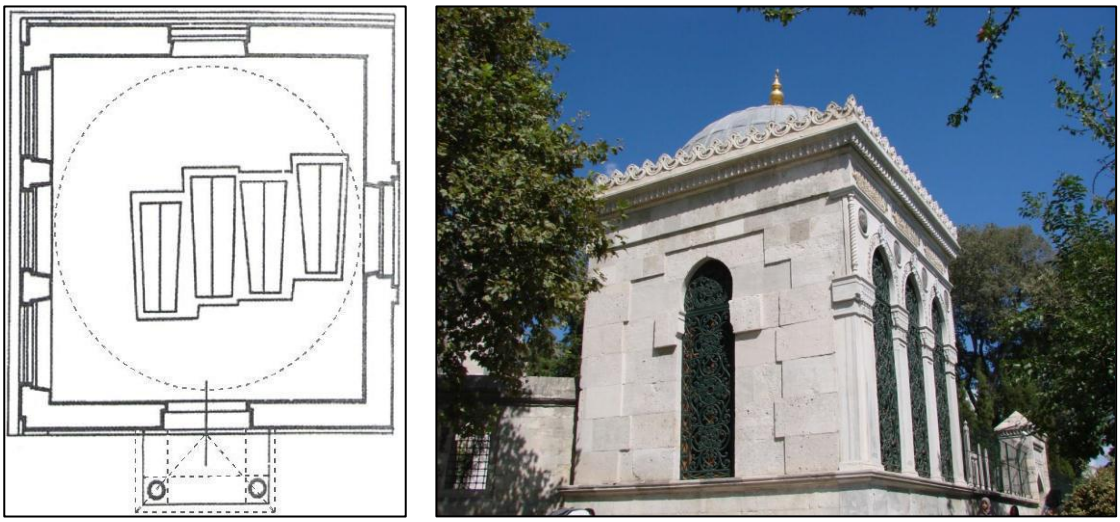
Beyazıt'ta Beyazıt Camii bahçesinde bulunan Mustafa Reşid Paşa Türbesi, Sadrazam Mustafa Reşit Paşa'nın ölümünden hemen sonra, Gaspare Fossati'nin tasarlamış olduğu değişik öneriler arasından seçilerek inşa edilmiştir. Türbe, 6x6 m ölçülerinde kare planlı ve kubbeli bir yapıdır.[26]

Cephelerin hepsi birbirinden farklı olarak tasarlanmıştır. Güney cephesi beyaz mermer ile oluşturulmuş olup diğer cephelerde kesme küfeki taş kullanılmıştır. Yapı boyutuna bakıldığında kullanılan taş ebatları büyük kullanılmıştır. Bu tutum ise yapıya anıtsal görünüm katmıştır.

Yapının güney cephesinde üç, doğu ve batı cephelerinde birer pencere açıklığına yer verilmiştir. Giriş açıklığı ise kuzey cephede bulunmaktadır. Yapının girişi iki sütun tarafından taşınan portiko şeklinde düzenlenmiştir.

Türbenin dövme demir kapısı çift kanatlı ve üzerinde çelenk kabartmaları bulunmaktadır. Bu motifler aynı dönem özellikleri taşıyan Güluştu Valide Sultan türbesinde de kullanılmıştır.

Türbede mimari üslup açısından neoklasik ve oryantalist anlayış karma şekilde uygulanmıştır.

Şekil 26: Mustafa Reşid Paşa Türbesi (İTMM Arşivi), Bayezid

[26] Turgut Saner, Mustafa Reşit Paşa Türbesi, *Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi*, Kültür Bakanlığı ve Tarih Vakfı Yayınları, İstanbul 1194, V, 567.

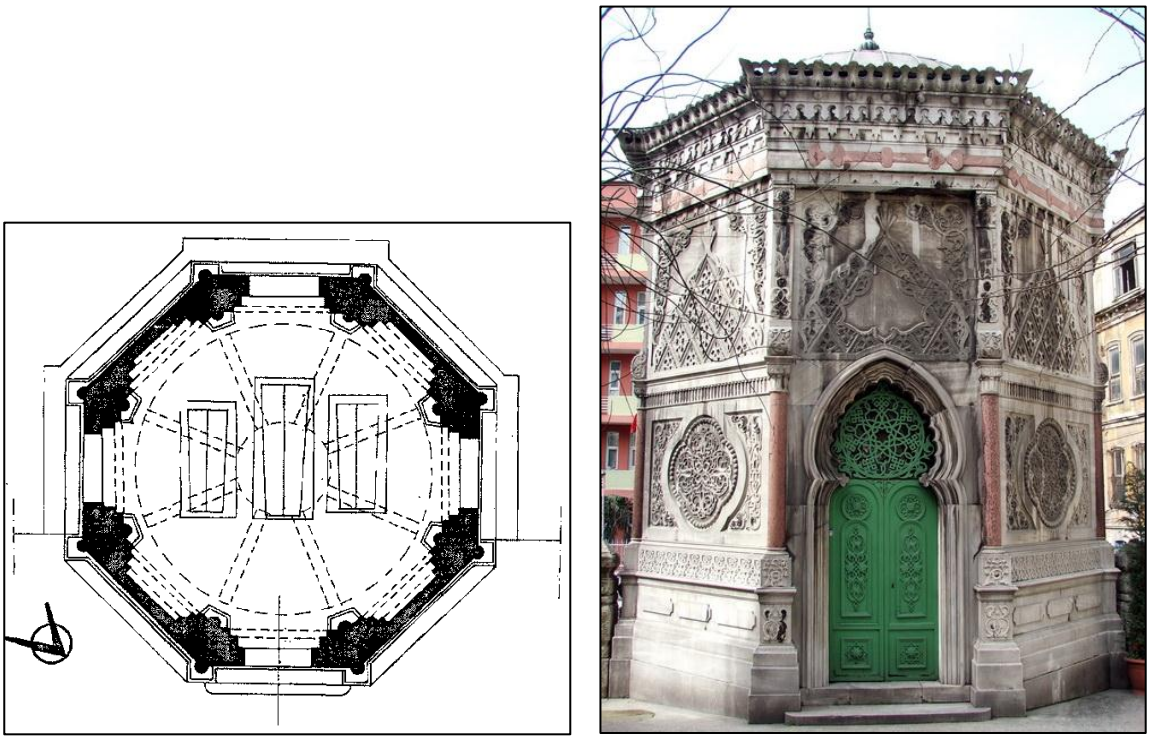
Şekil 27: Mustafa Reşid Paşa Türbesi (İTMM Arşivi), Bayezid

2.4.6 Keçecizade Fuad Paşa Türbesi (1868)

Türbe, Fatih İlçesi Çemberlitaşta bulunmaktadır. Yapı, geleneksel Osmanlı Türbe Mimarisinden daha farklı üslupta inşaa edilmiştir. Daha önce kısmen görülen oryantalist uygulamalar bu türbenin tamamında oldukça yoğun kullanılmıştır.

Kademeli bir kaide üzerinde yükselen Keçecizade Fuad Paşa Türbesi, her bir kenarı 2 metre ölçülerinde sekizgen planlı olup, üst örtü olarak kurşun kaplamalı kubbe kullanılmıştır.[27] Kubbe üzerinde ise Osmanlı uygulamalarından ay-yıldız formlu tombak uygulamalı alem bulunmaktadır.

Yapının üç cephesinde birer pencere, bir cephesinde kapı giriş açıklığına yer verilmiştir. Diğer dört cephe ise sağır bırakılmıştır.

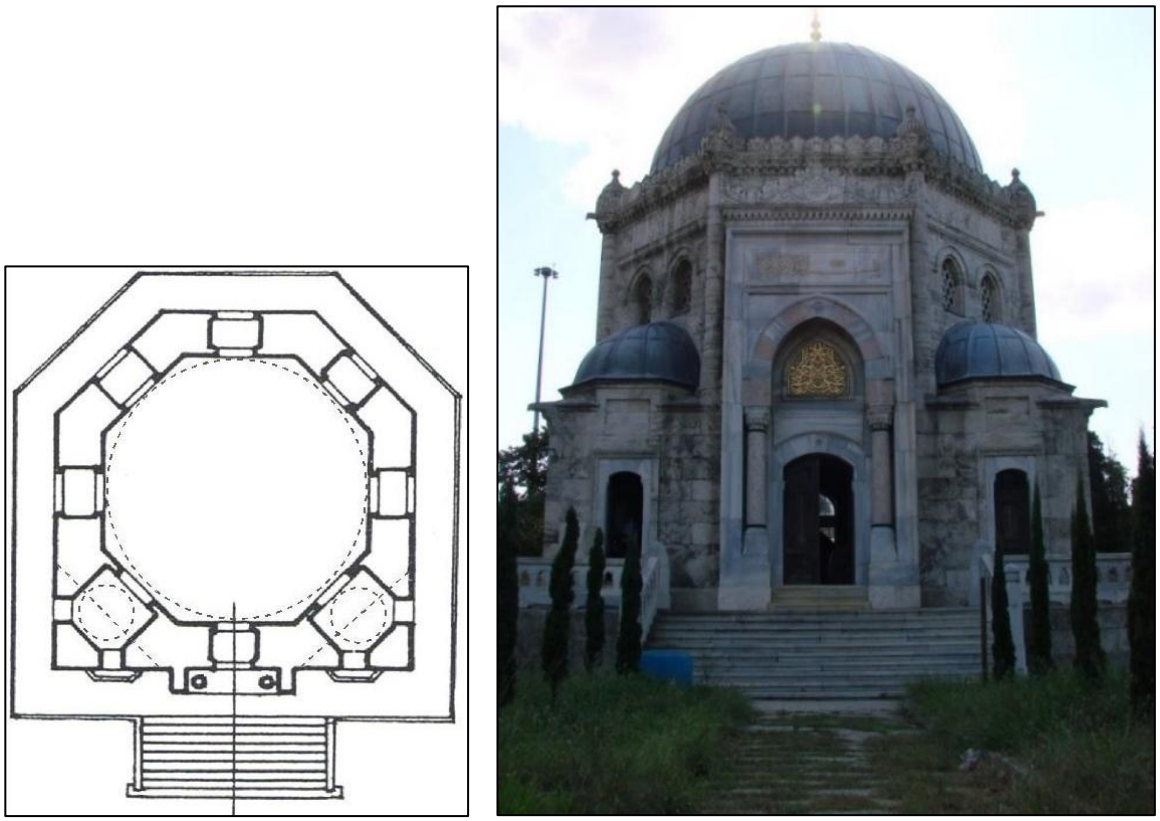

Şekil 28: Keçecizade Fuad Paşa Türbesi (İTMM Müdürlüğü Arşivi), Çemberlitaş

[27] Kösekul, Esma, *19.ve 20. Yüzyıl İstanbul Türbeleri*, (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 2017. s.82

2.4.7 Sultan V. Mehmed Reşat Türbesi (1913-14)

1913-1914 yılında Mimar Kemalettin tarafından[28] yapılmış olan Sultan V. Mehmed Reşad Türbesi, zeminden 1.35 m yükseklikteki set üzerine kurulmuş, içte çapı 8. 65 olan daire, dışta ise sekizgen plana sahiptir. Yapı, içte 8.50 cm çapa sahip bir kubbeyle kapatılmıştır.[29] Yanlardaki hücreler ise yarım kubbelerle örtülmüştür. Yapının cephelerinde iki katlı pencere açıklıklarına yer verilmiştir. Yapının ön cephesinde ortada dışa kuvvetle fırlayan Neo Klasik üsluptaki bir portal ve iki yanında bulunan hücrelerden dolayı diğer cephelerden farklı bir görüntü sergilemektedir. İç mekanda ise klasik çini ve kalemişi süsleme ile kaplanmıştır.

Şekil 29: Sultan V. Mehmed Reşad Türbesi, Eyüp

[28] Teksarı, Serhat, *Büyük İstanbul Türbeleri ve İstanbul'da Ziyaret Yerleri Rehberi,* Osmanlı Yayınevi, İstanbul 2005.

[29] Kösekul, Esma, *19.ve 20. Yüzyıl İstanbul Türbeleri*, (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 2017. s.125

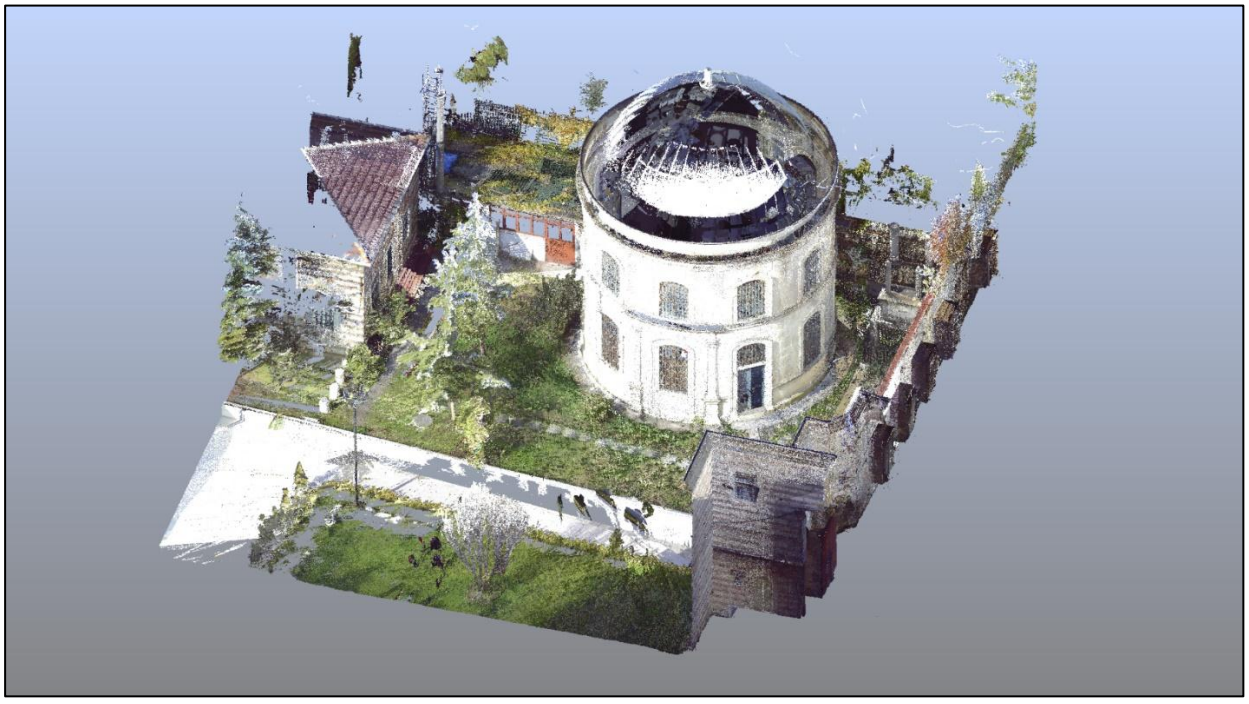
3. GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA VE RESTORASYON ÖNERİSİ

3.1 Belgeleme ve Rölöve Çalışması

Fatih'te bulunan Güluştu Türbesi'nin belgeleme çalışması fotoğraflama, yerinde alınan ölçüler ve 3 boyutlu lazer tarama yöntemi kullanılarak yapılmıştır.

Belgeleme (rölöve), İstanbul ili, Fatih ilçesinde bulunan Güluştu Türbesi, 38 istasyon kurularak 3D lazer tarama ile ölçümü tamamlanmıştır. Yapının dışı ve çevresinden oluşan yaklaşık 900 milyon nokta okunmuştur.

Lazer tarama işleminde FARO Focus 3D Scanner model tarayıcı kullanılmış olup, cihaz dahilindeki fotoğraf makinesi ile panoramik fotoğraf çekilmiş ve gerçek renklerde tarama gerçekleştirilmiştir.

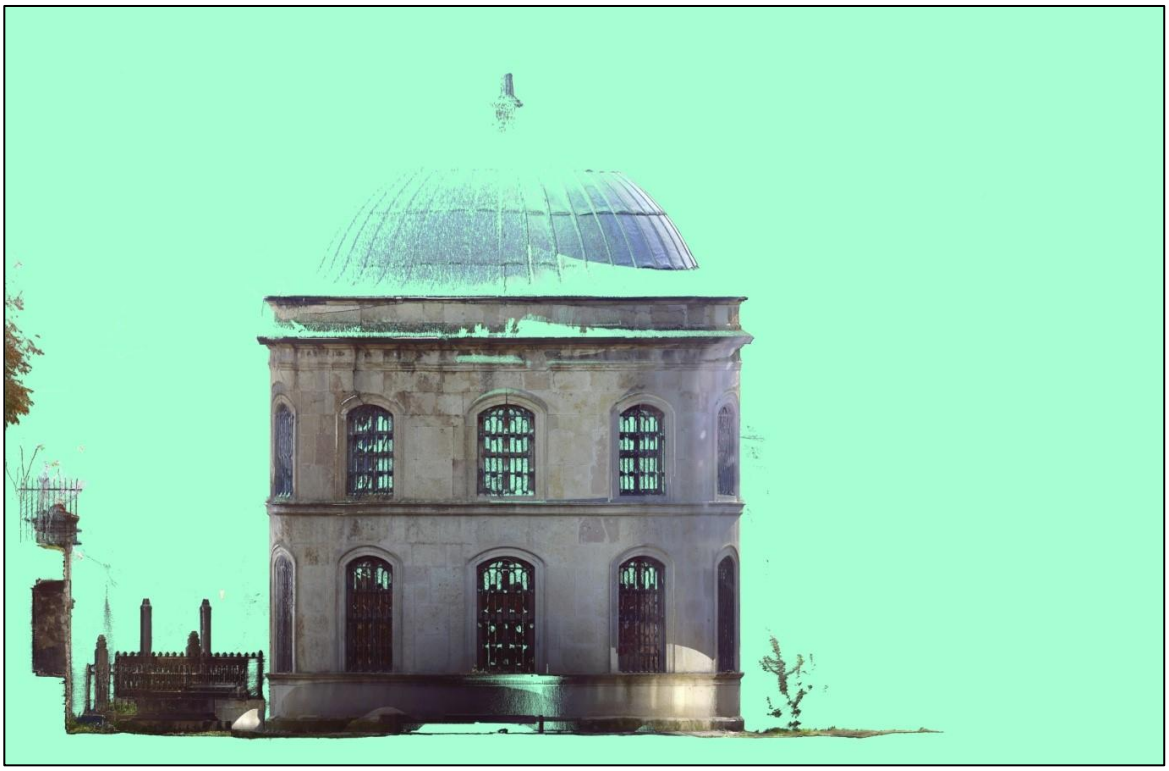
Şekil 30: Güluştu Valide Sultan Türbesi Orthofotosu

Çalışma esnasında 38 istasyon kurulumu ile renkli taramalar yapılarak Güluştu Türbesi'nin iç mekanı ve dış cephesinin tamamı taranmıştır. 3D Lazer Tarama, 1/1 ve yakın yerlerde 1/2 renkli

tarama profilleri ile, 10 m'de 1-3 mm hassasiyette ve yoğunlukta yapılmıştır. Bu istasyonlar, Scene programında işlenerek "CloudToCloud" yöntemi ile birbirlerine "Registration" yapılarak (bağlanarak) yapının birleştirilmiş tarama datası elde edilmiştir.

Elde edilen birleştirilmiş 3 boyutlu ve renkli tarama datası kullanılarak, istenilen plan, kesit ve cephe düzlemlerinde yüksek çözünürlüklü ortofotolar hazırlanmıştır. Plan ve kesit ortofotolarında öncelikli olarak kesit ve plan düzlemlerini gösteren hat ortofotoları alınmış, sonrasında kesitte görünüşe giren yüzeyleri ve planlarda zeminleri, tavanları gösteren ortofotolar hazırlanmıştır.

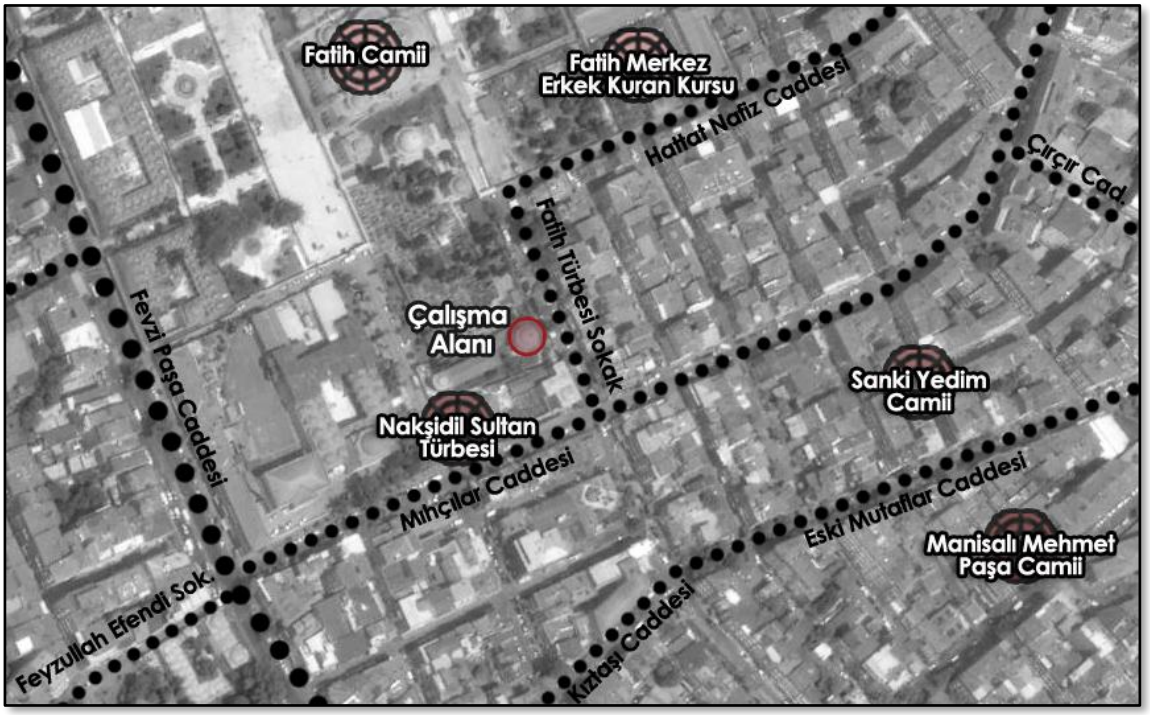
Ayrıca 3 boyutlu ve renkli tarama datasının AutoCAD 2015 ve üst versiyonlarda kullanılabilmesi için RCP formatında nokta bulutu dosyası hazırlanmıştır. AutoCAD 2015 (ve üst versiyonlar) içerisinde yerleşik olarak bulunan "Pointcloud" komutları ile RCP formatındaki nokta bulutu dosyası kullanılarak istenilen düzlemlerde plan, kesit ve görünüşler çizilebilmekte, perspektif ve izometrik görünüşler hazırlanabilmektedir.

Şekil 31: Güluştu Valide Sultan Türbesi Orthofotosu

3.1.1 Konumu

Güluştu Türbesi; İstanbul, Fatih ilçesi Suriçi'nde Fatih Külliyesi'nin kıble yönünde, Nakşıdil Külliyesi içinde 2126.ada, 24. parselde yer almaktadır.

Şekil 32: Güluştu Valide Sultan Türbesi Konumu (Google Haritalar,2019)

Yakın çevresinde Nakşıdil Sultan Türbesi, Fatih Camii ve Manisalı Mehmet Paşa Camii bulunmaktadır.

3.1.2 Tarihçe

3.1.2.1 Güluştu Valide Sultan

Tezin ana konusu olarak incelenen Güluştu Valide Sultan Türbesine geçilmeden önce, kısaca yapıya ismini vermiş Güluştu Valide Sultanı tanımamız ve tarihi önemini bilmemiz gerekmektedir.

Güluştu Valide Sultan 1831 yılında Abhazya'da dünyaya gelmiştir. Son Abhaz Kral Hanedanına mensuptur. 1854 yılında Sultan Abdülmecid'in eşi olmuştur. 1855 yılında Zekiye ve Fehime Sultanları, 1856 yılında Mediha Sultanı, 1861 yılında ise Sultan Vahdettin'i doğurmuştur. Aynı yıl içerisinde vefat etmiştir.[30]

3.1.2.2 Güluştu Valide Sultan Türbesi Yapı Tarihçesi

Güluştu Türbesi; Fatih Külliyesi'nin içinde caminin kıble yönündeki hazirenin ötesinde Nakşıdil Sultan Türbesi'nin avlusunda yer almaktadır. Türbe; İstanbul ili, Fatih ilçesi, 2126 ada, 24 parselde bulunmaktadır. Güluştu Türbesi, Abdülmecit'in (hd 1839-1861) eşlerinden ve son Osmanlı Padişahı olan Sultan VI. Mehmet Vahdettin'in annesi Güluştu Kadın Efendi (ö.1861) için yaptırılmıştır. Güluştu Türbesi'nin inşaa tarihi kesin olarak bilinmemektedir. Ancak Sultan Abdülmecit devrinin son yıllarına doğru inşaa edildiği söylenebilir.[31]

Osmanlı türbe mimarisinde pek ender kullanılan dairesel plan kullanılmıştır. Silindirik gövdeyi kasnakla donatılmış kubbe örter. Duvarlar tuğla üzerine kesme küfeki taş ile kaplanmıştır. Duvarlarda iki sıra halinde düzenlenmiş ve dışarıdan taş söveler ile kuşatılmış olan basık kemerli pencereler sıralanmaktadır. Türbe, alt sırada dokuz, üst sırada on pencere ile aydınlanır. Basık kemerli giriş doğuya açılmaktadır. Girişin solunda yer alan pencere her iki yandan pilastırlar ile kuşatılarak ve kısa bir saçakla donatılarak farklı bir görünüme kavuşturulmuştur. Söz konusu açıklığın aslında türbenin kapısı olarak tasarlandığı, sonradan pencereye dönüştürüldüğü yolunda görüşler ileri sürülmüş ise de, bunun bir hacet penceresi olma ihtimali de göz ardı

[30] Tanman, Baha, "Gülustu Kadın Efendi Türbesi", Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi, İstanbul 1994 s. 445
[31] Tanman, Baha, "Gülustu Kadın Efendi Türbesi", Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi, İstanbul 1994 s. 445

edilmemektedir. Pervititch Haritası'nda da kapı açıklığı şu anda bulunduğu yerde gösterilmektedir.

Osmanlı mimarisinde devam eden Ampir üslubun etkileri Güluştu Türbesi'nde de görülmektedir. Türbenin cephelerinde oldukça yalın bir ifade yer almakla birlikte aynı sadelik, türbenin siyah renkli kalemişlerinden oluşan iç süslemesinde de karşımıza çıkar. Pencere kemerleri akant yapraklarından meydana gelen alınlıklarla taçlandırılmış, kubbe eteğinde sıralanan, vazolardan çıkan bitkisel motifler kubbe merkezine doğru uzatılmıştır. Pencerelerin alt hizasında bulunan iki silme, hiçbir süsleme öğesinin bulunmadığı cephe boyunca devam eder.

Türbede; Güluştu Kadın Efendi ile sekiz kişiye ait toplam dokuz sanduka vardır. Türbenin içindeki sandukalar simli puşidelerle örtülüdür. Bu sandukalardan V. Mehmet'in (Reşad) eşlerinden Dürrüaden Kadın Efendi'ye (ö.1909) ait olanın ahşap şebekesi, Geç dönem Osmanlı ahşap oymacılık ve kakmacılık sanatı olan Muşarabiye Sanatı yönünden dikkati çeker. Köşelerde yükselen babaların uçları mukarnaslar ile yumuşatılmış,gerek babalar gerekse de şebeke yüzeyini dikdörtgen ve kare panolara ayıran kayıtlar, sedef kakma stilize çiçek motifler ile bezenmiştir. Dikdörtgen panolar sivri kemerlerle, kare panolar ise, Arap ülkelerinde "muşarabiye" olarak adlandırılan, torna işi ve geçmeli kafeslerle doldurulmuştur. Ayrıca şebekenin üst kesiminde sedefkakma rumilerle dolgulanmış palmetlerin taçlandırıldığı, içlerinde altı kollu yıldız (Mühr-iSüleyman) motiflerinin bulunduğu yuvarlak madalyonlar sıralanmaktadır. Sandukanın başucu tarafındaki yuvarlak madalyonlara, sedef kakma tekniği ile istifli Sülüs hatlı kitabe yerleştirilmiştir.

Türbenin kuzeydoğu yönünde yer alan hazire alanında üç adet mezar bulunmaktadır. Türbe, günümüzde ziyarete kapalıdır. Türbenin 2000-2003 yılları arasında Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü tarafından yapılan bir onarım geçirdiği bilinmektedir.

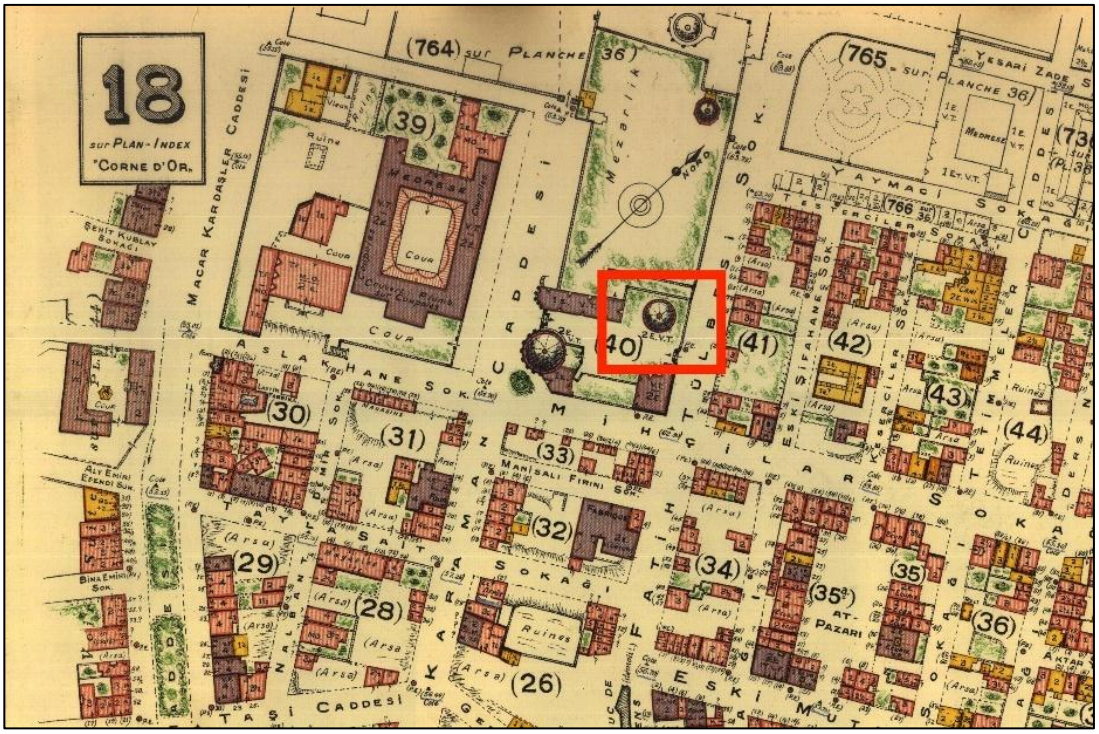
3.1.3 İmar Planı ve Resmi Belgelerde Geçen Bilgiler

Fatih İlçesi, Ali Kuşçu Mahallesi, 2126 ada 24 parselde bulunan Güluştu Türbesi, 14.05.2008 onay tarihli Fatih İlçesi 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı'nda Kültürel Tesis Alanı'nda kalmaktadır.

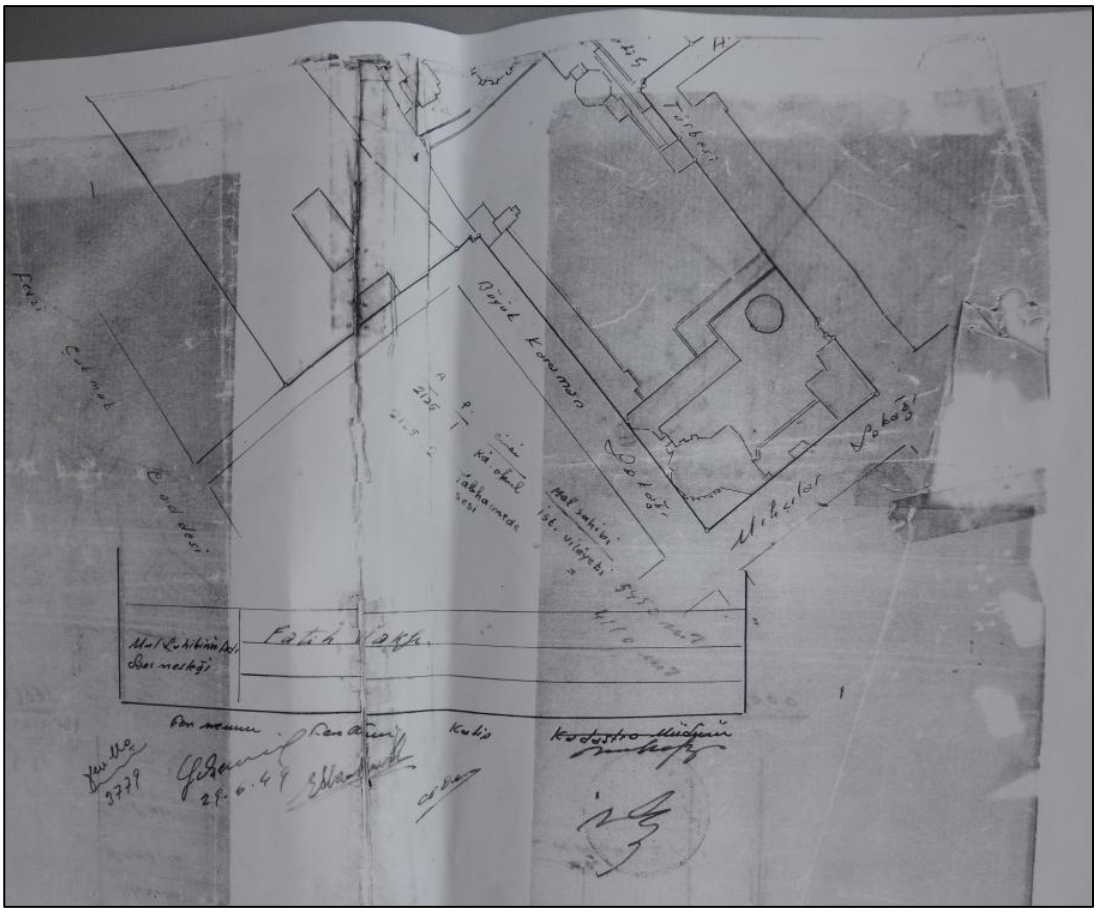
İstanbul II Numaralı Yenileme Alanları Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nün 26.10.2017 tarih, 1652 sayılı yazısında İstanbul ili, Fatih ilçesi, Ali Kuşçu

Mahallesi, 2126 ada, 24 parselde yer alan Güluştu Türbesi'ne ait herhangi bir belge bulunmadığı belirtilmiştir. Ancak ekte 2126 ada 24 parselde bulunan Fatih Camii, Yetiştirme Yurdu ve Külliyesi'ne ait 26.01.2005 tarih, 404 sayılı kararı gönderilmiştir.

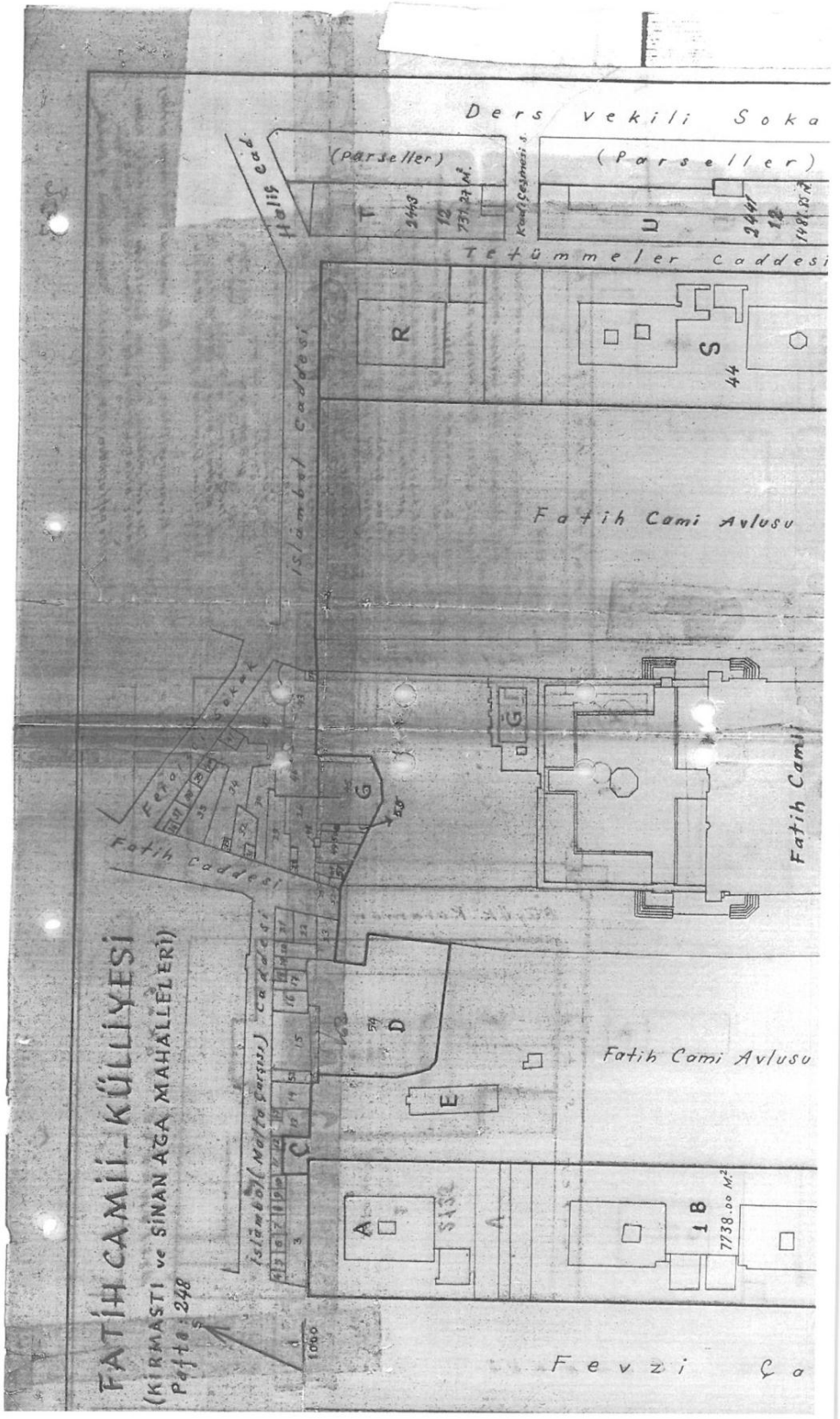
İstanbul I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 26.01.2005 tarih, 404 sayılı kararı ile Fatih ilçesine ait tescili önerilen 1370 adet parselin korunması gerekli kültür varlığı olarak tesciline oy çokluğu ile karar verilmiştir.

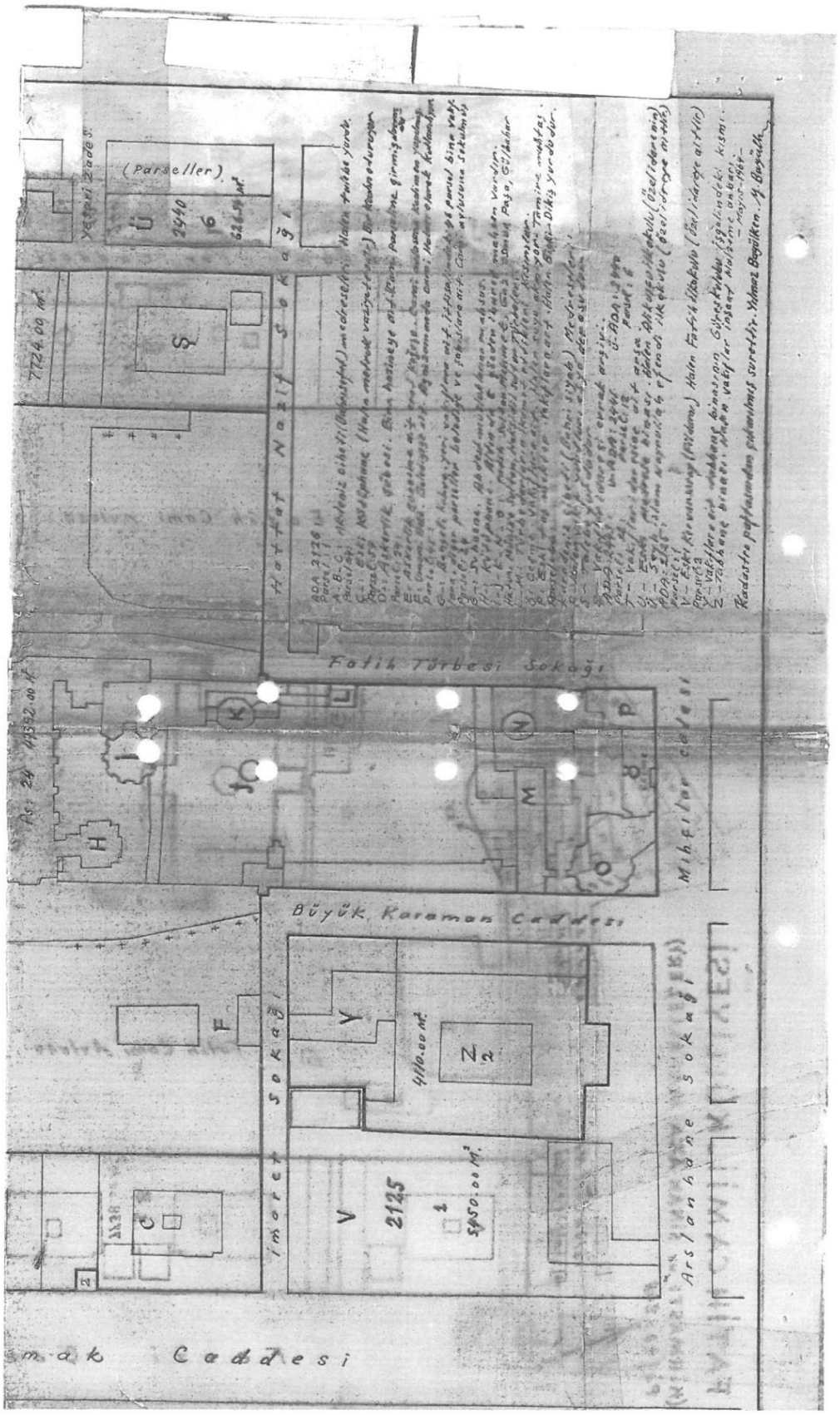
Şekil 33: 18 Nolu Pervititch Haritasında Güluştu Türbesi

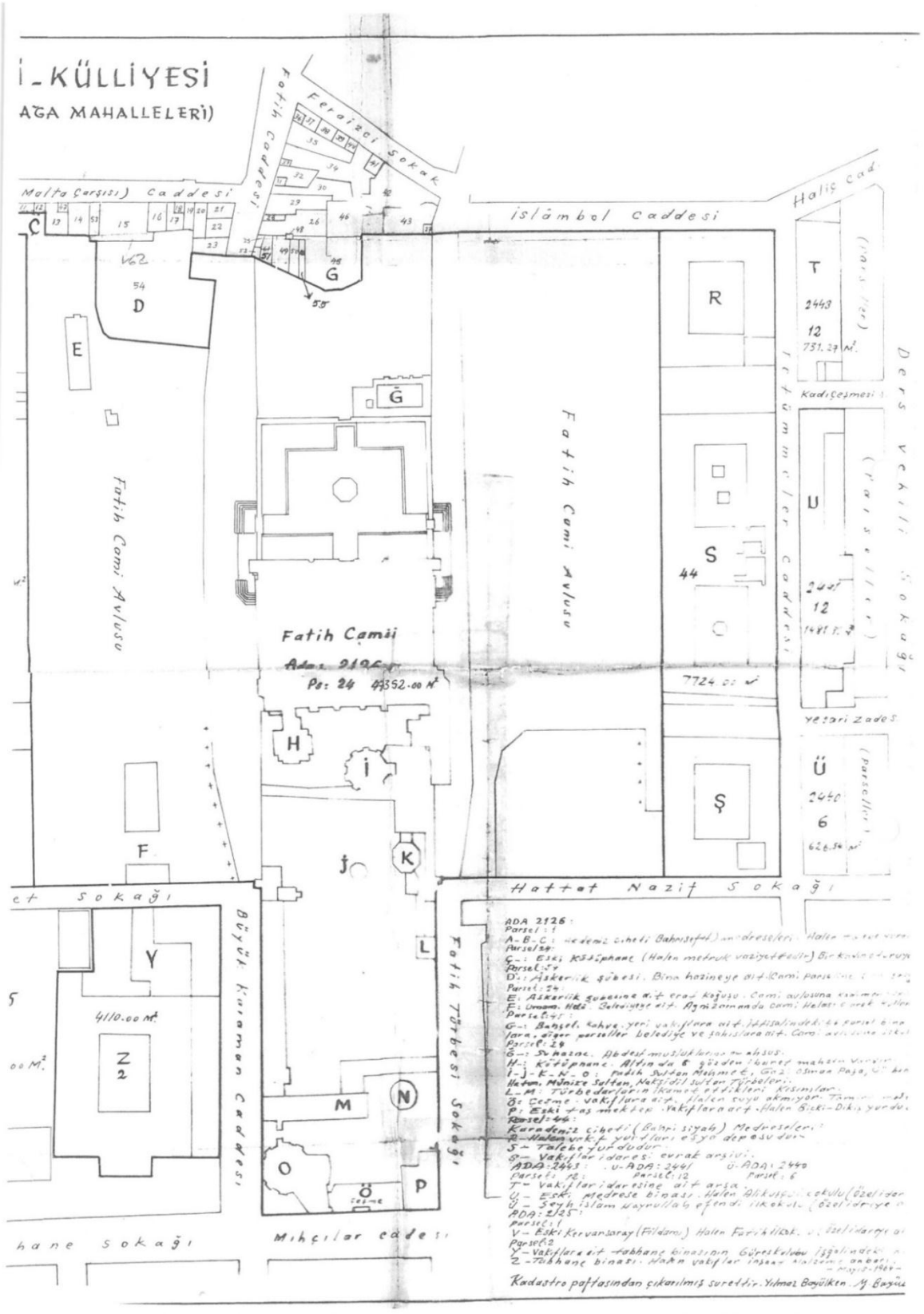
Şekil 34: 1949 Tarihli Belge (Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi)

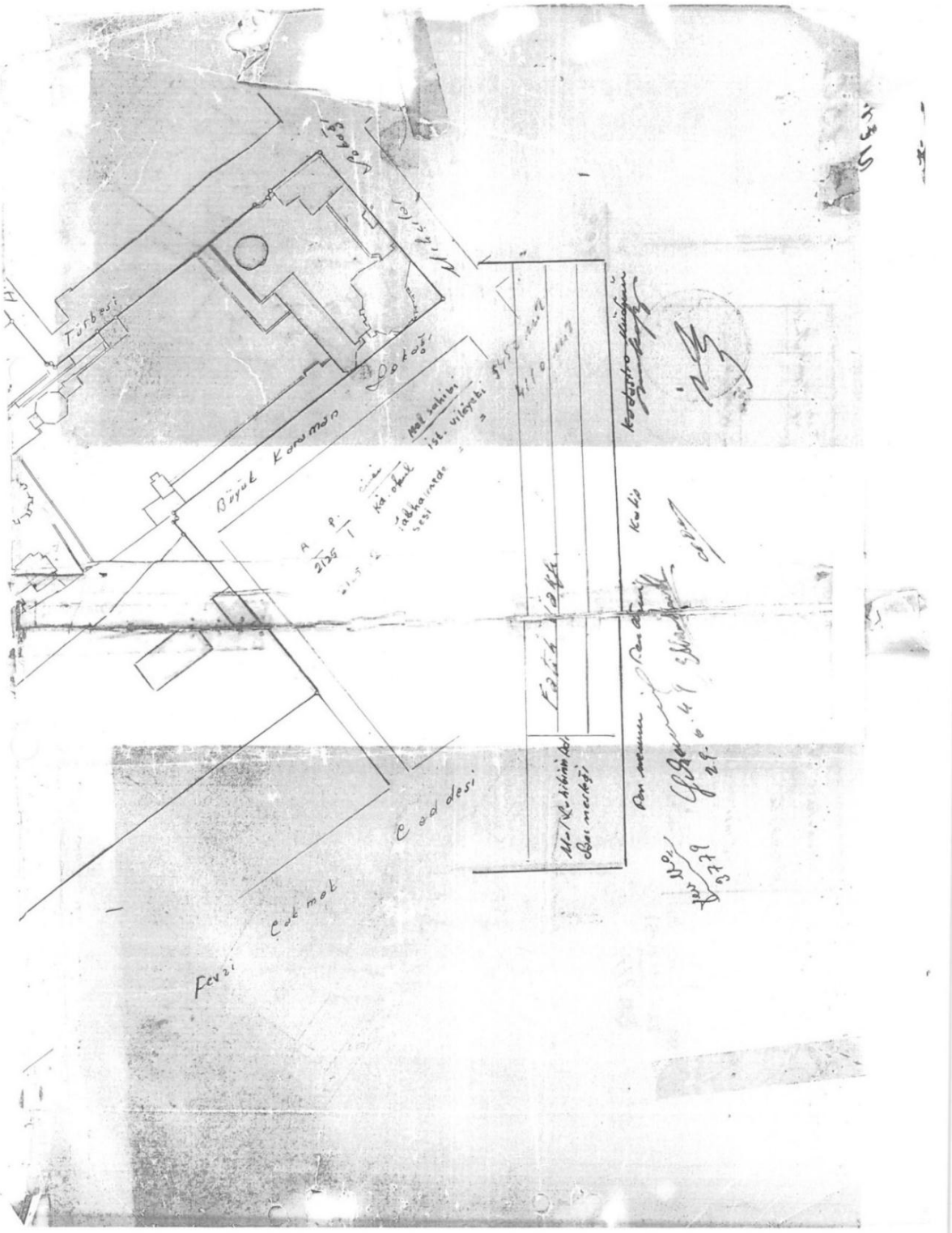
Şekil 35: 1949 Tarihli Belge (Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi)

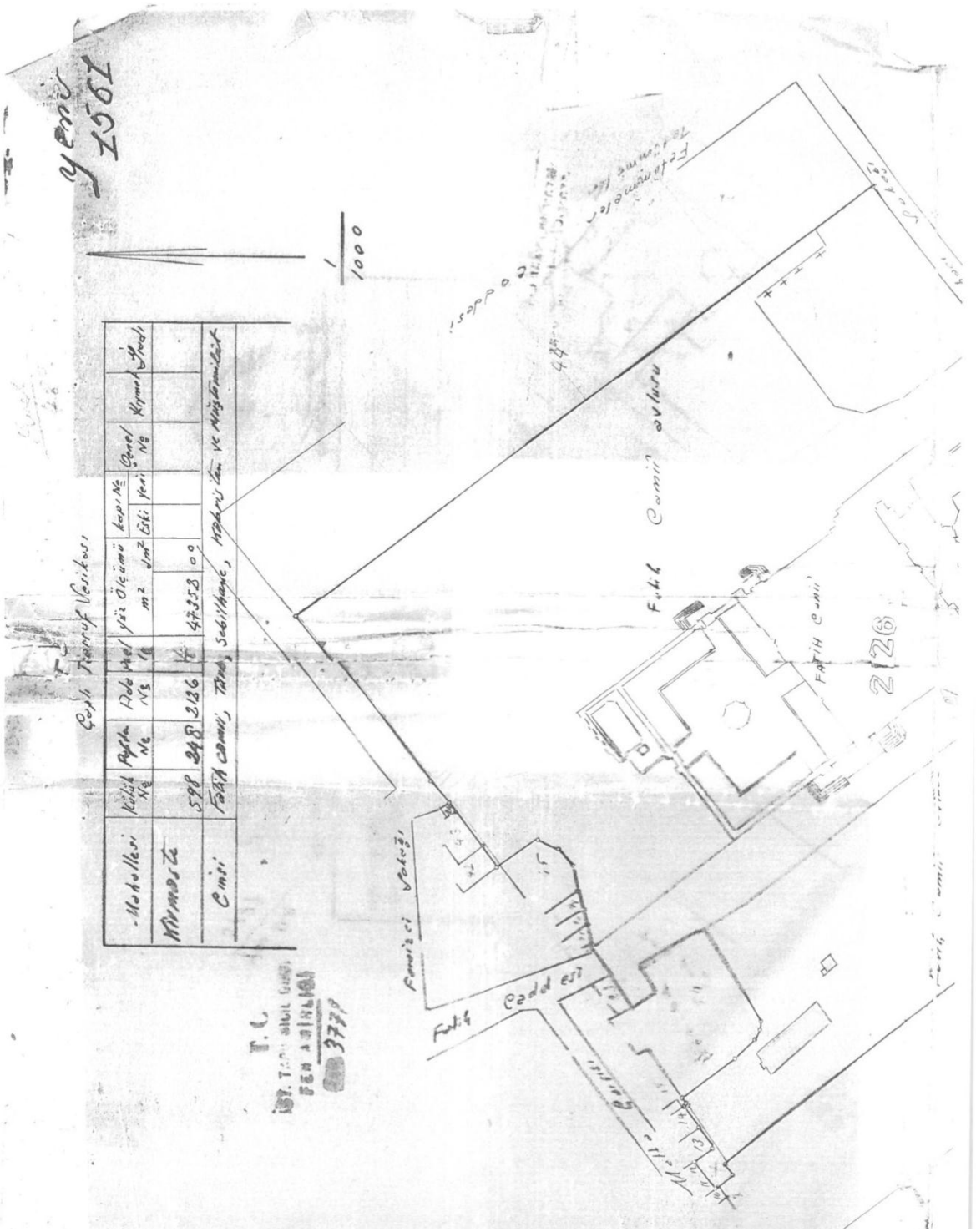
Şekil 36: 1949 Tarihli Belge (Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi)

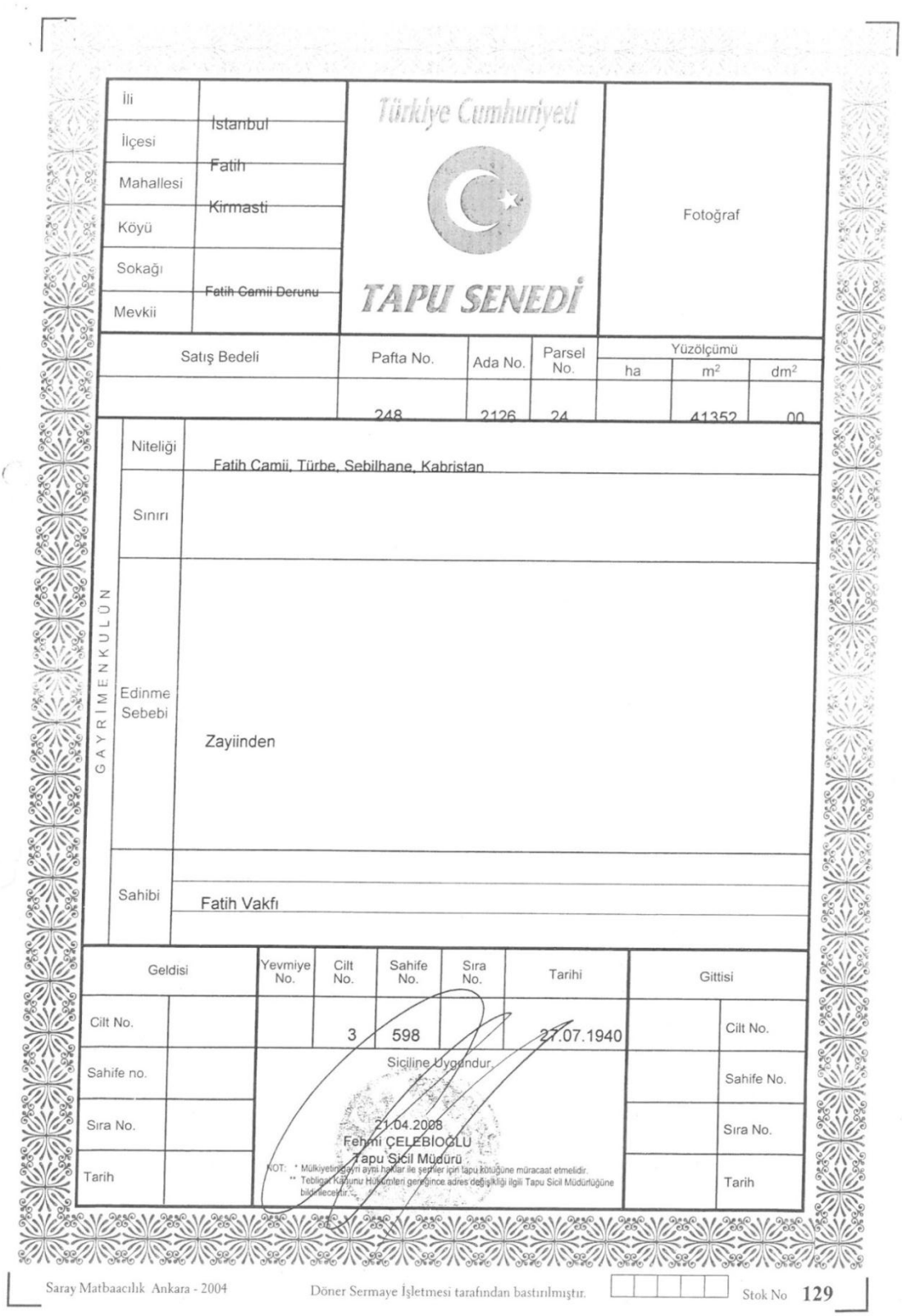
Şekil 37: 1949 Tarihli Belge (Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi)

Şekil 38: 1949 Tarihli Belge (Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi)

Şekil 39: 1949 Tarihli Belge (Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi)

İli: İstanbul
İlçesi: Fatih
Mahallesi: Kırmasti
Köyü:
Sokağı:
Mevkii: Fatih Camii Derunu

Türkiye Cumhuriyeti

TAPU SENEDİ

Fotoğraf

Satış Bedeli	Pafta No.	Ada No.	Parsel No.	Yüzölçümü ha	Yüzölçümü m²	Yüzölçümü dm²
	248	2126	24		41352	00

GAYRİMENKULÜN

Niteliği: Fatih Camii, Türbe, Sebilhane, Kabristan
Sınırı:
Edinme Sebebi: Zayiinden
Sahibi: Fatih Vakfı

Geldisi		Yevmiye No.	Cilt No.	Sahife No.	Sıra No.	Tarihi	Gittisi	
Cilt No.			3	598		27.07.1940		Cilt No.
Sahife no.								Sahife No.
Sıra No.								Sıra No.
Tarih								Tarih

Siciline Uygundur.
21.04.2008
Fehmi ÇELEBİOĞLU
Tapu Sicil Müdürü

NOT: * Mülkiyetin geçiş ayni haklar ile şerhler için tapu kütüğüne müracaat etmelidir.
** Tebligat Kanunu Hükümleri gereğince adres değişikliği ilgili Tapu Sicil Müdürlüğüne bildirilecektir.

Saray Matbaacılık Ankara - 2004 Döner Sermaye İşletmesi tarafından bastırılmıştır. Stok No 129

Şekil 40: 1949 Tarihli Belge (Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi)

TAŞINMAZ BİLGİLERİ

Zemin Tipi	: Ana Taşınmaz	Ada/Parsel	: 2126/24
Zemin No	: 2284476	Yüzölçüm	: 41.351.00 m2
İl / İlçe	: İSTANBUL/FATİH	Ana Taş. Nitelik	: FATİH CAMİİ TÜRBE SEBİLHANE KABRİSTAN V
Kurum Adı	: Fatih 3.Bölge TSM		
Mahalle / Köy Adı	: KİRMASTİ Mah.		
Mevkii	:		
Cilt / Sayfa No	: 3 / 598		
Kayıt Durum	: Aktif		

TAŞINMAZ ŞERH / BEYAN / İRTİFAK

S/B/İ	Açıklama	Malik / Lehdar	Tarih - Yevmiye
Beyan	YAPISI ESKİ ESERDİR.23/11/1987 YEV-2594 (EVRAK KASAPDEMİRHUN 4 NO LU DOSYADADIR)		23.11.1987 - 2594
Beyan	KORUNMASI GEREKLİ KÜLTÜR VARLIĞI 15/08/2005 TARİHİ 5063 YEVMİYE		15.08.2005 - 5063
Beyan	KORUMA GRUBU 1.GRUP OLARAK BELİRLENMİŞTİR. 25/04/2007 YEV 3107		25.04.2007 - 3107

MÜLKİYET BİLGİLERİ

Sistem No	Malik	Elbirliği No	Hisse Pay/Payda	Edinme Sebebi - Tarih - Yev.	Terkin Sebebi - Tarih - Yev.
52245965	FATİH VAKFI		TAM	Tesis Kadastrosu - 27.07.1940 - 0	- -

Kaydına Uygundur
21.04.2008
Fehmi ÇELEBİOĞLU
Tapu Sicil Müdürü

Şekil 41: 1949 Tarihli Belge (Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi)

3.1.4 Mimari Özellik ve Yapısal Tipoloji

Osmanlı türbe mimarisinde pek ender kullanılan dairevi plan tarzı kullanılmıştır. Silindirik gövdeyi kısa bir kasnakla donatılmış kubbe örtmektedir. Duvarlar kesme küfeki taşından örülmüştür. Türbe, alt sırada dokuz, üst sırada on pencere ile aydınlanır. Basık kemerli giriş doğuya açılmaktadır. 19. yüzyıla tarihlendirilen daire planlı Güluştu Türbesi'nde cephenin ortasında yer alan yatay bir korniş ile cephe yatayda ikiye ayrılarak adeta iki katlı bir izlenim verilmeye çalışılmıştır. Girişin sol tarafındaki pencerelerin her iki yanına birer korent başlıklı plastır yerleştirilmiştir. Pilastırlar üst pencerelerin altında yapıyı çevreleyen kornişe kadar uzanmaktadırlar. Pencerelerin üst kısmında ise pilastırlar üzerine bindirilmiş saçak şeklinde bir düzenlemeye yer verilmiştir. Türbenin tasarımında Ampir özellikler görülmekte olup, yapıyı ikiye bölen korniş, saçak ve pilastırlar Ampir üslup net bir şekilde kendini göstermektedir. Girişin solunda yer alan pencere, diğerleri ile aynı boyutta olmasına rağmen, yanlardan pilastırlar ile kuşatılarak ve kısa bir saçakla donatılarak farklı bir görünüme kavuşturulmuştur. Söz konusu açıklığın aslında türbenin kapısı olarak tasarlandığı, sonradan pencereye dönüştürüldüğü yolunda görüşler ileri sürülmüş ise de, bunun bir hacet penceresi olma ihtimali de göz ardı edilmemektedir.

4.1.4.1.Planlar

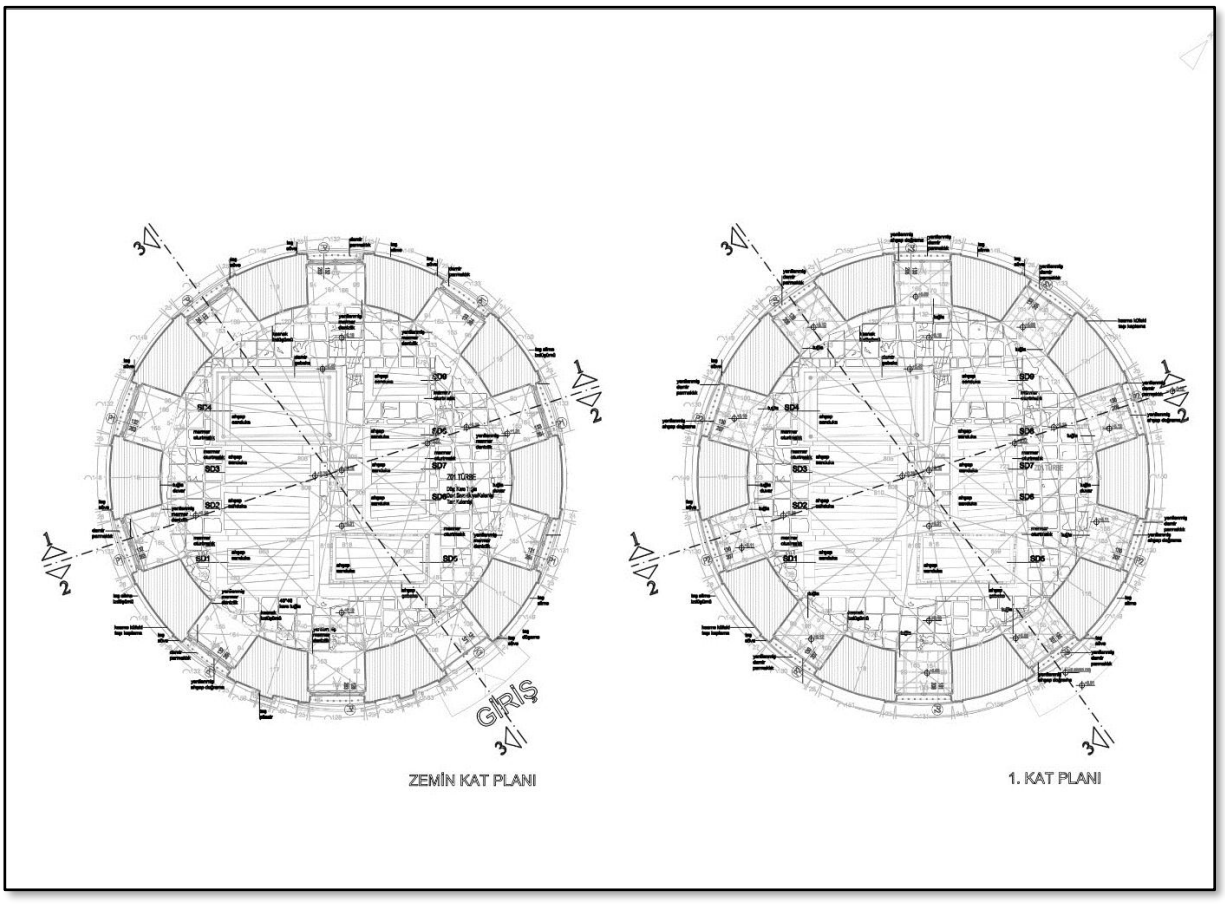
Giriş Kat Planı

Güluştu Türbesi'nin giriş aksında yer alan bir adet basamak ve devamındaki demir kapı ile yapıya giriş sağlanır. Demir kapı önünde yer alan mermer eşik +0.19 kotunda, içte yer alan mermer eşik ise +0.13 kotundadır. Giriş kapısı 131/371 ölçülerinde olup demir çift kanatlı kapıdır. Türbenin içi yaklaşık 50 m2 alana sahiptir. 8.20 m çapındaki türbe dairesel planlıdır. +1.30 kotundan başlayan pencere boşlukları toplam dokuz adettir. Ahşap doğramalar ve ahşap kapaklar yenilenmiştir. Alt kot pencere içlerinde mermer denizlikler görülür. Yapının döşemesinde kare tuğla kullanılmıştır. Bu kotta yer alan toplam dokuz adet ahşap sanduka mermer oturtmalıklar üzerine oturtulmuştur. Sandukalardan, Sultan V. Mehmet Reşat'ın eşlerinden olan Dürrüaden Kadın Efendi'ye ait olan sandukanın ahşap şebekesi, Geç dönem Osmanlı ahşap oymacılık ve kakmacılık sanatı olan Muşarabiy eSanatı yönünden dikkati çeker. Sandukanın başucu

tarafındaki yuvarlak madalyonlara, sedef kakma tekniğİ ile istifli Sülüs hatlı kitabe yerleştirilmiştir. Yine bir diğer sandukanın etrafınd demir şebeke yer alır. Güluştu Türbesi'nin dışında yaklaşık 86 cm genişliğinde taş kaplama tüm yapıyı çevreler.

1.Kat Planı

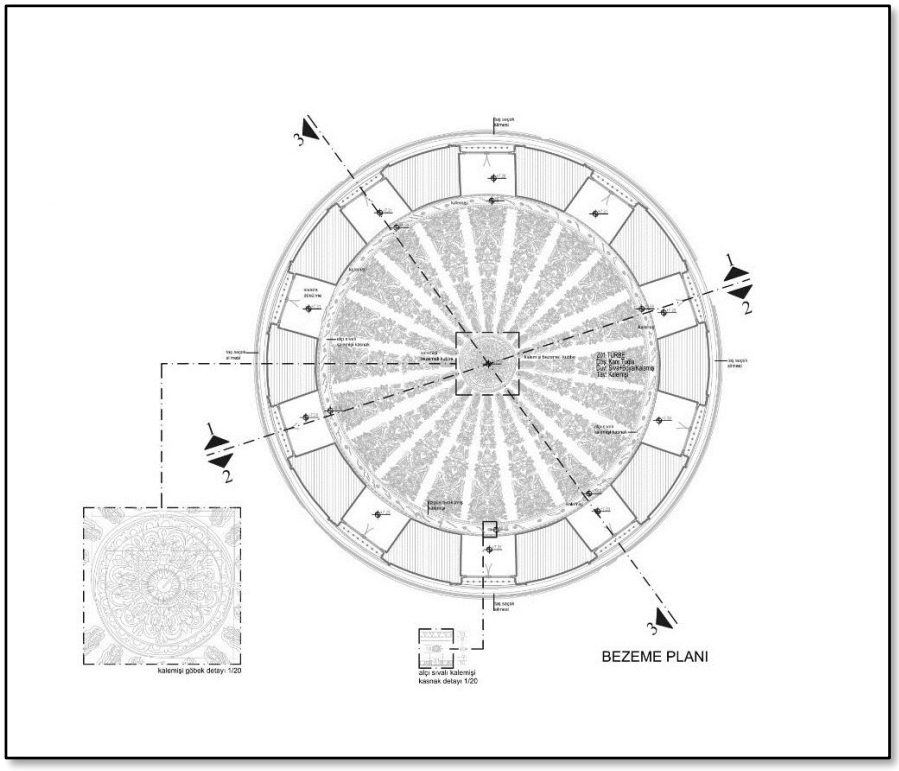
Rölövede +5.80 kotundan geçen bir plana daha ihtiyaç duyulmuştur. 12.60 m yüksekliğindeki iç mekanı, bu kotta yer alan on adet pencere aydınlatmaktadır. Tüm pencere boşluklarında yenilenmiş ahşap doğramalar yer almaktadır. Yaklaşık +5.12 kotundan başlayan pencere boşlukları basık kemerlidir. Pencere alınlıklarında bitkisel motifli kalemişi bezemeler vardır. Bu kottaki pencere boşluklarının tabanları kare tuğla ile kaplanmıştır. Ahşap doğramaların dışa bakan taraflarında yenilenmiş demir parmaklıklar bulunmaktadır.

Şekil 42: Planlar

Bezeme Planı

Güluştu Türbesi'nin tavanı kubbe ile örtülüdür. Kubbeye geçiş kagir, üzeri sıvalı ve kalemişi bezemeli kasnak ile sağlanır. +8.76 kotunda biten kubbe kasnağından sonra kubbe başlar. Kubbenin tamamı siyah kalemişi bezemelidir. Mermer taklidi boyama ile somaki görüntüsü verilen kasnak yüzeyi belirli aralıklarla tekrarlanan rozetlerle bezenmiş ve üstte soyut dekorlu, altta ise stilize yapraklar arasındaki yumurta dizisinden oluşan ince bordürlerle sınırlanmıştır. Kasnak yüzeyi kasnak ve duvarlarda dengeli bir dağılım sergileyen siyah renkli kalemişi süslemeler, kubbe iç yüzeyinde aşırıya kaçan bir yoğunluğa ulaşır. Kubbe eteğinden göbeğe doğru uzanan süslemeler kaide üzerine oturtulmuş vazo içinden çıkan zeytin dalı, istiridye kabuğu natüralist çiçek demetleri, stiliz akantlar, aylamalı askılar ve kandil benzeri ögelerden oluşan ve göbeğe doğru incelen, birbirini tekrarlar halde bantlar oluşturmaktadır. Dairesel formlu göbek ise birbiri üstüne bindirilerek derinlik kazanan akant yaprakları, stilize bitkisel motifler ve en dışta göbeği çepeçevre saran stilize yapraklar içindeki yumurta motifi ile bezenmiştir.

Şekil 43: Üst Örtü Bezeme Planı

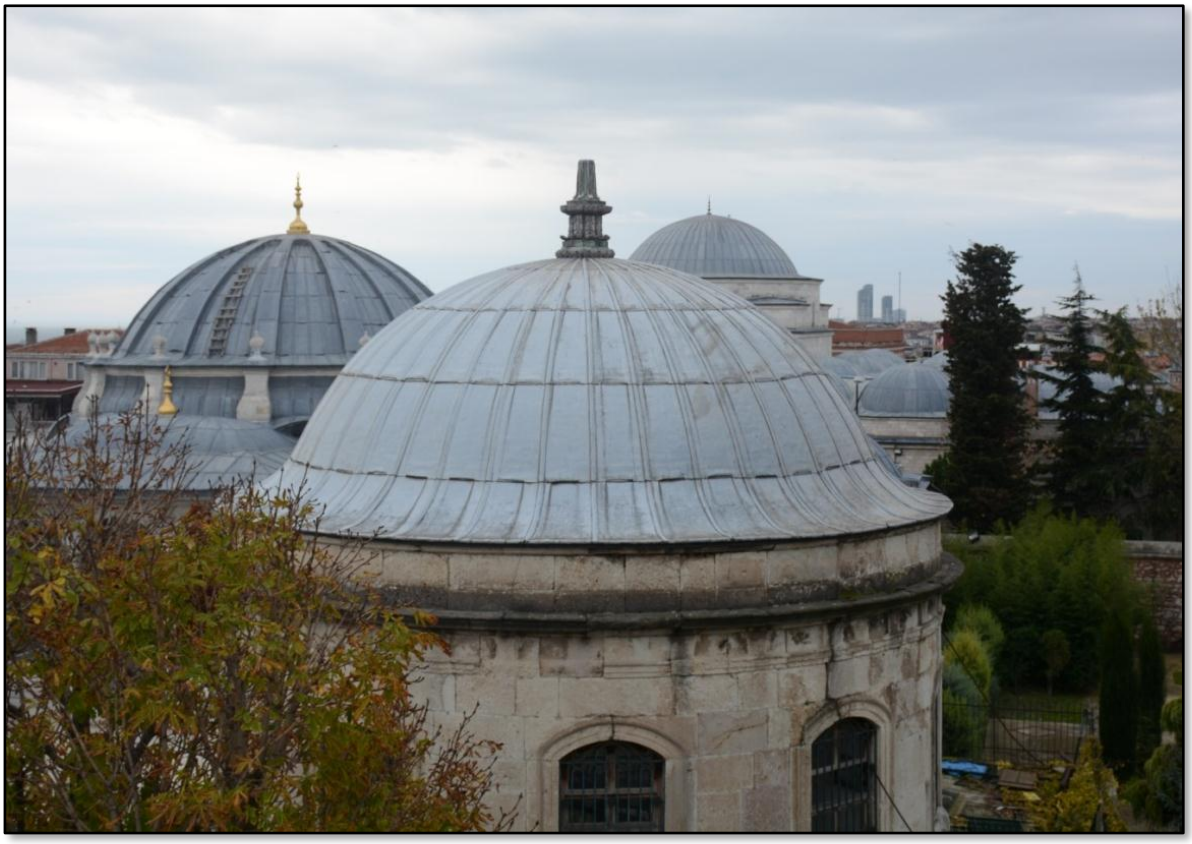
Şekil 44: Kubbede Yer Alan Kalemişi Bezeme

Şekil 45: Tavan Görünüşleri

Çatı Planı

Türbenin üzeri kagir kubbe ile örtülmüştür. Cephede yer alan saçak silmesi devamında kubbe eteği başlar. +9.66 kotundan başlayan kubbe, +13.23 kotuna kadar yükselir. 10.88 m çapındaki kubbe kurşun ile kaplanmıştır. Kubbe üzerindeki kısmen taş kısmen bakır alem, +13.23 kotundan başlayarak +14.67 kotuna yükselir. Alem bitkisel motifler ile bezenmiştir. 2000-2003 yılları arasında yapılan restorasyon sırasında kubbenin kurşun kaplaması yenilenmiştir.

Şekil 46: Kubbe Üzeri Kurşun Kaplama

4.1.4.2.Cepheler

Güneydoğu Cephesi

Yaklaşık 10.55 m çapındaki dairesel cephe, simetrik bir düzene sahiptir. Güluştu Türbesi'nin güneydoğu cephesi kesme Küfeki taş kaplamadır. Yapının geçirdiği onarımlar sürecinde taşlar üzerinde yapılan plastik onarımlar yer yer görülmektedir. Girişin solunda yer alan pencere her iki yanından pilastırlar ile kuşatılarak ve kısa bir saçakla donatılarak farklı bir görünüme kavuşturulmuştur. Pilastırlar üzerinde akant yapraklarıyla süslenmiş başlıklar bulunmaktadır ve pilastırlar +5.10 kotundaki taş silme ile kuşatılmıştır. Mevcut giriş kapısı orta aksın sağında yer almaktadır. Kapının üzerindeki taş lento üzerinde basık kemerli diğerlerine göre daha küçük boyutlu bir pencere yer alır. Kapının hemen yanında taş söveli bir pencere yer alır. Orta aksın solunda ise iki adet taş söveli pencere bulunmaktadır.

Şekil 47: Güneydoğu Cephesi

Türbenin zemin ile birleştiği kısımda taş bir silme yer alır. Yaklaşık 86 cm genişliğindeki taş kaplama yapının etrafını çevreler. +0.29 ve +1.11 kotları arasındaki bölümlerde plastik onarımlar yapılmış, derzler çizilerek taş görünümü oluşturulmaya çalışılmıştır. +1.50 kotu hizasındaki pencere ve kapıların etrafında taş söveler yer almaktadır. +1. 25 kotundaki pencere altlarına gelen taş silme yapının tamamını çevreler. +5.06 kotundaki taş silme üst kat pencerelerinin altına denk gelmektedir. Pencere üstünde taş silme, onun hemen üzerinde ise diğer taş silme yer almaktadır. +9.66 kotundaki taş saçak silmesi ile kubbe eteğine geçilir. Kurşun kaplanmış kubbenin üst noktası +13.23 kotundadır. Kubbe üzerinde kısmen taş kısmen bakır bir alem yer alır. Alemin üst kotu +14.67'dir.

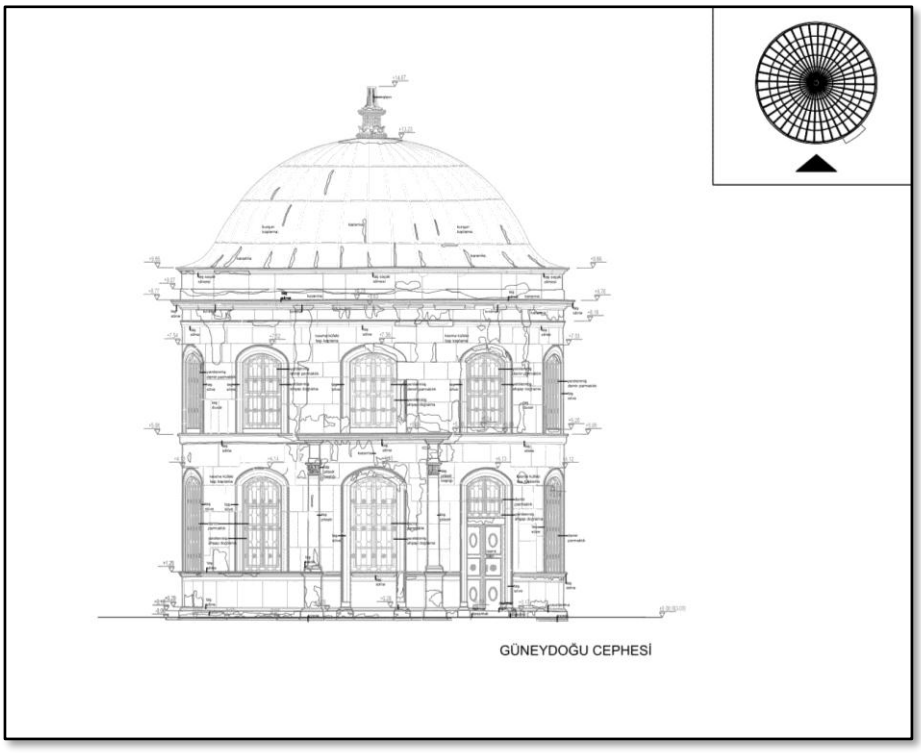

Şekil 48: Türbe Genel Görünüşleri /2017

Türbenin tamamında yer alan ahşap doğramalar onarımlar sırasında yenilenmiştir. İlk sıra ahşap doğramaların önlerinde yer alan demir parmaklıklar özgündür ancak çoğunda paslanma ve korozyon görülmektedir. İkinci sıra ahşap doğramaların önlerinde yer alan demir parmaklıklar, 2000-2003 yılları arasında yapılan onarım sırasında aşağıdaki parmaklıkların aynısı takılarak yenilenmiştir.

Şekil 49: Üst Pencere Demir Parmaklık - 2001 Restorasyon Öncesi / 2017

Şekil 50: Güneydoğu Cephesi

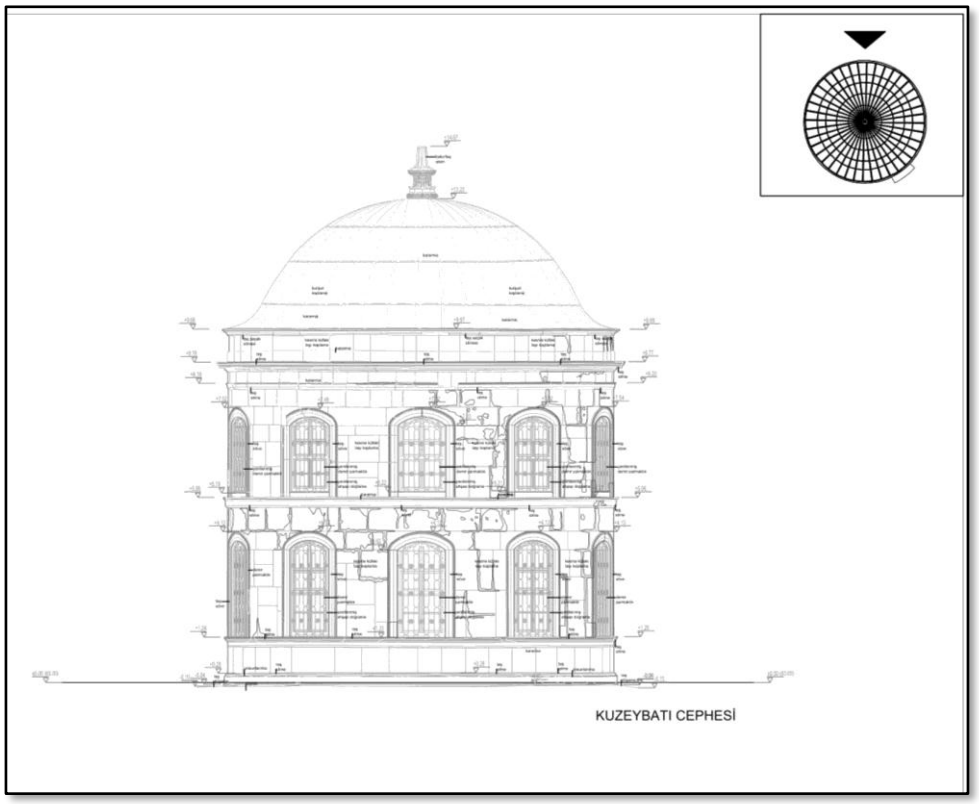

Şekil 51: Güneydoğu Cephesi

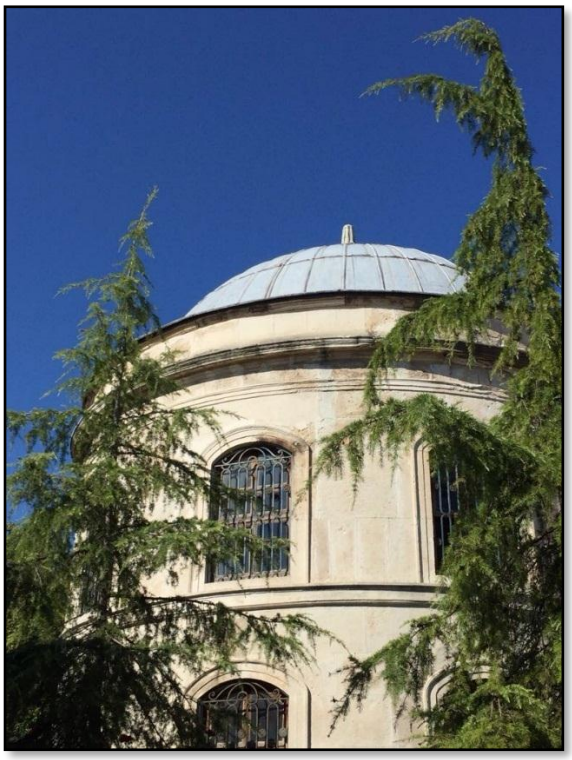
Kuzeybatı Cephesi

Güluştu Türbesi'nin kuzeybatı cephesi, aynı zamanda yapının gerisinde bulunan muhdes betonarme ekleri kesmektedir. Ancak bu bölümler rölövede, yapının cephesinin görünmesine engel olmaması için noktalı çizgiler ile belirtilmiştir. Yapının tamamında kesme Küfeki taş kaplama görülmektedir. +1.50 kotunda, orta aksta bir adet, orta aksın sağında ve solunda 2'şer adet pencere yer almaktadır. Pencerelerin tamamı taş söveler ile çevrelenmiştir. +1.25 kotundaki taş silme pencere altlarına denk gelir ve yapının tamamını çevreler. Pencere alt silmesi ve zemin birleşimindeki silme arasındaki bölümlerde plastik onarımlar yapılmış, derzler çizilerek taş görünümü oluşturulmaya çalışılmıştır. +0.25 kotundaki silme yapının zemindeki taş kaplama ile birleştiği bölüme denk gelmektedir. Zeminden gelen su sebebiyle bu taş silme üzerinde yosunlanma görülmektedir. +5.06 kotundaki silme üst kat pencerelerinin altına denk gelir. Üst kat cephe düzeni de simetriktir. Orta aksta bir adet, orta aksın sağında ve solunda 2'şer adet pencere yer almaktadır. +8.76 kotundaki taş silme ile +9.66 kotundaki taş saçak silmesi arasındaki bölüm kesme taştır. Yaklaşık 10.55 çapındaki kubbe kurşun ile kaplanmıştır. Kubbenin üzerindeki alem bitkisel bezemeli motifler ile süslenmiştir. Kısmen taş kısmen bakır alemin en üst kotu +14.67'dir.

Kuzeybatı cephesinde yar alan tüm ahşap doğramalar yenilenmiştir ancak önlerindeki demir parmaklıklardan alt sıradakiler özgündür. İkinci sıra ahşap doğramaların önlerinde yer alan demir parmaklıklar, 2000-2003 yılları arasında yapılan onarım sırasında aşağıdaki parmaklıkların aynısı takılarak yenilenmiştir.

Şekil 52: Kuzeybatı Cephesi

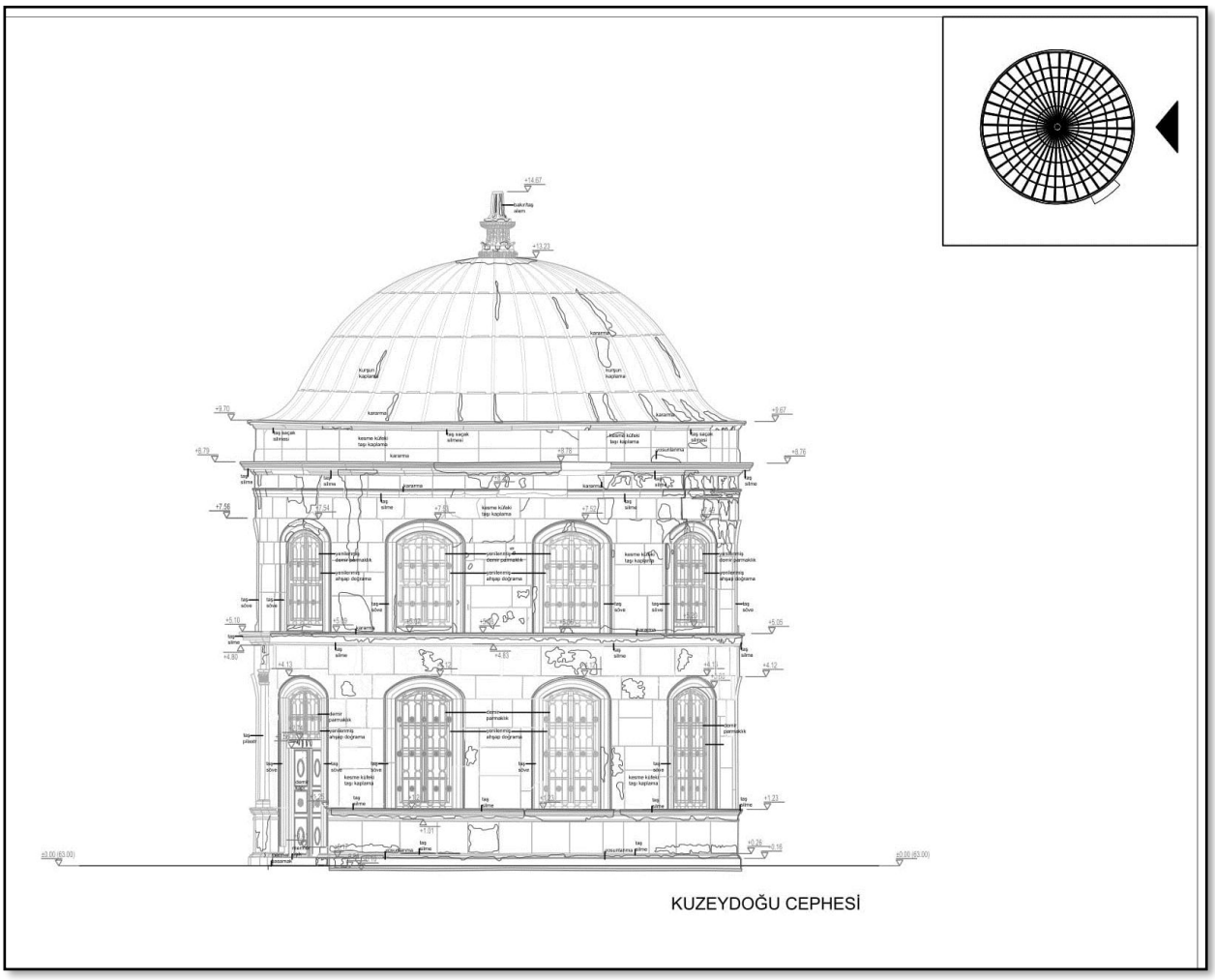

Şekil 53: Kuzeybatı Cephesi

Kuzeydoğu Cephesi

Güluştu Türbesi'nin kuzeydoğu cephesi diğer cephelerde olduğu gibi kesme Küfeki taş kaplamadır. Pencere kenarlarında ve bazı bölgelerde dönem içerisinde yapılmış plastik onarımlar görülmektedir.

Kuzeydoğu cephesindeki üst kat pencereleri dört adettir. Tüm pencerelerin etrafında taş söveler, altlarında ise taş silmeler bulunmaktadır. +8.79 kotunda yer alan taş silme ve +9.70 kotundaki taş saçak silmesi arasındaki bölüm de kesme Küfeki taş kaplamadır. Kurşun kaplanmış kubbe üzerinde kısmen taş kısmen bakır bir alem yer almaktadır. Bitkisel bezemeli motiflerin yer aldığı alemin üst kotu +14.67'dir.

Şekil 54: Kuzeydoğu Cephesi

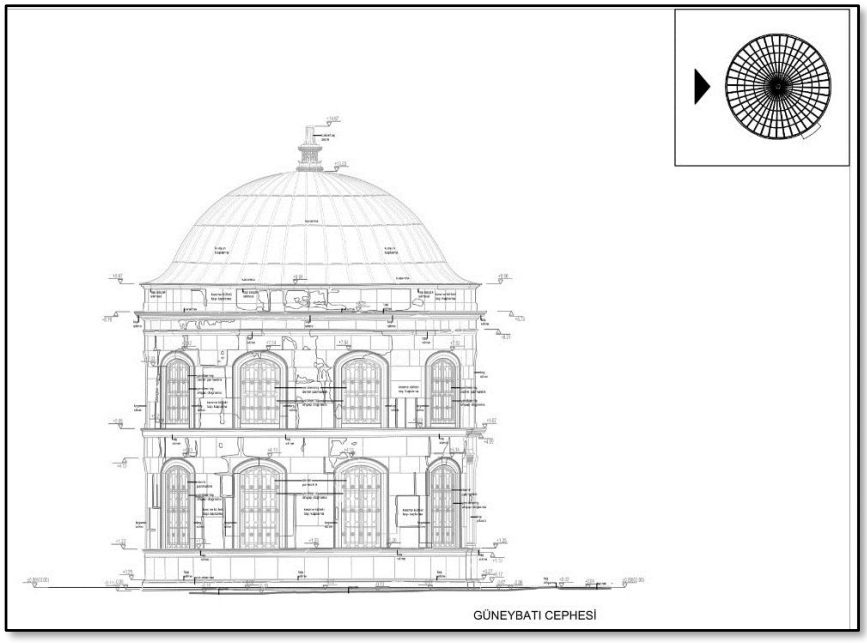

Şekil 55: Kuzeydoğu Cephesi

Güneybatı Cephesi

Güluştu Türbesi'nin güneybatı cephesinde, Türbenin zemin ile birleştiği kısımda taş bir silme yer alır. Yaklaşık 86 cm genişliğindeki taş kaplama yapının etrafını çevreler. +0.25 ve +1.12 kotları arasındaki bölümlerde plastik onarım yapılmış, derzler çizilerek taş görünümü oluşturulmaya çalışılmıştır. +1.50 kotu hizasındaki pencere ve kapıların etrafında taş söveler yer almaktadır. +1. 23 kotundaki pencere altlarına gelen taş silme yapının tamamını çevreler. +5.05 kotundaki taş silme üst kat pencerelerinin altına denk gelmektedir. Pencere üstünde +8.19 kotunda taş silme, onun hemen üzerinde +8.76 kotunda ise diğer taş silme yer almaktadır. +9.67 kotundaki taş saçak silmesi ile kubbe eteğine geçilir. Kurşun kaplanmış kubbenin üst noktası +13.23 kotundadır. Kubbe üzerinde kısmen taş kısmen bakır bir alem yer alır. Alemin üst kotu +14.67'dir.

Türbenin tamamında yer alan ahşap doğramalar onarımlar sırasında yenilenmiştir. Ahşap doğramaların önlerinde yer alan demir parmaklıklardan alt sıradakiler özgündür ancak çoğunda paslanma ve korozyon görülmektedir. İkinci sıra ahşap doğramaların önlerinde yer alan demir parmaklıklar, 2000-2003 yılları arasında yapılan onarım sırasında aşağıdaki parmaklıkların aynısı takılarak yenilenmiştir.

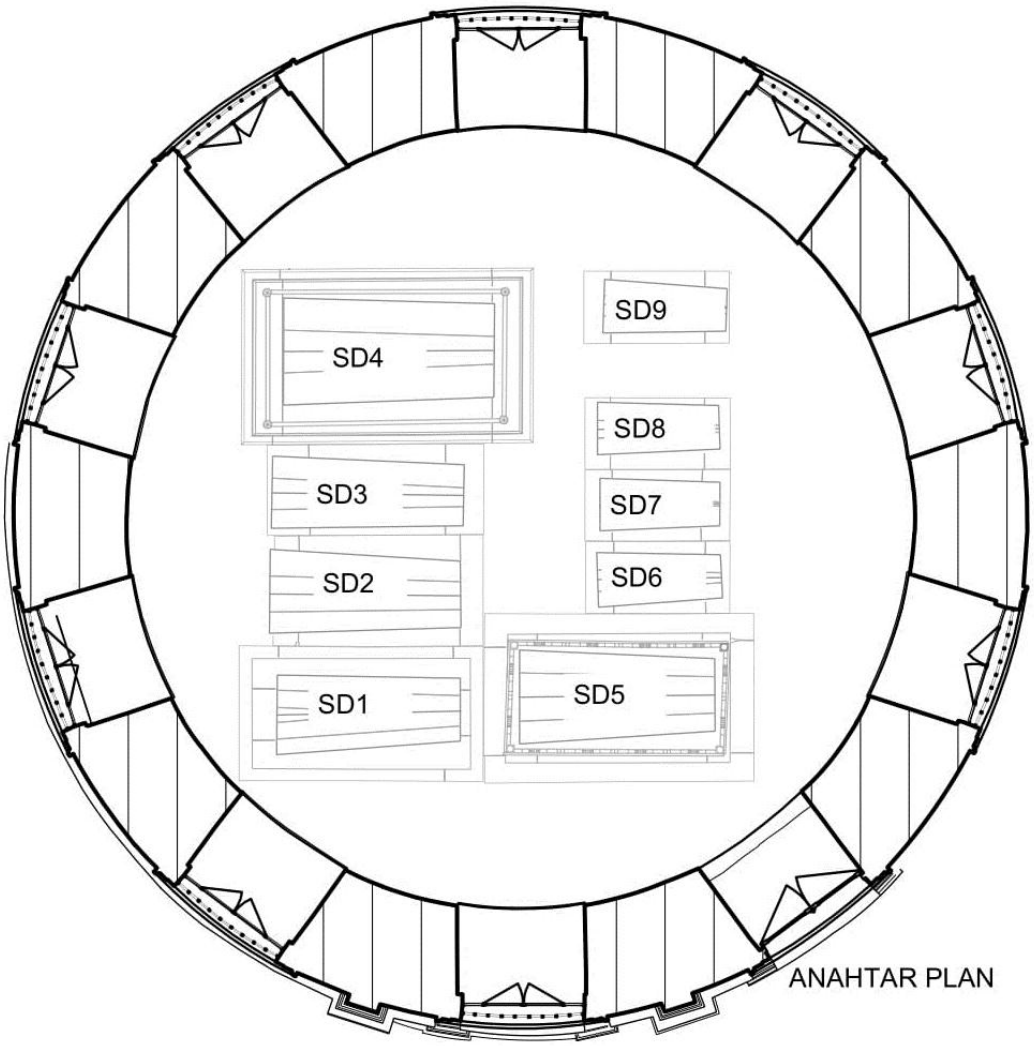
Şekil 56: Güneybatı Cephesi

Şekil 57: Güneybatı Cephesi

4.1.4.3.Detaylar

Türbede; Güluştu Kadın Efendi ile sekiz kişiye ait toplam dokuz sanduka vardır. Rölövede her biri (SD1, SD2, SD3...) isimlendirilmiştir. Türbenin içindeki sandukalar simli puşidelerle örtülüdür.

Şekil 58: Sanduka Planları

Dürrüaden Kadın Efendi; Sultan V. Mehmet Reşat'ın eşidir. 1909 yılında vefat etmiştir.[32]

Zekiye Sultan; Sultan Abdülmecit'in, Güluştu Kadın Efendi'den doğan kızıdır. 1856 yılında vefat etmiştir.[33]

Fehime Sultan; Sultan Abdülmecit'in, Güluştu Kadın Efendi'den doğan kızıdır. 1857 yılında vefat etmiştir.[34]

Şehime Sultan; Sultan Abdülmecit'in baş kadınıdır. 1857 yılında vefat etmiştir.[35]

Şerefnaz Hanım; Sultan Abdülmecit'in ikinci kadınıdır. [36]

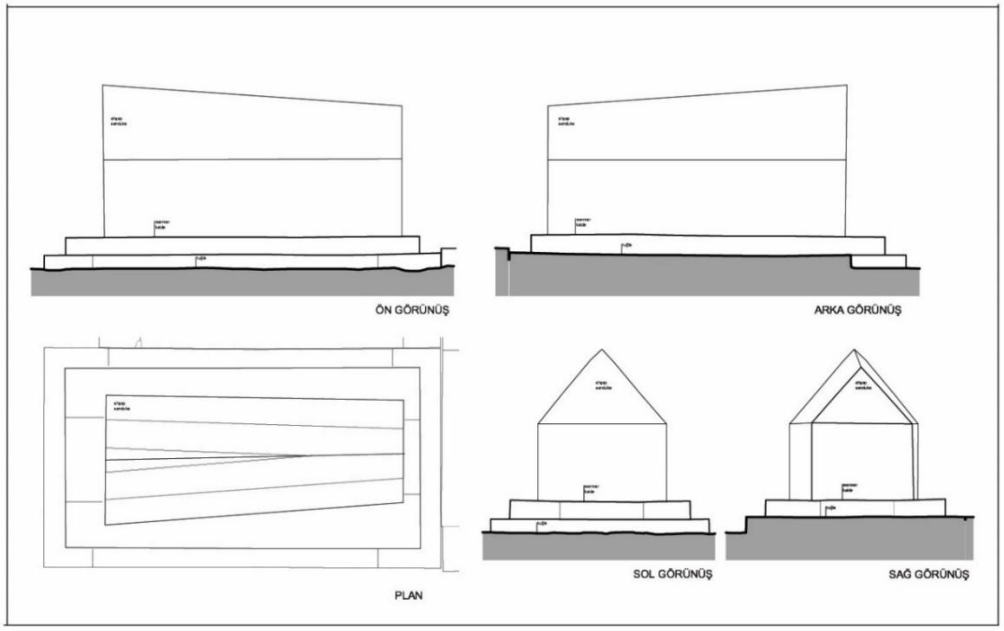
Münire Sultan; Sultan Abdülmecit'in, Verdcenan Kadın'dan 1844 yılında doğan kızıdır. 1862 senesinde vefat etmiştir.[37]

Ceylanyar Hanım: Sultan Abdülmecit'in ikbalidir. 1856 yılında vefat etmiştir.[38]

Behice Sultan; Sultan Abdülmecit'in, üçüncü ikbali olan Nesrin Hanım'dan doğan kızıdır. 1848 yılında vefat etmiştir.[39]

[32] İstanbul Türbeler ve Müzeler Müdürlüğü Envanter Arşivi
[33] İstanbul Türbeler ve Müzeler Müdürlüğü Envanter Arşivi
[34] İstanbul Türbeler ve Müzeler Müdürlüğü Envanter Arşivi
[35] İstanbul Türbeler ve Müzeler Müdürlüğü Envanter Arşivi
[36] İstanbul Türbeler ve Müzeler Müdürlüğü Envanter Arşivi
[37] İstanbul Türbeler ve Müzeler Müdürlüğü Envanter Arşivi
[38] İstanbul Türbeler ve Müzeler Müdürlüğü Envanter Arşivi
[39] İstanbul Türbeler ve Müzeler Müdürlüğü Envanter Arşivi

SD1, sanduka ahşaptır. 140/254 ölçülerindeki mermer bir oturtmalık üzerine oturtulmuştur. 65-83/191 cm ölçülerindeki ahşap sandukanın yüksekliği 83/97 cm'dir.

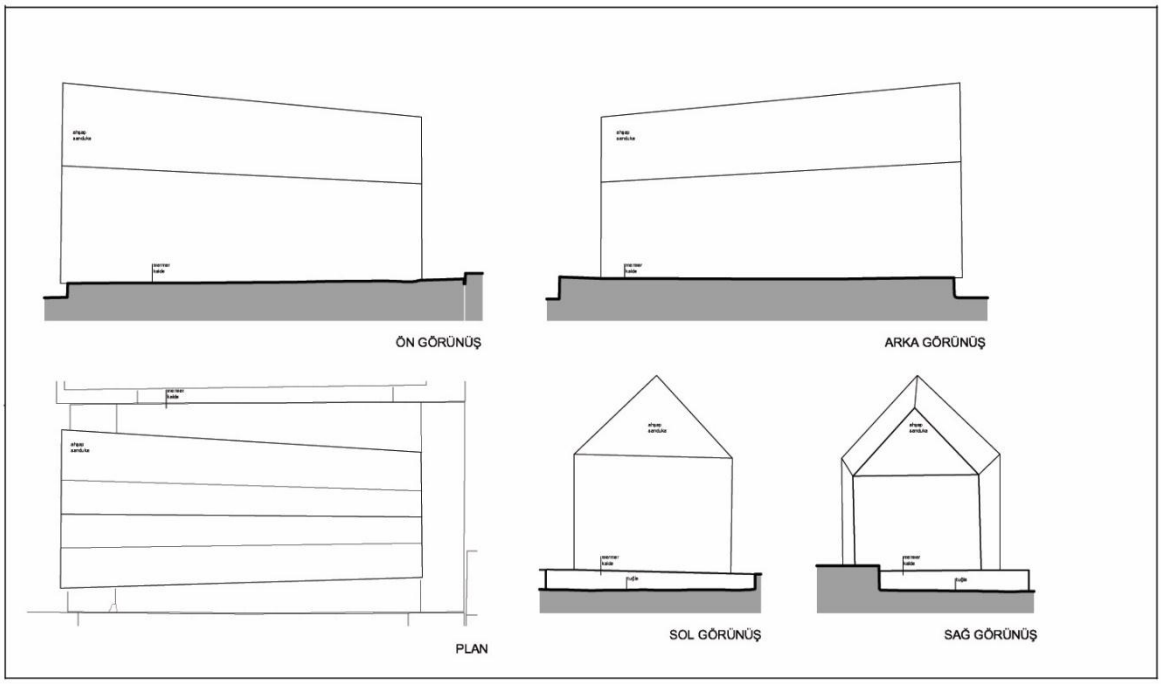

Şekil 59: SD1 Ahşap Sanduka

Şekil 60: SD1 Ahşap Sanduka

SD2, sanduka ahşaptır. 116/217 ölçülerindeki mermer bir oturtmalık üzerine oturtulmuştur. 69-88/200 cm ölçülerindeki ahşap sandukanın yüksekliği 89/108 cm'dir.

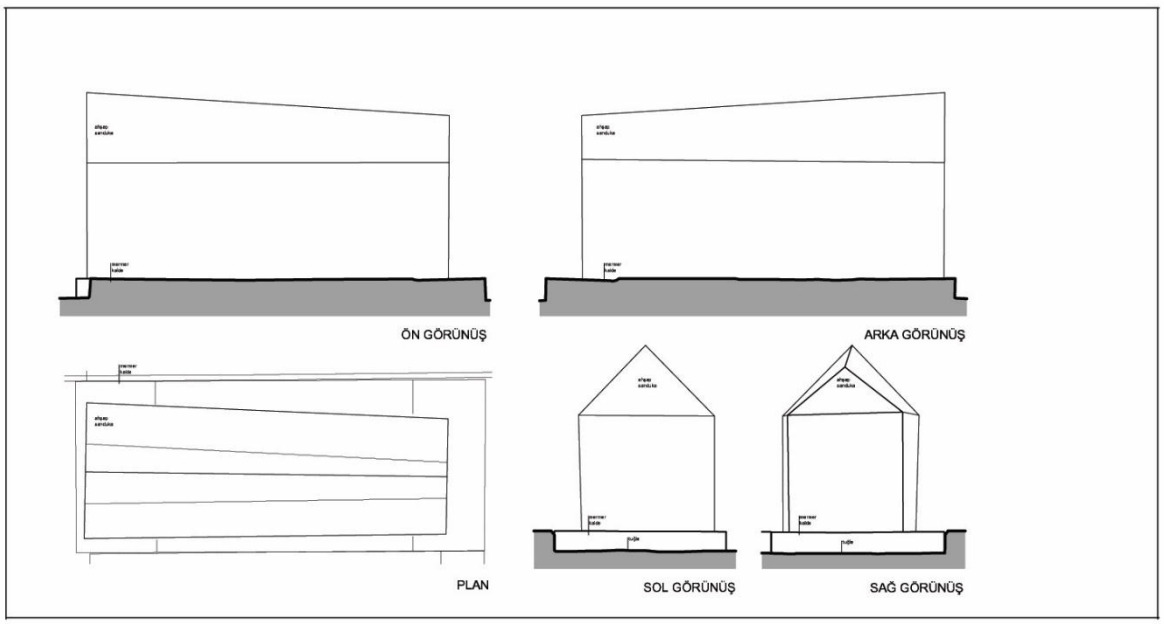

Şekil 61: SD2 Ahşap Sanduka

Şekil 62: SD2 Ahşap Sanduka

SD3, sanduka ahşaptır. 94/225 ölçülerindeki mermer bir oturtmalık üzerine oturtulmuştur. 64-75/199 cm ölçülerindeki ahşap sandukanın yüksekliği 90/102 cm'dir.

Şekil 63: SD3 Ahşap Sanduka

Şekil 64: SD3 Ahşap Sanduka

SD4, sanduka ahşaptır. 182/304 ölçülerindeki mermer bir oturtmalık üzerine oturtulmuştur. Ahşap sandukanın etrafı demir şebeke ile çevrelenmiştir. Demir şebekenin oturtmalıktan yüksekliği 88 cm, demir babaların ise 101 cm'dir. 97-112/219 cm ölçülerindeki ahşap sandukanın yüksekliği 117/134 cm'dir.

Şebekeli kafes içinde yer alan mezarlardan birinin kime ait olduğu bilinmemektedir. İki kademeli ve köşeleri profilli mermer bir oturtmalık üzerinde yer alan sanduka diğerleri gibi sim işlemeli puşide ile kaplanmıştır. Sandukanın etrafını saran madeni şebeke ise köşelerde yivli topuzlarla sonlanan stilize bitkisel dekorlu dikmeler ve altı boğumlu dikmeler ile aralarda volütlü stilize yapraklar rozet çiçekler ve kıvrımlarla dekorlanmış altın sarısı renginde panellerden oluşmaktadır. Ahşap sandukanın yüzeyi ise sim işlemeli puşidelerle kaplanmıştır.

SD4 nolu sandukanın kitabesinde bulunan yazı;

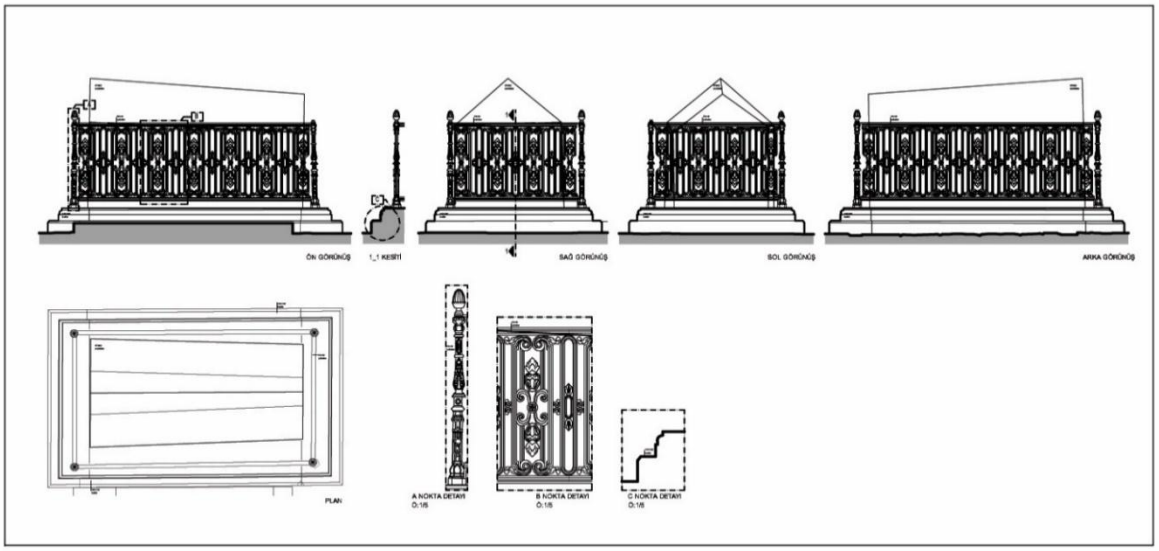
“Huve'l bâki

Cennetmekân hüdâvendigar

huld-âşiyanGâzi Sultan Abdülmecid Han subite ala türbetihisicâl-il gufran hazretlerinin kerime-yi muhtereme-i meşimeleri merhume ve mebrure

Münire Sultan eskeniha'llahutealağurefulcinan hazretleri.

Fi ğurre-iMuharrem h.(hicri) sene 1279”

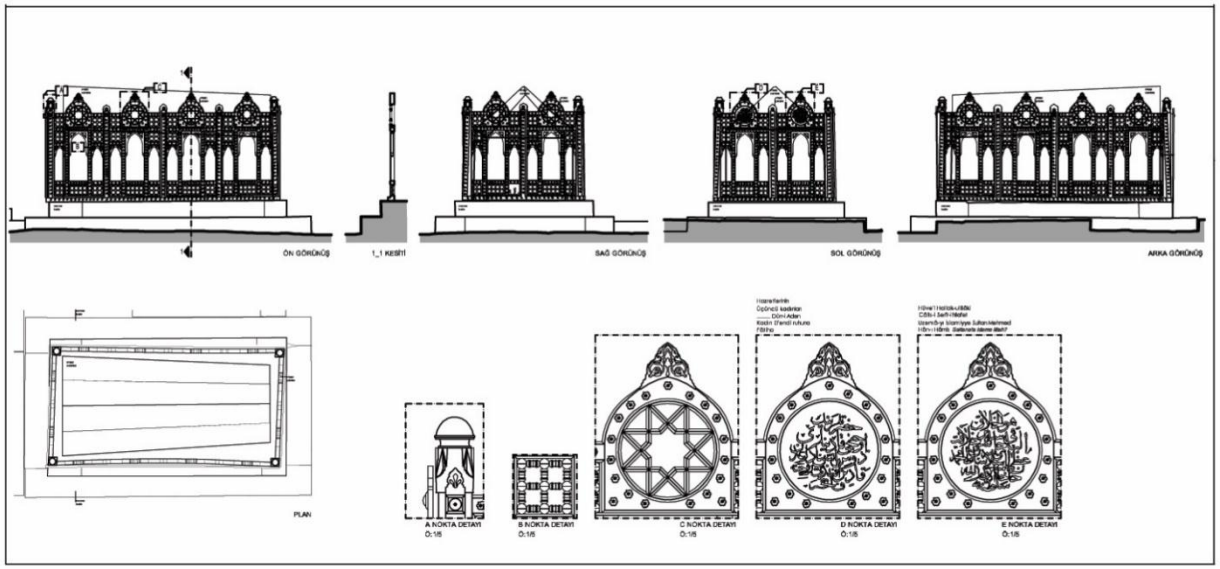
Şekil 65: SD4 Ahşap Sanduka

Şekil 66: SD4 Ahşap Sanduka ve Demir Şebekesi

SD5, ahşap sanduka, V. Mehmet'in (Reşad) eşlerinden Dürrü aden Kadın Efendi'ye (ö.1909) aittir. 175/280 ölçülerindeki mermer oturtmalık üzerine oturtulmuştur. Ahşap şebekenin oturtmalık yüksekliği 87 cm, ahşap babaların yüksekliği ise 104 cm'dir. 76-98/203 cm ölçülerindeki sandukanın yüksekliği 103/113 cm'dir. Sandukanın ahşap şebekesi, Geç dönem Osmanlı ahşap oymacılık ve kakmacılık sanatı olan Muşarabiye Sanatı yönünden dikkati çeker. Köşelerde yükselen babaların uçları mukarnaslar ile yumuşatılmış, gerek babalar gerekse de şebeke yüzeyini dikdörtgen ve kare panolara ayıran kayıtlar, sedef kakma stilize çiçek motifleri ile bezenmiştir. Dikdörtgen panolar sivri kemerlerle, kare panolar ise, Arap ülkelerinde "muşarabiye" olarak adlandırılan, torna işi ve geçmeli kafeslerle doldurulmuştur. Ayrıca şebekenin üst kesiminde sedef kakma rumilerle dolgulanmış palmetlerin taçlandırıldığı, içlerinde altı kollu yıldız (Mühr-iSüleyman) motiflerinin bulunduğu yuvarlak madalyonlar sıralanmaktadır. Sandukanın baş ucu tarafındakİ yuvarlak madalyonlara, sedef kakma tekniği ile istifli Sülüs hatlı kitabe yerleştirilmiştir.

Kitabelerden 1.sinin okunuşu" Hazretlerinin, Üçüncü kadınları, ... Dürr-i Aden, Kadın Efendi ruhuna, Fâtiha" 2.sinin okunuşu ise"Hüve'l Hallak-ul Bâki, Câlis-I Serîr-ihilafet, Uzemâ-yı İslamiyye Sultan Mehmed, Hân-ı Hâmis Saltanata idamelillah"dir.

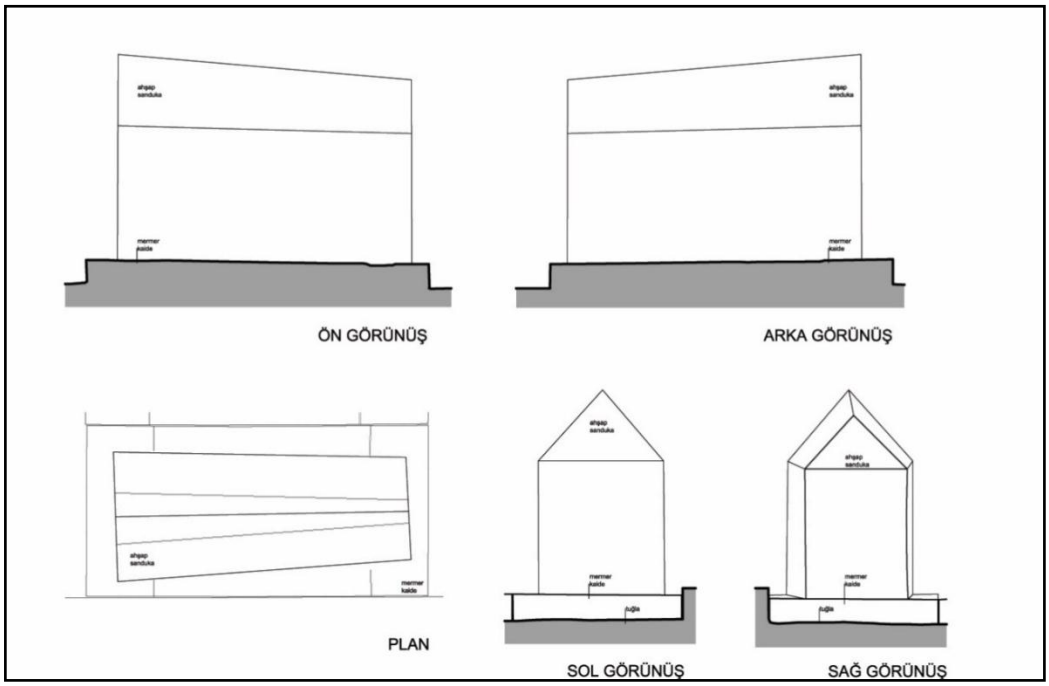

Şekil 67: SD5 Ahşap Sanduka

Şekil 68: SD5 Ahşap Sanduka ve Ahşap Şebekesi

SD6, sanduka ahşaptır. 75/150 ölçülerin deki mermer bir oturtmalık üzerine oturtulmuştur. 45-57/129 cm ölçülerindeki ahşap sandukanın yüksekliği 81/91 cm'dir.

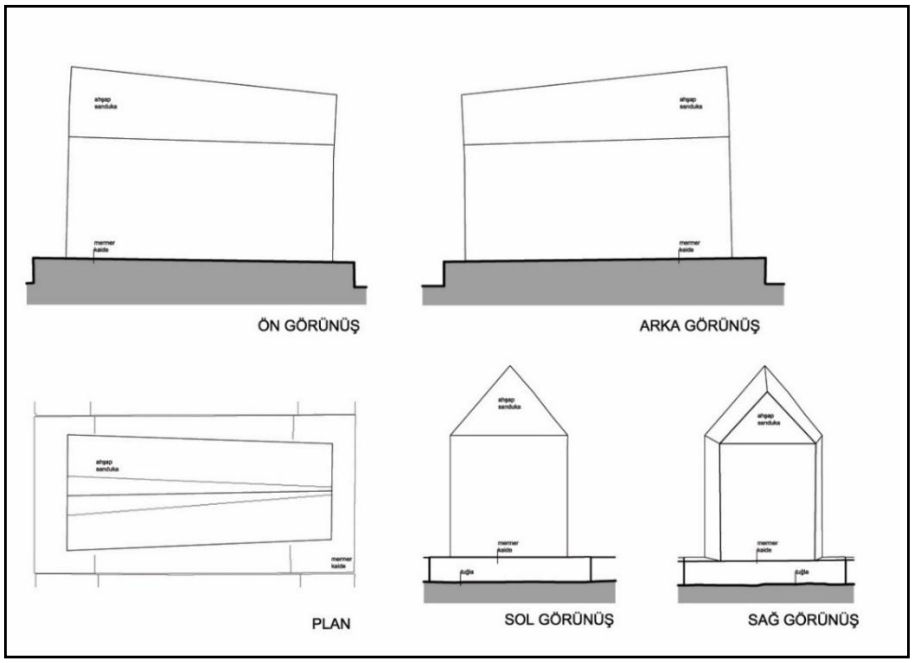

Şekil 69: SD6 Ahşap Sanduka

Şekil 70: SD6 Ahşap Sanduka

SD7, sanduka ahşaptır. 74/151 ölçülerindeki mermer bir oturtmalık üzerine oturtulmuştur. 45-55/125 cm ölçülerindeki ahşap sandukanın yüksekliği 79/90 cm'dir.

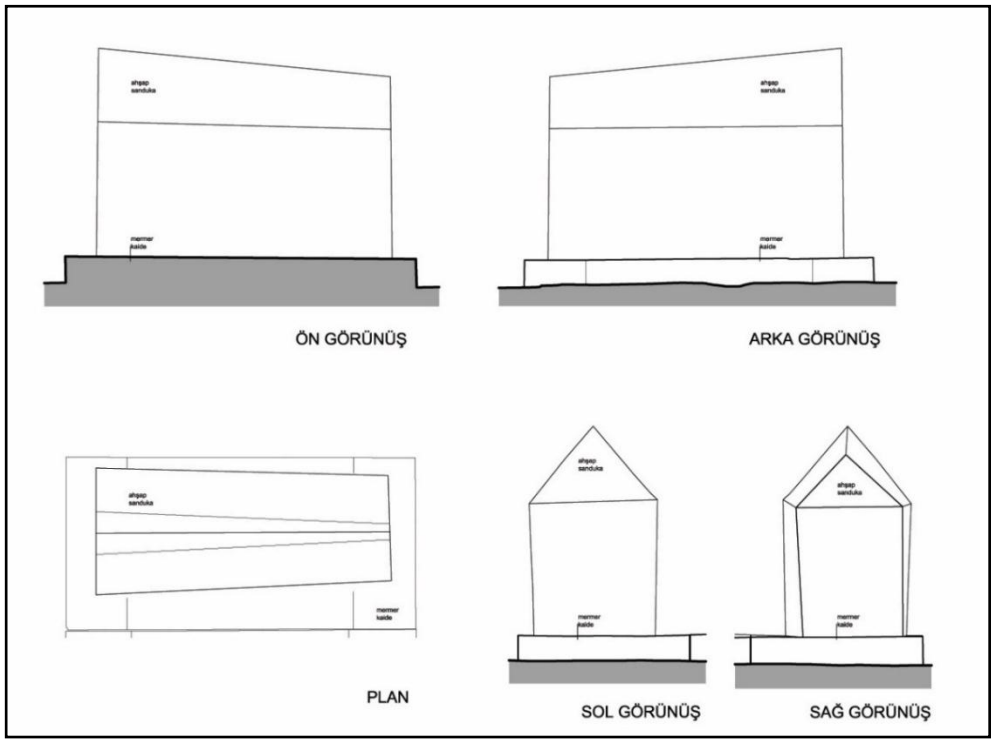

Şekil 71: SD7 Ahşap Sanduka

Şekil 72: SD7 Ahşap Sanduka

SD8, sanduka ahşaptır. 74/151 ölçülerindeki mermer bir oturtmalık üzerine oturtulmuştur. 46-55/128 cm ölçülerindeki ahşap sandukanın yüksekliği 79/90 cm'dir.

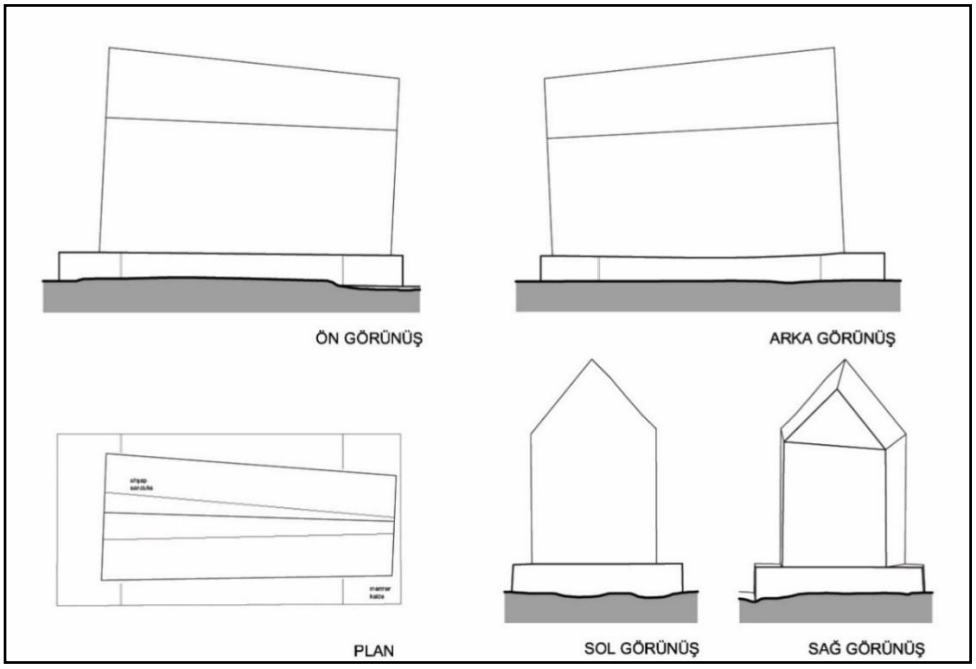

Şekil 73: SD8 Ahşap Sanduka

Şekil 74: SD8 Ahşap Sanduka

SD9, sanduka ahşaptır. 75/151 ölçülerindeki mermer bir oturtmalık üzerine oturtulmuştur. 44-56/128 cm ölçülerindeki ahşap sandukanın yüksekliği 78/90 cm'dir.

Şekil 75: SD9 Ahşap Sanduka

Şekil 76: SD9 Ahşap Sanduka

4.1.4.4.Yapım Tekniği ve Malzeme

Yapıda ağırlıklı olarak kullanılan malzeme ve yapım teknikleri ekte sunulan proje paftalarında analiz edilmiş olup bu analizlere göre oluşturulan lejand aşağıda listelenmiştir.

Taş

Tuğla

Ahşap

Mermer

Demir

Bakır

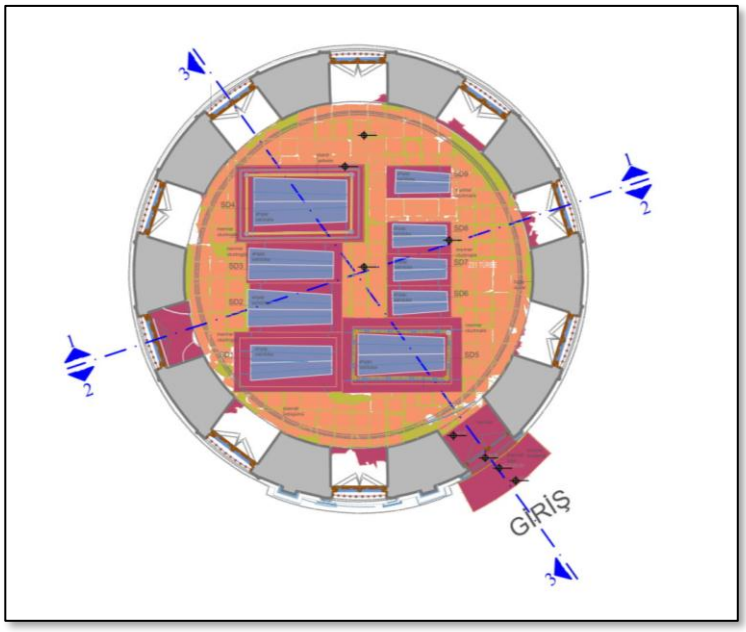
Kurşun Kaplama

Plastik onarım

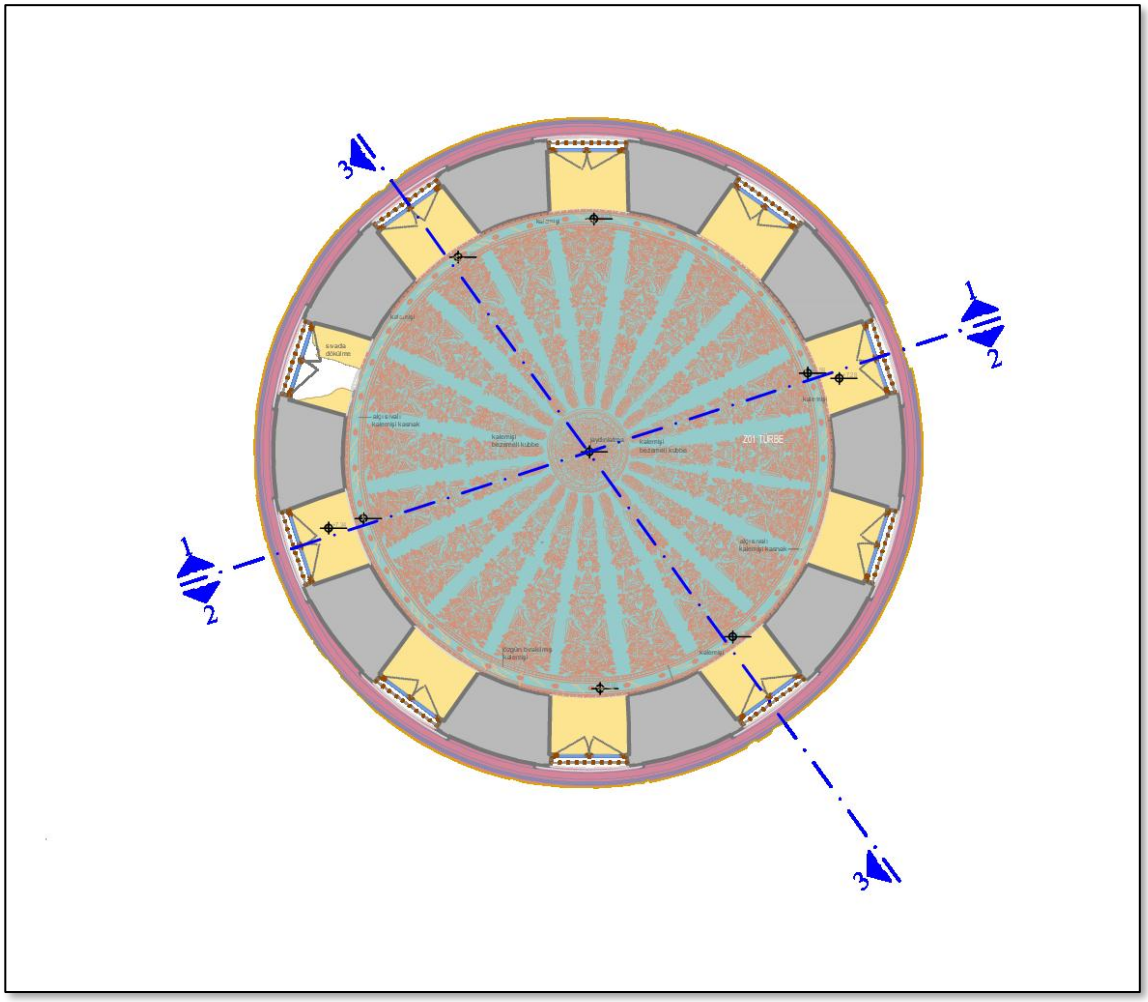
Sıva+Boya

Sıva Üzeri Kalemişi Bezeme

Çimento Esaslı Harç/Derz

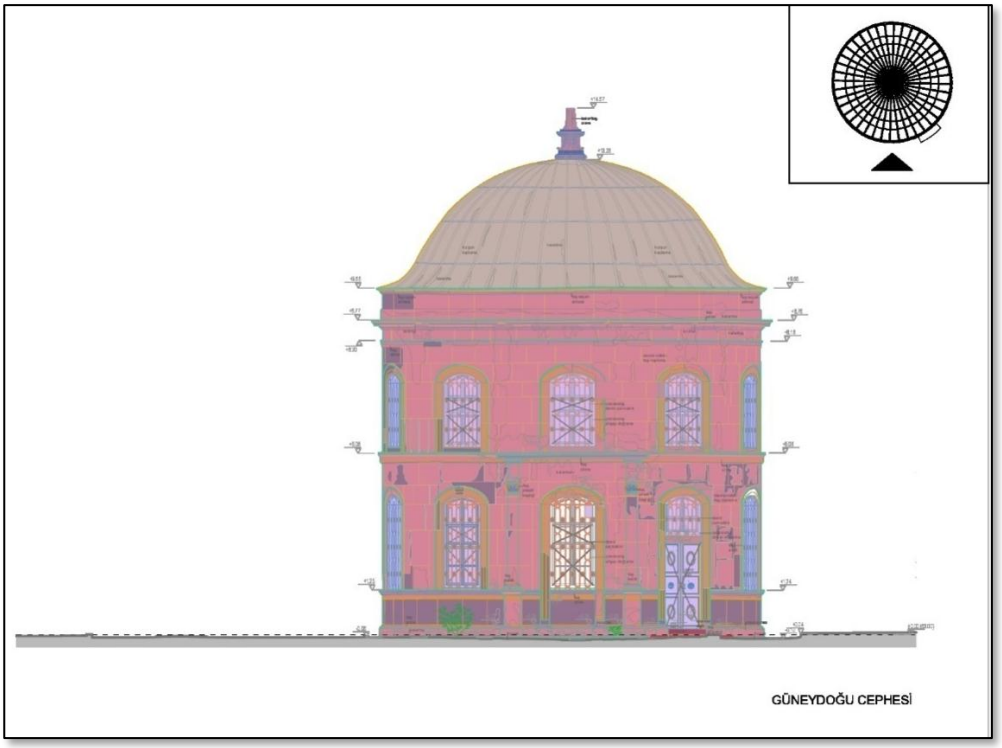

Şekil 77: Zemin Kat Planı / Malzeme Analizi

Şekil 78: Bezeme Planı / Malzeme Analizi

Güluştu Türbesi'nin malzeme ve yapım teknikleri incelendiğinde yukarıdaki malzeme türleri görülmektedir. Yapının kagir duvarları tuğla, üzerine kesme Küfeki taş kaplamadır. Küfeki taş kaplama cephelerin tamamında görülmektedir. Yapının tüm cephelerinde görülen silmeler, saçak silmeleri ve pencerelerin etrafındaki söveler taştır. Yine yapının zemin hizasında döşemede yer alan kaplamalar taştır. Cephelerde yapının geçirdiği onarımlar esnasında yapılmış plastik onarımlar görülmektedir. Tüm pencere doğramaları ahşaptır. Pencerelerin önlerinde demir parmaklıklar bulunmaktadır. Türbeye giriş kapısı demirdir. Türbenin çatısını örten kubbe, kurşun ile kaplanmıştır. Kubbe üzerindeki alem kısmen taş kısmen bakırdır.

Şekil 79: Cephe Malzeme analizi

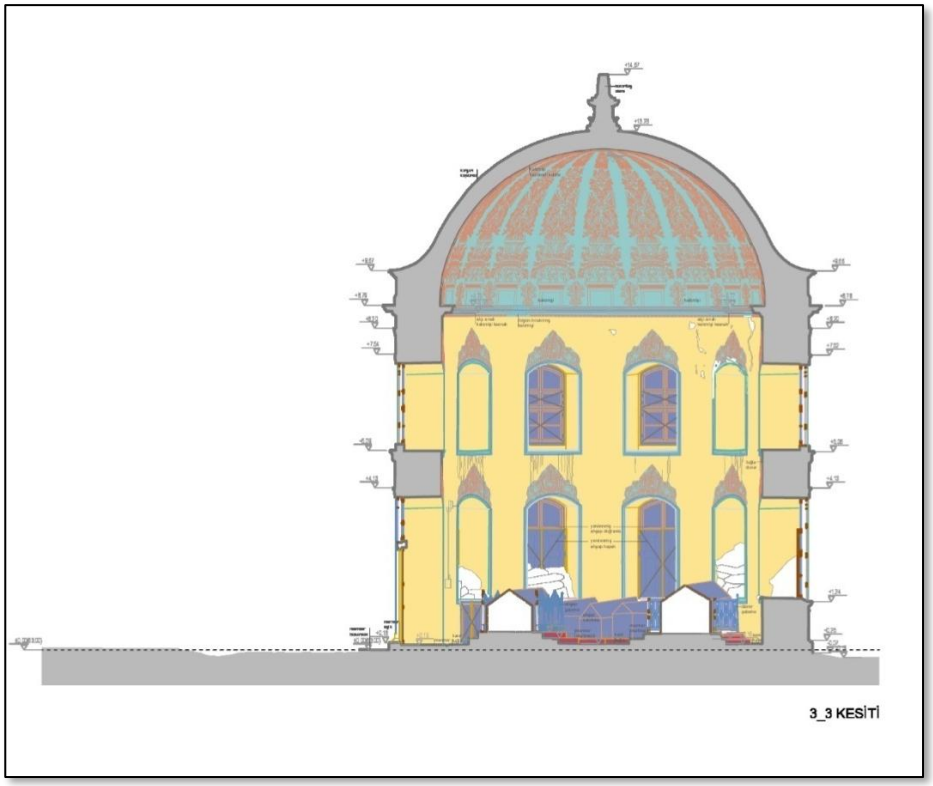

Şekil 80: Cephe Görünüşleri

Güluştu Türbesi'nin döşemesi tuğladır. Tuğlalar arasında çimento esaslı harç ile yapılmış müdahaleler görülmektedir. Türbe içerisindeki ahşap sandukalar mermer oturtmalıklar üzerine oturmaktadır. SD4 ahşap sandukanın etrafında demir şebeke, SD5 ahşap sandukanın etrafında ise ahşap şebeke bulunmaktadır. Türbenin alt kat hizasındaki pencerelerin tabanları mermer, üst kat hizasındaki pencerelerin tabanları ise kare tuğladır. Yapının iç duvarları sıvalı ve boyalıdır. Pencerelerin üzerinde kalemişi bezemeli alınlıklar vardır. Kubbeye geçişi sağlayan kagir kasnak sıvalı, sıva üzeri kalemişi bezemelidir. Dairesel planlı türbenin üzerini örten kubbe, sıva üzeri kalemişi bezemelidir. Tüm pencerelerin basık kemerli tavanları sıvalı ve boyalıdır.

Şekil 81: Döşeme Görünüşleri

Şekil 82: Kesitte Malzeme .analizi

Şekil 83: İç Mekan Pencere Görünüşleri

4.1.4.5.Yapısal Bozulmalar ve Nedenleri

Güluştu Türbesi'ndeki bozulmalar ve nedenleri ekte sunulan proje paftalarında analiz edilmiş olup bu analizlere göre oluşturulan lejand aşağıda listelenmiştir.

Taş Elemanda Yüzey Kaybı

Taş Elemanda Kırılma Kopma Çatlama

Mermerde Yüzey Kaybı

Mermerde Kırılma Kopma Çatlama

Tuğla Elemanda Yüzey Kaybı

Tuğla Elemanda Kırılma Kopma Çatlama

Sıvada Çatlama Dökülme

Boyada Dökülme

Ahşap Elemanda Bozulma

Onarım Görmüş Kalemişi

Kalemişinde Bozulma

Metal Elemanda Paslanma/Eğrilme/Eksilme

Plastik Onarım

Muhdes Eleman/Niteliksiz Malzeme

Yüzeyde Kararma/Kirlenme

Yosunlanma

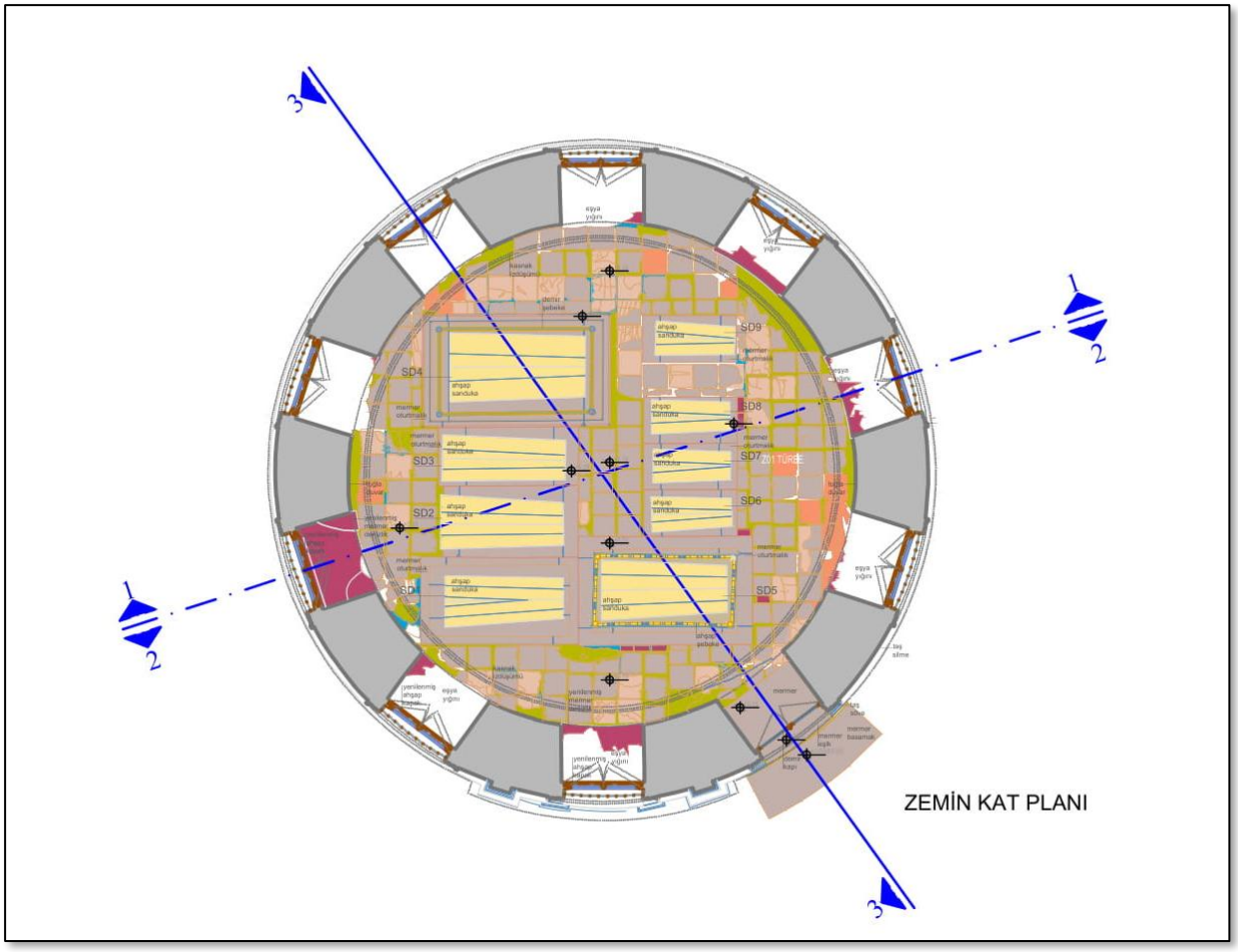
Rutubetlenme

Harç Müdahale

Yenilenmiş Yapı Elemanı

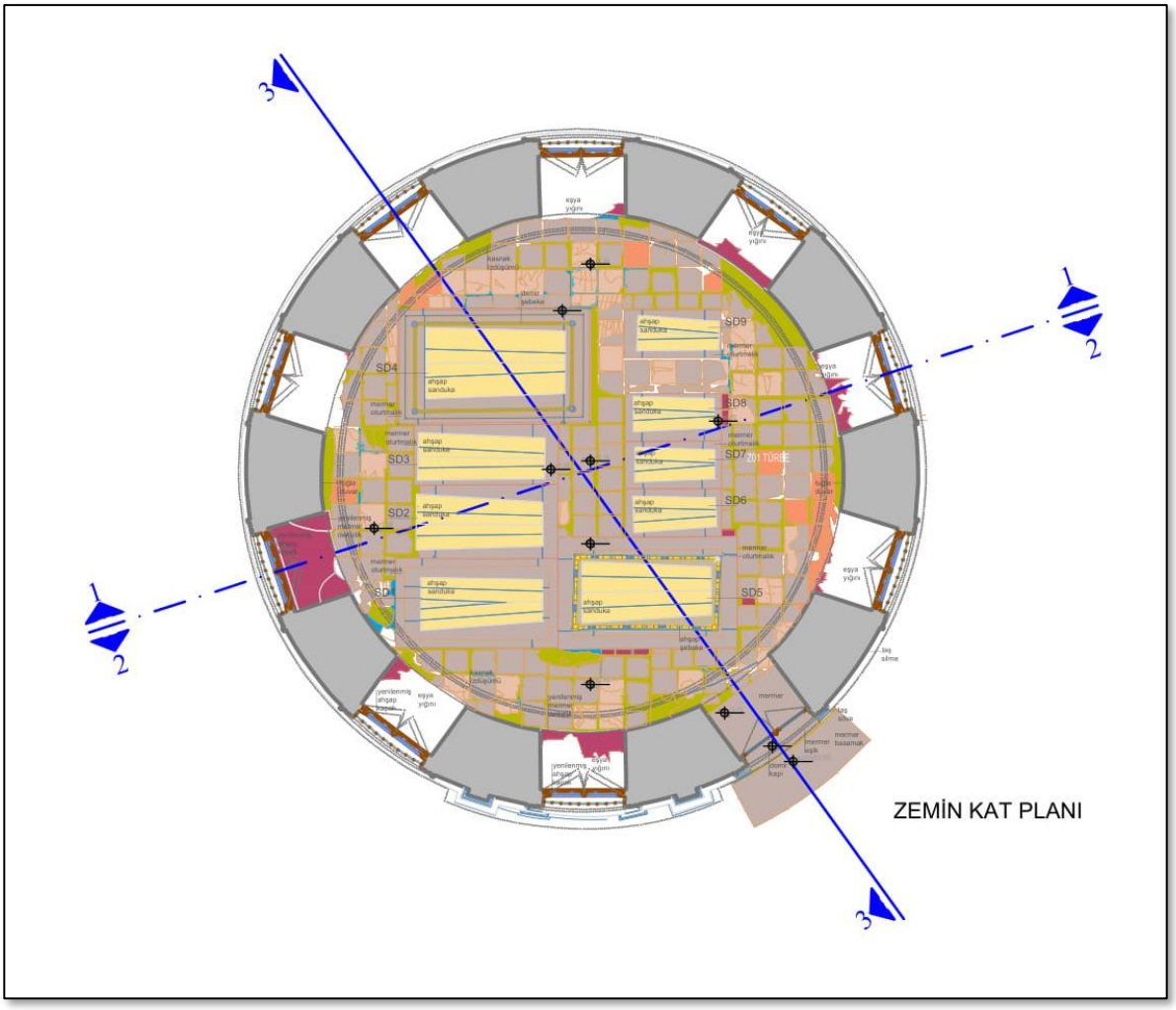
Derzlerde Boşalma

Bitkilenme

Şekil 84: Zemin Kat Hasar analizi

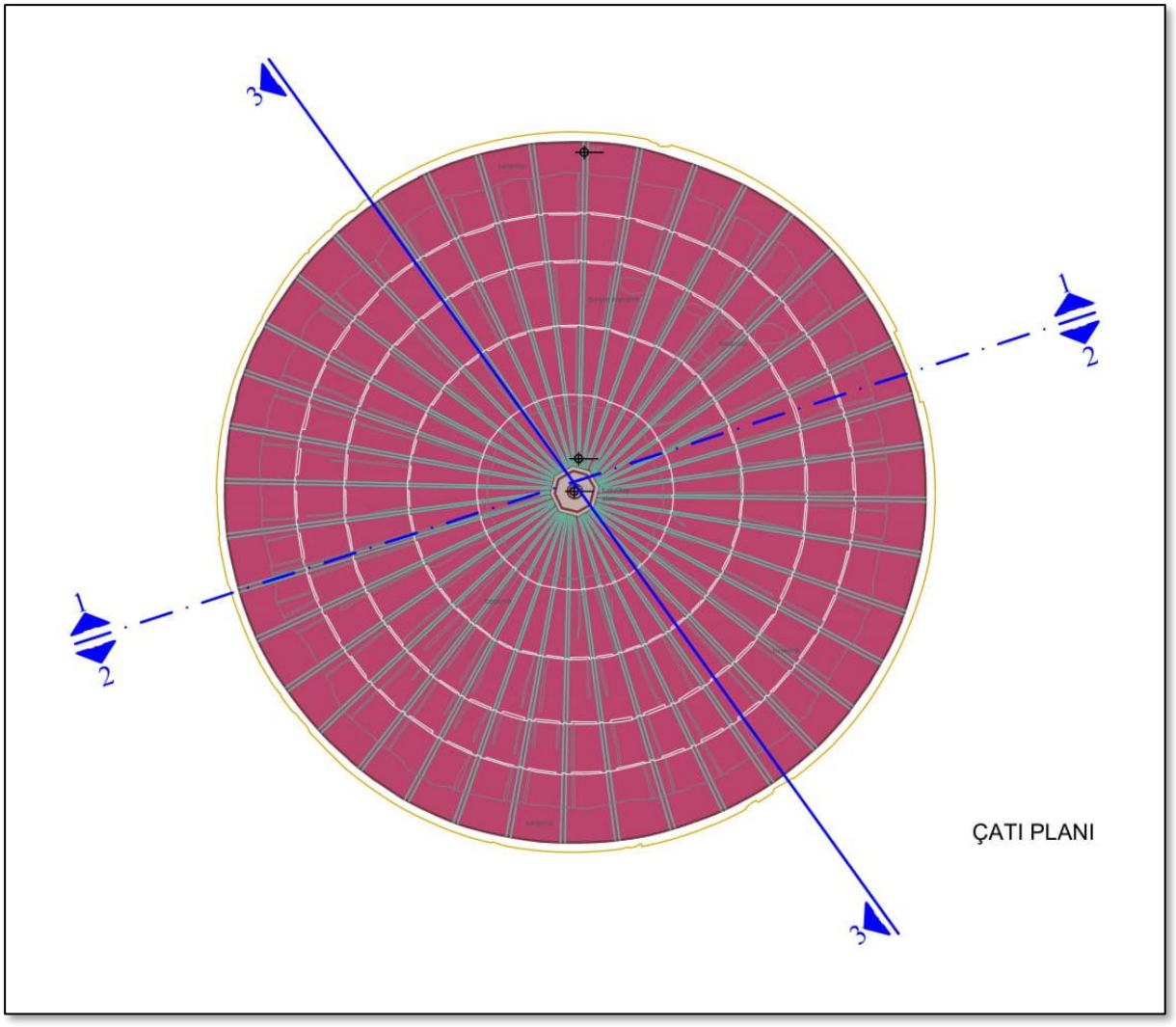
Yapının 2000-2003 yılları arasında onarım geçirdiği bilinmekte ve yapıdaki izlerden de anlaşılmaktadır. +1.50 kotundaki en önemli müdahale yenilenmiş ahşap doğramalar, ahşap kapaklar ve pencere tabanında bulunan mermer denizliklerdir. Pencere önlerinde yer alan demir parmaklıklarda paslanma ve korozyon görülmektedir. Pencere içlerinde türbeye ait eşyalar ve malzemeler bulunmaktadır. Türbenin döşeme kaplaması özgün kare tuğladır. Ancak yapılan onarımlar sırasında bazı tuğlalar yenileri ile değiştirilmiş, boşalan derzler harçla doldurulmuştur. Özgün kare tuğlalarda yüzey kayıpları, kırılma, kopma ve malzeme kayıpları gözlenmektedir. Yapının dışını çevreleyen taş kaplamada harçla yapılmış müdahaleler görülmektedir. Ayrıca zemindeki rutubet sebebiyle taşlar üzerinde yosunlanma oluşmuştur. Özgün demir kapı kanatlarında paslanma ve korozyon görülmektedir.

Şekil 85: Zemin Katta Hasar analizi

+5.80 kotu planında yer alan pencerelerin ahşap doğramaları da yenilenmiştir. Pencere tabanlarındaki tuğlalarda yoğun kararma ve kirlenme oluşmuştur. Üst katta yer alan demir parmaklıklarda da paslanma ve korozyon görülmektedir. Üst katta yer alan demir parmaklıklar, 2000-2003 yılları arasında yapılan restorasyon sırasında aşağıdaki parmaklıkların aynısı takılarak yenilenmiştir.

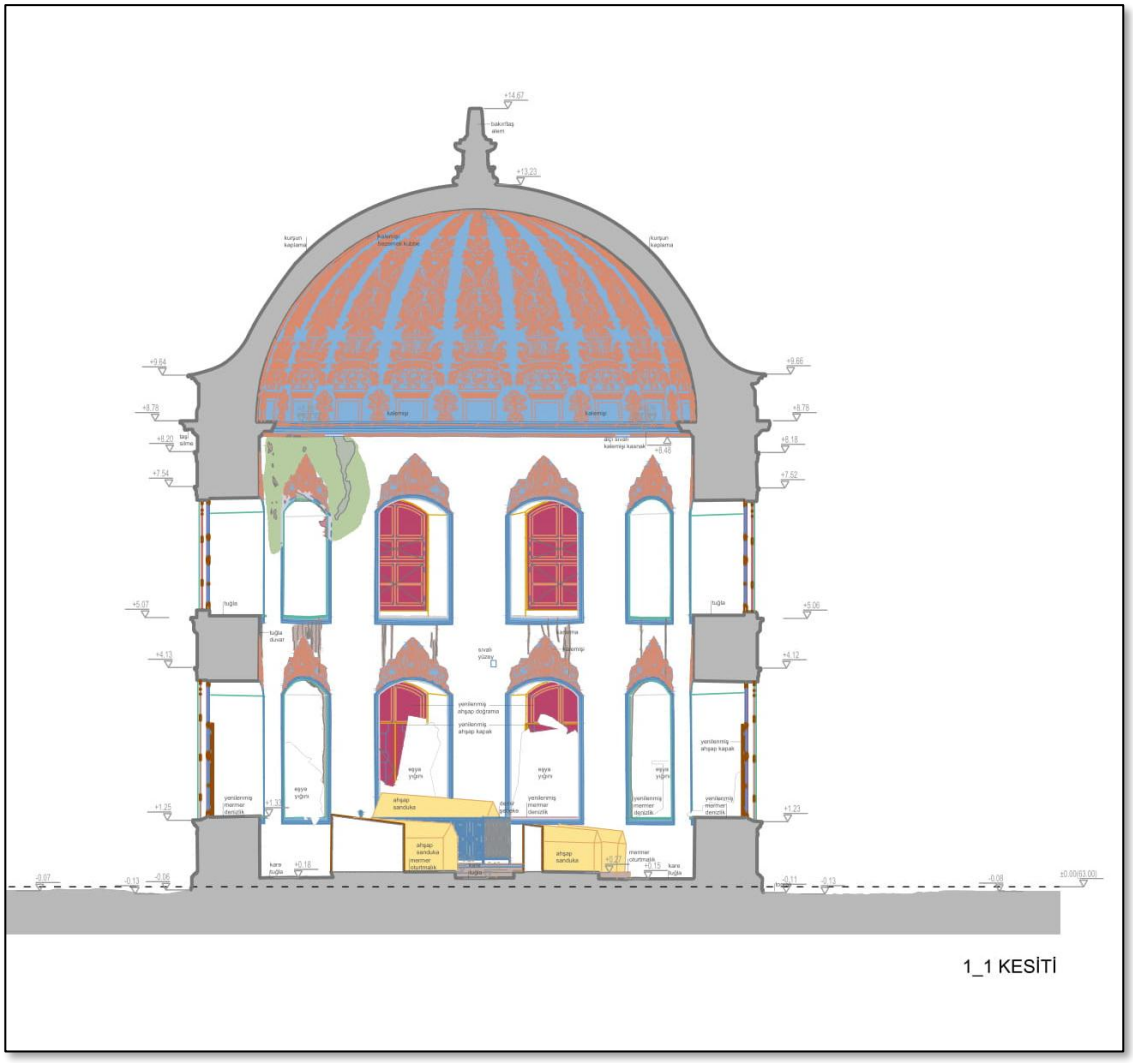
Yapının üst örtü bezeme planında görülen kalemişi bezemelerin 2000-2003 yılları arasındaki restorasyon sırasında neredeyse tamamına müdahale edilmiştir. Yapılan müdahaleyi anlamak için kubbe kasnağı üzerinde bir bölüm özgün hali ile bırakılmıştır. Pencerelerin basık kemerli tavanlarından birinde yoğun bir sıva dökülmesi görülmektedir.

Şekil 86: Çatıda Hasar analizi

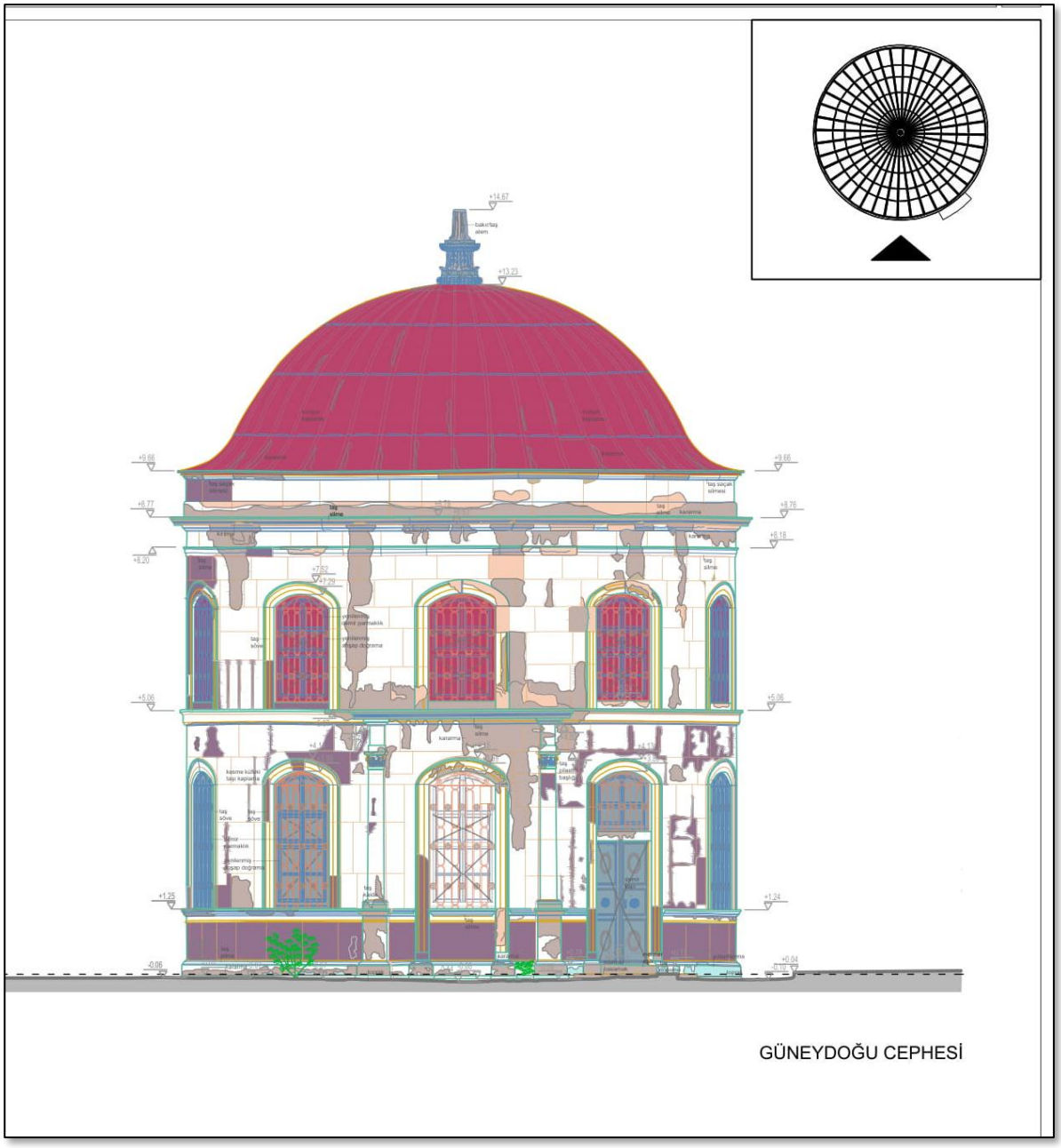
Üst örtünün kurşun kaplaması 2000-2003 yıllarında gerçekleşen restorasyonda değiştirilmiştir. Kubbe eteğinde ve alemde kirlenme ve kararma görülmektedir.

Yapının iç görünüşlerinde kubbe kasnağı altında yer yer büyük rutubetlenmeler oluşmuş ve ekte sunulan proje paftalarında yerleri belirtilmiştir. Bu sorunun kurşun kaplamanın bölgesel olarak su almasından kaynaklanabileceği düşünülmektedir. Üst kat ve alt kat pencere aralarında kirlenme ve kararma görülmektedir.

Şekil 87: Kesitte Hasar analizi

Yapının dış cepheleri incelendiğinde görülen en mühim bozulma taş kaplamada meydana gelen yüzey kayıpları ve oluşan kirlenmelerdir. 2000-2003 yılları arasında yapılan onarım çalışmalarında yapının dış bölümlerindeki kesme Küfeki taş kaplamalarda, taş sövelerde ve taş silmelerde tamamlamalar yapılmıştır. Güneydoğu cephesinde ilk sıradaki pencere silmesi altındaki bölümler, pencere sövelerinde ve pencere üstlerinde geçmiş dönemlerde yapılan plastik onarımlar görülmektedir. İlk sıra ve ikinci sıra pencerelerin önlerinde yer alan demir parmaklıklarda yoğun bir korozyon görülmektedir. İkinci sıra demir parmaklıklar, 2000-2003 yılları arasında yapılan onarım sırasında aşağıdakinin aynısı takılarak yenilenmiştir. Güneydoğu cephesinde döşeme ve duvar birleşiminde yer alan taş silme üzerinde yosunlanmalar oluşmuştur. Kurşun çatı kaplamasında yer yer kararmalar görülür. Kubbe üzerindeki alemde de kirlenme oluşmuştur.

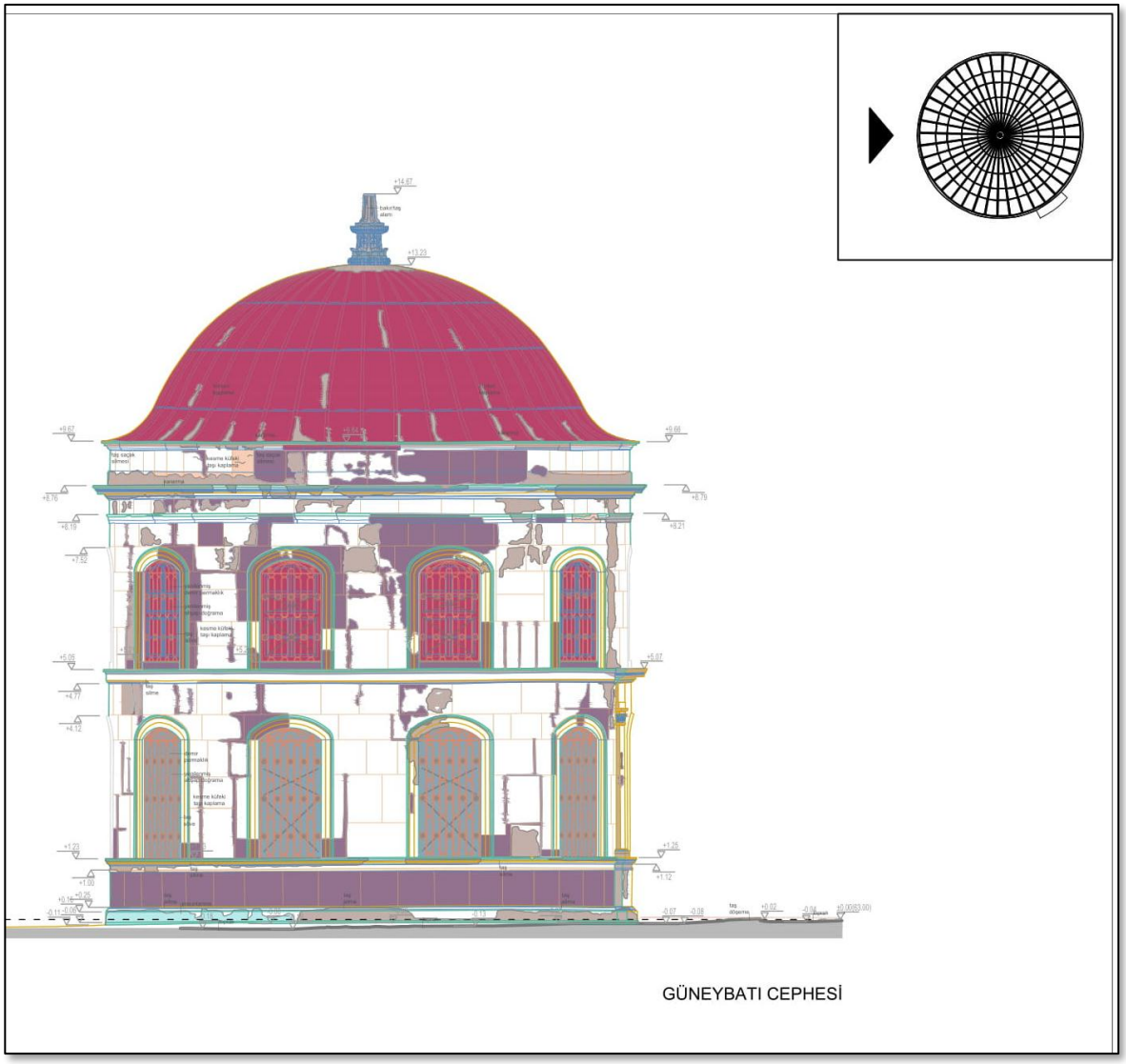

Şekil 88: Cephede Hasar analizi

Kuzeydoğu cephesindeki en önemli müdahale restorasyon esnasında yapılan plastik onarımlardır. Kuzeydoğu cephesinde döşeme ve duvar birleşiminde yer alan taş silme üzerinde yoğun yosunlanmalar görülmektedir. Kuzeydoğu cephesinde +8.79 kotundaki taş silmede 5 cm'den büyük yüzey kayıpları oluşmuştur. Küfeki taş kaplamada kararmalar görülmektedir.

Kuzeybatı cephesi en fazla plastik onarımın görüldüğü cephelerdendir. İlk sıra pencere silmesinin altında, ikinci sıra pencere silmesinin altında ve derz aralarında yoğun plastik onarım yapılmıştır. İkinci kat pencere sövelerinde de plastik onarım yoğundur. Küfeki taş kaplamada kirlenme ve yüzey kayıpları görülmektedir. Kuzeybatı cephesinde döşeme ve duvar birleşiminde yer alan taş silme üzerinde yoğun yosunlanmalar görülmektedir.

Güneybatı cephesi üzerinde ilk sıra ve ikinci sıra pencere sövelerinde ve taş yüzeyde yoğun plastik onarımlar görülmektedir. Pencerelerin önlerinde yer alan demir parmaklıklarda yoğun korozyon oluşmuştur.

Şekil 89: Cephede Hasar analizi

Türbe içerisinde yer alan ahşap sandukaların tamamında bozulmalar, yer yer çürümeler görülmektedir. Ahşap sandukaların oturduğu mermer oturtmalıklarda kararma ve kirlenme oluşmuştur. SD4 ahşap sandukanın etrafındaki demir şebekede paslanma ve korozyon görülmektedir. SD5 ahşap sandukanın etrafındaki ahşap şebeke üzerindeki sedef kakma çiçek motiflerinde kayıplar oluşmuştur. Ahşap şebekenin bazı parçalarında kırılma ve kopmalar mevcuttur. Ahşap köşe babalarının bazıları eğrilmiş ve yerinden oynamıştır. Ahşap sanduka üzerindeki örtülerin büyük bölümü zarar görmüştür.

Şekil 90: Sanduka Görünüşleri

3.2 Restitüsyon

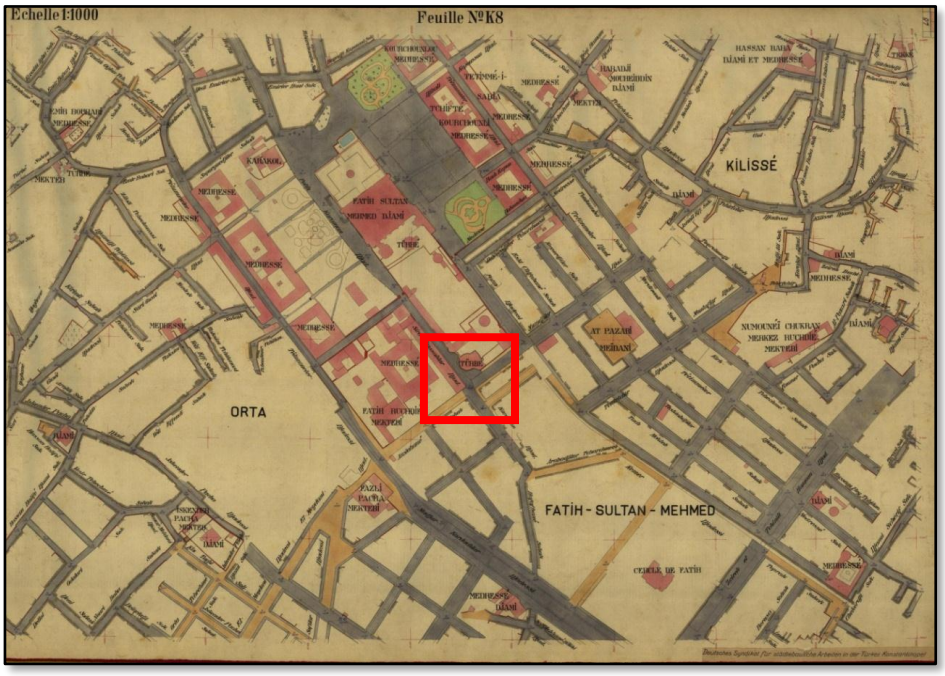
Güluştu Türbesi'nin özgün mimari tasarım ve karakterinin belirlenmesi için yapılan detaylı restitüsyon çalışmaları öncelikle çeşitli kaynak ve arşivlerin taranmasıyla başlamıştır. Yapının güncel durumunda sunduğu bir takım izler ve bu izlerin yorumlanması üzerinden, bulunan görsel-yazılı-sözel kaynaklar değerlendirilmiş, elde edilen veriler ışığında restitüsyon önerileri geliştirilmeye çalışılmıştır.

Bu amaçla araştırma yapılan kaynak ve arşivler; üniversite kütüphaneleri, Başbakanlık Osmanlı Arşivleri, Alman Arkeoloji Enstitüsü Fotoğraf Arşivi, IRCICA kütüphanesi, İstanbul Enstitüsü Arşivi'dir. Ayrıca, konuyla ilgili yazılan doktora ve yüksek lisans tezleri incelenmiş, Türbeler ile ilgili yazılmış kitap, makale çalışmaları taranmış, çeşitli kaynaklardan gravür ve eski fotoğraflar aranmıştır. Ancak konuyla ilgili çok yönlü bilgi, belge ve fotoğraf hazinesi elde edilememiştir. En kapsamlı kaynak İstanbul Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü'nden elde edilen, 2000-2003 yıllarında Güluştu Türbesi'nde gerçekleştiren restorasyon uygulamasına ait fotoğraflar, hakediş raporları ve restorasyon öncesine ait fotoğraflardır.

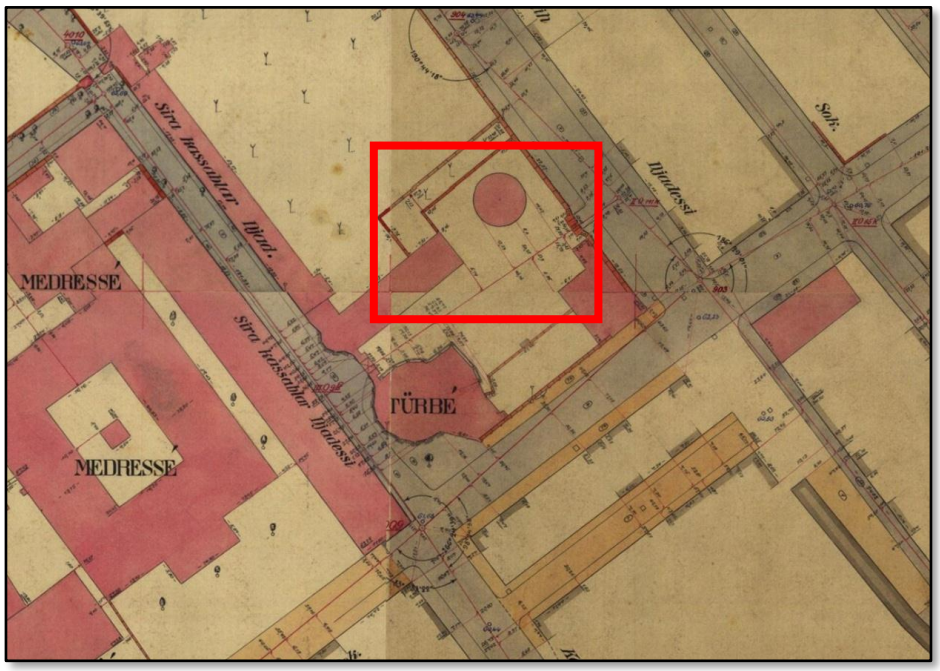
Alman Mavileri (1913-1914) Rumeli Ciheti haritaları (1920-1930'lar), Pervititch haritaları (1922-1945) gibi İstanbul'a ait eski haritalar taranmış, bu kaynaklar üzerinden yapının haritaların hazırlandığı tarihlerdeki durumu ile ilgili bilgi derlenmeye çalışılmıştır. Yapının bulunduğu Fatih Külliyesi'nin bir kısmını ve Nakşidil Valide Sultan Türbesi'ni de içeren 18 numaralı Pervititch haritası elde edilmiştir.

Bu tez çalışması kapsamında Osmanlı Türbeleri üzerine tiplojik bir araştırma yapılmış, başta Güluştu Türbesi ile dönemdaş olanlar olmak üzere çok sayıda türbe yapısı incelenmiş, yapılan karşılaştırmalar üzerinden malzeme-teknik-plan ve cephe düzeni gibi konularda benzerlikler elde edilmeye çalışılmıştır. Bu noktada Şah Sultan Mektebi ile dönem ve genel mimari kurgu açısından benzer noktaları olduğu düşünülen yapılara örnek olarak Sultan Abdülmecid Türbesi (1855) ve Mustafa Reşad Paşa Türbesi (1858) verilebilir. Güluştu Türbesi türbelerde az rastlanan dairesel plan kurgusuna rağmen bu yapılar arasında mimari elemanları ve üslupları açısından benzerlikler yakalanabilmektedir.

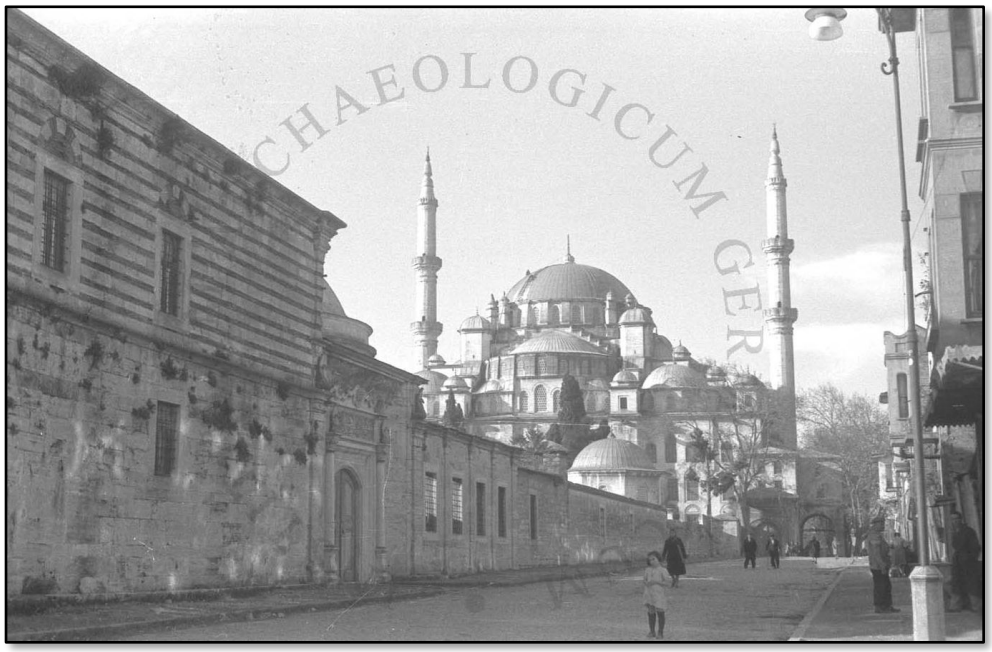
Tarihsel belge ve araştırmaların yanında, yapının güncel durumunda sergilediği ya da sahip olduğu kimi izlerle, bu izlerin yorum ve değerlendirmeleri de restitüsyon önerisi geliştirilirken yol gösterici olmuştur.

Şekil 91: Alman Mavileri'nde Güluştu Türbesi (1913-1914)

Şekil 92: Alman Mavileri'nde Güluştu Türbesi (1913-1914)

Şekil 93: Güluştu Türbesi ve Nakşıdil Valide Sultan Türbesi'nin Bulunduğu Avluya Giriş Kapısı (Alman Arkeoloji Enstitüsü)

Şekil 94: 2126 Ada 24 Parsel-Fatih Külliyesi (Abdülhamit Arşivi)

Güluştu Türbesi; 2000-2003 yılları arasında Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü tarafından yapılan bir onarım geçirmiştir. Bu çalışmalar esnasında yapılan kesin hesap defterleri ve hakediş raporları incelenmiş ve hangi onarımların yapıldığı tespit edilmiştir. Bu kapsamda yapının taş duvar yüzeyinde derzler açılmış (2001), kireçli horasan harcı ile yonu taşı duvarda derz yapılmış, çürütülen yerlere ort. 25 cm kalınlıkta düz yonu taşı kaplama yapılmış (2000), 225 doz çimento takviyeli harçla eski duvar yüzlerine perdahlı düz sıva yapılmış, bozuk taşlar imitasyon olarak montaj yapılmış, yonu taşı tozu ve 600 dozlu beyaz çimento harcı ile bozuk taşlar imitasyon

olarak yapılmıştır. Ortalama 20 cm ebadında profilli imitasyon pencere silmesi yapılmış ve diğer pencere söveleri ihya edilmiştir (2000).

Deprem sonrası çatlama ve kırılmaların onarımı ve iç mekan sıvası yapılmış (2000), 400 doz beyaz çimento ve tuğla pirinçli su bazlı epoksi harçla çatlaklar doldurulmuştur (2000).

Ahşap söve ve hatıl sökülmüş, ahşap hatıllara saç çakılmış ve yeni ahşap hatıl hazırlanarak yerine çakılmıştır.

İç mekanda beyaz çimentolu harçla sıva yapılmıştır (2001).Oymalı satıhlardan başka her yerde badana raspası yapılmış(2000), yeni sıva yüzeylerine beyaz üç kat kireç badana yapılmış, eski badanalı yüzeylere üç kat plastik badana yapılmıştır.

Kubbe üzerinde yer alan kurşun örtü altındaki toprak temizlendikten sonra çamur harçla sıva yapılmış, 2 mm kalınlık ve 100x160 cm boyutta kurşun örtü kaplanmıştır (2000). Klasik bakır alem yüzeyler temizlenerek alem onarılmıştır (2000).

Kalemişi için araştırma raspası yapılmış, kalemişi altına alçı zemin hazırlanmış, plastik veya tutkallı sulu boya ile barok veya ampir gölgeli kalemişi yapılmış, gölgeli kalemişi ihya edilmiş

ve kalemişine şeffaf koruyucu sürülmüştür. Kasnaktaki kalemişlerinde, plastik veya tutkallı suluboya ile somaki veya mermer taklidi ihya edilmiştir.

1. Kalite çıralı çam kereste kullanılarak pencere doğramaları yeniden yapılmıştır. Alt sıradaki çürümüş ahşap pencere kepenkleri örneğine göre yeniden yapılmıştır. Üst kat pencere demir

korkulukları klasik dövme demir parmaklıklar yapılarak alttakilerin detayına göre yeniden takılmıştır. Demir parmaklıklar ve demir kapı iki kat sülyen ve iki kat yağlı boya ile boyanmıştır.

Çok harap durumdaki kare tuğla döşeme kaplaması sökülerek klasik veya imitasyon tuğla ile yeniden yapılmıştır.

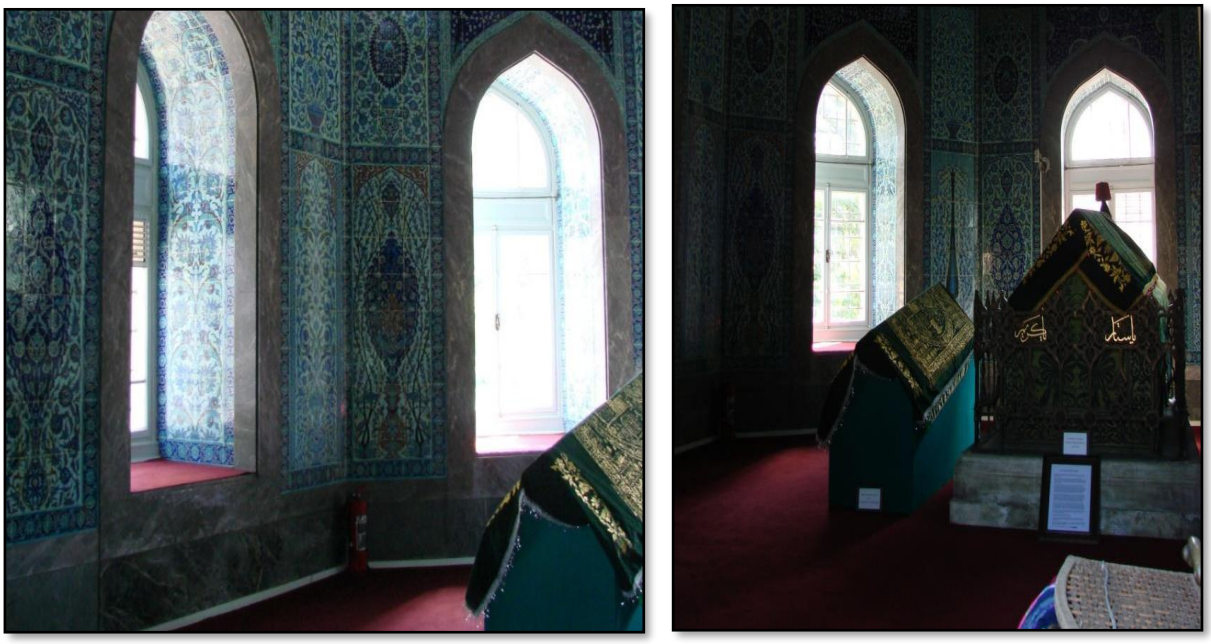
Giriş yolu kayan taşı ile kaplanmış, mermer mezar kaideleri temizlenmiş ve yapıya elektrik tesisatı çekilmiştir.

Söz konusu onarımlar kapsamında yapılan müdahaleler değerlendirilmiş ve yapılan tüm tarihsel araştırmalar doğrultusunda restitüsyonunda yapının yapım tekniği ve malzemelerine dair restitüsyon önerileri geliştirilmiştir.

Yapının ilk yapıldığı dönem olan 19. yy'ın ikinci yarısına ait herhangi bir görsel kaynağa ulaşılamamıştır. Bu sebeple yapının özgün yapı elemanları net olarak anlaşılamamıştır. Girişin

solunda yer alan pencere her iki yandan pilastırlar ile kuşatılarak ve kısa bir saçakla donatılarak farklı bir görünüme kavuşturulmuştur. Söz konusu açıklığın aslında türbenin kapısı olarak tasarlandığı, sonradan pencereye dönüştürüldüğü yolunda görüşler ileri sürülmüş ise de, bunun bir hacet penceresi olma ihtimali de göz ardı edilmemektedir. Ayrıca bu bölgeye ait Pervititch haritasında yapının girişi günümüzde bulunduğu yeri göstermektedir.

Yapıda, özgünlüğü şüphe uyandıran unsurlardan biri de ahşap pencere kanatlarıdır. 19. yy'ın ikinci yarısında demir parmaklık ve ahşap kapak kullanılmaktadır. Geç dönemde yapılan türbeler incelendiğinde kemerli pencere örneklerinde kapak kullanımına gerek duyulmamıştır. Bu döneme ait örnekler aşağıda (bknz. Şekil 95, Şekil 96, Şekil 97, Şekil 98) verilmiştir. Alt sıradaki pencerelerin ahşap kanatları yenilenmiş olmakla birlikte, üstteki pencerelerin de ahşap ve üstelik kanatlı oluşu hem Osmanlı mimari geleneği ve hem de işlevsellik açısından kabulü güç bir durum sergiler. Dolayısıyla Güluştu Türbesi'ndeki alt sıra madeni şebekeleri konusunda herhangi bir tereddüt bulunmamakta olup, pencere doğramalarının da alt sırada ahşap çerçeveli açılan,üst sırada ahşap çerçeveli sabit pencereler şeklinde olduğu düşünülmektedir.

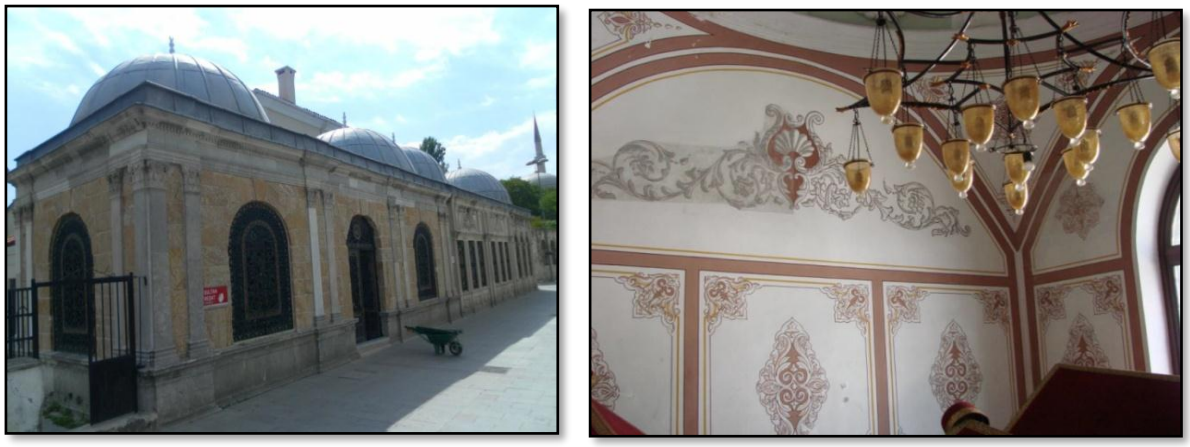
Şekil 95: Eyüp, Sultan V. Mehmed Reşad Türbesi

Şekil 96: Eyüp, Üryanizade Ahmed Esad Efendi Türbesi

Şekil 97: Eyüp, Kaptan-ı Derya Hasan Hüsnü Paşa Türbesi

Şekil 98: Eyüp, Adile Sultan Türbesi

Şekil 99: Fatih, Sultan Abdülmecid Türbesi

Şekil 100: Eyüp, Abdülvedud Türbesi

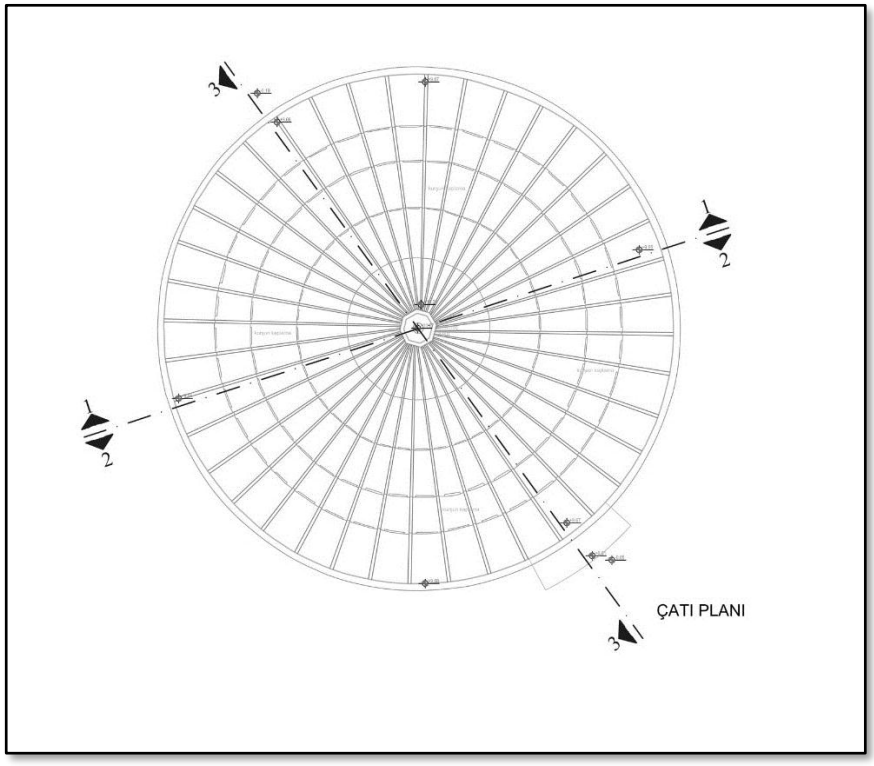
3.2.1 Planlar

Güluştu Türbesi'nin girişi doğu yönünde bulunan demir çift kanatlı kapı ile sağlanır. Dairesel planlı Güluştu Türbesi alt kotta dokuz adet pencere ile aydınlatılmaktadır. Restitüsyonda, yapının inşaa edildiği dönemin özellikleri ve tarihsel araştırmalar doğrultusunda özgün doğramaların ahşap olduğu düşünülmektedir. Geç dönemde yapılan türbeler incelendiğinde kemerli pencere örneklerinde kapak kullanımına gerek duyulmadığı görülmektedir. Bu sebeple pencere doğramalarının alt sırada ahşap çerçeveli açılan, üst sırada ahşap çerçeveli sabit pencereler şeklinde olduğu düşünülmektedir. Alt sıradaki demir parmaklıklar özgün olduğu için korunmuş ancak üst sıradakilerin yapıya sonradan eklendiği düşünüldüğünden demir parmaklıklar

kaldırılmıştır. Yapının özgün kare tuğla döşemesi ve özgün giriş kapısı restitüsyonda korunmuştur.

Aynı döneme tarihlenen türbeler incelendiğinde üst katta yalnızca metal doğramalar görülmektedir. Basık kemerli pencere alınlıklarında bitkisel motifli kalemişi bezemeler vardır. Bu kottaki pencere boşluklarının tabanları kare tuğladır ancak özgün halinde sıvalı olduğu düşünülmektedir.

Türbenin üzeri kagir kubbe ile örtülmüştür. Kubbenin yapıldığı ilk dönem itibariyle kurşun ile kaplanmış olduğu düşünülmektedir. Kubbe üzerinde kısmen taş kısmen bakır bir alem yer almaktadır. Ali Ziyrek'e ait " Batı Mimari Üsluplarının Osmanlı Türbe Mimarisine Yansıması: 1755-1914" isimli yüksek lisans tezinde, kubbe üstündeki alemin bugün yalnızca taşının görülebildiği, tombak olduğu ifade edilen bakır alemin hilal şeklindeki üst kısmının bugün koruma amaçlı olarak İstanbul Türbeler Müze Müdürlüğü deposunda olduğu belirtilmektedir. Tombak olduğu ifade edilen bakır alemin hilal şeklindeki üst kısmı, İstanbul Türbeler Müze Müdürlüğü'nün Sultanahmet deposundaki envanterde bulunmuş, fotoğraf çekilerek belgelenmiş ve alem detayı alınan ölçüler doğrultusunda restitüsyon projelerine işlenmiştir.

Şekil 101: Çatı Planı - Restitüsyon

Şekil 102: Tombak Olduğu İfade Edilen Bakır Alemin Hilal Şeklindeki Üst Kısmı

Şekil 103: Tombak Olduğu İfade Edilen Bakır Alemin Hilal Şeklindeki Üst Kısmı

Güluştu Türbesi'nin tavanı kubbe ile örtülüdür. Kubbeye geçiş kagir üzeri sıvalı ve kalemişi bezemeli kasnak ile sağlanır. Kubbenin tamamı ilk yapıldığı dönemde günümüzde olduğu gibi siyah kalemişi bezemelidir.

Şekil 104: Giriş Kapısı – 2001 Restorasyon Öncesi / 2017

Şekil 101: Pencere Altındaki Dolap -2001 Restorasyon Öncesi / 2017

Şekil 105: Alt Pencere Doğrama ve Kapak - 2001Restorasyon Öncesi / 2017

Şekil 106: Alt Pencere Doğrama ve Demir Parmaklık - 2001Restorasyon Öncesi / 2017

Şekil 107: Alt Pencere Mermer Denizlik -2001Restorasyon Öncesi / 2017

Şekil 108: Üst Pencere Doğrama - 2001Restorasyon Öncesi / 2017

Şekil 109: Üst Pencere Doğrama ve Demir Parmaklık - 2001 Restorasyon Öncesi / 2017

Şekil 110: Pencere Doğrama ve Demir Parmaklık Göürünüşü / 2017

Şekil 111: Üst Pencere Tabanlarındaki Tuğla - 2001 Restorasyon Öncesi / 2017

Şekil 112: Epoksi Harçla Çatlak Doldurulması- 2000-2003 Onarım Uygulaması

Güluştu Türbesi'nin tavanı kubbe ile örtülüdür. Kubbeye geçiş kagir üzeri sıvalı ve kalemişi bezemeli kasnak ile sağlanır. Kubbenin tamamı siyah kalemişi bezemelidir. 2000-2003 yılları arasında gerçekleşen restorasyon sırasında kalemişleri araştırma raspası yapılarak, kalemişi altına alçı zemin hazırlanmış, plastik veya tutkallı sulu boya ile barok veya ampir gölgeli kalemişi yapılmıştır. Kasnaktaki kalemişlerinde, plastik veya tutkallı suluboya ile somaki veya mermer taklidi ihya edilmiştir. Yapılan müdahalenin anlaşılması için kasnak üzerindeki bir bölüm özgün hali ile bırakılmıştır.

Şekil 113: Üst Örtü Bezeme Planı - 2001 Restorasyon Öncesi / 2017

Şekil 114: Üst Örtü Bezeme Planı - 2001 Restorasyon Öncesi / 2017

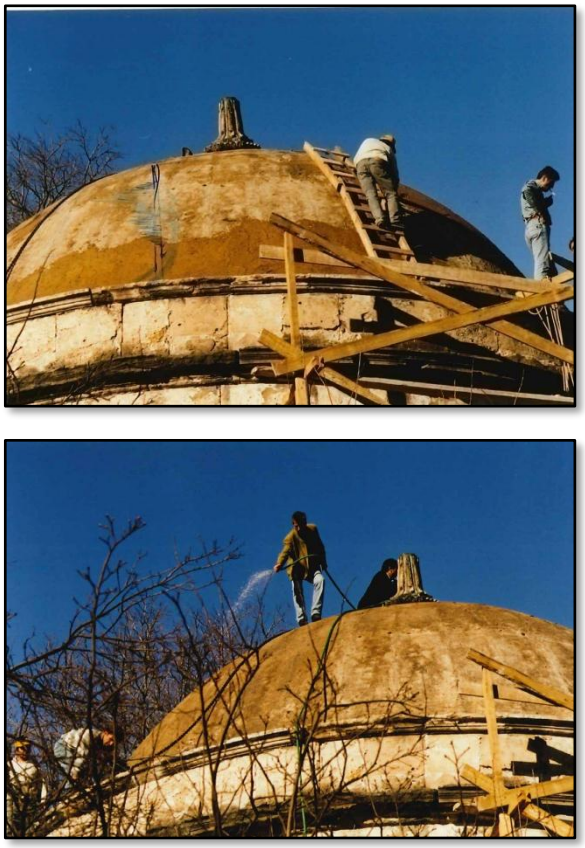

Şekil 115: Kubbe Kasnağı - 2001 Restorasyon Öncesi / 2017

Türbenin üzeri kagir kubbe ile örtülmüştür. Kubbenin yapıldığı ilk dönem itibariyle kurşun ile kaplanmış olduğu düşünülmektedir. Kubbe üzerinde kısmen taş kısmen bakır bir alem yer almaktadır. Tombak olduğu ifade edilen bakır alemin hilal şeklindeki üst kısmı, İstanbul Türbeler Müze Müdürlüğü'nün Sultanahmet deposuna daha eski bir dönemde kaldırıldığından restitüsyonda gösterilmemiştir.

Şekil 116: Üst Örtü Kurşun Kaplama - 2001 Restorasyon Öncesi / 2017

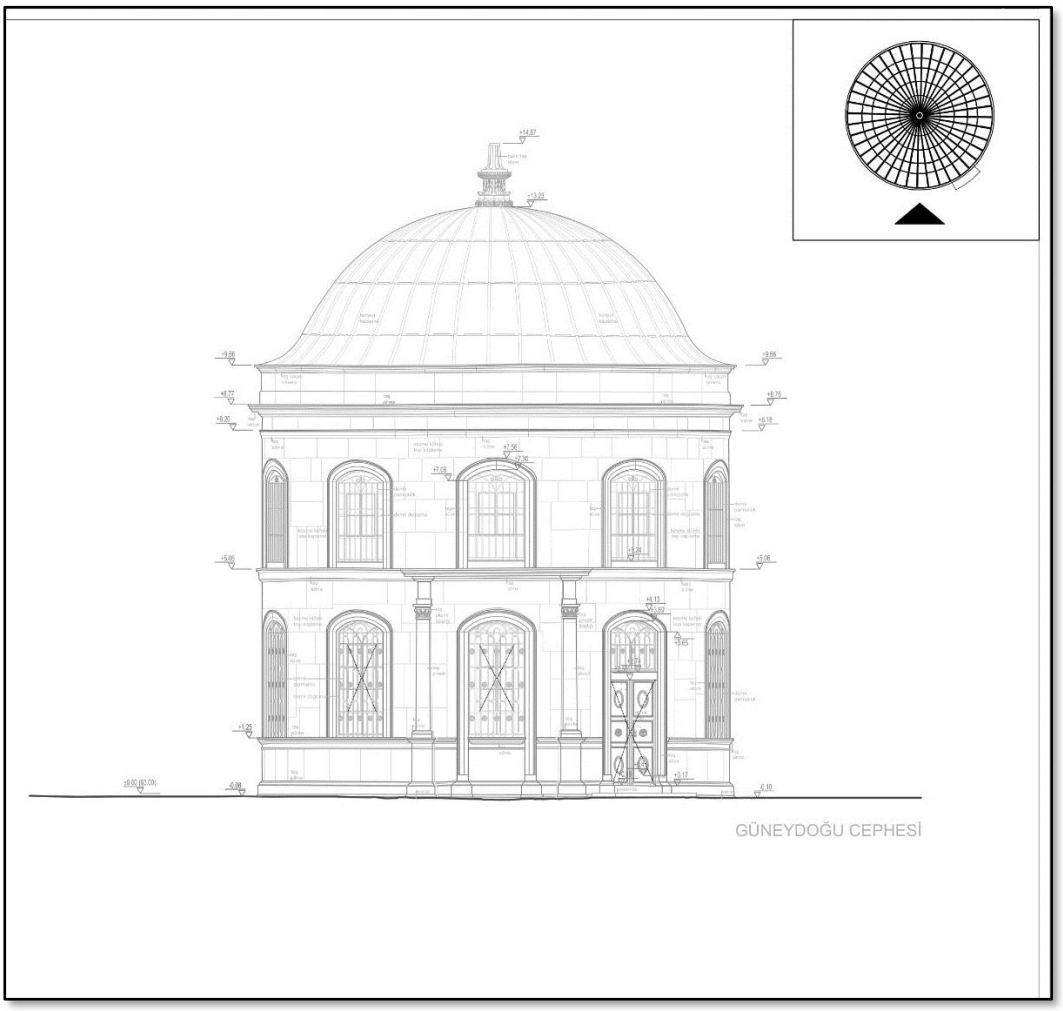
Şekil 117: Kurşun Kaplamanın Yenilenmesi - 2000-2003 Onarım Uygulaması

Şekil 118: Alem - 2001 Restorasyon Öncesi / 2017

3.2.2 Görünüşler

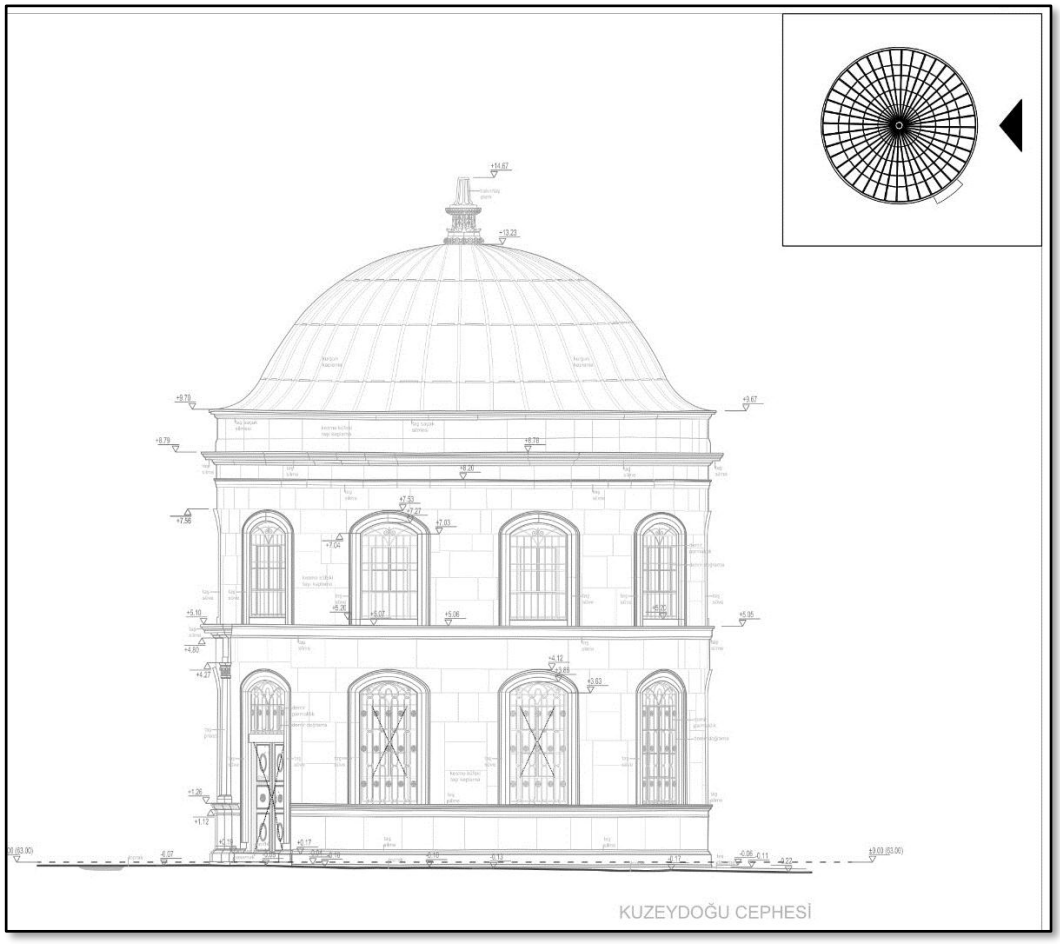
Güluştu Türbesi'nin kesme Küfeki taş kaplama dairesel cephesi simetrik bir düzene sahiptir. Girişin solunda yer alan pencere diğerlerinden her iki yandan pilastırlar ile kuşatılarak ve kısa bir saçakla donatılarak farklı bir görünüme kavuşturulmuştur. Pilastırlar üzerinde akant yapraklarıyla süslenmiş başlıklar taş bir silme ile kuşatılmıştır. Giriş kapısı yapının doğusunda yer almaktadır. Güneydoğu cephesinde alt sıra ve üst sıra pencereler taş söveler ile çevrelenir. Cephede yer alan taş silmeler yapının tamamında dolanır. Türbenin zemin ile birleştiği kısımda taş bir silme yer alır. Kagir kubbe kurşun ile kaplanmıştır. Kubbe üzerinde yer alan kısmen taş kısmen bakır alem üzerindeki hilal eklenerek restitüsyona aktarılmıştır.

Şekil 119: Güneydoğu Cephesi

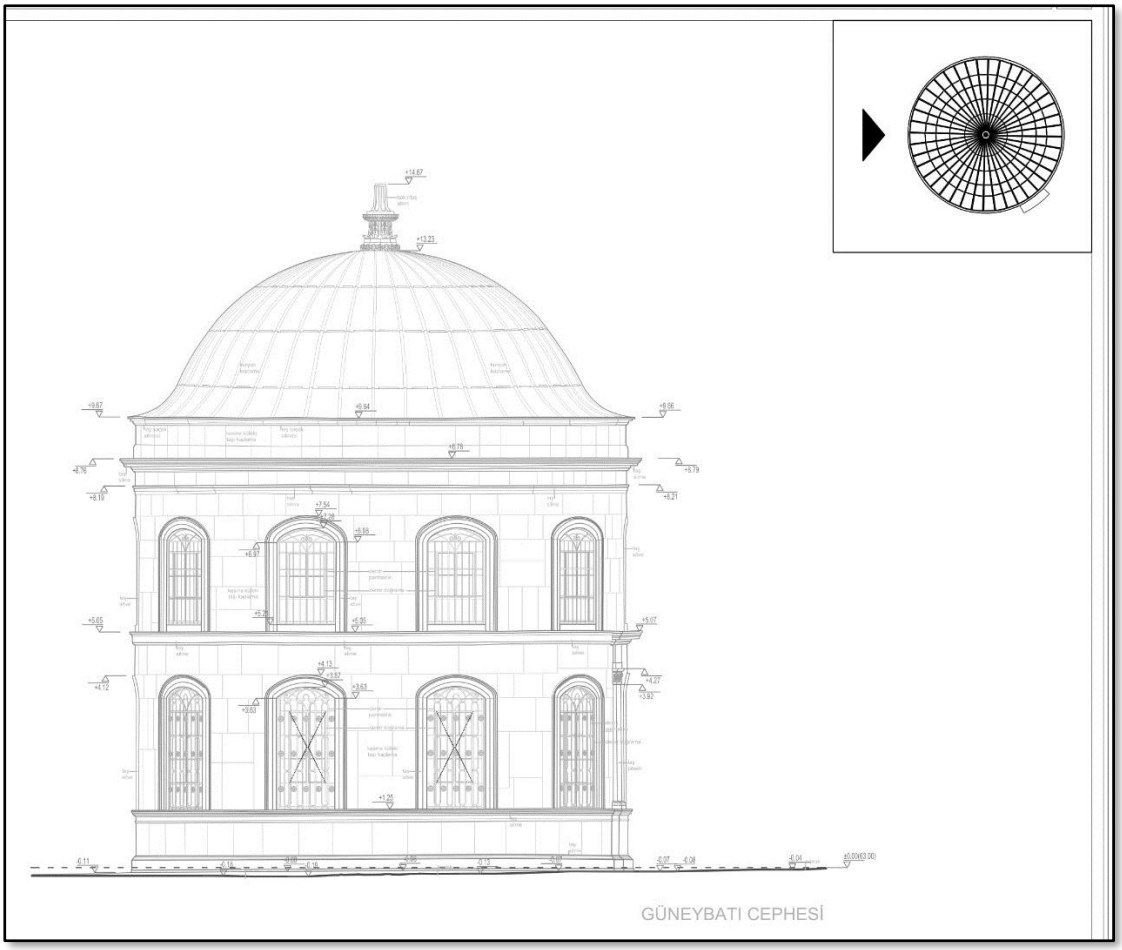
Pencerelerin tamamı taş söveler ile çevrelenmiştir. Alt kat ve üst kat pencere altlarındaki söveler dairesel cepheyi çevreler. Üst kat cephe düzeni de simetriktir. Orta aksta bir adet, orta aksın sağında ve solunda 2'şer adet pencere yer almaktadır. Kagir kubbe kurşun ile kaplanmıştır. Kubbenin üzerinde bitkisel bezemeli motifler ile süslenmiş kısmen taş kısmen bakır alem yer alır. Alemin eksik bölümü, elde edilen veriler doğrultusunda tamamlanarak restitüsyona aktarılmıştır.

Güluştu Türbesi'nin kuzeydoğu cephesi diğer cephelerde olduğu gibi kesme Küfeki taş kaplamadır. +1.50 kotundaki bölümde üç adet pencere ve bir adet giriş kapısı görülmektedir. Kapının önünde ise bir adet taş basamak bulunmaktadır. Kuzeydoğu cephesindeki üst kat pencereleri dört adettir. Tüm pencerelerin etrafında taş söveler, altlarında ise taş silmeler bulunmaktadır. Restitüsyonda bu cephedeki tüm doğramalar demir olarak gösterilmiştir. Alt kattaki demir parmaklıklar özgün olduğu için korunmuş, üst kattaki demir parmaklıklar sonradan yapıya eklendiği için gösterilmemiştir.

Şekil 120: Kuzeydoğu Cephesi

Türbenin zemin ile birleştiği kısımda taş bir silme yer alır. Yaklaşık 86 cm genişliğindeki taş kaplama yapının etrafını çevreler. +1.50 kotu hizasındaki pencere ve kapıların etrafında taş söveler yer almaktadır. +1. 23 kotundaki pencere altlarına gelen taş silme yapının tamamını çevreler. +5.05 kotundaki taş silme üst kat pencerelerinin altına denk gelmektedir. Kubbe üzeri kurşun kaplamadır. Kubbenin üzerinde bitkisel bezemeli motifler ile süslenmiş kısmen taş kısmen bakır alem yer alır. Alemin eksik bölümü, elde edilen veriler doğrultusunda tamamlanarak restitüsyona aktarılmıştır.

Şekil 121: Güneybatı Cephesi

Şekil 122: Pencerenin Her İki Yanındaki Pilastırlar - 2001 Restorasyon Öncesi / 2017

Şekil 123: Pencerenin Sağ Yanındaki Pilastır - 2003 Restorasyon Öncesi / 2017

Şekil 124: Pencerenin Sol Yanındaki Pilastır - 2003 Restorasyon Öncesi / 2017

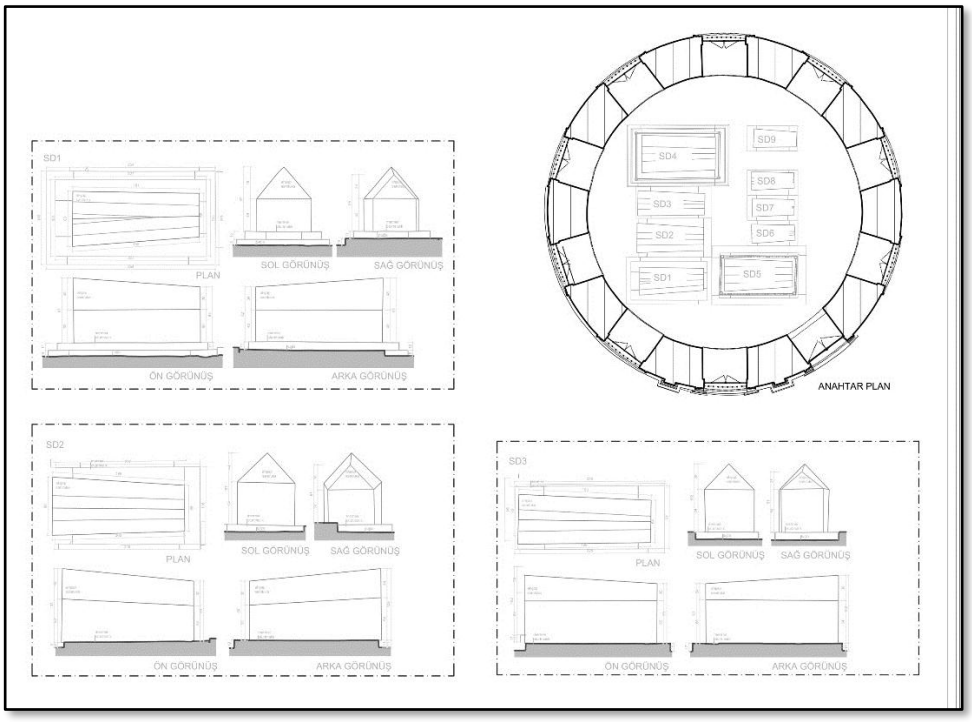
Şekil 125: Üst Kat Pencere Söveleri - 2001/2003 Restorasyon Öncesi / 2017

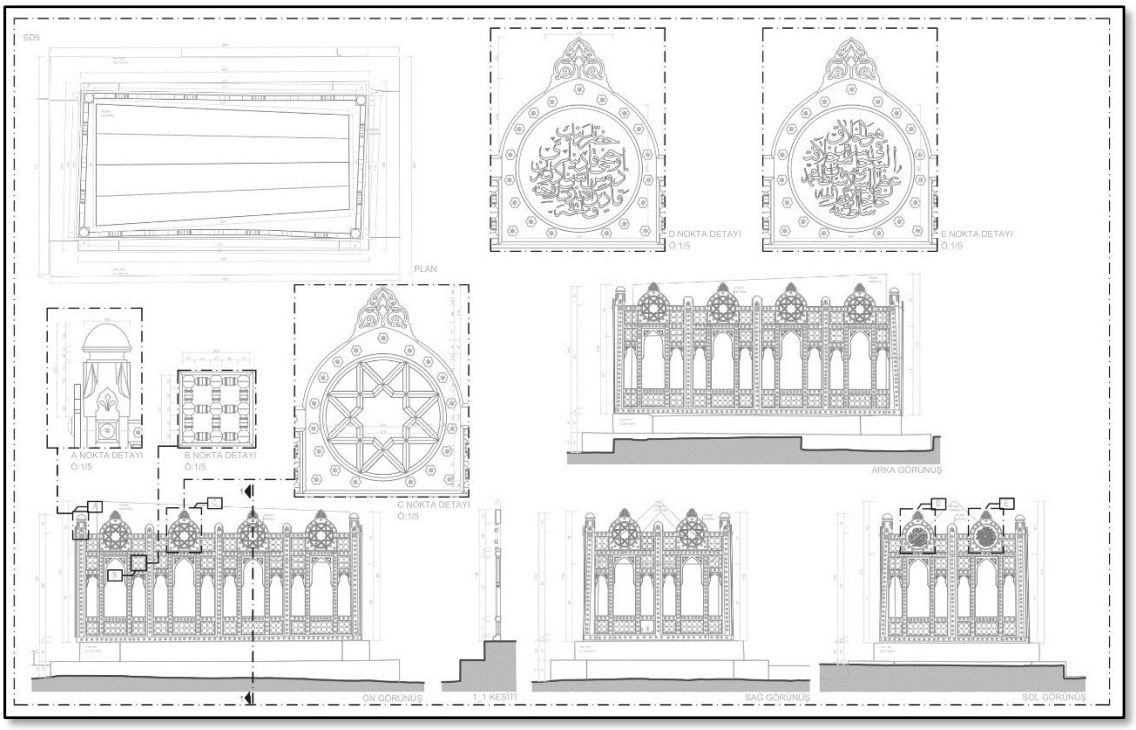
Şekil 126: Profilli İmitasyon Kubbe Alt Silmesi - 2003 Restorasyon Öncesi / 2017

3.2.3 Detaylar

Türbede; Güluştu Kadın Efendi ile sekiz kişiye ait toplam dokuz sanduka vardır. Türbenin içindeki sandukalar simli puşidelerle örtülüdür. Sandukalar ve mermer oturtmalıklar üzerindeki bozulmalar kaldırılarak restitüsyonda korunmuştur.

Şekil 127: Sanduka Planları

Şekil 128: Sanduka Detayı

3.3 Restorasyon

3.3.1 Restorasyonun Amacı

Fatih Türbesi Sokağı'ndan ulaşılan Güluştu Türbesi'nin içinde bulunduğu Fatih Külliyesi, Fatih Camii, Medreseleri, Tabhanesi, Nakşıdil Valide Sultan Türbesi, Nakşıdil Valide Sultan İmareti ve Sıbyan Mektebi gibi önemli tarihi yapılar ile birlikte bulunduğu çevrenin panoramasında önemli bir yer tutan, inşaa edildiği 1861 yılından günümüze önemli müdahalaler görmüş de olsa, mimari bütünlüğünü büyük oranda koruyarak bugüne ulaşmış nitelikli bir yapıdır. Bu noktada yapıdaki bozulmaların ortadan kaldırılması ve sürekli bir bakım düzeniyle yaşamına devam edip geleceğe taşınması restorasyonun temel amacıdır.

3.3.2 Restorasyon İlkeleri

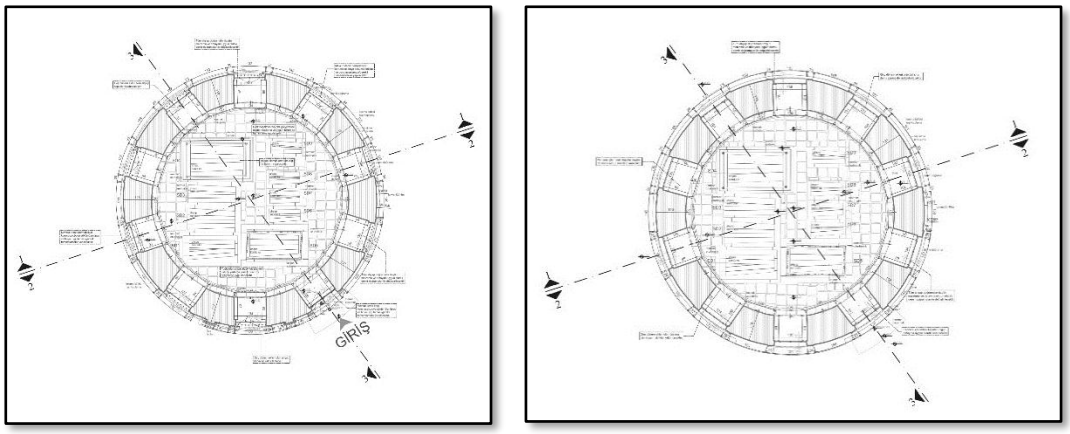
Rölöve aşamasında yapının mevcut durumu detaylı biçimde belgelenmiş, restitüsyon çalışmasında ise yapının özgün tasarımına ulaşmak için yapılan araştırmalar sonucu ulaşılan görsel, yazılı ve sözlü kaynaklar üzerinden ulaşılan sorulara yanıtlar aranmış ve restitüsyon önerisi hazırlanmıştır. Restorasyonda Güluştu Türbesi'nin mevcut işlevi ile değerlendirilmesi ve gerekli koruma işlemlerinin özgün malzeme ve mümkün olan en az müdahale ile gerçekleşmesi doğrultusunda önerilerde bulunulmuştur.

Güluştu Türbesi; 2000-2003 yılları arasında Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü tarafından yapılan kapsamlı bir onarım geçirmiştir. Bu çalışmalar esnasında hazırlanan kesin hesap defterleri ve hakediş raporları incelenmiş ve hangi onarımların yapıldığı tespit edilmiştir. Bu kapsamda yapı elemanları ve malzemelerinde değişiklikler, tamamlamalar yapılmıştır. Deprem sonrası çatlama ve kırılmaların onarımı yapılmış, iç sıvalar, kalemişi bezemeler, özgün döşeme kaplamasının bir bölümü, kurşun kubbe kaplaması ve ahşap doğramalar yenilenmiş veya değiştirilmiştir.

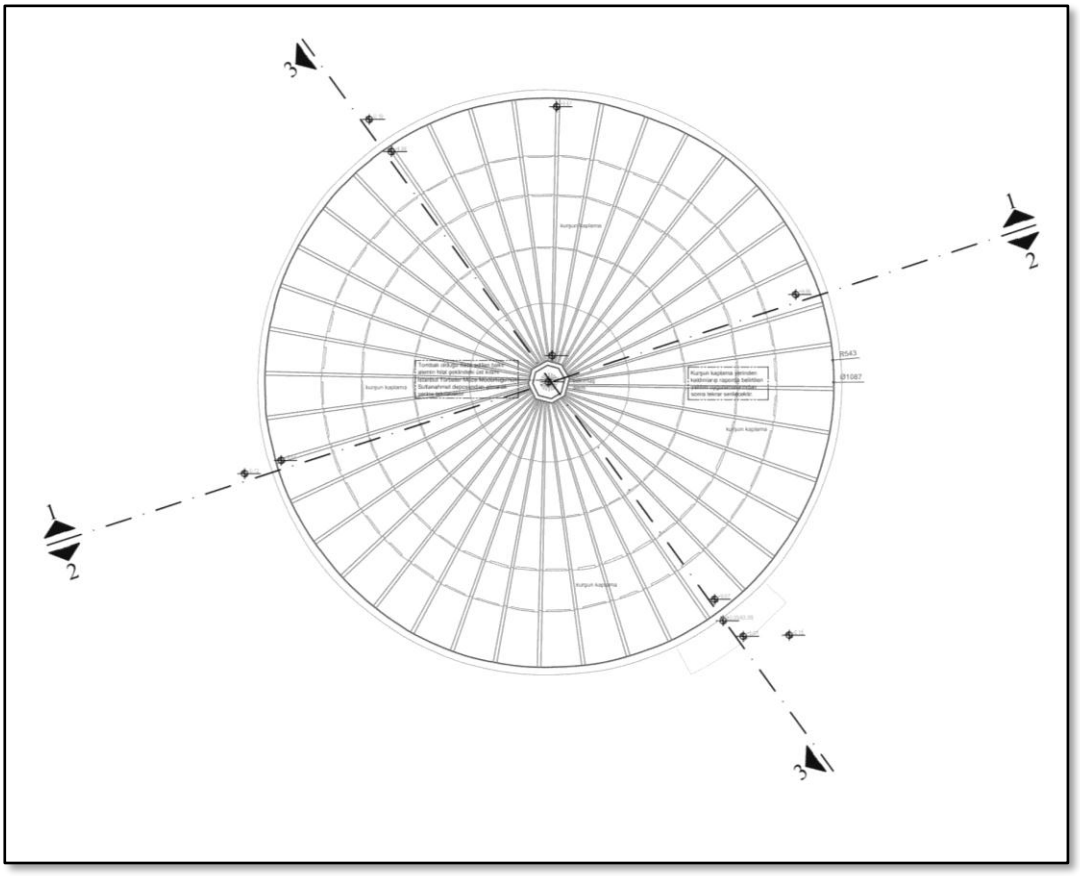
3.3.3 Restorasyon Önerileri

3.3.3.3 Mekansal Kullanım

Restorasyon projesi, yapıda oluşan bozulmaların ortadan kaldırılması, yapının mevcut işlevinin korunarak Güluştu Türbesi'nin ziyarete açılabilmesi prensipleriyle geliştirilmiştir. Dairesel planlı Güluştu Türbesi alt kotta dokuz adet pencere ile aydınlatılmaktadır. Güluştu Türbesi'nin girişi doğu yönünde bulunan demir çift kanatlı kapı ile sağlanır. Alt sıra pencere doğramaları restitüsyonda olduğu gibi özgün malzeme ve restorasyon projesinde hazırlanan detayına uygun olarak ahşap doğramalar ile değiştirilecektir. Mevcut ahşap kapaklar kaldırılacaktır. Döşemedeki özgün tuğlaların gerekli bakım ve temizliği yapılacak, malzeme bütünlüğünü kaybetmiş olanlar özgün malzeme ve detayına göre yenilenecektir. Mermer oturtmalıklar üzerindeki sandukalar malzeme bozulmaları giderilerek korunacaktır.

Şekil 129: Planlar

Şekil 130: Çatı Planı

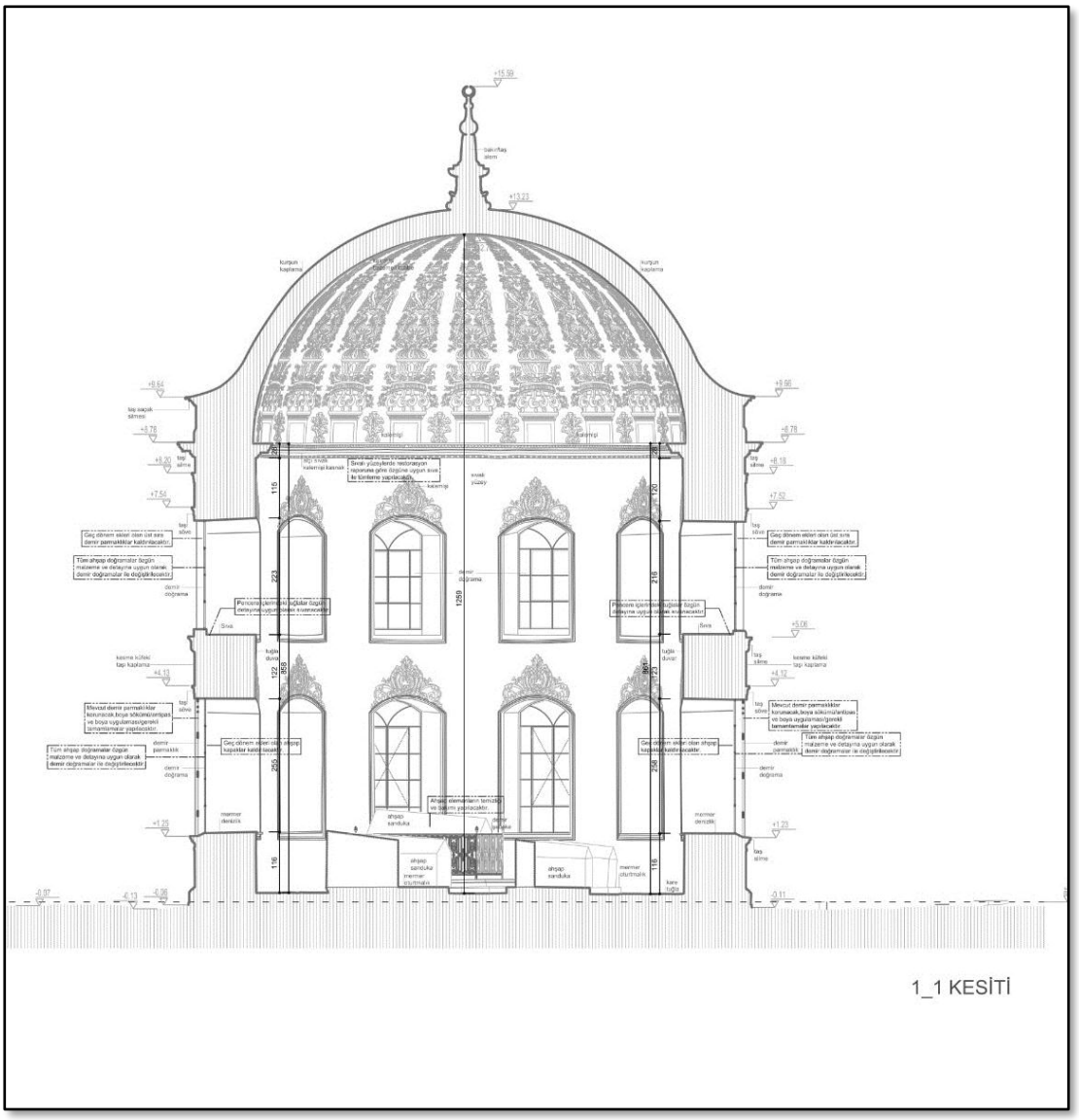
Türbenin üzerindeki kubbe, restitüsyonda ulaşılabilen en eski kaynaklara göre kurşun ile kaplanmıştır. Türbenin içinde kubbe kasnağı altındaki büyük rutubetlenmelerin üst örtüden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Restorasyon projelerinde kurşun kaplama kaldırılarak rutubet sorunun çözülmesinden sonra yeniden kurşun kaplanacaktır. Kubbe üzerinde kısmen taş kısmen bakır bir alem yer almaktadır. Tombak olduğu ifade edilen bakır alemin hilal şeklindeki üst kısmı, İstanbul Türbeler Müze Müdürlüğü'nün Sultanahmet deposundaki envanterde bulunmuş, fotoğraf çekilerek belgelenmiştir. Alemin detayı alınan ölçüler doğrultusunda hazırlanmıştır.

Restorasyon projesi kapsamında tombak olduğu ifade edilen bakır alemin hilal şeklindeki üst kısmının, İstanbul Türbeler Müze Müdürlüğü'nün Sultanahmet deposundan alınarak yerine takılacaktır.

Şekil 131: Tombak Olduğu İfade Edilen Bakır Alem

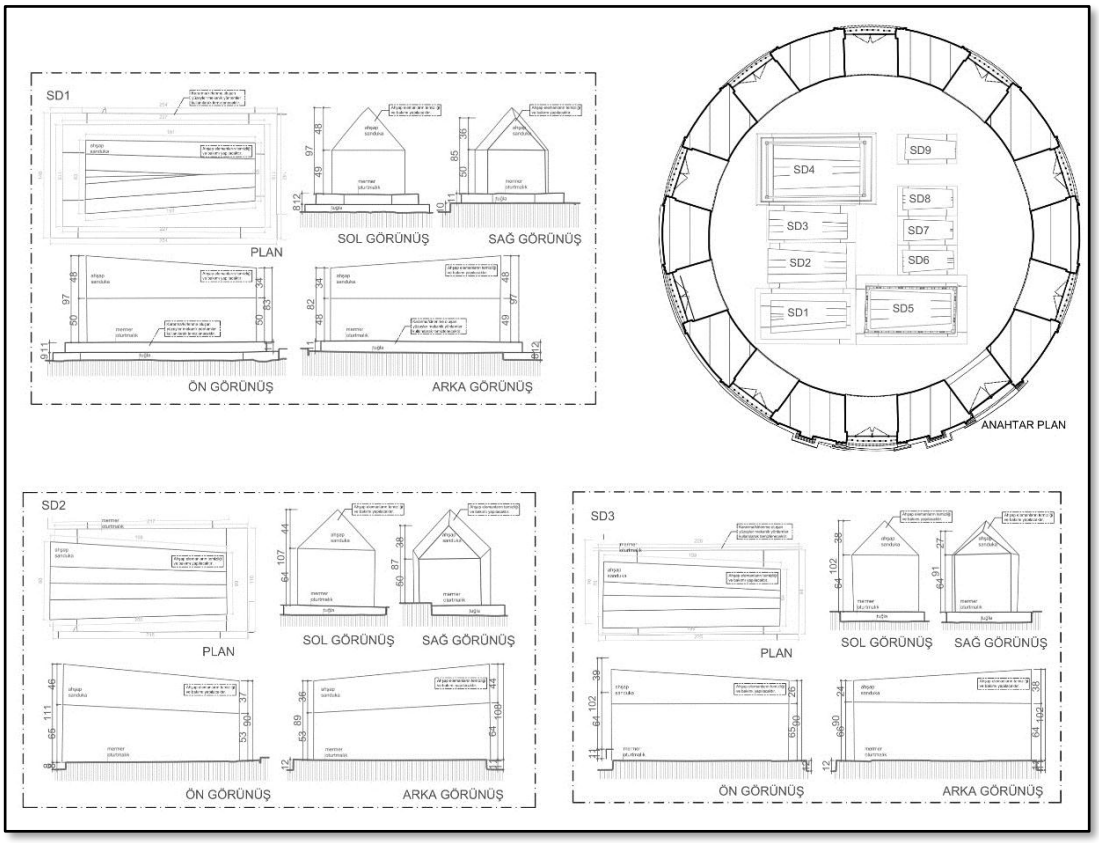
Şekil 132: Kesit

Türbede; Güluştu Kadın Efendi ile sekiz kişiye ait toplam dokuz sanduka vardır. Türbenin içindeki sandukalar simli puşidelerle örtülüdür. Restorasyon kapsamında ahşap sandukalar ve mermer oturtmalıklar üzerinde gerekli bakım ve temizlik yapılarak korunacaktır. Ahşap sandukalara yerinde müdahale edilecektir. İçerisindeki kurt yeniği, böcekler ve haşere yumurtalarından arındırılması için gazlı fümigasyon yöntemi tercih edilmelidir. Sandukalar ve uygulama sırasında tespit edilen diğer ahşap elemanlar sızdırmaz çadır altına alınarak uzman ekiplerce çalışma yapılmalıdır. Bu gaz sistemi canlılara zarar verdiğinden yaklaşık 72 saat uygulama sahasına hiçbir canlı yaklaştırılmamalıdır. Yoğun kimyasallarla uygulanacak öldürücü etkili işlemi

yapanlar gerekli iş güvenliği önlemlerini alarak çalışmalıdırlar. Uygulama sonrasında çalışma alanının gaz ölçümleri tekrar kontrol edilmeli, normal seviye sağlandıktan sonra çalışmaya devam edilmelidir.

Ahşap elemanlara fümigasyon işleminden gerekli görülen yerlerde tümleme işlemleride yapılıp tekrar korucu sürülmesi gerekir. Yapılan bu işlemler ahşapların ömrünü uzatarak korunmasını ve sağlıklı şekilde kullanılmasını sağlar.

Mermer oturtmalıklarda ise kimyasal yöntem ile temizlik tercih edilmelidir. Amonyum bikarbonat çözeltisi ile kir tabakasından arındırma yöntemi uygulanmalıdır. Yoğun siyahlaşma ve tabaka olan yerlere ile dikkatli şekilde mekanik yöntem (bistüri, tel fırça vb.) uygulanmalıdır. Temizleme işlemi bittikten sonra koruyucu yalıtım önerilmektedir.

Şekil 133: Sanduka Planları

3.3.3.4 Müdahaleler

3.3.3.4.1. Niteliksiz Malzeme ve Eklerin Uzaklaştırılması

Güluştu Türbesi'nin 2000-2003 yılları arasında geçirdiği restorasyon çalışmaları esnasında cephelerin büyük bölümünde plastik onarım yapılmıştır. Plastik onarım taş silmelerde, pencere çevrelerindeki taş sövelerde, ilk sıra pencere alt silmesi ile döşeme arasındaki bölümün tamamında görülmektedir. Restorasyon projelerinde belirtildiği üzere, yapıya zarar vermeyen plastik onarımlar yerinde bırakılmalı yapıya zarar verilen plastik onarımların ise kaldırılıp özgün taşlar kalıntılardan tamamen arındırıldıktan sonra kesme Küfeki taş kaplama yapılması önerilmektedir.

Türbenin özgün döşeme kaplamasında, tuğlalar arasında çimento esaslı harçlar kullanılmıştır. Zemindeki tuğla şekillerinin dönem özelliği göstermemesinden dolayı alt katmanda ilk mevcut döşeme izlerine ulaşılacağı tahmin edilmektedir. Yapının diğer elemanlarına zarar vermeden tuğla döşemeler muhdes olan kısımdan başlanarak kontrolllü şekilde sökülecektir. Tezin diğer başlıklarında incelenen 19.yy türbelerinde genellikler kare formlu zemin tuğlaları kullanılmaktadır. Bu türbede de aynı şekilde özgün döşemenin kare olması beklenmektedir.

Güneydoğu cephesinde demir parmaklık üzerinde bulunan alarm kutusuna ulaşan kablolar, kablo kanalları kaldırılacaktır.

Restorasyon projelerinde geç dönem ekleri olan ahşap doğramalar restitüsyondaki özgün malzeme ve detayına göre ahşap doğramalar ile değiştirilecektir. Üst sıra pencere önlerinde bulunan muhdes demir parmaklıklar, 2000-2003 restorasyonu sırasında yapıya eklendiği için kaldırılması önerilmektedir. (Bknz. Şekil 135)

Şekil 134: Üst Pencere Demir Parmaklık - 2001 Restorasyon Öncesi / 2017

3.3.3.4.2. Bakım ve Temizleme

Güluştu Türbesi'nin 2000-2003 yılları arasında geçirdiği restorasyon çalışmaları esnasında kurşun kaplama yenilenmiştir. Ancak yapının içerisinde kubbe kasnağı altında yoğun bir rutubetlenme görülmektedir. Kurşun kaplama altından su aldığı için yapının beden duvarında rutubet oluştuğu düşünülmektedir. Bu sebeple restorasyon projelerinde kurşun kaplamanın yerinden kaldırılarak rutubet probleminin çözüldükten sonra, kurşun kaplama tekrar serilecektir.

Yapının üst kat pencerelerinden birinin tavanında ve pencere üzeri beden duvarında büyük bir sıva kaybı oluşmuştur. Bu bölümlerde uygulama sırasında yapılacak malzeme analizi sonuçlarına göre özgüne uygun sıva ile tamamlama yapılacaktır.

Restorasyon projelerinde tüm ahşap sandukaların ve ahşap şebekelerin bakım ve temizliği yapılacaktır.

Yapının iç mekanını süsleyen kalemişi bezemeler genel olarak iyi durumdadır. Bozulan kalemişleri özgüne uygun teknik ile yeniden boyanacaktır.

Kararma/kirlenme oluşan yüzeyler mekanik yöntemler kullanılarak temizlenecektir.

Güluştu Türbesi'nin tüm cephelerinde döşeme ve cephenin birleştiği taş silme üzerinde yosunlanma oluşmuştur. Yosunlanma oluşan tüm yüzeylere dört değerli amonyum esaslı çözelti püskürtülecek, yosunlar spatula, sert kıl fırça veya demirsiz yumuşak fırça ile fırçalanarak temizlenecektir. Yapıya suyun girmesine neden olan unsurların ortadan kaldırılmasından sonra rutubetin devam edip etmediği takip edilecektir. Gerekiyorsa bölge suya doyurulup, sonrasında emici kıl ile rutubeti alınacaktır. Yapının toprak ile teması olan bölümlerde oluşan otsu bitkiler temizlenerek yapıdan uzaklaştırılacak, gerektiğinde herbisit uygulaması yapılacaktır.

3.3.3.4.3. Sağlamlaştırma

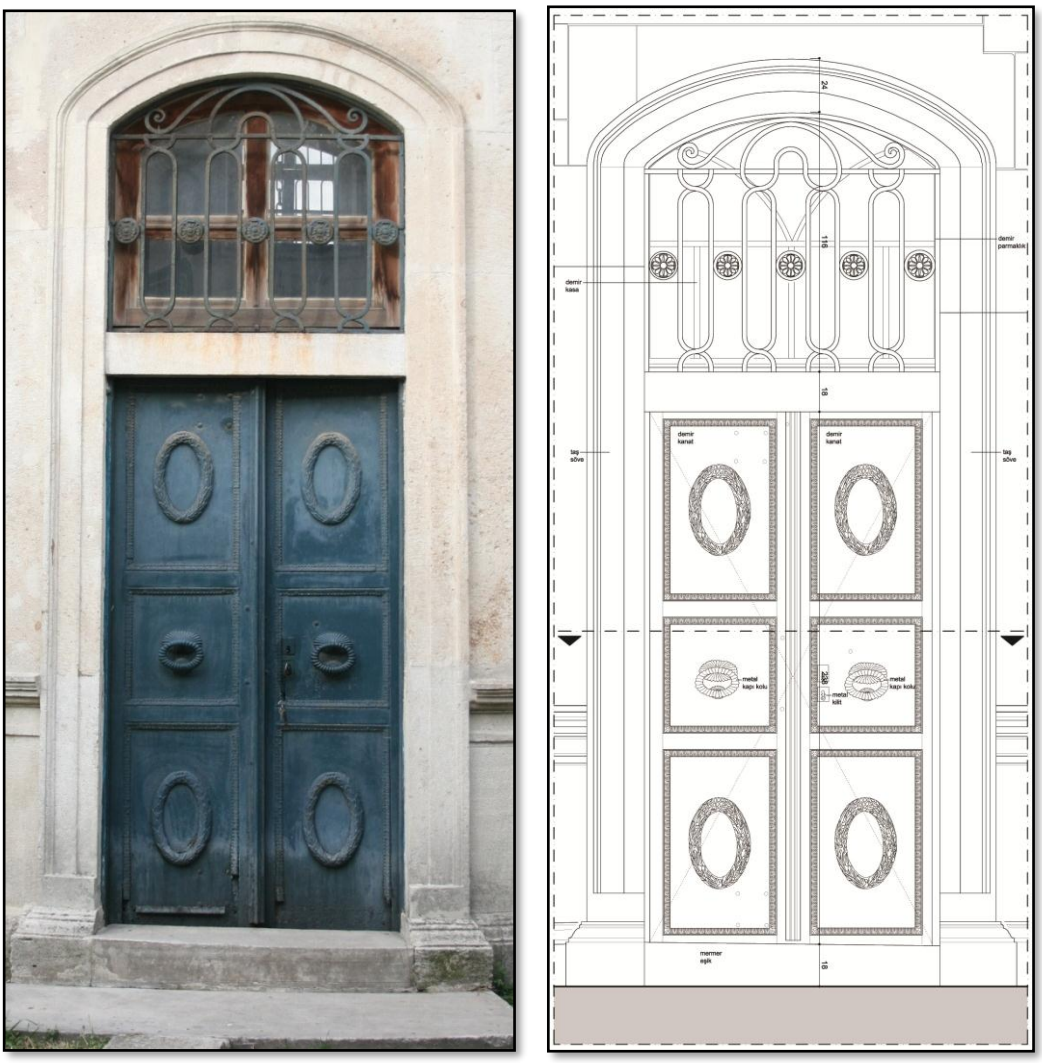
Güluştu Türbesi'nde genel olarak ciddi bir strüktürel sorun gözlenmemektedir. 2000-2003 yıllarında gerçekleştirilen restorasyonda sıva raspası gerçekleştirilmiş, deprem sonrası oluşan çatlama ve kırılmalar onarılmış, çatlaklar epoksi bazlı harçla doldurulmuştur.

Güluştu Türbesi'nde kullanılan taş, mermer ve tuğlaların 5 cm'den küçük yüzey kayıplarında plastik onarım uygulanacaktır.

3.3.3.4.4. Bütünleme

Güluştu Türbesi'nde kullanılan taş, mermer ve tuğlaların 5 cm'den büyük malzeme kayıplarında özgün malzeme ve özgün teknik ile tamamlama yapılacaktır. Uygulama sonrasında kargir malzemelerin tamamına yüzey koruyucu sürülmesi yapının korunmasını sağlar. Özgün malzeme ve yeni malzemelerin tümüne uygulanmalıdır.

Demir kapı ve demir parmaklıklarda üstteki boya tabakası mekanik yöntemle arındırılarak, söküm işlemi sonrası antipas uygulanacak ve demir elemanlar koruyucu boya ile boyanacaktır. Demir kapıda restorasyon projesinde detayı verildiği şekilde gerekli tamamlamalar yapılacaktır.

Şekil 135: Giriş Kapısı - Restorasyon Projesindeki Bütünlemeler

3.3.3.4.5. Yeniden Yapım

Güluştu Türbesi'nin tüm ahşap doğramaları, 2000-2003 yılları arasında yapılan restorasyon çalışmasında değiştirilmiştir. Restorasyonda tüm ahşap doğramalar, restitüsyondaki özgün malzeme ve detayına uygun olarak ahşap doğramalar ile değiştirilecektir. Üst sıra pencere içlerindeki tuğla 2000-2003 restorasyon öncesi fotoğraflarında görülmemektedir. Restorasyon uygulaması sırasında açığa çıkarıldıkları düşünülmektedir. Ancak özgün halinde üst sıra pencere tabanlarının sıvalı olduğu düşünüldüğünden yeniden sıvanacaktır.

4. DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Bu çalışmada; İstanbul ili, Fatih ilçesi, Ali Kuşçu Mahallesi 2126 Ada 24 Parselde yer alan Güluştu Valide Sultan Türbesi için koruma yöntemleri önerilmiştir. Tüm bu belgeleme çalışmaları yapının geleceğe taşınması açısından önemlidir.

İnşa tarihi kesin olarak bilinmeyen ancak 19. yüzyılın ikinci yarısına tarihlenen Gülüstû Kadın Efendi Türbesi ise Osmanlı mimarisinde örnekleri son derece sınırlı olan dairesel planlı mezar yapılarından biridir. Muntazam kesme taş ile inşa edilen kubbeli yapı gerek mimari tasarım çizgisi gerekse iç mekânda görülen kalemişi bezemeleri ile ampir özelliklerin baskın olduğu ancak yer yer de barok özellikler sergileyen bir üslubu yansıtmaktadır.

Yapıda gerçekleşen basit onarım çalışmaları ve değişimleri tespit edebilmek için, eski haritalar ve fotoğraflardan ve arşiv taramalarından faydalanılmış, yapıyla aynı dönem özellikleri taşıyan türbeler ile karşılaştırılarak anlatılmıştır. Tespit edilen bu bilgiler ve yapıda görülen izler neticesinde restitüsyon çalışması oluşturulmuştur.

Yapıdaki sorunları çözümlemek için öncelikli olarak mevcut durum çizimi ile hasar ve malzeme analizi yapılmıştır. Analiz çalışmalarından sonra, restitüsyon çalışması ile bütünleşen koruma önerileri getirilmiştir.

Batılılaşma dönemi Osmanlıda her alanda olduğu gibi mimaride de yeni arayış ve anlayışlar ile bu anlayış doğrultusunda şekillenen estetik kaygı oluşturmuştur. Yapılar kare, çokgen veya dairesel plan formları gibi geleneksel kalıplardan çıkmış, dinamik bir görünüme kavuşmuştur. Cepheler, çeşitli mimari öge ve bezemelerle zenginleşmiş ve hareket kazanmıştır. Süslemelerde ise geleneksel bezeme ögelerinin yanısıra kaynağını antik kültürden alan batıya özgü motifler görülmektedir.

Ağırlıklı olarak Barok, Rokoko ve Ampir gibi sanat akımlarının öne çıktığı yapılarda Neoklasik, Art Nouaveau, Neo Gotik ve Oryantalist tarzın unsurlarına da yer verilmiştir. Ancak çoğu zaman bu akımlar, Osmanlının estetik eğilimlerine uyarlanıp, Osmanlı Baroku, Osmanlı Rokokosu gibi yeni bir ifade kazanmış, çoğu zaman da birçok üslubun beğenilen motifleri bir arada kullanılarak eklektik bir anlayış sergilenmiştir.

Yapının restorasyon önerisi ise; yapılan restitüsyon araştırmaları ve türbenin 19.yüzyıl türbeleri bağlamında değerlendirilmesi düşünülerek hazırlanmıştır. Türbe uzun yıllardır kapalı durumda olduğundan restorasyon önerisinde bu durum göz ardı edilmemiştir. Burada amaç yapıya en az müdahale ile nitelikli olmayan eklerinden uzaklaştırmak olmuştur. Bütün bu çalışmaların sonrasında ise türbe işlevlendirilerek ziyarete açılması öngörülmektedir.

KAYNAKLAR

Acun, Hakkı, "Erken Devir Osmanlı Mimarisi", Osmanlı Kültür ve Sanat Ansiklopedisi, Yeni Türkiye Yayınları, X, Ankara 1999, 137-148

Ahunbay, Zeynep, "Hattat Mustafa Rakım Efendi Türbesi", Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi, Kültür ve Bakanlığı Tarih Vakfı Yayınları, V, İstanbul 1994, 567.

Arık, Rüçhan, "Batılılaşma Dönemi Anadolu Türk Mimarisine Bir Bakış", Osmanlı Kültür ve Sanat Ansiklopedisi, Yeni Türkiye Yayınları, X, Ankara 1999, 247-264.

Arık, M. Oluş, "Erken Devir Anadolu Türk Mimarisinde Türbe Biçimleri", [Elektronik Sürüm], Anadolu, 11, 1967, 57-100.

Arel, Ayda, On Sekizinci Yüzyıl İstanbul Mimarisinde Batılılaşma Süreci, İ.T.Ü. Mimarlık Fakültesi Yayınları, İstanbul 1975.

Arseven, Celal Esad, Türk Sanatı Tarihi, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1954

Aslanapa, Oktay, Osmanlı Devri Mimarisi, İnkılap Yayınevi, İstanbul 1986.

Ayverdi, Ekrem Hakkı, Osmanlı Mimarisinin İlk Devri, 630-805 (1230-1402), İstanbul, 1966; Osmanlı Mimarisinde Çelebi ve II. Sultan Mıırad Devri, 806-855 (1403-1451) II, İstanbul, 1972; Osmanlı Mimarisinde Fatih Devri, 855-886 (1451-1481) III, İstanbul, 1973; Osmanlı Mimarisinde Fatih Devri, 855-886 (1451-1481) IV, İstanbul, 1974

Bakır, Betül, Mimaride Rönesans ve Barok- Osmanlı Başkenti İstanbul'da Etkileri, Nobel Yayın, Ankara 2003.

Batur, Afife, "Şeyh Zafir Külliyesi", Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, XXXIX, İstanbul 2010, 79.

Bektaşoğlu, Mustafa, Anadolu'da Türk İslam Sanatı, Dib Yayınları, Ankara 2009, 250.

Binan, Muhittin, Türk Saçak ve Kornişleri-İlk Çağlar, Selçuk ve Osmanlı Devirler, Yabancı Mimari Devirlerle Mukayeseler, (Doçentlik Çalışması), İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi, İstanbul 1952, 211.

Daş, Ertan, Erken Dönem Osmanlı Türbeleri, Gökkubbe Yayınları, İstanbul 2007.

Demiriz, Yıldız, Osmanlı Mimarisinde Süsleme I- Erken Dönem, Kültür Bakanlığı Yayınları, İstanbul 1979.

Demiriz, Yıldız, Eyüp'te Türbeler, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1989.

Demiriz, Yıldız, "Abdurrahman Paşa Türbesi", Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi, Kültür Bakanlığı ve Tarih Vakfı Yayınları, I, İstanbul 1993, 19.

Demiriz, Yıldız,"Mehmed V. Türbesi", Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi, Kültür Bakanlığı ve Tarih Vakfı Yayınları, V, İstanbul 1994, 349.

Diez, Ernst, Aslanapa, Oktay, "Türk Sanatı", İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul 2007.

Eyice, Semavi, "Batılılaşma-Mimari", Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, V, İstanbul 1992, 171-181.

Fırat, Nurcan İnci, "XX. Yüzyıl Başlarında Görülen Osmanlı Mimarisi", Osmanlı Kültür ve Sanat Ansiklopedisi, Yeni Türkiye Yayınları, X, Ankara 1999, 287-296.

İstanbul Türbeler Müze Müdürlüğü Arşivi.

Günkut Akın, "Abdülmecid Türbesi", Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi, İstanbul 1993.

Kösekul, Esma, 19.ve 20. Yüzyıl İstanbul Türbeleri, (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 2017.

Kuban, Doğan, "Osmanlı Mimarisi", Yem Yayınları, İstanbul 2007.

Kuban, Doğan, "Osmanlı'da Barok ve Rokoko Mimari Üsluplar", [Elektronik Sürüm], Sabah Ülkesi-Kültür-Sanat ve Felsefe Dergisi, 44, 2015, 1-6.

Orman, İsmail, "Türbe", Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2001

Önkal, Hakkı, "Anadolu Selçuklu Türbeleri", Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara 1996.

Önkal, Hakkı, "Osmanlı Hanedan Türbeleri", Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1992.

Paksoy, İ. Günay, "Mahmud Nedim Paşa Türbesi", Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi, Kültür Bakanlığı ve Tarih Vakfı Yayınları, V, İstanbul 1994, 267.

Sandıkçı, Ümit Kazım, "Osmanlı Mimarlığı İstanbul Yapılarında Dövme ve Dökme Metalin Dekoratif Kullanımı", Nur Akın, Afife Batur, Selçuk Batur (Ed.), Osmanlı Mimarlığının 7 Yüzyılı "Uluslarüstü Bir Miras" 25/26/27 Kasım 1999-İstanbul: Bildiriler (396-404), Yapı Endüstri Merkezi Yayınları, İstanbul 1999.

Saner, Turgut,19. Yüzyıl İstanbul Mimarlığında Oryantalizm, Pera Turizm Yayıncılık, İstanbul 1998.

Sözen, Metin, Türk Mimarisinin Gelişimi ve Mimar Sinan, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 1975.

Tanman, M Baha, "Abidin Paşa Türbesi", Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi, Kültür Bakanlığı ve Tarih Vakfı Yayınları, I, İstanbul 1993, 59.

Tanman, M. Baha, "Gülûstu Kadın Efendi Türbesi", Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi, Kültür ve Bakanlığı Tarih Vakfı Yayınları, III, İstanbul 1994, 445.

Tanyeli, Gülsün, "Türbeler", Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi, Kültür Bakanlığı ve Tarih Vakfı Yayınları, VII, İstanbul 1994, 310-312.

Turgut Saner, "Mustafa Reşit Paşa Türbesi", Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi, Kültür Bakanlığı ve Tarih Vakfı Yayınları, İstanbul 1194, V, 567.

Serhat Teksarı, "Büyük İstanbul Türbeleri ve İstanbul'da Tüm Ziyaret Yerleri Rehberi", Osmanlı Yayın Evi, İstanbul 2005, 246-247.

Ziyrek, Ali, Batı Mimari Üsluplarının Osmanlı Türbe Mimarisine Yansıması, (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi), Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2004.

İnternet Kaynakları

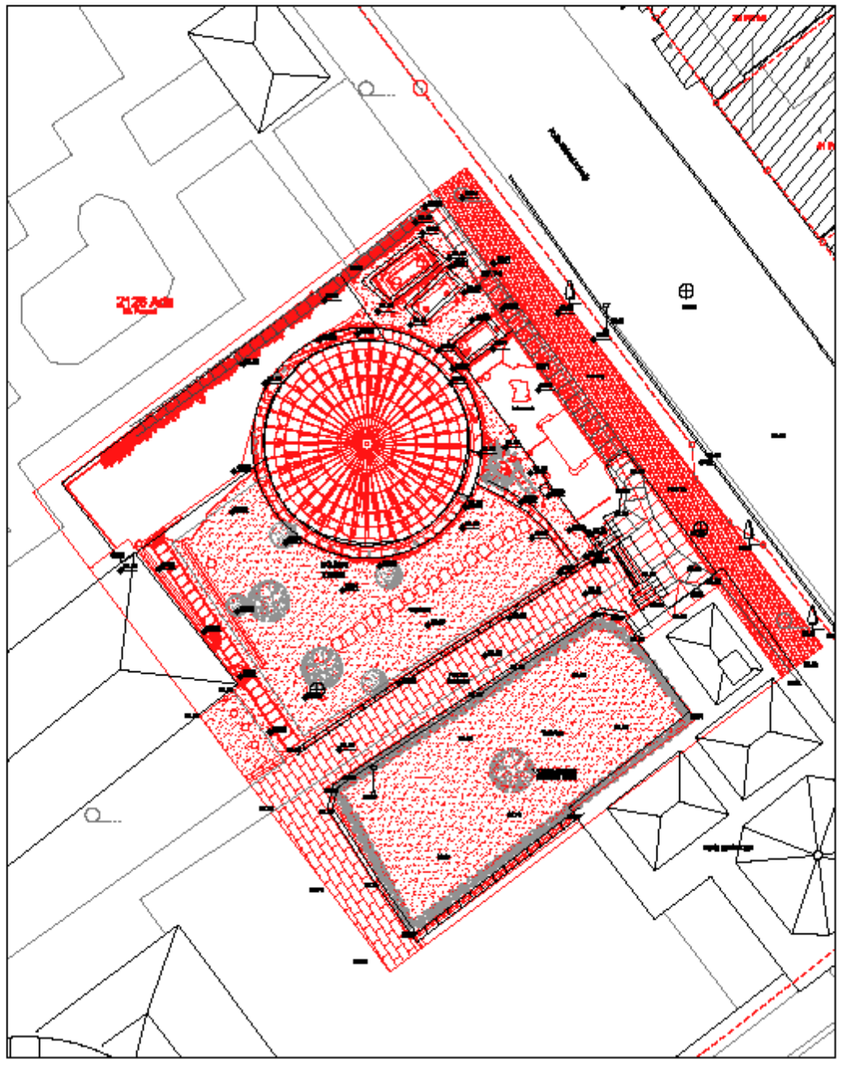
Url-1<http://www.tdk.gov.tr>, erişim tarihi: 01.03.2019.

EKLER

EK A: PROJE PAFTALARI

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

1/01

VAZİYET PLANI

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Parta No	248
Ada No	2126
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST ERTUĞRUL

Hazırlayan
Mimar Nimet Elif UZUNOĞLU

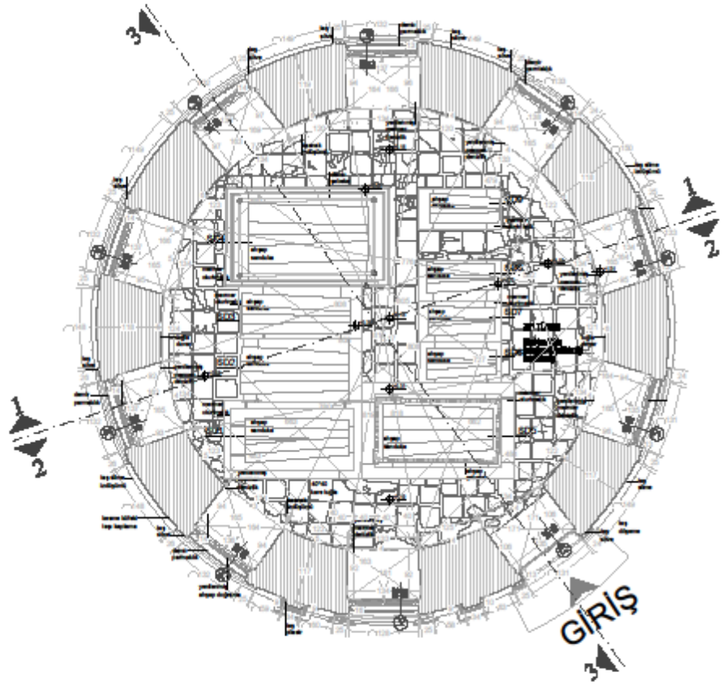
MAYIS 2019

Bu pafta içeriğinin her hakkı Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Restorasyon Anabilim Dalı Proje Grubu'na aittir. Çizilme amacı dışında kullanılamaz, çoğaltılamaz ve üçüncü şahıslara verilemez.

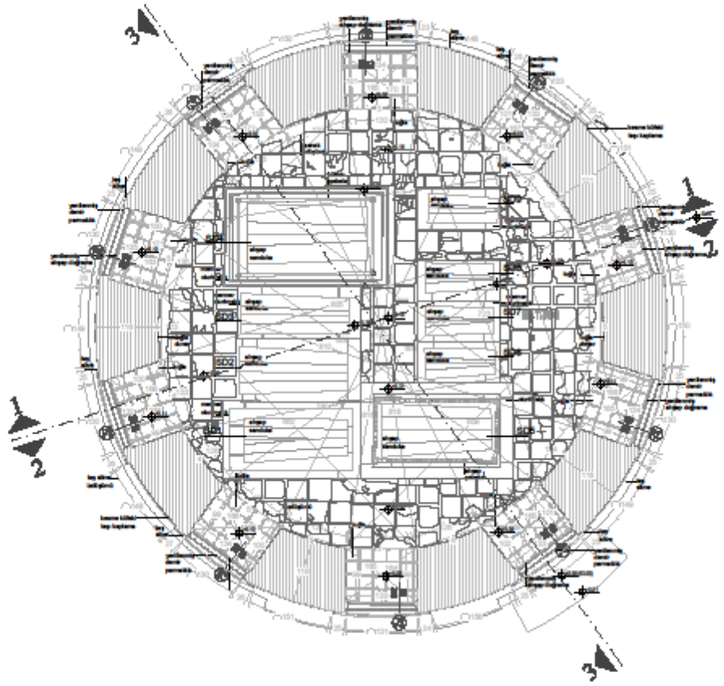
VAZİYET PLANI	RÖLÖVE	Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

1/02

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ,
FATİH İLÇESİ
GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Parta No	248
Ada No	2126
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST ERTUĞRUL

Hazırlayan
Mimar Nimet Elif UZUNOĞLU

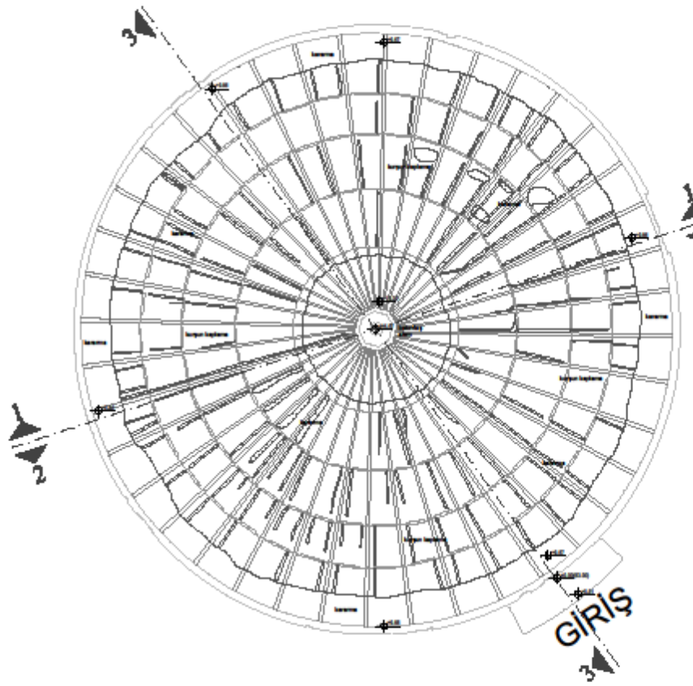
MAYIS 2019

Bu pafta içeriğinin her hakkı Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Restorasyon Anabilim Dalı Proje Grubu'na aittir. Çizilme amacı dışında kullanılamaz, çoğaltılamaz ve içeriği şahıslara verilemez.

PLANLAR	RÖLÖVE	Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

1/03

ÇATI PLANI

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ,
FATİH İLÇESİ
GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Parta No	248
Ada No	2126
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST ERTUĞRUL

Hazırlayan
Mimar Nimet Elif UZUNOĞLU

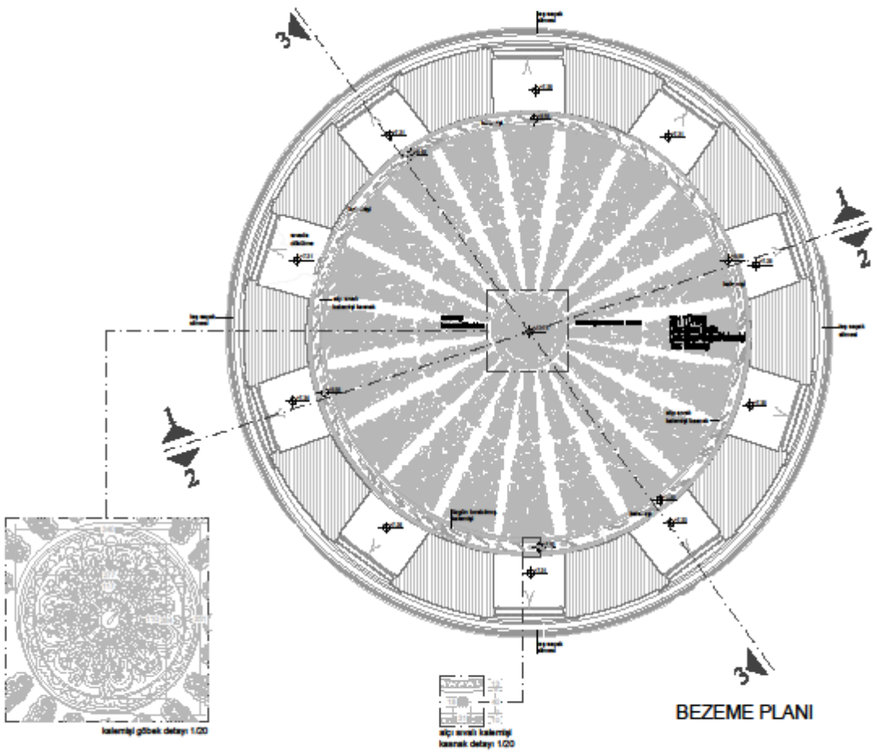
MAYIS 2019

Bu pafta içeriğinin her hakkı Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Restorasyon Anabilim Dalı Proje Grubu'na aittir. Çizilme amacı dışında kullanılamaz, çoğaltılamaz ve üçüncü şahıslara verilemez.

PLANLAR	RÖLÖVE	Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

1/04

BEZEME PLANI

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ,
FATİH İLÇESİ
GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Parta No	248
Ada No	2125
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST ERTUĞRUL

Hazırlayan
Mimar Nimet Elif UZUNOĞLU

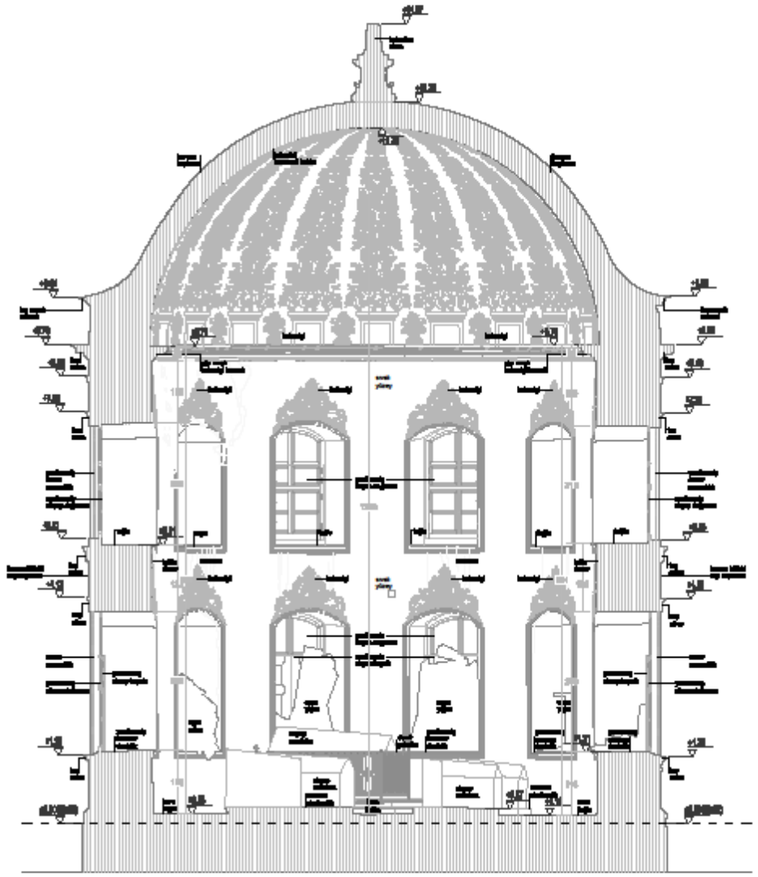
MAYIS 2019

Bu pafta içeriğinin her hakkı Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Restorasyon Anabilim Dalı Proje Grubu'nun sahibidir. Çizilme amacı dışında kullanılamaz, çoğaltılamaz ve üçüncü şahıslara verilemez.

PLANLAR	RÖLÖVE	Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

1/05

1-1 KESİTİ

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Parta No	248
Ada No	2125
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST ERTUĞRUL

Hazırlayan
Mimar Nimet Elif UZUNOĞLU

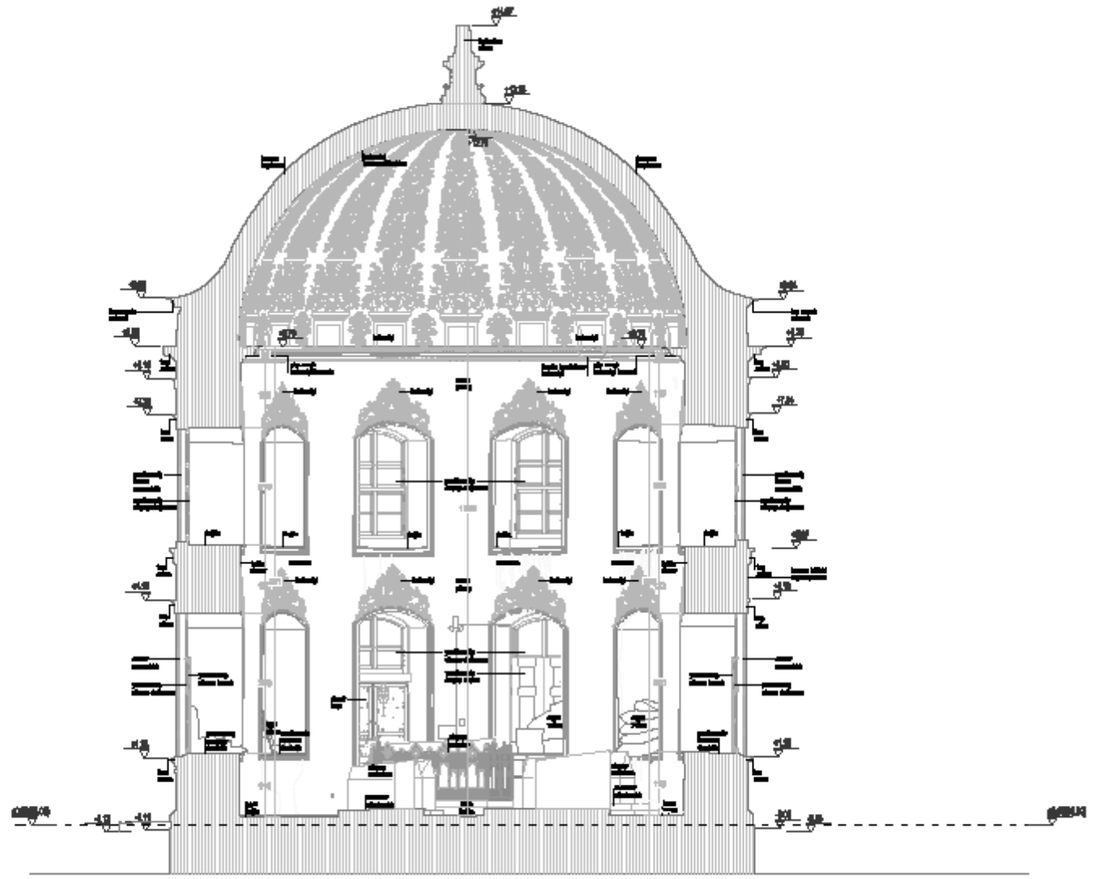
MAYIS 2019

Bu pafta içeriğinin her hakkı Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Restorasyon Anabilim Dalı Proje Grubu'na aittir. Çizilme amacı dışında kullanılamaz, çoğaltılamaz ve üçüncü şahıslara verilemez.

KESİTLER	RÖLÖVE	Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

1/06

2-2 KESİTİ

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Parta No	248
Ada No	2125
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST ERTUĞRUL

Hazırlayan
Mimar Nimet Elif UZUNOĞLU

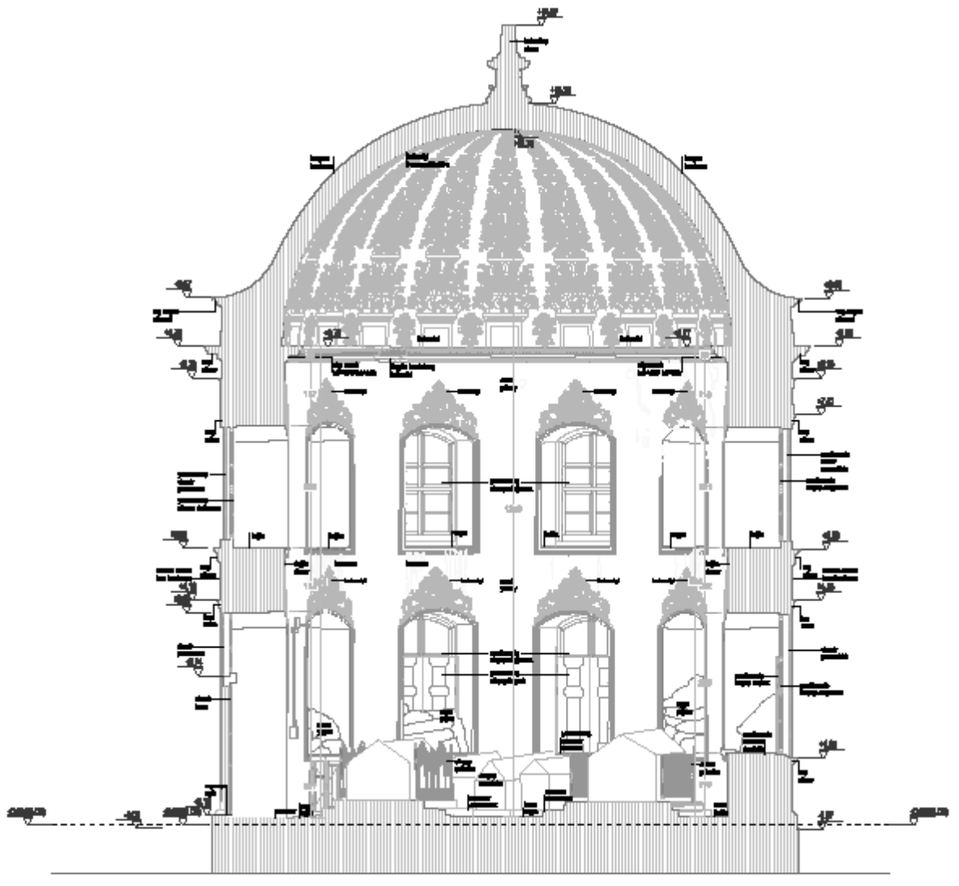
MAYIS 2019

Bu pafta içeriğinin her hakkı Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Restorasyon Anabilim Dalı Proje Grubu'na aittir. Çizilme amacı dışında kullanılamaz, çoğaltılamaz ve üçüncü şahıslara verilemez.

KESİTLER	RÖLÖVE	Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

1/07

3-3 KESİTİ

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Parta No	248
Ada No	2125
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST ERTUĞRUL

Hazırlayan
Mimar Nimet Elif UZUNOĞLU

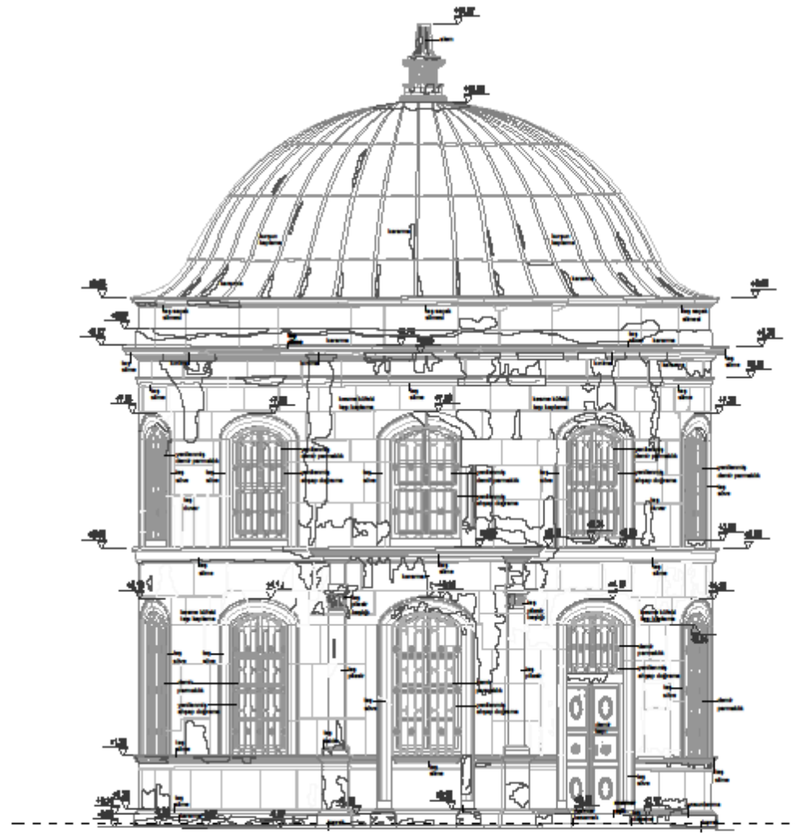
MAYIS 2019

Bu pafta içeriğinin her hakkı Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Restorasyon Anabilim Dalı Proje Grubu'nun sahibidir. Çizilme amacı dışında kullanılamaz, çoğaltılamaz ve üçüncü şahıslara verilemez.

KESİTLER	RÖLÖVE	Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

1/08

GÜNEYDOĞU CEPHESİ

GÖRÜNÜŞLER | RÖLÖVE | Ölçek : 1 / 50

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ,
FATİH İLÇESİ
GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Parta No	248
Ada No	2126
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST ERTUĞRUL

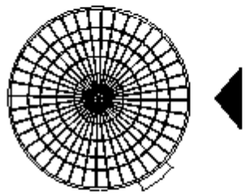
Hazırlayan
Mimar Nimet Elif UZUNOĞLU

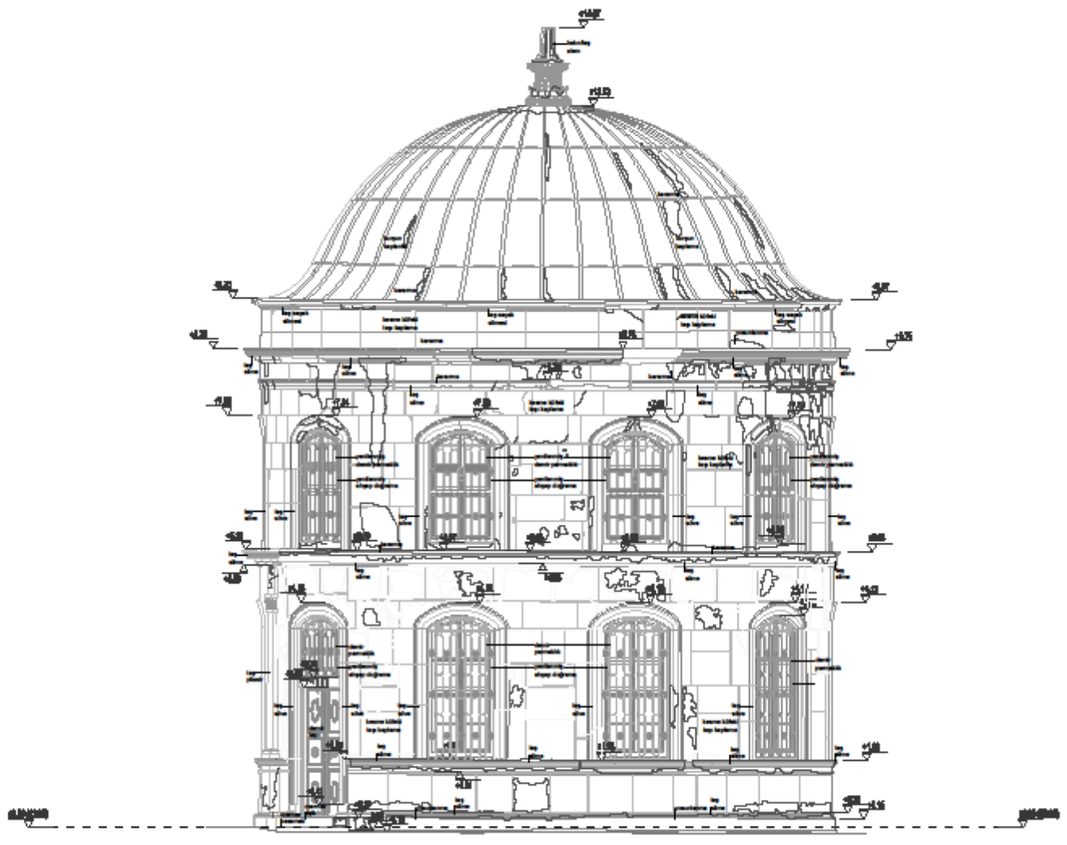
MAYIS 2019

Bu pafta içeriğinin her hakkı Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Restorasyon Anabilim Dalı Proje Grubu'na aittir. Çizilme amacı dışında kullanılamaz, çoğaltılamaz ve içeriği şahıslara verilemez.

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

1/09

KUZEYDOĞU CEPHESİ

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Parta No	248
Ada No	2125
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST ERTUĞRUL

Hazırlayan
Mimar Nimet Elif UZUNOĞLU

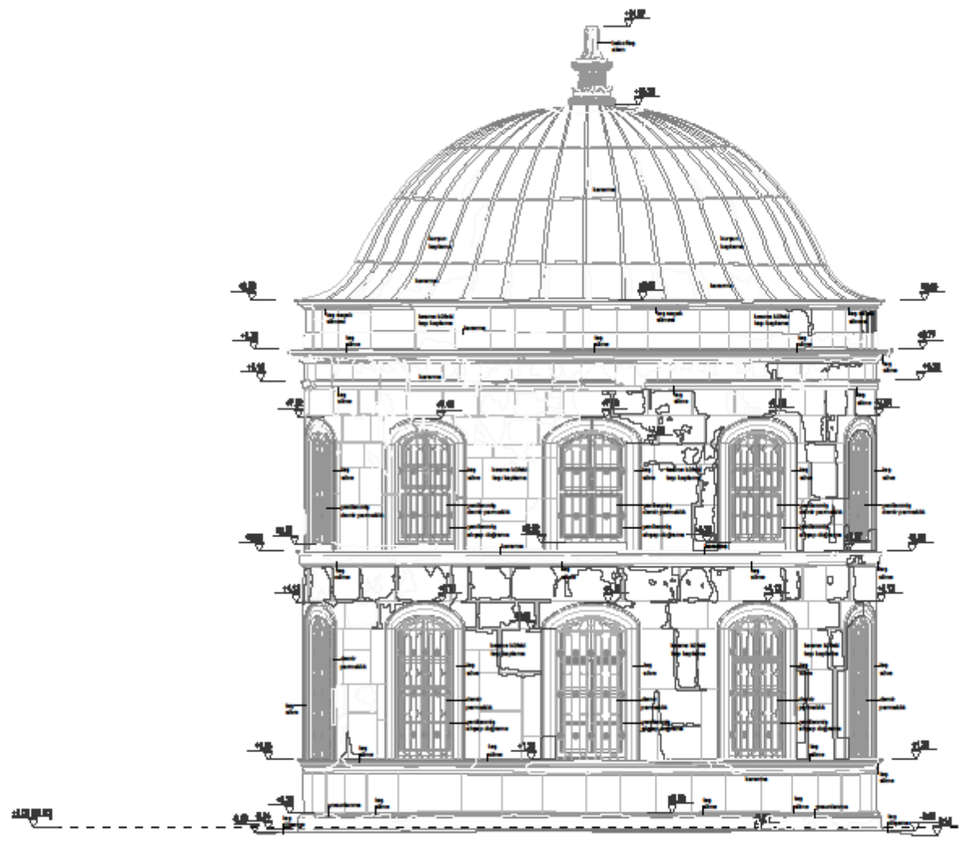
MAYIS 2019

Bu pafta içeriğinin her hakkı Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Restorasyon Anabilim Dalı Proje Grubu'nun sahibidir. Çizilme amacı dışında kullanılamaz, çoğaltılamaz ve üçüncü şahıslara verilemez.

GÖRÜNÜŞLER	RÖLÖVE	Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

1/10

KUZEYBATI CEPHESİ

GÖRÜNÜŞLER | RÖLÖVE | Ölçek : 1 / 50

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ,
FATİH İLÇESİ
GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Parta No	248
Ada No	2126
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST ERTUĞRUL

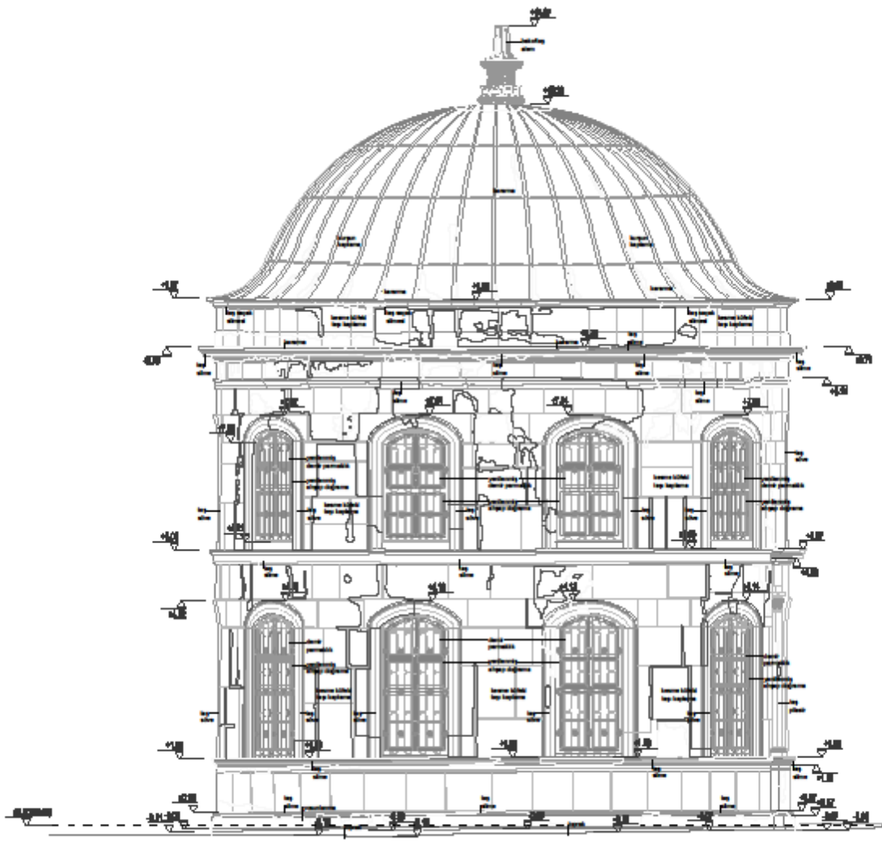
Hazırlayan
Mimar Nimet Elif UZUNOĞLU

MAYIS 2019

Bu pafta içeriğinin her hakkı Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Restorasyon Anabilim Dalı Proje Grubu'nun sahibidir. Çizilme amacı dışında kullanılamaz, çoğaltılamaz ve üçüncü şahıslara verilemez.

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

1/11

GÜNEYBATI CEPHESİ

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ,
FATİH İLÇESİ
GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Parfa No	248
Ada No	2126
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST ERTUĞRUL

Hazırlayan
Mimar Nimet Elif UZUNOĞLU

MAYIS 2019

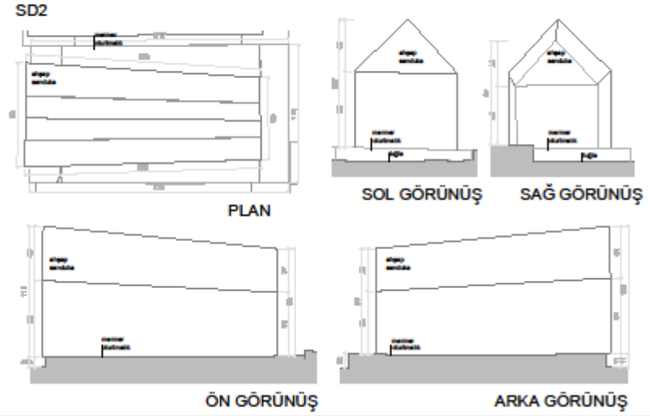
Bu pafta içeriğinin her hakkı Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Restorasyon Anabilim Dalı Proje Grubu'na aittir. Çizilme amacı dışında kullanılamaz, çoğaltılamaz ve içeriği şahıslara verilemez.

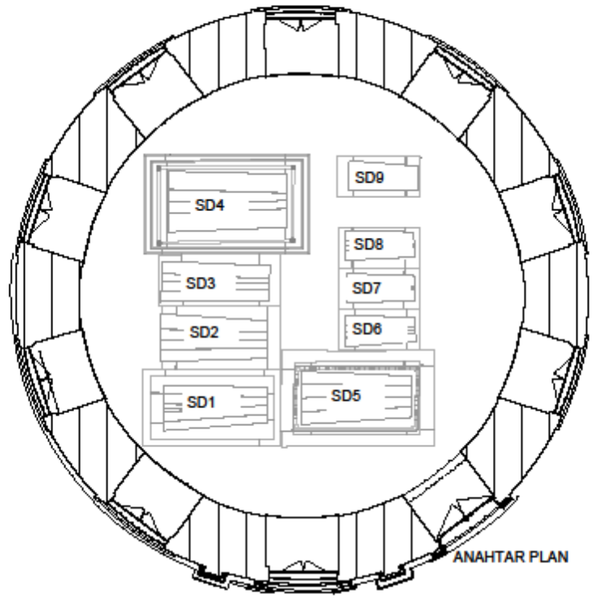
GÖRÜNÜŞLER	RÖLÖVE	Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

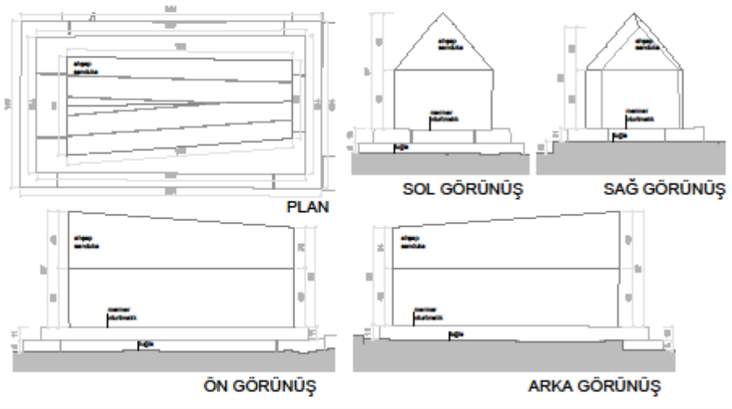
1/12

SD2

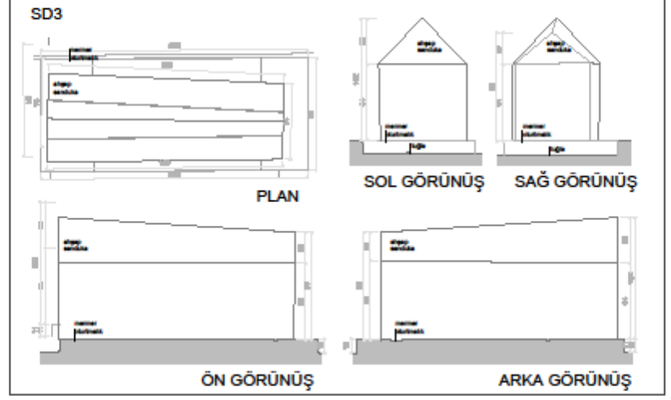

SD1

SD3

DETAYLAR	RÖLÖVE	Ölçek : 1 / 20

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ,
FATİH İLÇESİ
GÜLUŞTU VALİDE SULTAN
TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Parta No	248
Ada No	2126
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST ERTUĞRUL

Hazırlayan
Mimar Nimet Elif UZUNOĞLU

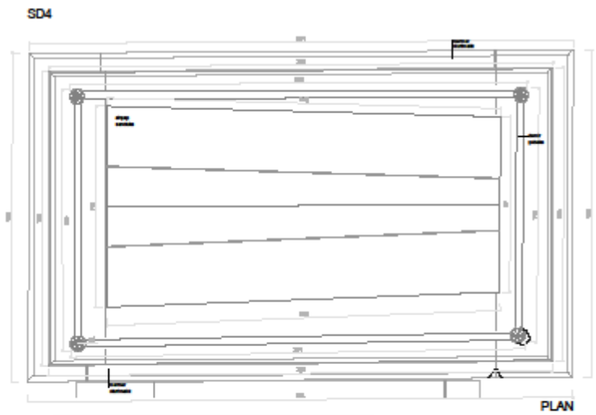
MAYIS 2019

Bu pafta içeriğinin her hakkı Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Restorasyon Anabilim Dalı Proje Grubu'nun aittir. Çizilme amacı dışında kullanılamaz, çoğaltılamaz ve üçüncü şahıslara verilemez.

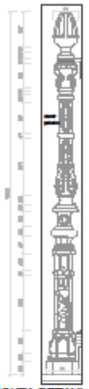
İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

1/13

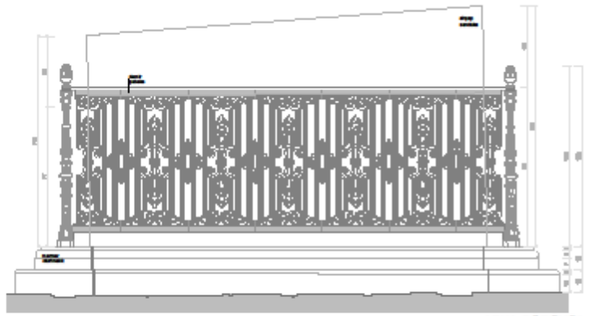
SD4

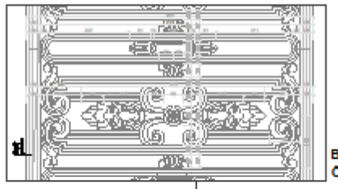
PLAN

A NOKTA DETAYI
Ö:1/5

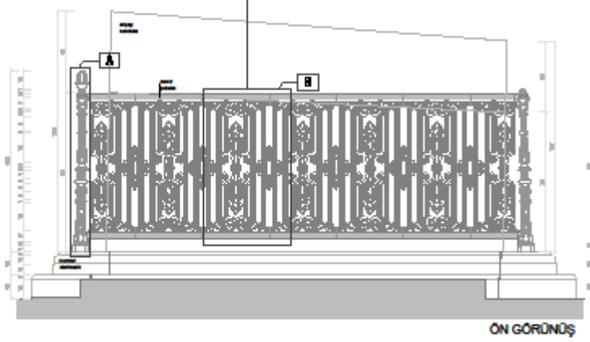
ARKA GÖRÜNÜŞ

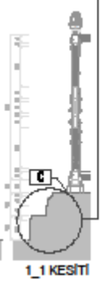
B NOKTA DETAYI
Ö:1/5

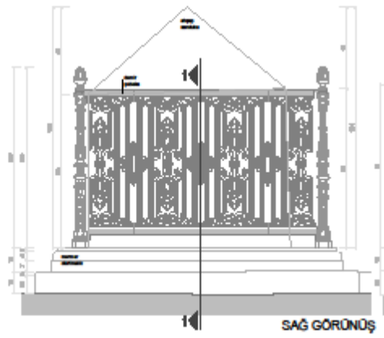
C NOKTA DETAYI
Ö:1/5

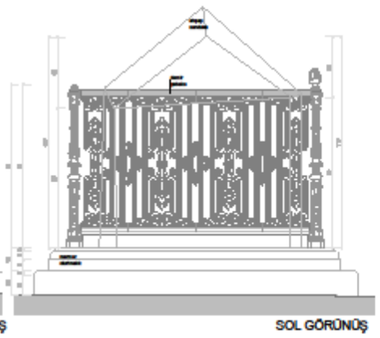
ÖN GÖRÜNÜŞ

1_1 KESİTİ

SAĞ GÖRÜNÜŞ

SOL GÖRÜNÜŞ

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ,
FATİH İLÇESİ
GÜLUŞTU VALİDE SULTAN
TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Parta No	248
Ada No	2125
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST ERTUĞRUL

Hazırlayan
Mimar Nimet Elif UZUNOĞLU

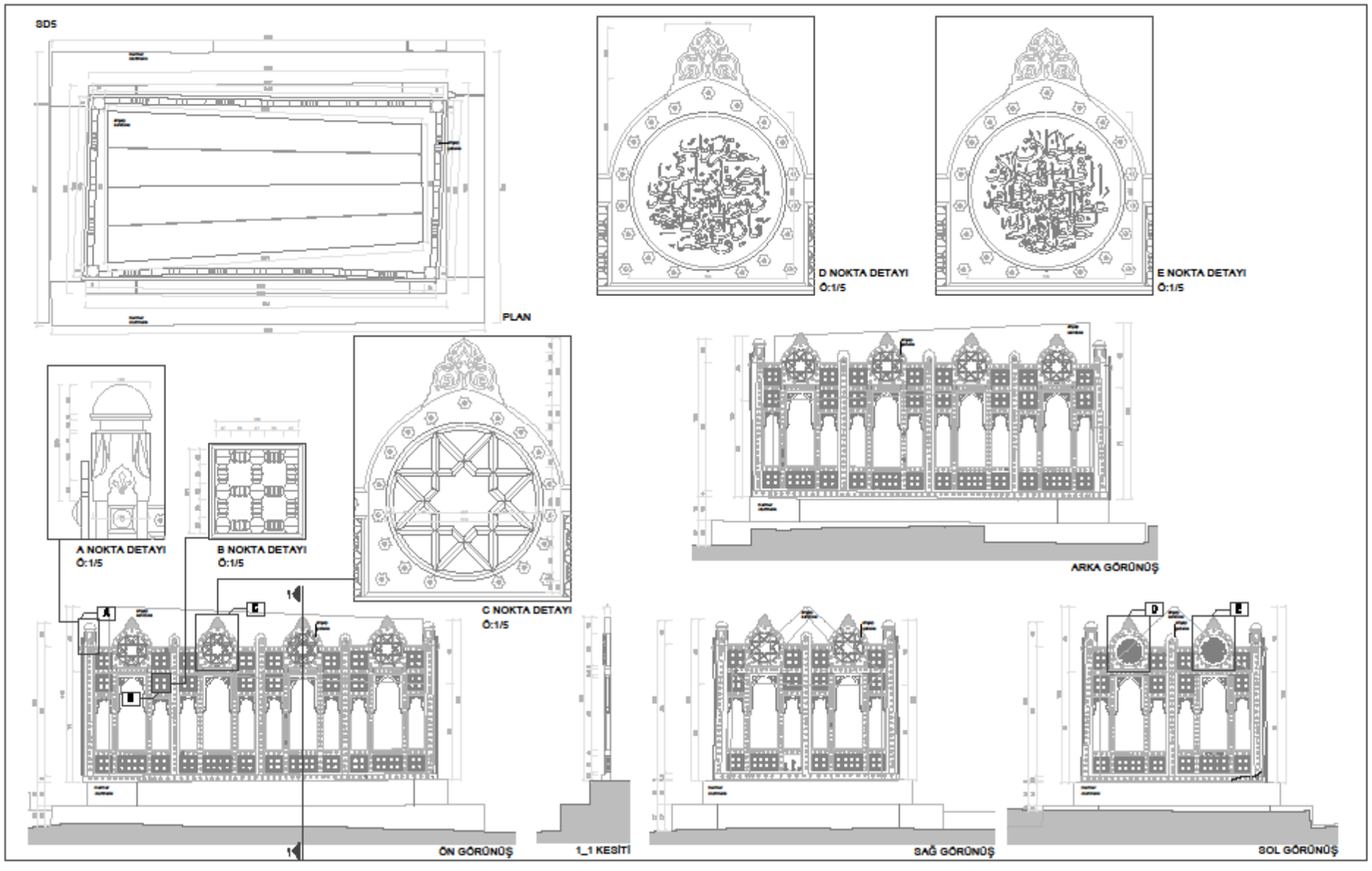
MAYIS 2019

Bu pafta içeriğinin her hakkı Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Restorasyon Anabilim Dalı Proje Grubu'na aittir. Çizilme amacı dışında kullanılamaz, çoğaltılamaz ve üçüncü şahıslara verilemez.

DETAYLAR | RÖLÖVE | Ölçek : 1 / 20

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

1/14

DETAYLAR | RÖLÖVE | Ölçek : 1 / 20

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Parta No	248
Ada No	2126
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST ERTUĞRUL

Hazırlayan
Mimar Nimet Elif UZUNOĞLU

MAYIS 2019

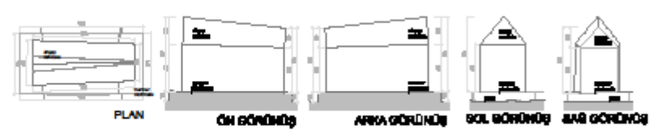
Bu pafta içeriğinin her hakkı Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Restorasyon Anabilim Dalı Proje Grubu'nun sadıdır. Çizime amacı dışında kullanılamaz, çoğaltılamaz ve üçüncü şahıslara verilemez.

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

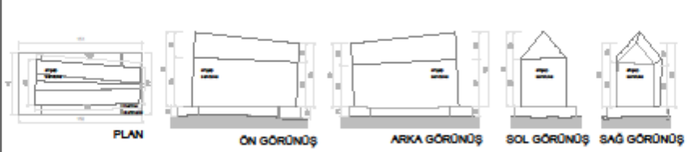
SD6

SD8

SD7

SD9

DETAYLAR | RÖLÖVE | Ölçek : 1 / 20

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ,
FATİH İLÇESİ
GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Parta No	248
Ada No	2125
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST ERTUĞRUL

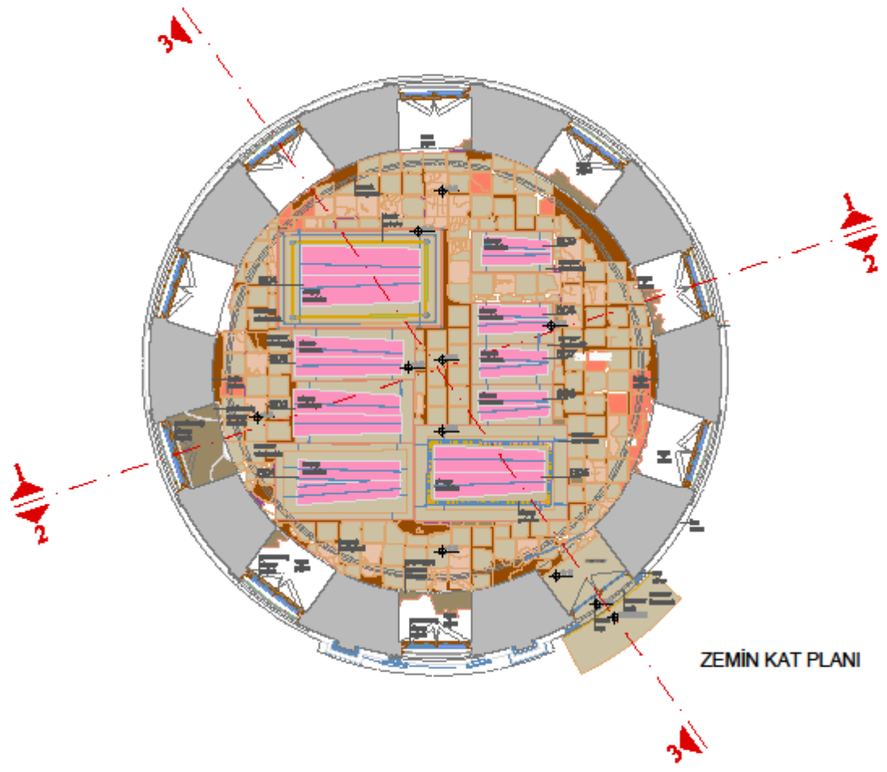
Hazırlayan
Mimar Nimet Elif UZUNOĞLU

MAYIS 2019

Bu pafta içeriğinin her hakkı Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Restorasyon Anabilim Dalı Proje Grubu'na aittir. Çizime amacı dışında kullanılamaz, çoğaltılamaz ve içeriği şahıslara verilemez.

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

1/16

ZEMİN KAT PLANI

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Pafta No	24B
Ada No	2122
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST BİTÜGÜEL

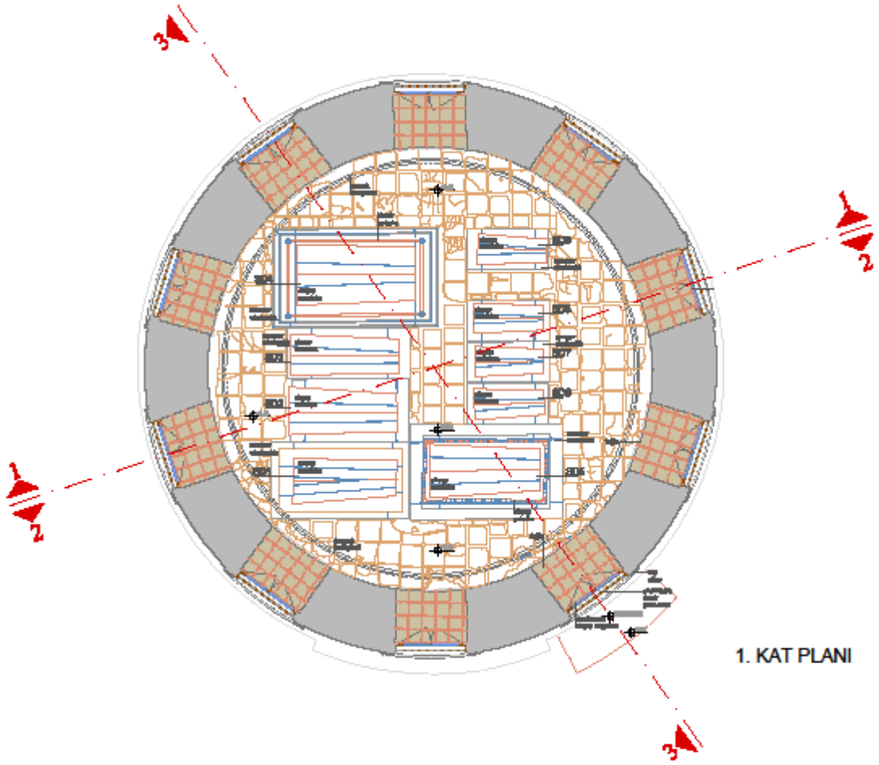
Hazırlayan
Mimar Nimet EKİ UZUNOĞLU

MAYIS 2012

PLANLAR | HASAR ANALİZİ | Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

1/17

1. KAT PLANI

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Pafta No	24B
Ada No	2122
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİŞOKAT BİNTUĞRUL

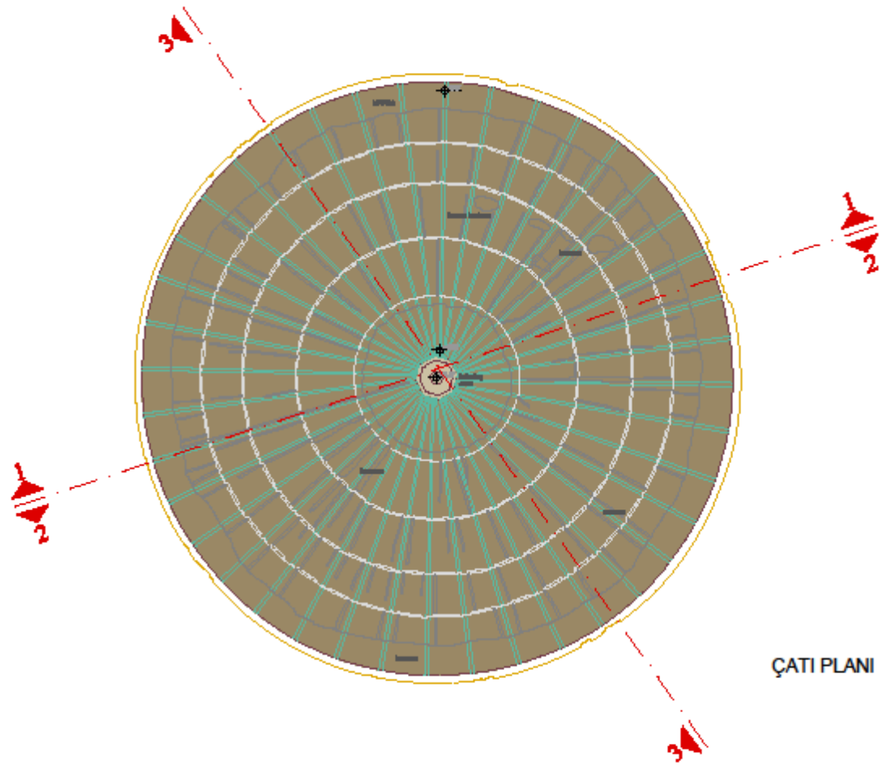
Hazırlayan
Mimar Nimet EZİNTUĞRUL

MAYIS 2019

PLANLAR | HASAR ANALİZİ | Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

1/16

ÇATI PLANI

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Pafta No	24B
Ada No	2122
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST BİTÜGEL

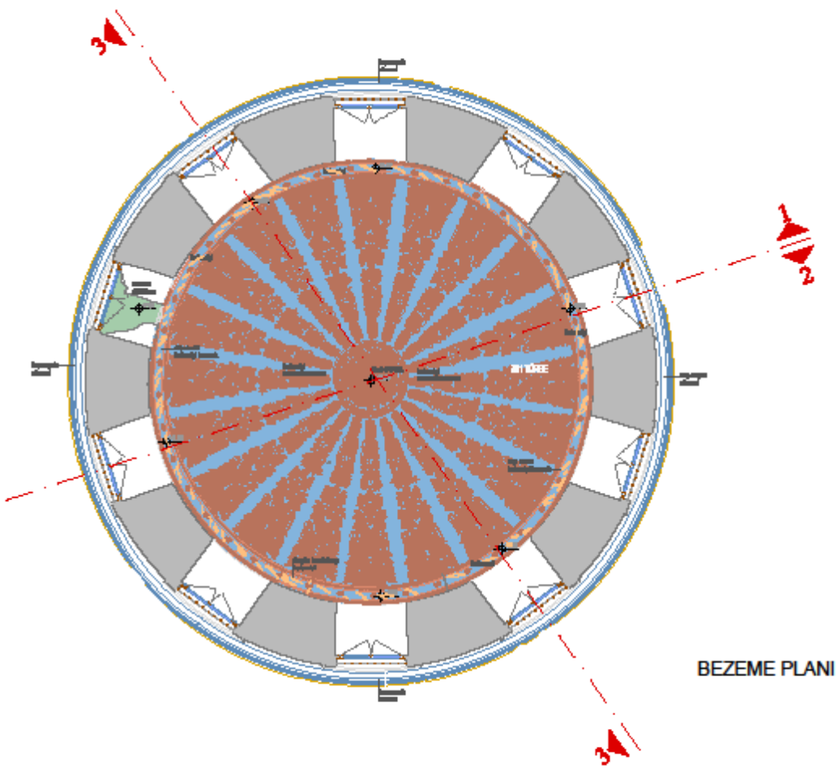
Hazırlayan
Mimar Nimet EZİTLİZUROĞLU

MAYIS 2012

PLANLAR | HASAR ANALİZİ | Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

1/18

BEZEME PLANI

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Pafta No	24B
Ada No	2122
Parsel No	24
YAPININ Cinsi	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST BİNTUĞRUL

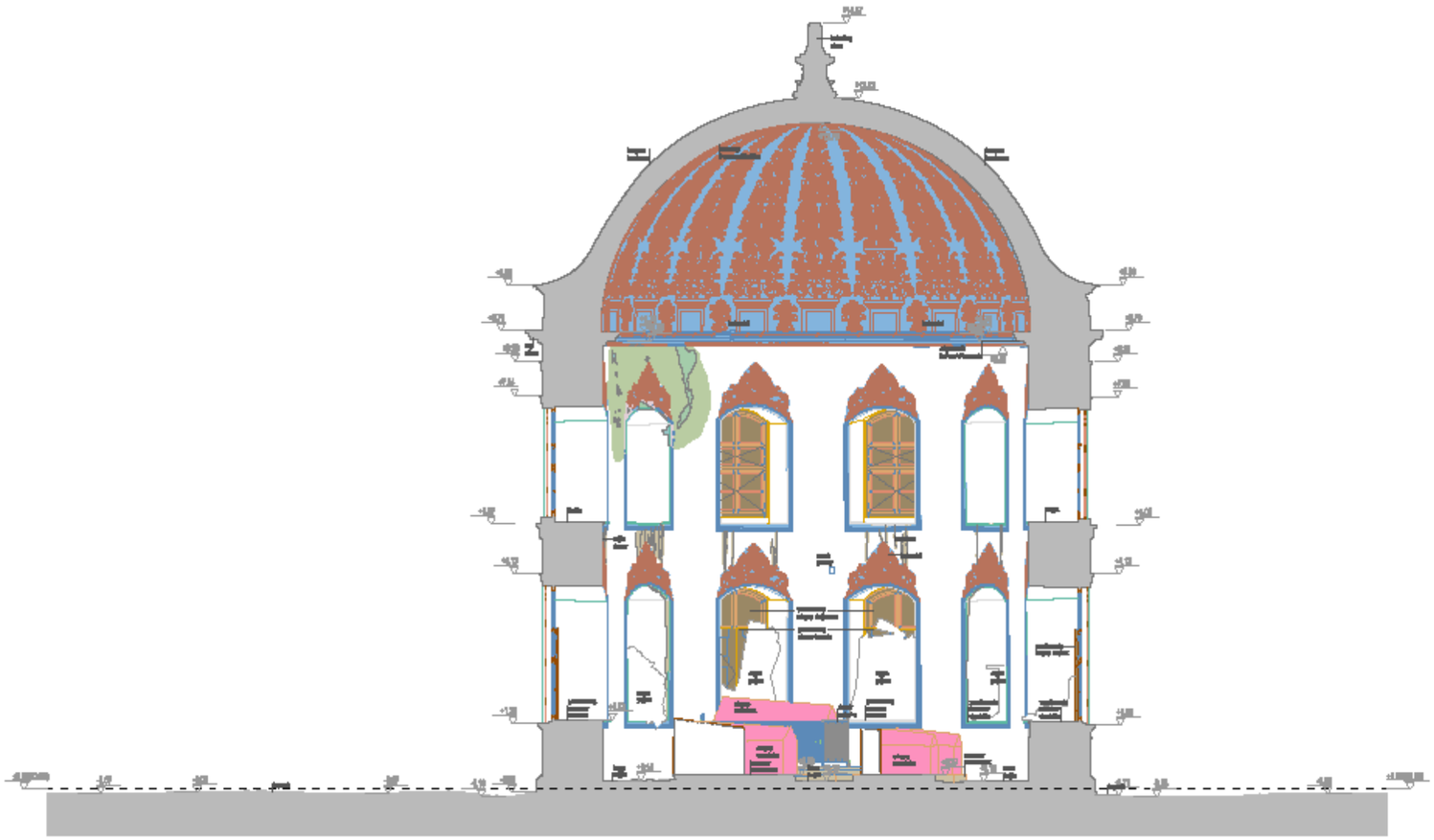
Hazırlayan
Mimar Nimet SAY UZUNOĞLU

MAYIS 2012

PLANLAR | HASAR ANALİZİ | Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

1/20

1-1 KESİTİ

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Pafta No	24B
Ada No	2122
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİŞDOST BİNTUĞRUL

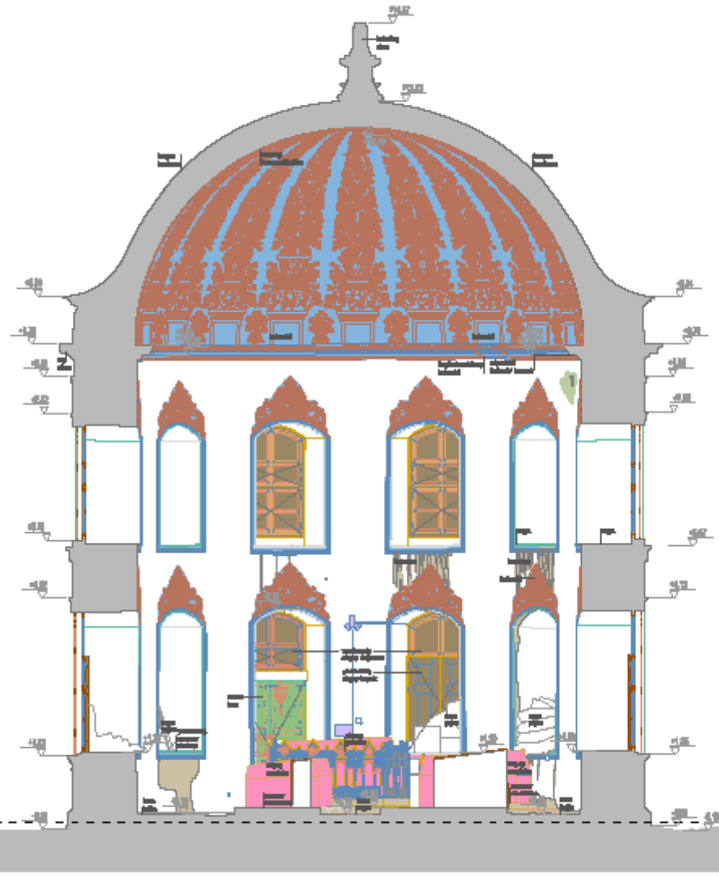
Hazırlayan
Mimar Nimet SAİT UZUNOĞLU

MAYIS 2012

KESİTLER	HASAR ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

1/21

2-2 KESİTİ

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Pafta No	24B
Ada No	2122
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİŞDOST BİNTUĞRUL

Hazırlayan:
Mimar Nimet EZİT UZUNOĞLU

MAYIS 2019

KESİTLER | HASAR ANALİZİ | Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

1/22

3-3 KESİTİ

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Pafta No	24B
Ada No	2122
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİŞDOST BİNTUĞRUL

Hazırlayan
Mimar Nimet SAY UZUNOĞLU

MAYIS 2012

KESİTLER | HASAR ANALİZİ | Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

1/23

GÜNEYDOĞU CEPHESİ

CEPHELER

HASAR ANALİZİ

Ölçek : 1 / 50

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Pafta No	24B
Ada No	2122
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

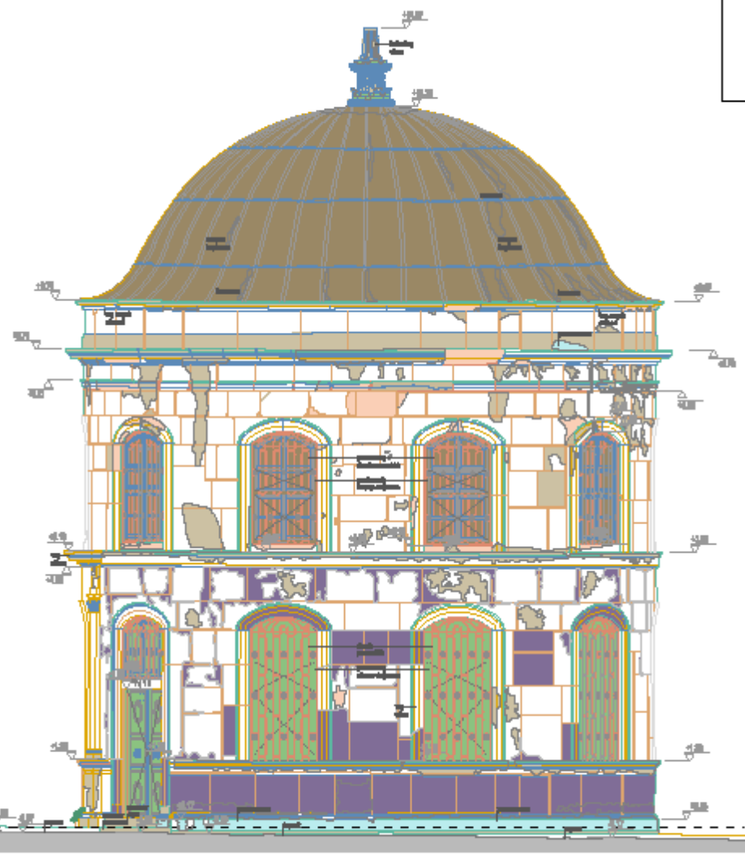
Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİGÖNÜL BİNTUĞRUL

Hazırlayan
Mimar Ahmet EMİ UZUNOĞLU

MAYIS 2019

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

1/24

KUZEYDOĞU CEPHESİ

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Pafta No	24B
Ada No	2122
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST BİTLİSİOĞLU.

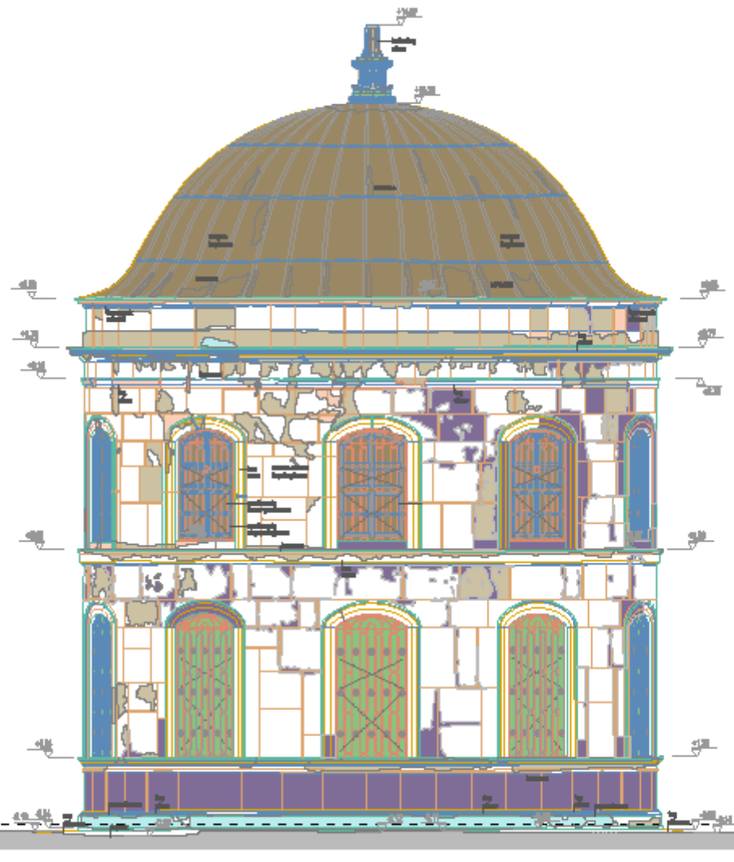
Hazırlayan
Mimar Nimet EZİNÇEKOĞLU

MAYIS 2012

CEPHELER	HASAR ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

1/25

KUZEYBATI CEPHESİ

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Pafta No	24B
Ada No	2122
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİ İHSAN BİNTUĞİGİL

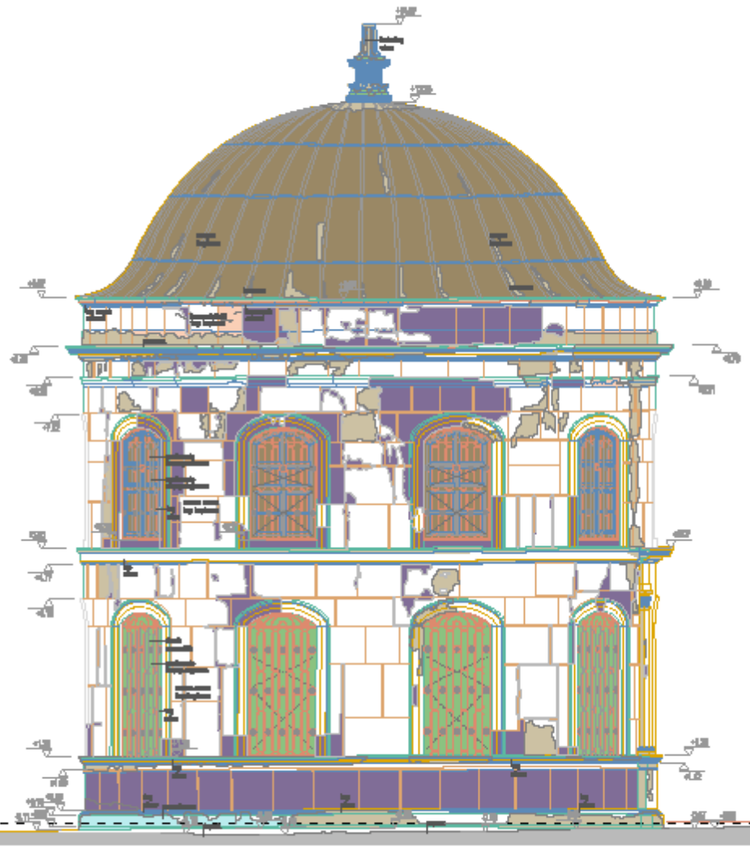
Hazırlayan:
Mimar Nihat SİNİ UZUNOĞLU

MAYIS 2012

CEPHELER | HASAR ANALİZİ | Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

1/20

GÜNEYBATI CEPHESİ

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Pafta No	24B
Ada No	2122
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİ DOST BİTUGAN.

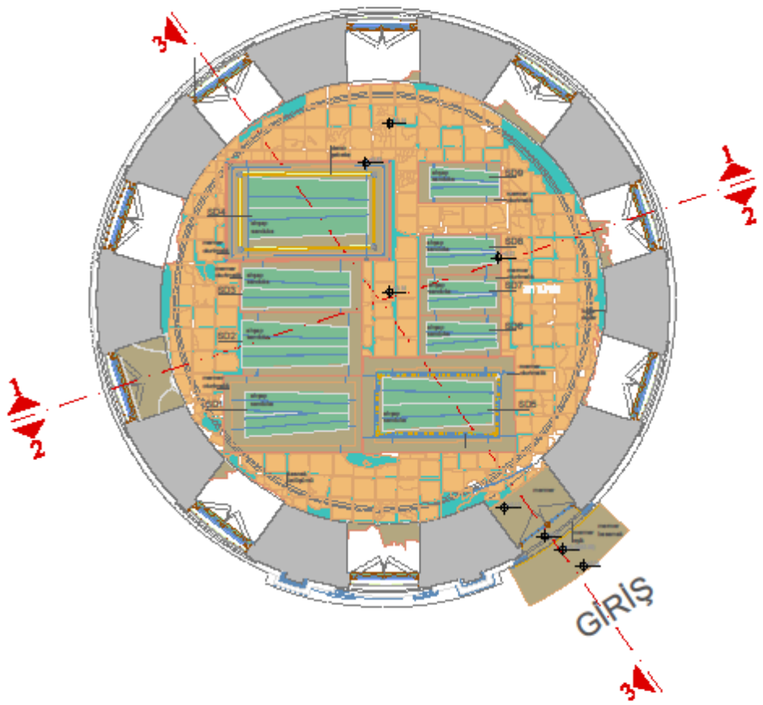
Hazırlayan:
Mimar Nimet EMİ UZUNOĞLU

MAYIS 2012

CEPHELER	HASAR ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

1/27

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Pafta No	24B
Ada No	2122
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

LEJAND

- TAŞ
- TUĞLA
- AHŞAP
- MERMER
- DEMİR
- BAKIR
- KURŞUN KAPLAMA
- PLASTİK ONARIM
- SIVA+BOYA
- Sıva Üzerine Kalemlik Mozaik
- ÇİMENTO ESASLI HARÇDERZ

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST BİTLİSİOĞLU

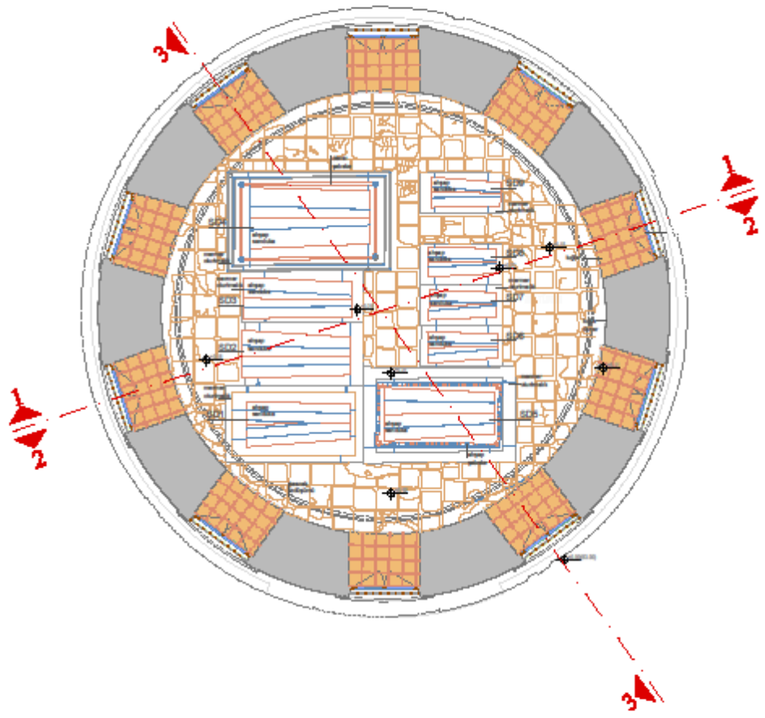
Hazırlayan
Mimar Nimet EZİTLİSUROĞLU

MAYIS 2019

PLANLAR | MALZEME ANALİZİ | Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

1/26

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Pafta No	24B
Ada No	2122
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

LEJAND

- TAŞ
- TUĞLA
- AHŞAP
- MERMER
- DEMİR
- BAKIR
- KURŞUN KAPLAMA
- PLASTİK ONARIM
- SIVA+BOYA
- SIVA ÜZERİ KALEMİŞİ DEZEME
- ÇİMENTO ESASLI HARÇ/DERZ

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİŞCAN BİNTUĞRUL

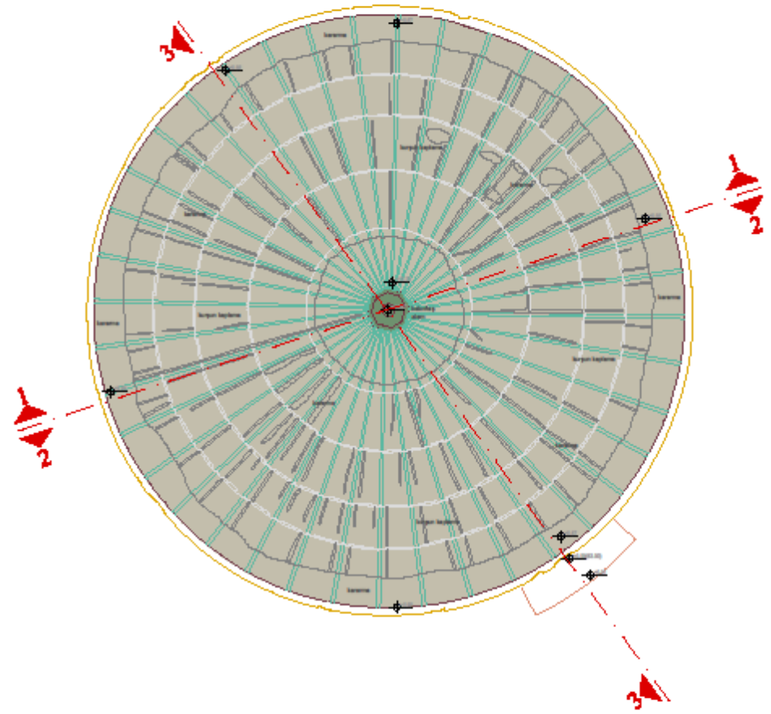
Hazırlayan
Mimar Nimet SAİT UZUNOĞLU

MAYIS 2012

PLANLAR | MALZEME ANALİZİ | Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

1/28

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Pafta No	24B
Ada No	2122
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

LEJAND

- TAŞ
- TUĞLA
- AHŞAP
- MERMER
- DEMİR
- BAKIR
- KURŞUN EKPLAMA
- PLASTİK ONARIM
- SIVA+BOYA
- SIVA ÜZERİ KALEMİŞİ BEZEME
- ÇİMENTO ESASLI HARÇ/SIVA

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİ DOST BİTUĞRUL

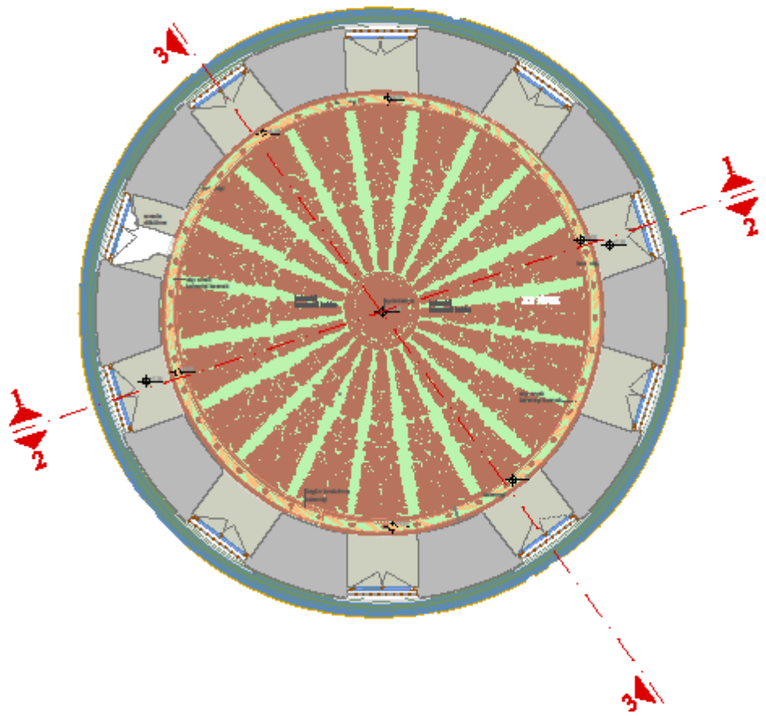
Hazırlayan
Mimar Nimet EMİ UZUNOĞLU

MAYIS 2012

PLANLAR | MALZEME ANALİZİ | Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

1/50

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Pafta No	24B
Ada No	2122
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

LEJAND

- TAŞ
- TUĞLA
- AHŞAP
- MERMER
- DEMİR
- BAKIR
- KURŞUN DÖKME
- PLASTİK ONARIM
- SIVA+BOYA
- SIVA ÜZERİ KALEMİŞİ BEZEME
- ÇİMENTO ESASLI HARÇ/SIVA

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİŞCAN BİNTUĞRUL

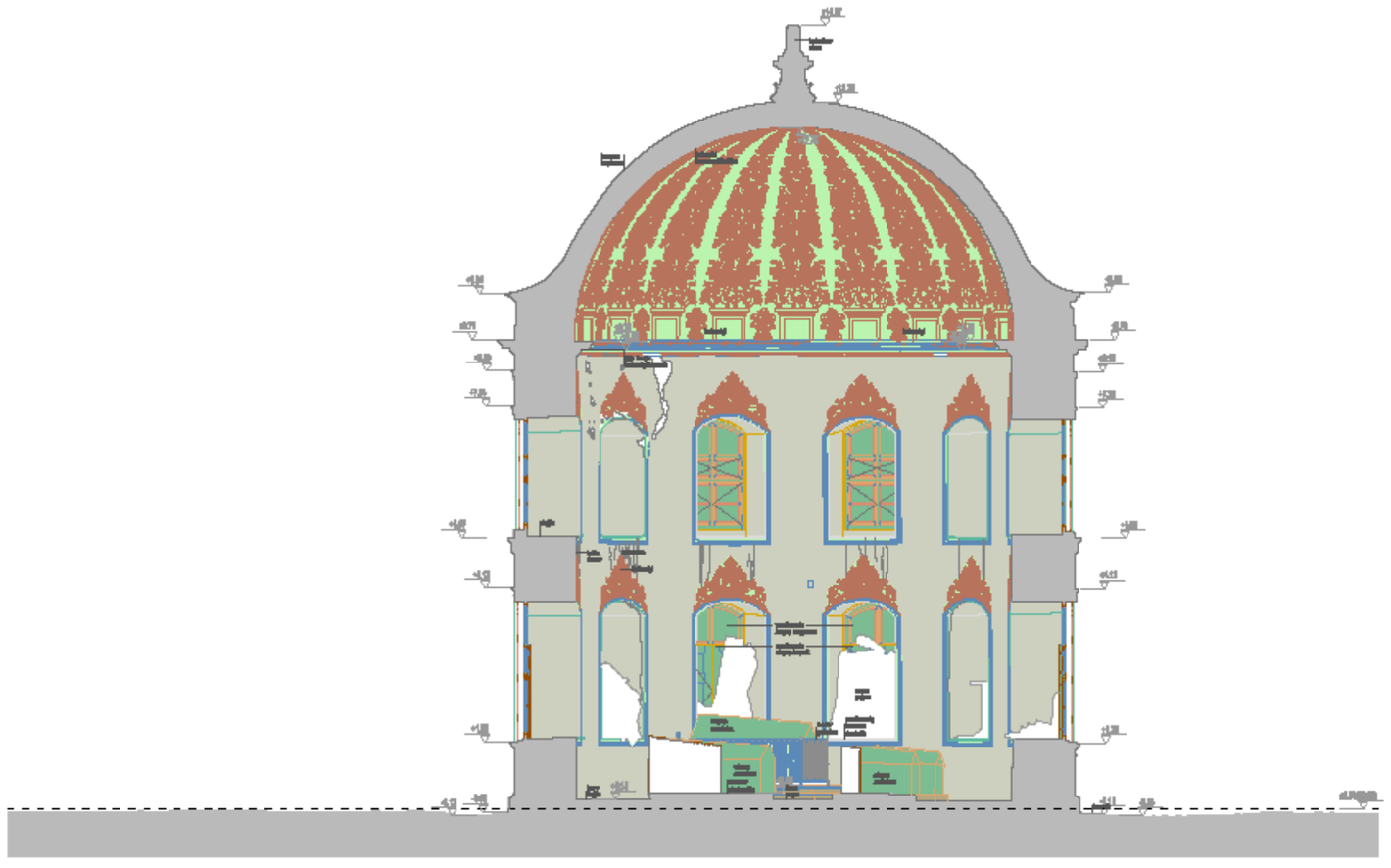
Hazırlayan:
Mimar Nimet SAYLEKOĞLU

MAYIS 2012

PLANLAR | MALZEME ANALİZİ | Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

1/31

1-1 KESİTİ

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Pafta No	24B
Ada No	2122
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

LEJAND

- TAŞ
- TUĞLA
- AHŞAP
- MERMER
- DEMİR
- BAKIR
- KURŞUN KAPLAMA
- PLASTİK ONARIM
- SIVA+BOYA
- SIVA ÜZERİ KALEMİŞİ DEZEME
- ÇİMENTO ESASLI HARÇ/DERZ

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST BİTLİSİOĞLU

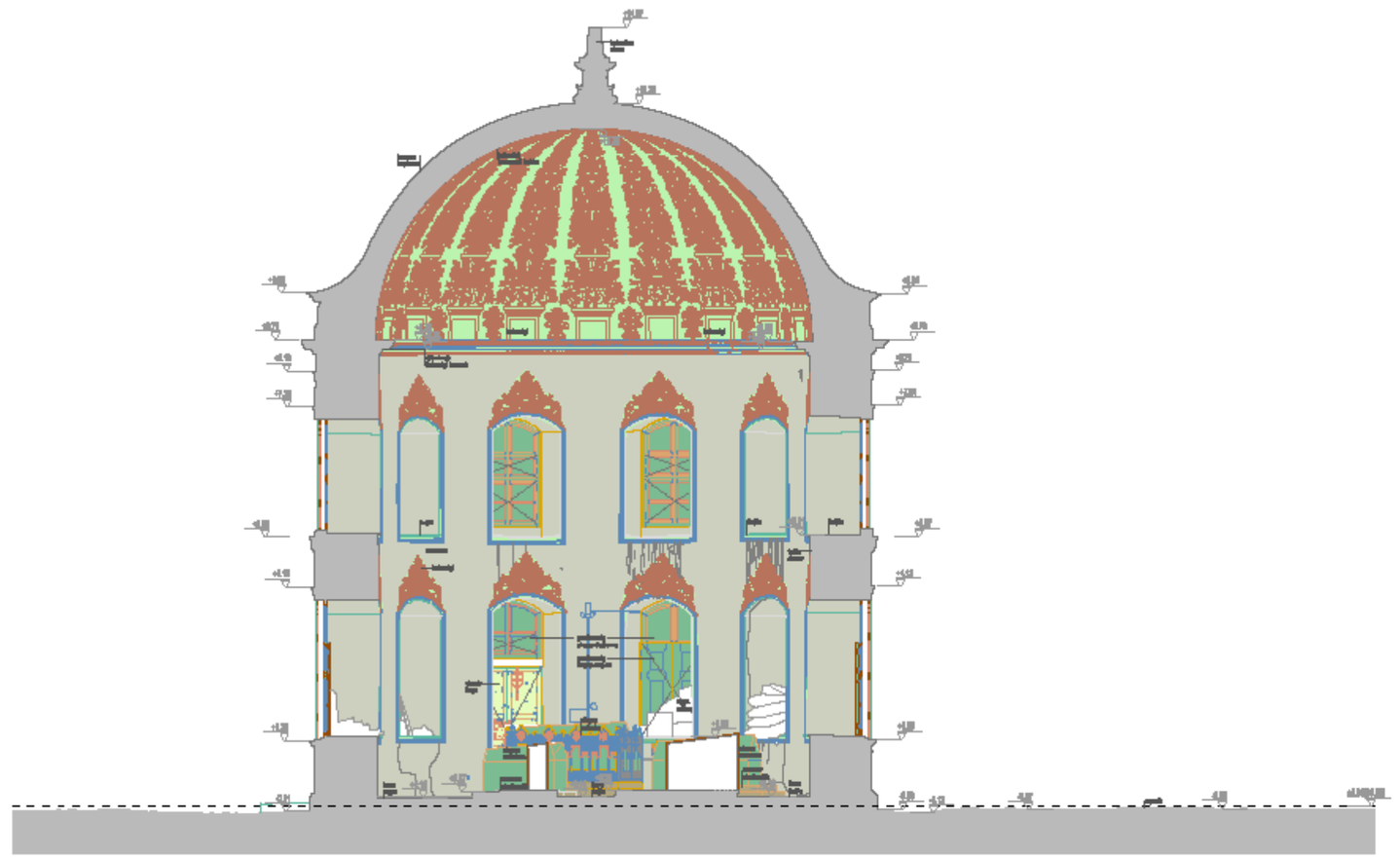
Hazırlayan
Mimar Nimet SAİT UZUNOĞLU

MAYIS 2012

KESİTLER | MALZEME ANALİZİ | Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

1/32

2-2 KESİTİ

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Pafta No	24B
Ada No	2122
Parsel No	24
YAPININ Cinsi	TÜRBE

LEJAND

- TAŞ
- TUĞLA
- AHŞAP
- MERMER
- DEMİR
- BAKIR
- KURŞUN KAPLAMA
- PLASTİK ONARIM
- SIVA+BOYA
- SIVA ÜZERİ KALEMİŞİ BEZEME
- ÇİMENTO ESASLI HARÇ/DERZ

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİŞDOST BİTÜGÜREL

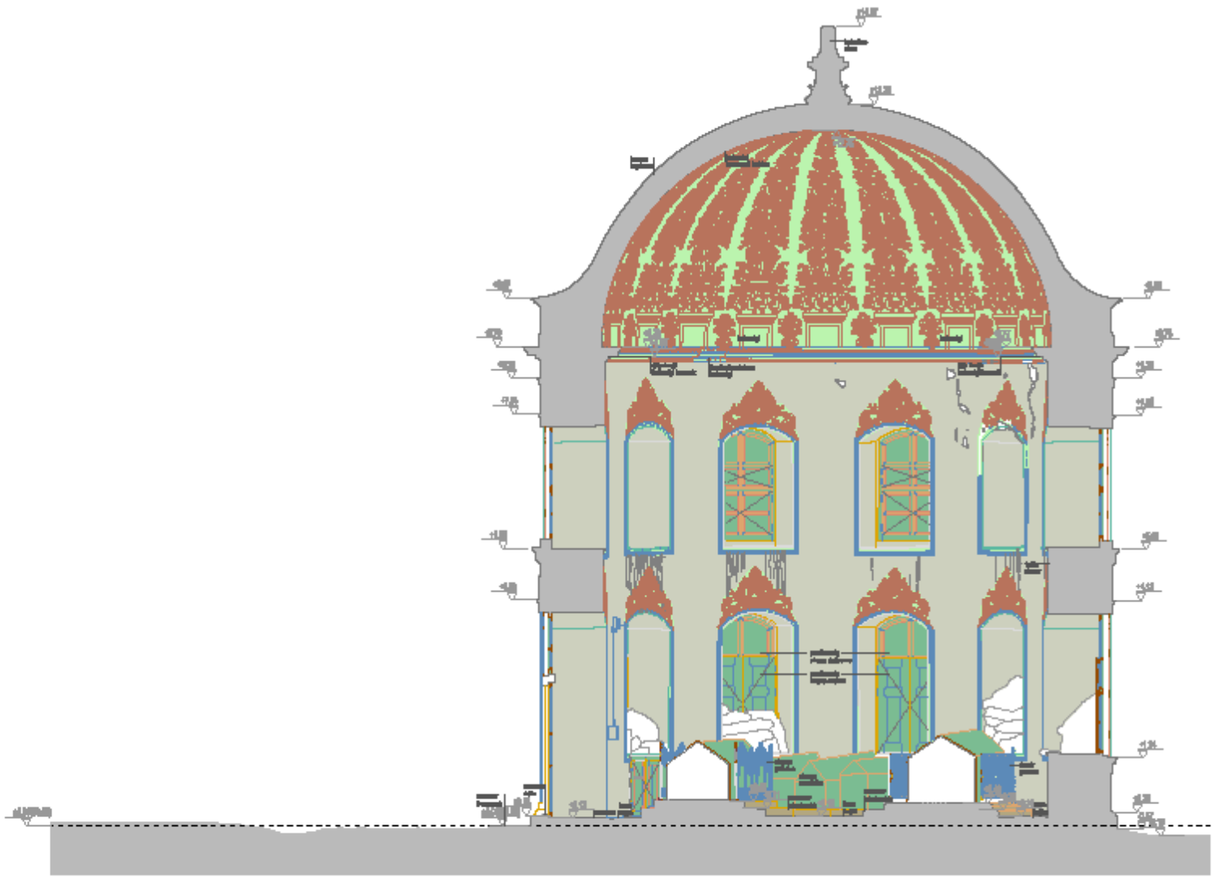
Hazırlayan
Mimar Nimet EZİ UZUNOĞLU

MAYIS 2012

KESİTLER | MALZEME ANALİZİ | Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

1/33

3-3 KESİTİ

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Pafta No	24B
Ada No	2122
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

LEJAND

- TAŞ
- TUĞLA
- AHŞAP
- MERMER
- DEMİR
- BAKIR
- KURŞUN EMPLASA
- PLASTİK ONARIM
- SIVA+BOYA
- sıva üzeri kalemişi bezeme
- ÇİMENTO ESASLI HARÇ/SIVA

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİ DOST BAYTUĞRUL

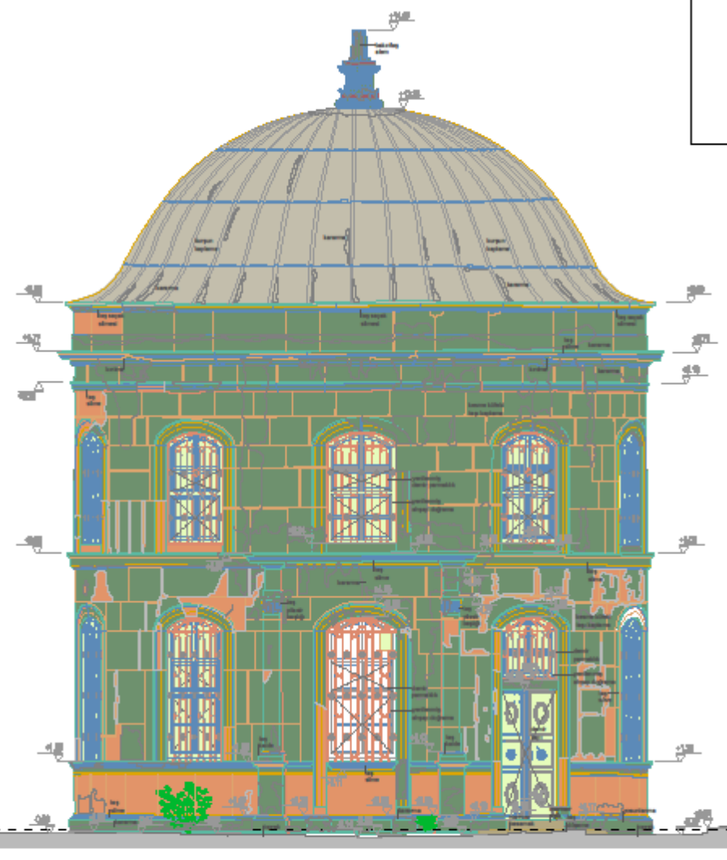
Hazırlayan
Mimar Nimet EMİ UZUNOĞLU

MAYIS 2019

KESİTLER | MALZEME ANALİZİ | Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

1/34

GÜNEYDOĞU CEPHESİ

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Pafta No	24B
Ada No	2122
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

LEJAND

- TAŞ
- TUĞLA
- AHŞAP
- MERMER
- DEMİR
- BAKIR
- KURŞUN KAPLAMA
- PLASTİK ONARIM
- SIVA+BOYA
- SIVA ÜZERİ KALEMİŞİ DEZEME
- ÇİMENTO ESASLI HARÇ/DERZ

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİGÜNEŞ BİNTUĞRUL

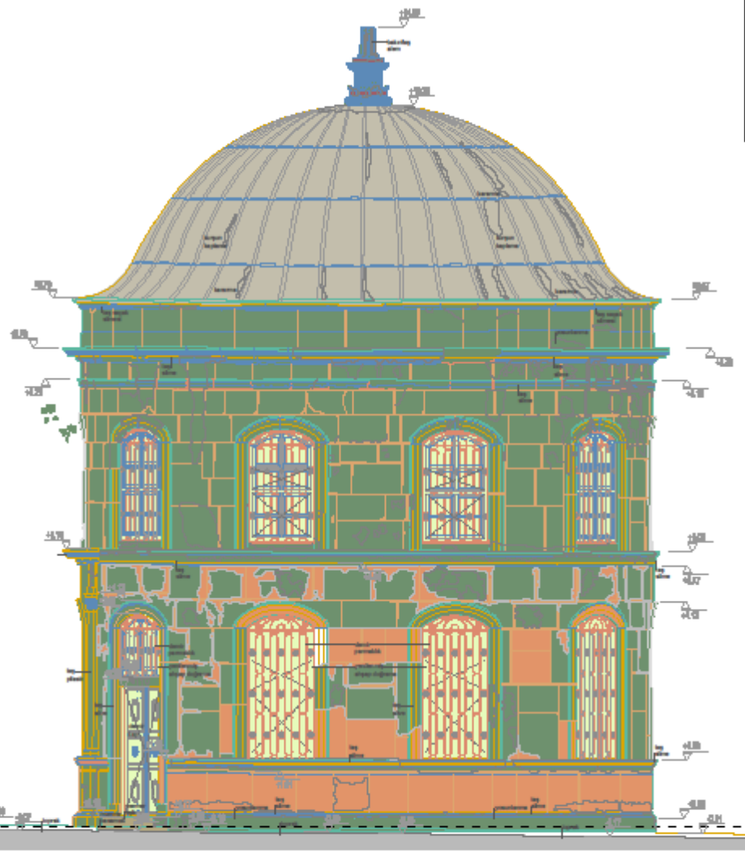
Hazırlayan
Mimar Nihat SAİT UZUNOĞLU

MAYIS 2012

CEPHELER | MALZEME ANALİZİ | Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

1/50

KUZEYDOĞU CEPHESİ

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Pafta No	24B
Ada No	2122
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

LEJAND

- TAŞ
- TUĞLA
- AHŞAP
- MERMER
- DEMİR
- BAKIR
- KURŞUN KAPLAMA
- PLASTİK ONARIM
- SIVA+BOYA
- SIVA ÜZERİ KALEMİŞİ DEZEME
- ÇİMENTO ESASLI HARÇ/DERZ

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST BİRTUĞRUL

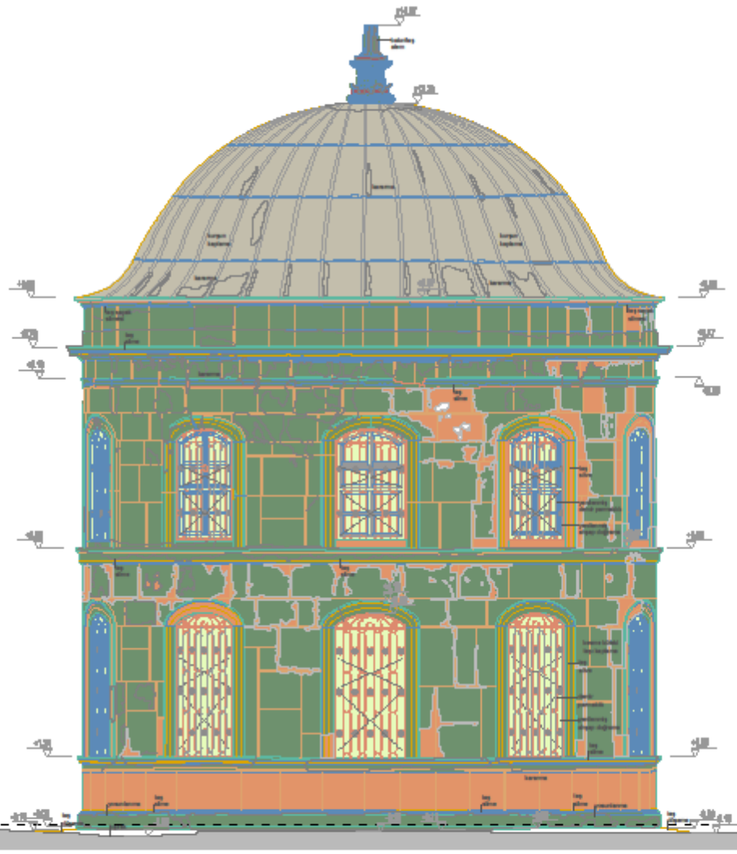
Hazırlayan
Mimar Nimet SAİT UZUNOĞLU

MAYIS 2012

CEPHELER | MALZEME ANALİZİ | Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

1/50

KUZEYBATI CEPHESİ

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Pafta No	248
Ada No	2122
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

LEJAND

- TAŞ
- TUĞLA
- AHŞAP
- MERMER
- DEMİR
- BAKIR
- KURŞUN DOLGULAMA
- PLASTİK ONARIM
- SIVA+BOYA
- SIVA ÜZERİ KALEMİŞİ BEZEME
- ÇİMENTO ESASLI HARÇ DERZ

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİ DOST BİTUĞRUL

Hazırlayan:
Mimar Nimet EMİ UZUNOĞLU

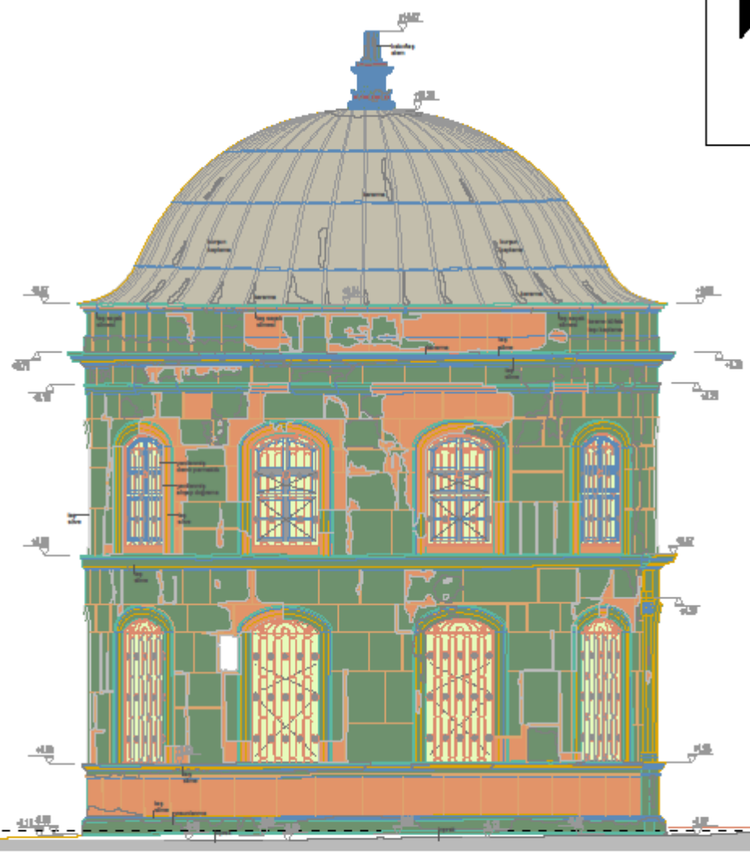
MAYIS 2012

İlgili şahıslar izinsiz Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Fotokopisini, Kısmen veya Tamamen Çoğaltamaz, Başka Yerlere Aktaramaz, Çoğaltılmasını ve Çoğaltılmış Şekilde Yayınlamaz.

CEPHELER	MALZEME ANALİZİ	Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

1/37

GÜNEYBATI CEPHESİ

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Pafta No	24B
Ada No	2122
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

LEJAND

- TAŞ
- TUĞLA
- AHŞAP
- MERMER
- DEMİR
- BAKIR
- KURŞUN KAPLAMA
- PLASTİK ONARIM
- SIVA+BOYA
- SIVA ÜZERİ KALEMİŞİ DEZEME
- ÇİMENTO ESASLI HARÇ/DERZ

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİCENGİZ BİRTUĞRUL

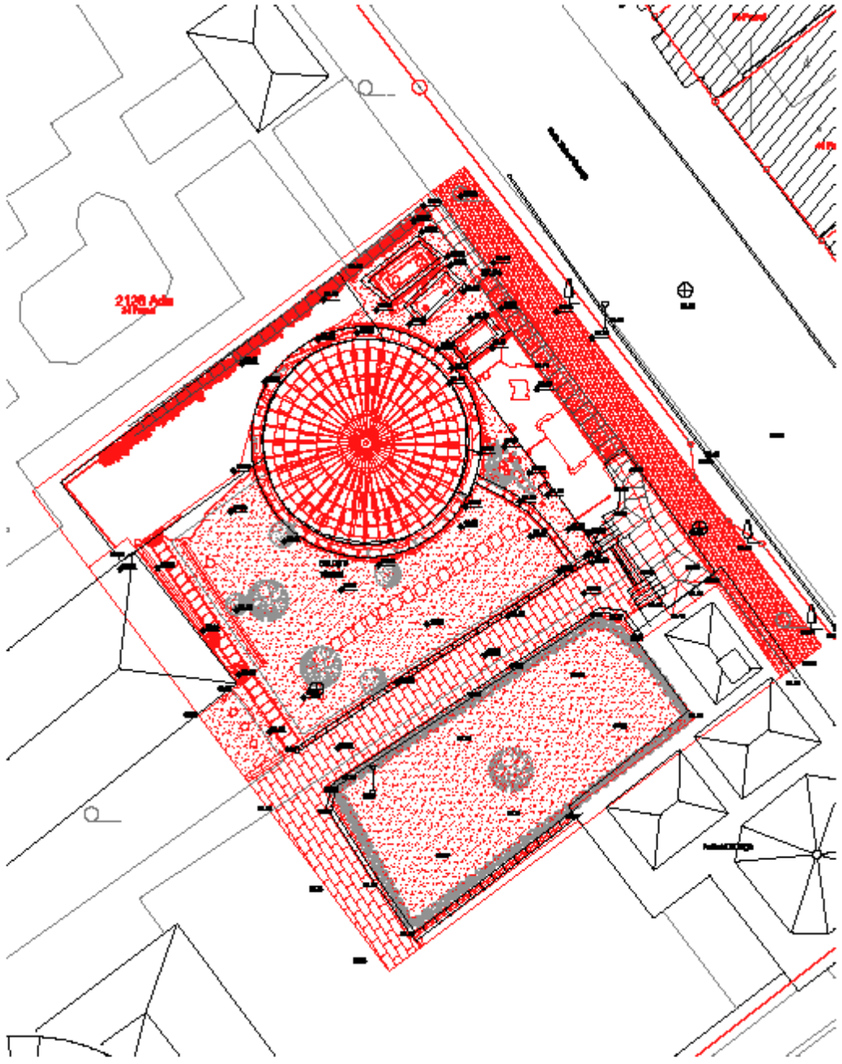
Hazırlayan
Mimar Nimet SEVİ UZUNOĞLU

MAYIS 2012

CEPHELER | MALZEME ANALİZİ | Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

2/01

VAZİYET PLANI

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ,
FATİH İLÇESİ
GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Parta No	248
Ada No	2126
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST ERTUĞRUL

Hazırlayan
Mimar Nimet Elif UZUNOĞLU

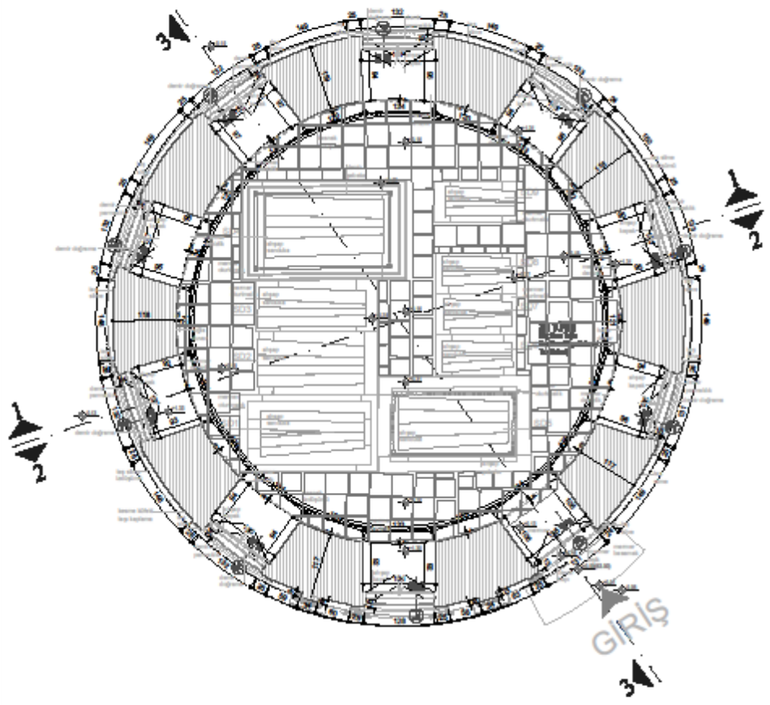
MAYIS 2019

Bu pafta içeriğinin her hakkı Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Restorasyon Anabilim Dalı Proje Grubu'na aittir. Çizilme amacı dışında kullanılamaz, çoğaltılamaz ve üçüncü şahıslara verilemez.

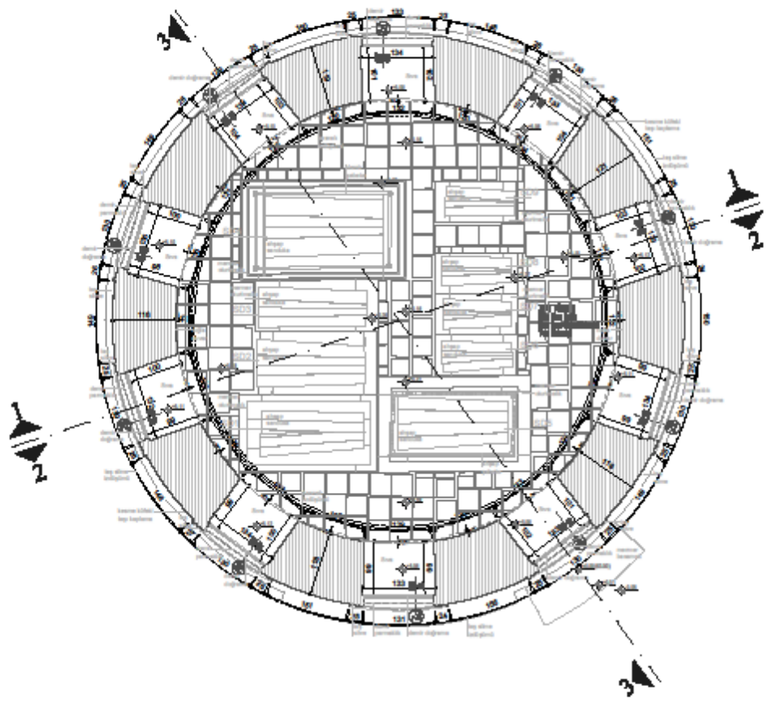
VAZİYET PLANI	RESTİTÜSYON	Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

2/02

ZEMİN KAT PLANI

1. KAT PLANI

PLANLAR | RESTİTÜSYON | Ölçek : 1 / 50

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ,
FATİH İLÇESİ
GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Parta No	248
Ada No	2126
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST ERTUĞRUL

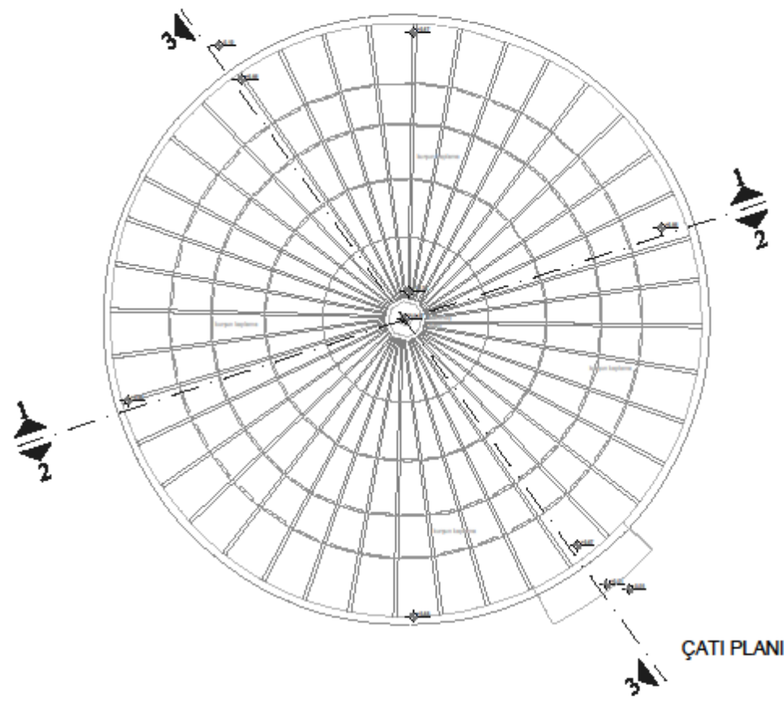
Hazırlayan
Mimar Nimet Elif UZUNOĞLU

MAYIS 2019

Bu pafta içeriğinin her hakkı Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Restorasyon Anabilim Dalı Proje Grubu'nca sabittir. Çizilme amacı dışında kullanılamaz, çoğaltılamaz ve üçüncü şahıslara verilemez.

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

2/03

ÇATI PLANI

PLANLAR | RESTİTÜSYON | Ölçek : 1 / 50

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ,
FATİH İLÇESİ
GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Parta No	248
Ada No	2125
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST ERTUĞRUL

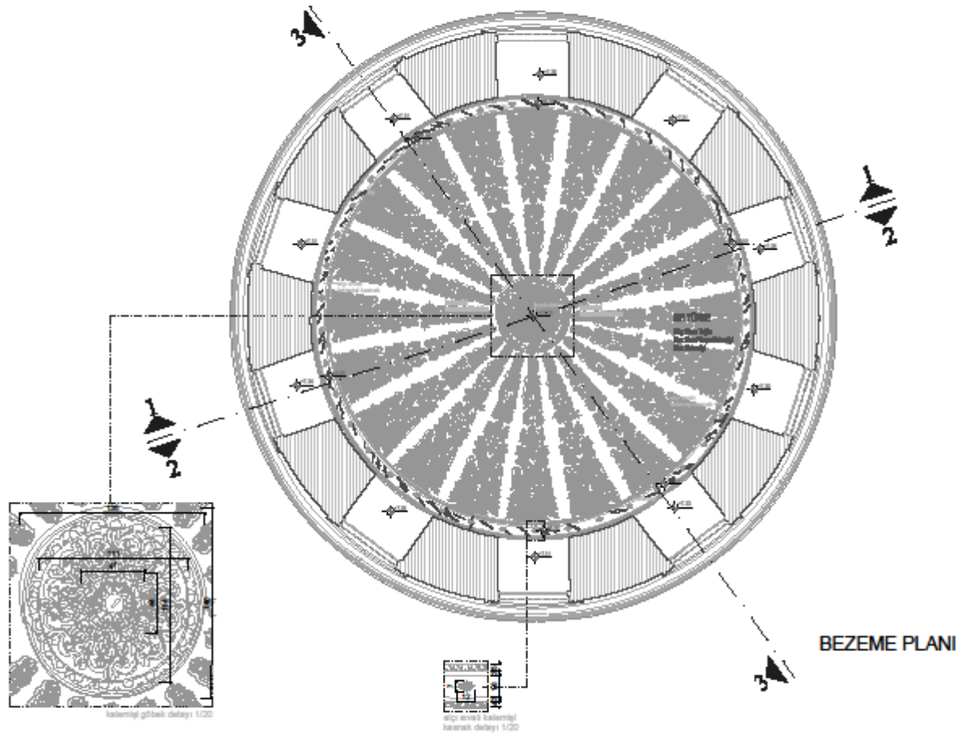
Hazırlayan
Mimar Nimet Elif UZUNOĞLU

MAYIS 2019

Bu pafta içeriğinin her hakkı Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Restorasyon Anabilim Dalı Proje Grubu'nun sahibidir. Çizilme amacı dışında kullanılamaz, çoğaltılamaz ve üçüncü şahıslara verilemez.

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

2/04

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Parta No	248
Ada No	2126
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST ERTUĞRUL

Hazırlayan
Mimar Nimet Elif UZUNOĞLU

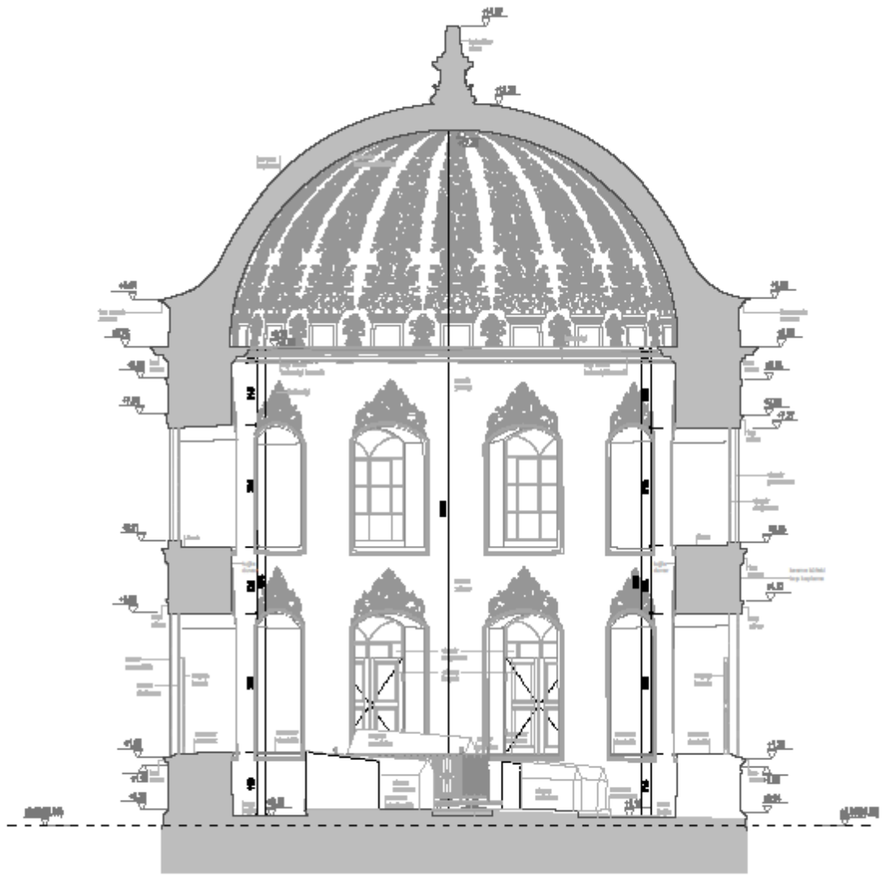
MAYIS 2019

Bu pafta içeriğinin her hakkı Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Restorasyon Anabilim Dalı Proje Grubu'na aittir. Çizilme amacı dışında kullanılamaz, çoğaltılamaz ve üçüncü şahıslara verilemez.

PLANLAR	RESTİTÜSYON	Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

2/05

1-1 KESİTİ

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Parta No	248
Ada No	2125
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST ERTUĞRUL

Hazırlayan
Mimar Nimet Elif UZUNOĞLU

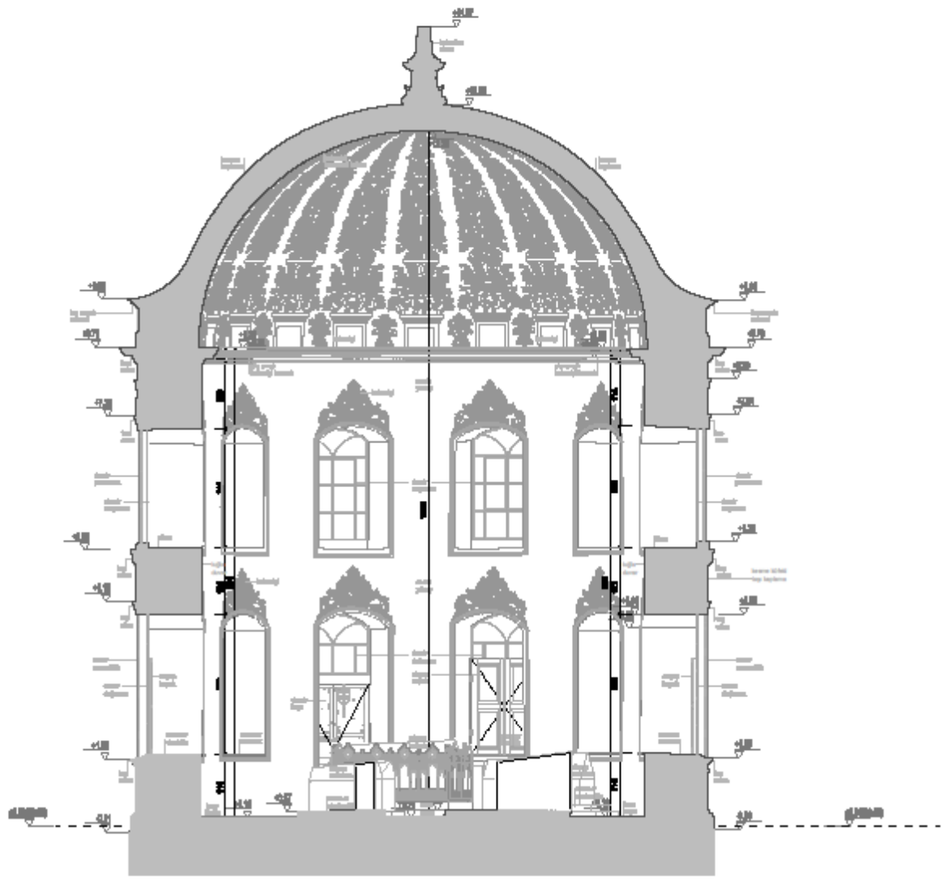
MAYIS 2019

Bu pafta içeriğinin her hakkı Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Restorasyon Anabilim Dalı Proje Grubu'nun aittir. Çizilme amacı dışında kullanılamaz, çoğaltılamaz ve izinsiz satışlara verilemez.

KESİTLER | RESTİTÜSYON | Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

2/06

2-2 KESİTİ

KESİTLER | RESTİTÜSYON | Ölçek : 1 / 50

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Parta No	248
Ada No	2125
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST ERTUĞRUL

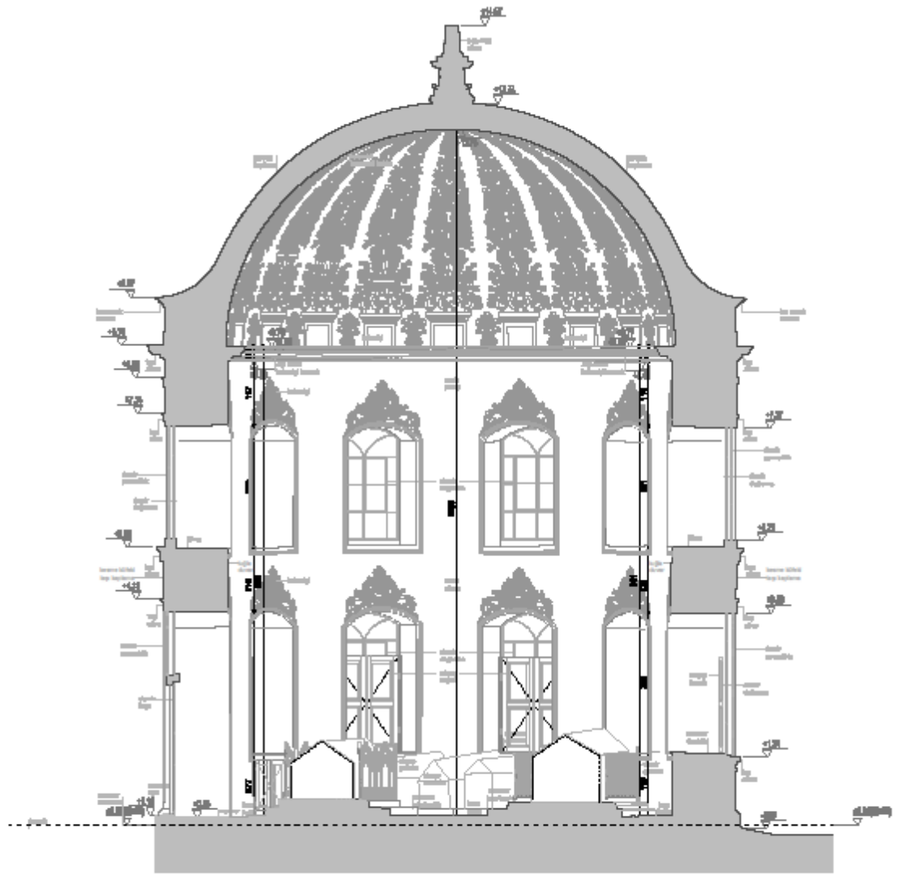
Hazırlayan
Mimar Nimet Elif UZUNOĞLU

MAYIS 2019

Bu pafta içeriğinin her hakkı Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Restorasyon Anabilim Dalı Proje Grubu'na aittir. Çizilme amacı dışında kullanılamaz, çoğaltılamaz ve içeriği şahıslara verilemez.

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

2/07

3-3 KESİTİ

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Parta No	248
Ada No	2125
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST ERTUĞRUL

Hazırlayan
Mimar Nimet Elif UZUNOĞLU

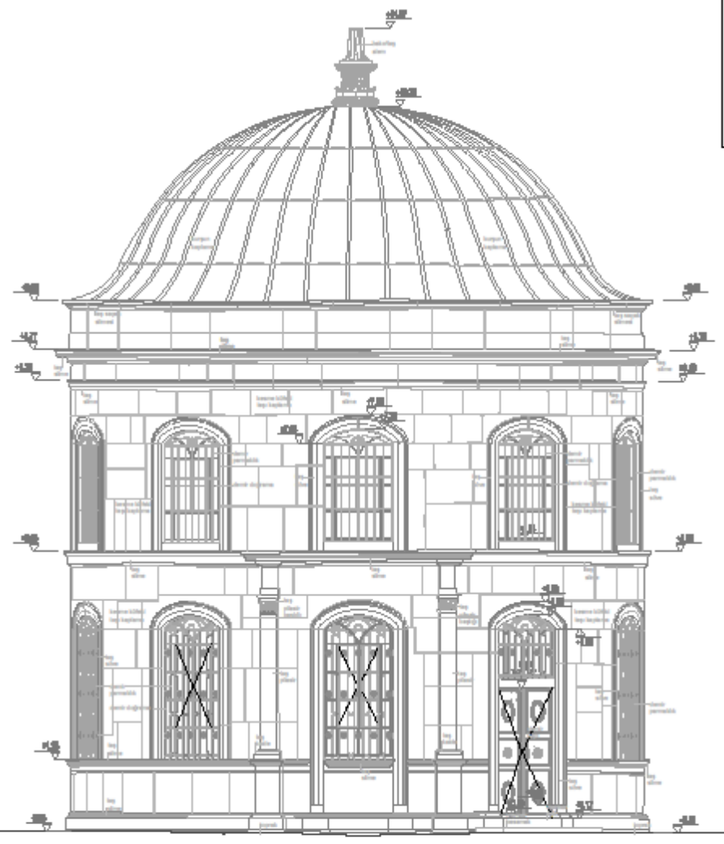
MAYIS 2019

Bu pafta içeriğinin her hakkı Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Restorasyon Anabilim Dalı Proje Grubu'nca saklıdır. Çizilme amacı dışında kullanılamaz, çoğaltılamaz ve üçüncü şahıslara verilemez.

KESİTLER | RESTİTÜSYON | Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

2/08

GÜNEYDOĞU CEPHESİ

GÖRÜNÜŞLER | RESTİTÜSYON | Ölçek : 1 / 50

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ,
FATİH İLÇESİ
GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Parta No	248
Ada No	2125
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST ERTUĞRUL

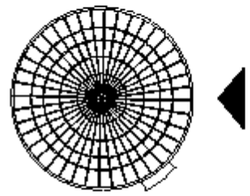
Hazırlayan
Mimar Nimet Elif UZUNOĞLU

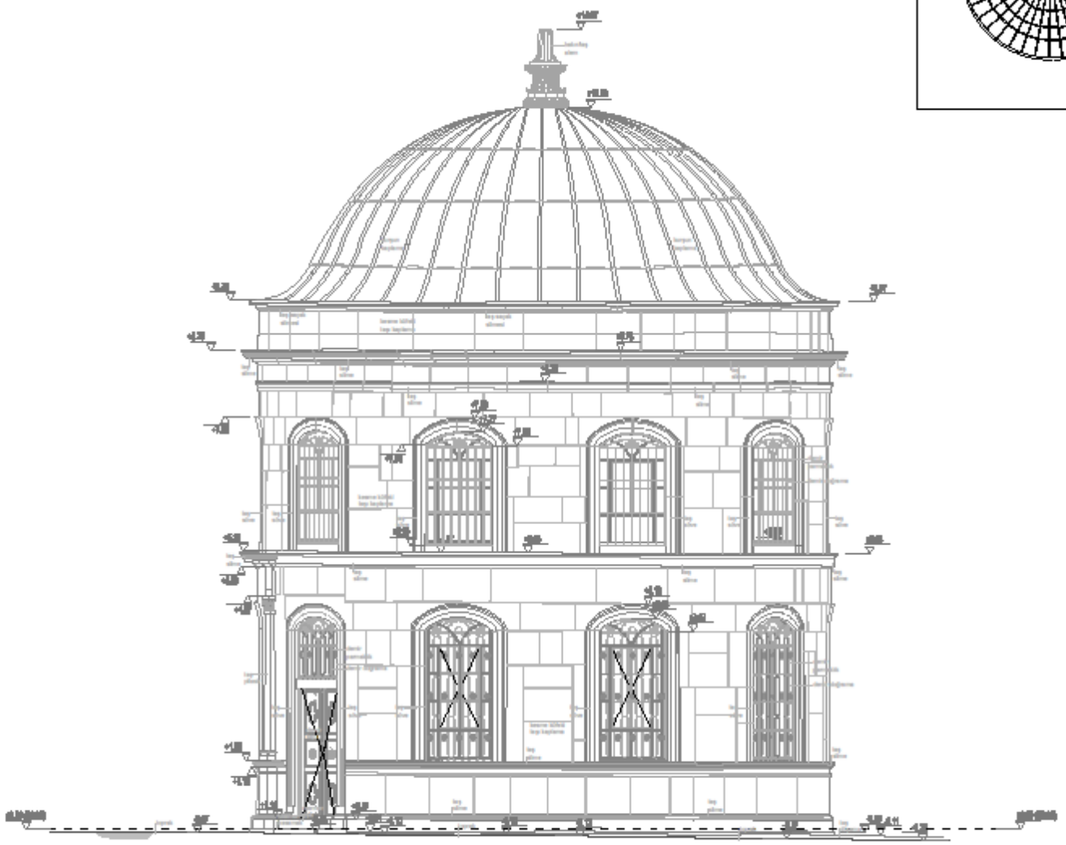
MAYIS 2019

Bu pafta içeriğinin her hakkı Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Restorasyon Anabilim Dalı Proje Grubu'nun aittir. Çizilme amacı dışında kullanılamaz, çoğaltılamaz ve üçüncü şahıslara verilemez.

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

2/09

KUZEYDOĞU CEPHESİ

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ,
FATİH İLÇESİ
GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Parta No	248
Ada No	2126
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST ERTUĞRUL

Hazırlayan
Mimar Nimet Elif UZUNOĞLU

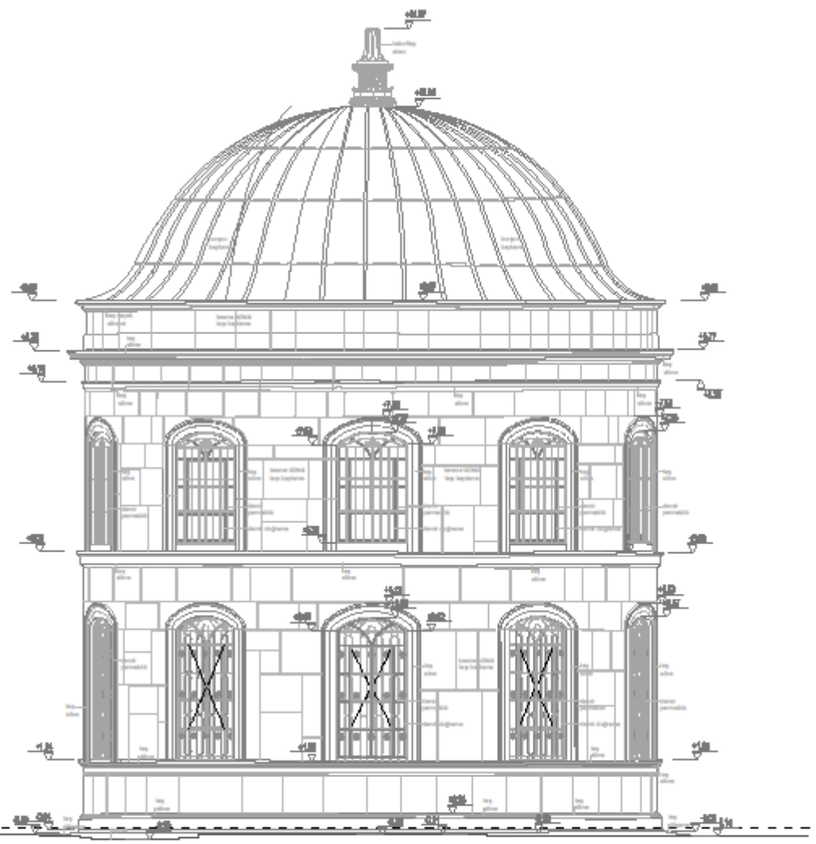
MAYIS 2019

Bu pafta içeriğinin her hakkı Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Restorasyon Anabilim Dalı Proje Grubu'nun aittir. Çizilme amacı dışında kullanılamaz, çoğaltılamaz ve üçüncü şahıslara verilemez.

GÖRÜNÜŞLER	RESTİTÜSYON	Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

2/10

KUZEYBATI CEPHESİ

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Parta No	248
Ada No	2125
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

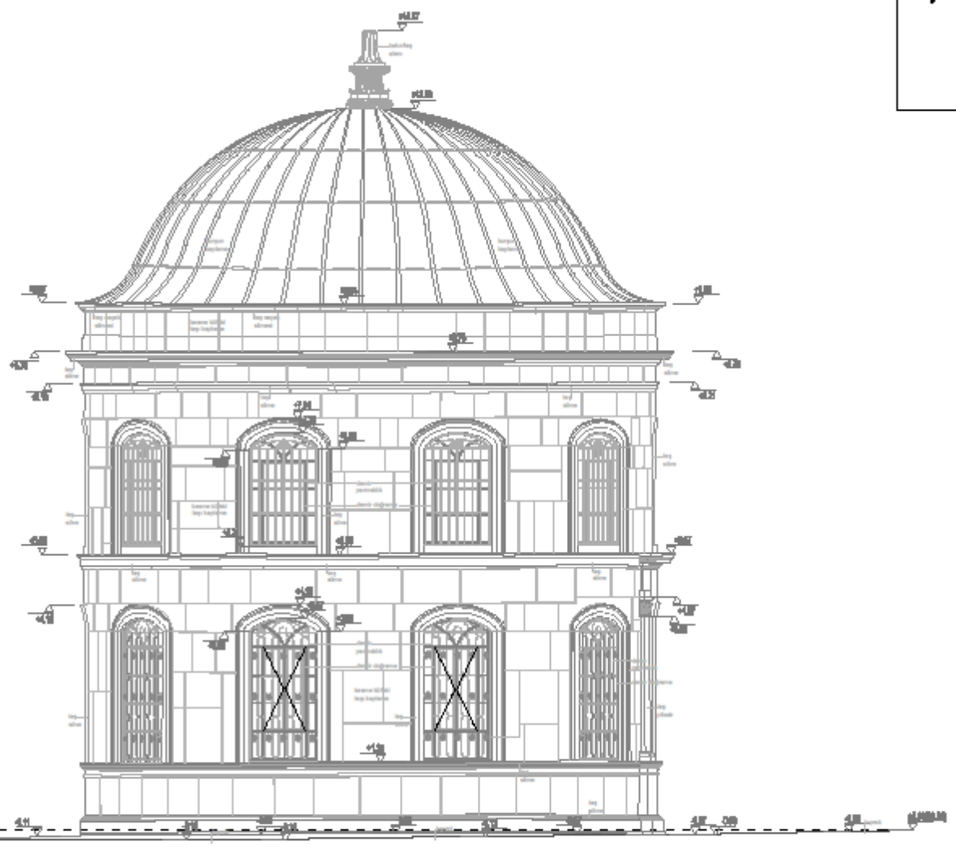
Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST ERTUĞRUL

Hazırlayan
Mimar Nimet Elif UZUNOĞLU

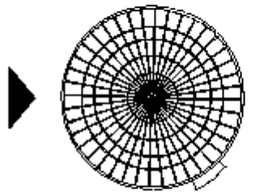
MAYIS 2019

Bu pafta içeriğinin her hakkı Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Restorasyon Anabilim Dalı Proje Grubu'na aittir. Çizilme amacı dışında kullanılamaz, çoğaltılamaz ve üçüncü şahıslara verilemez.

GÖRÜNÜŞLER	RESTİTÜSYON	Ölçek : 1 / 50

GÜNEYBATI CEPHESİ

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Parta No	248
Ada No	2125
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST ERTUĞRUL

Hazırlayan
Mimar Nimet Elif UZUNOĞLU

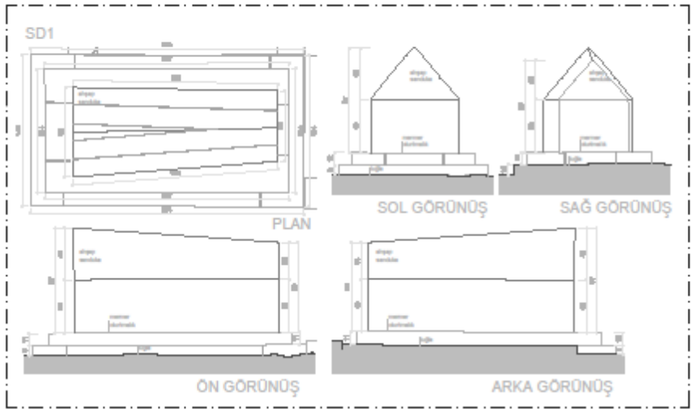
MAYIS 2019

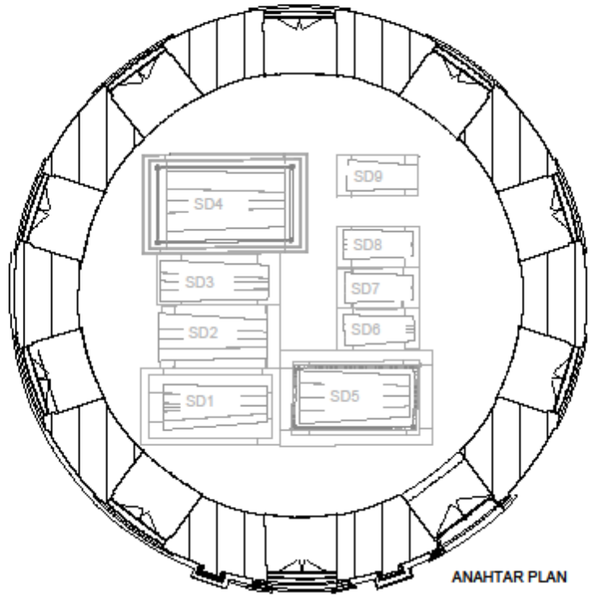
Bu pafta içeriğinin her hakkı Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Restorasyon Anabilim Dalı Proje Grubu'nun sahibidir. Çizilme amacı dışında kullanılamaz, çoğaltılamaz ve üçüncü şahıslara verilemez.

GÖRÜNÜŞLER	RESTİTÜSYON	Ölçek : 1 / 50

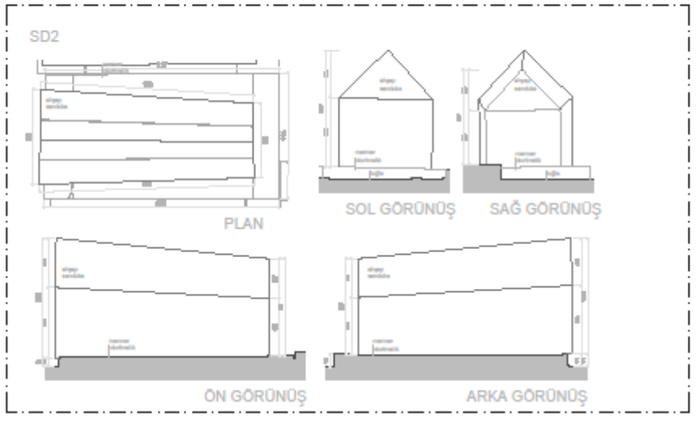
İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

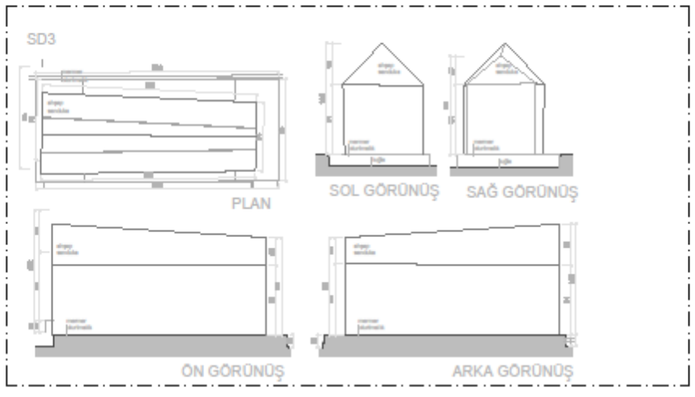
2/12

ANAHTAR PLAN

DETAYLAR

RESTİTÜSYON

Ölçek : 1 / 50

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

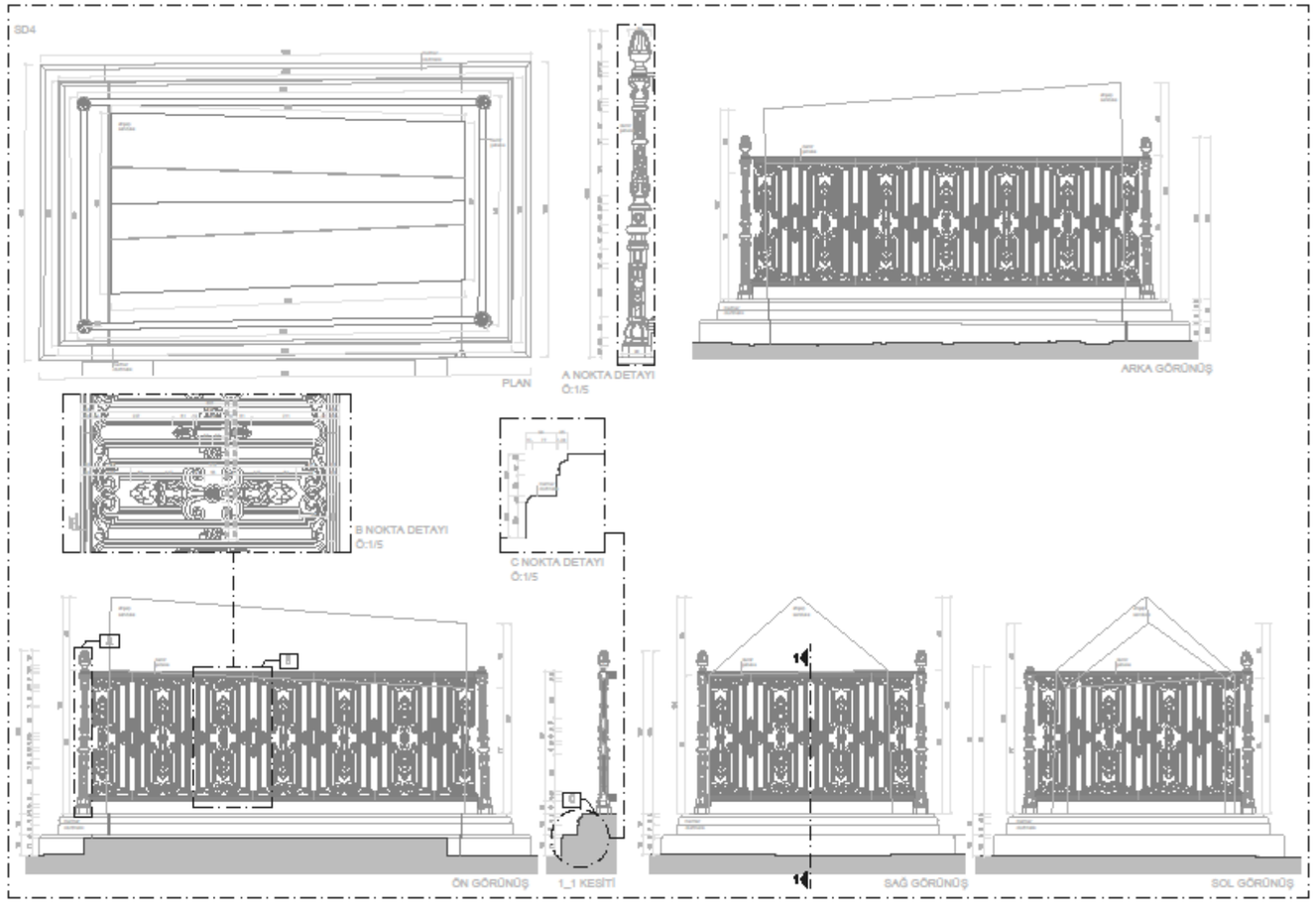
Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Pafta No	248
Ada No	2126
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST ERTUĞRUL

Hazırlayan
Mimar Nimet Elif UZUNOĞLU

MAYIS 2019

Bu pafta içeriğinin her hakkı Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Restorasyon Anabilim Dalı Proje Grubu'nun sahibidir. Çizilme amacı dışında kullanılamaz, çoğaltılamaz ve üçüncü şahıslara verilemez.

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Parta No	248
Ada No	2125
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST ERTUĞRUL

Hazırlayan
Mimar Nimet Elif UZUNOĞLU

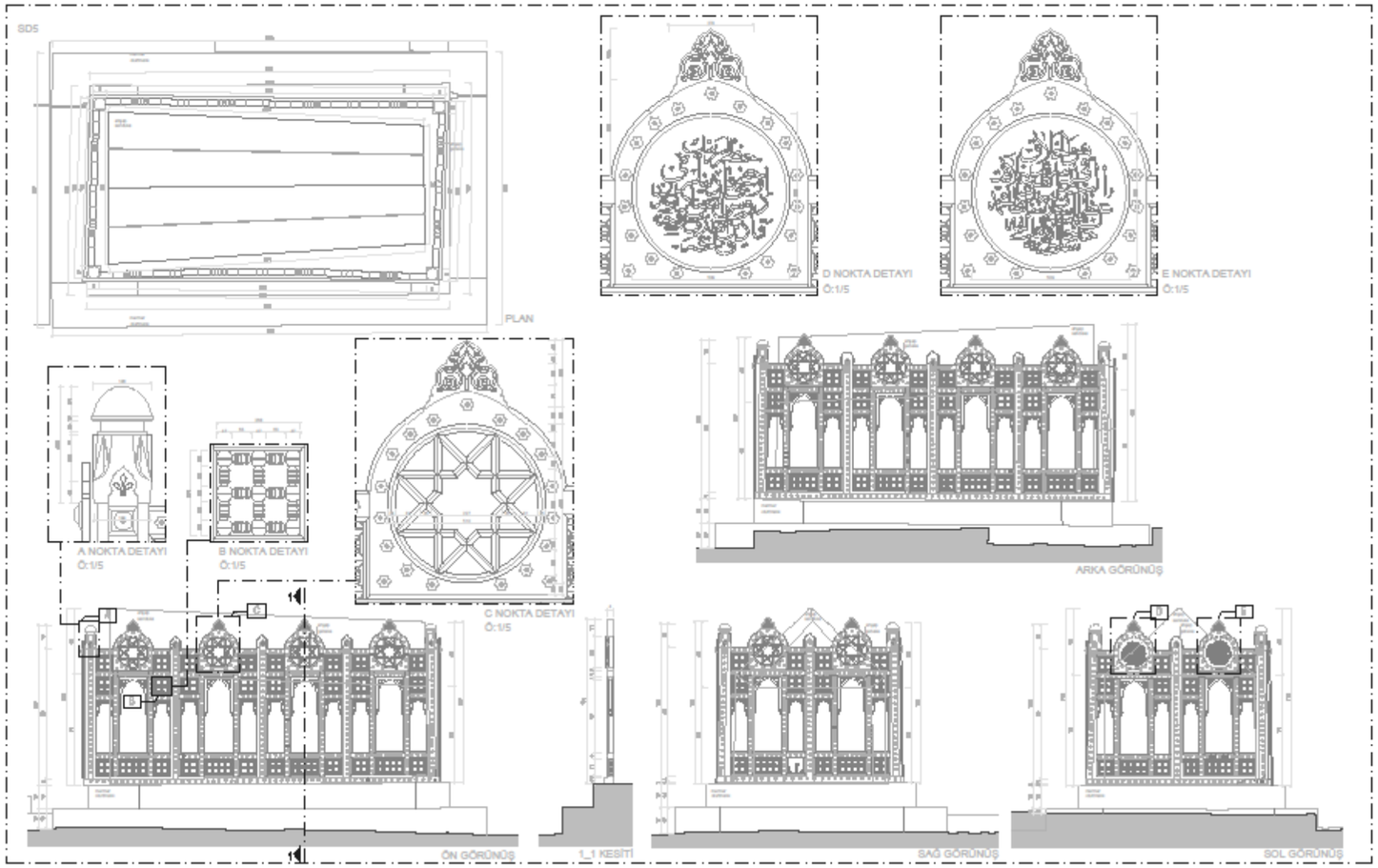
MAYIS 2019

Bu pafta içeriğinin her hakkı Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Restorasyon Anabilim Dalı Proje Grubu'na aittir. Çizilme amacı dışında kullanılamaz, çoğaltılamaz ve içeriği şahıslara verilemez.

DETAYLAR | RESTİTÜSYON | Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

2/14

DETAYLAR

RESTİTÜSYON

Ölçek : 1 / 50

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Parta No	248
Ada No	2126
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST ERTUĞRUL

Hazırlayan
Mimar Nimet Elif UZUNOĞLU

MAYIS 2019

Bu pafta içeriğinin her hakkı Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Restorasyon Anabilim Dalı Proje Grubu'nun aittir. Çizilme amacı dışında kullanılamaz, çoğaltılamaz ve üçüncü şahıslara verilemez.

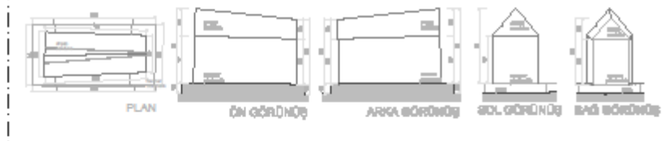
SD8

SD8

SD7

SD9

DETAYLAR | RESTİTÜSYON | Ölçek : 1 / 50

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ,
FATİH İLÇESİ
GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Parta No	248
Ada No	2126
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST ERTUĞRUL

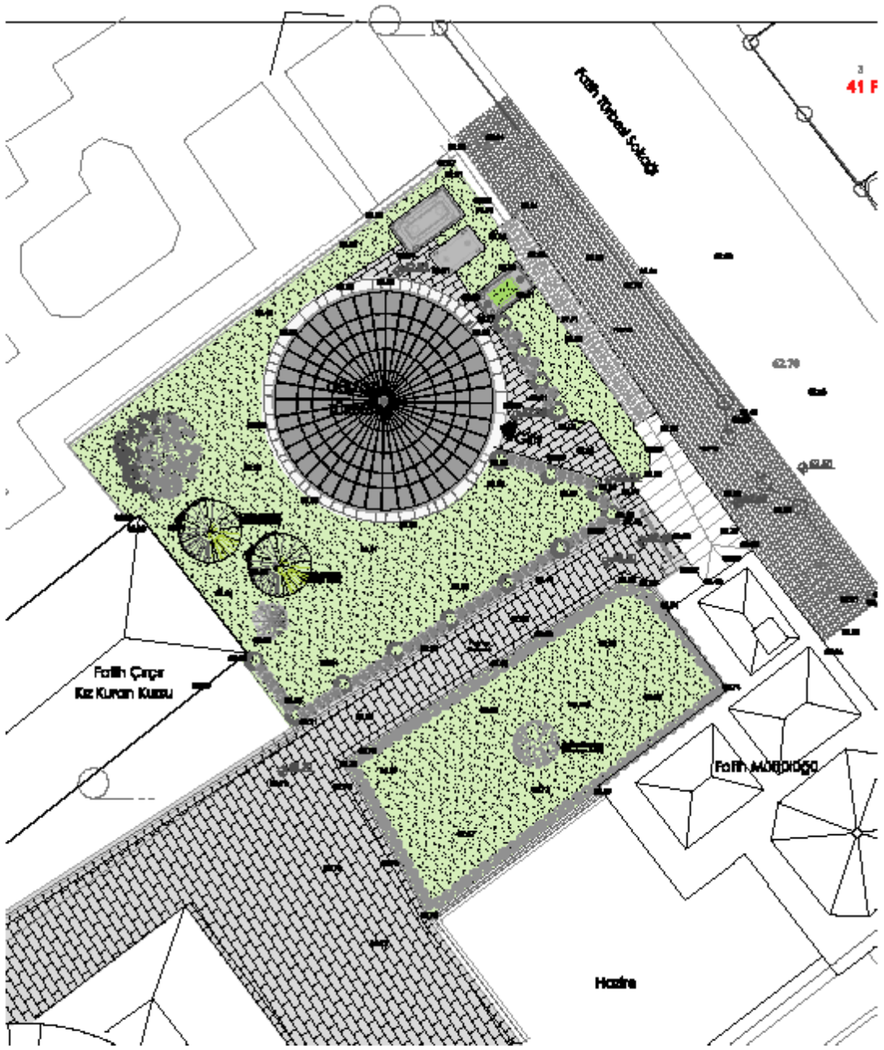
Hazırlayan
Mimar Nimet Elif UZUNOĞLU

MAYIS 2019

Bu pafta içeriğinin her hakkı Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Restorasyon Anabilim Dalı Proje Grubu'na aittir. Çizilme amacı dışında kullanılamaz, çoğaltılamaz ve içeriği şehsara verilemez.

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

3/01

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBEDİ SOKAK
Pafta No	24B
Ada No	2122
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST BİTÜGEL

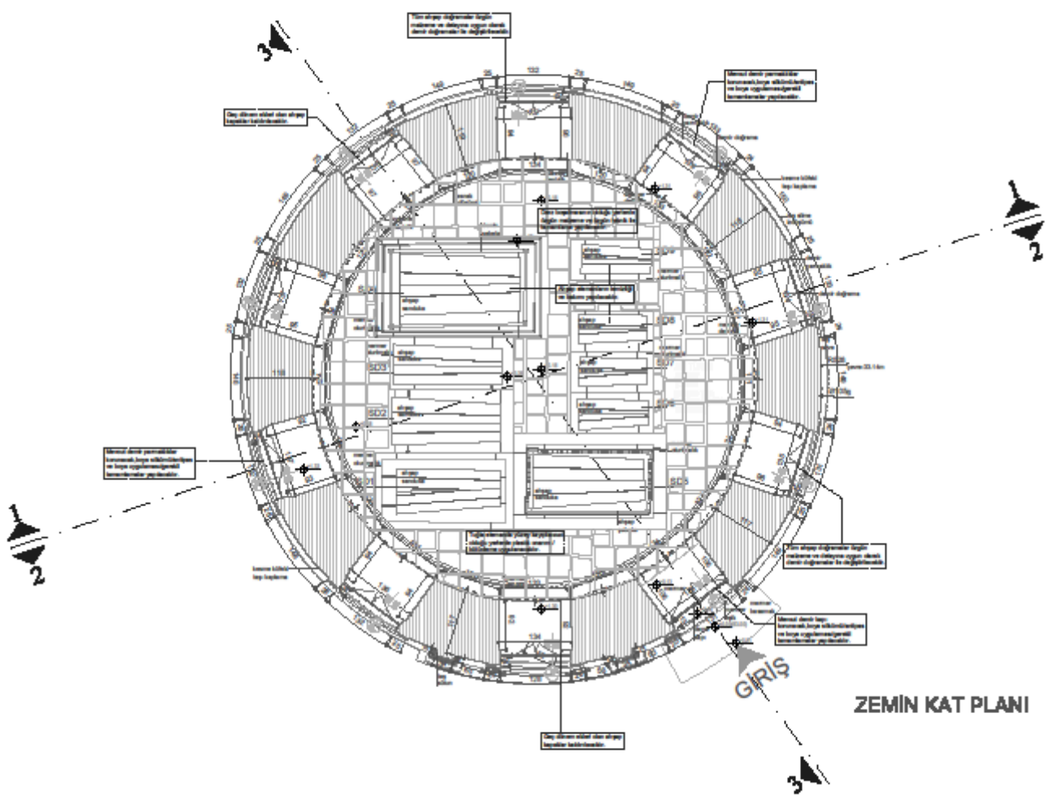
Hazırlayan:
Mimar Nimet BİTİLİSUROĞLU

MAYIS 2019

VAZİYET PLANI | RESTORASYON | Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

302

ZEMİN KAT PLANI

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Pafta No	248
Ada No	2125
Parsel No	24
YAPININ Cinsi	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST BİTÜGİRUL

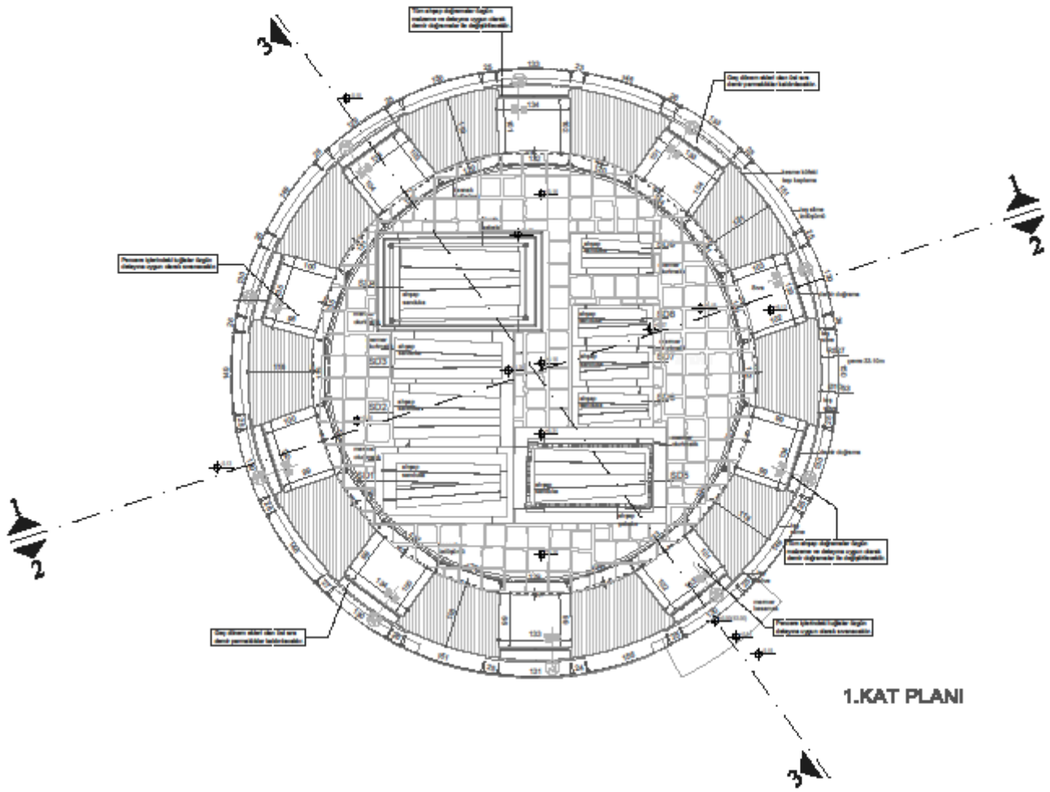
Hazırlayan:
Mimar Nihat EKİ LEVENTOĞLU

MAYIS 2012

PLANLAR | RESTORASYON | Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

303

1.KAT PLANI

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Pafta No	248
Ada No	2125
Parsel No	24
YAPININ Cinsi	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST BİNTUĞRUL

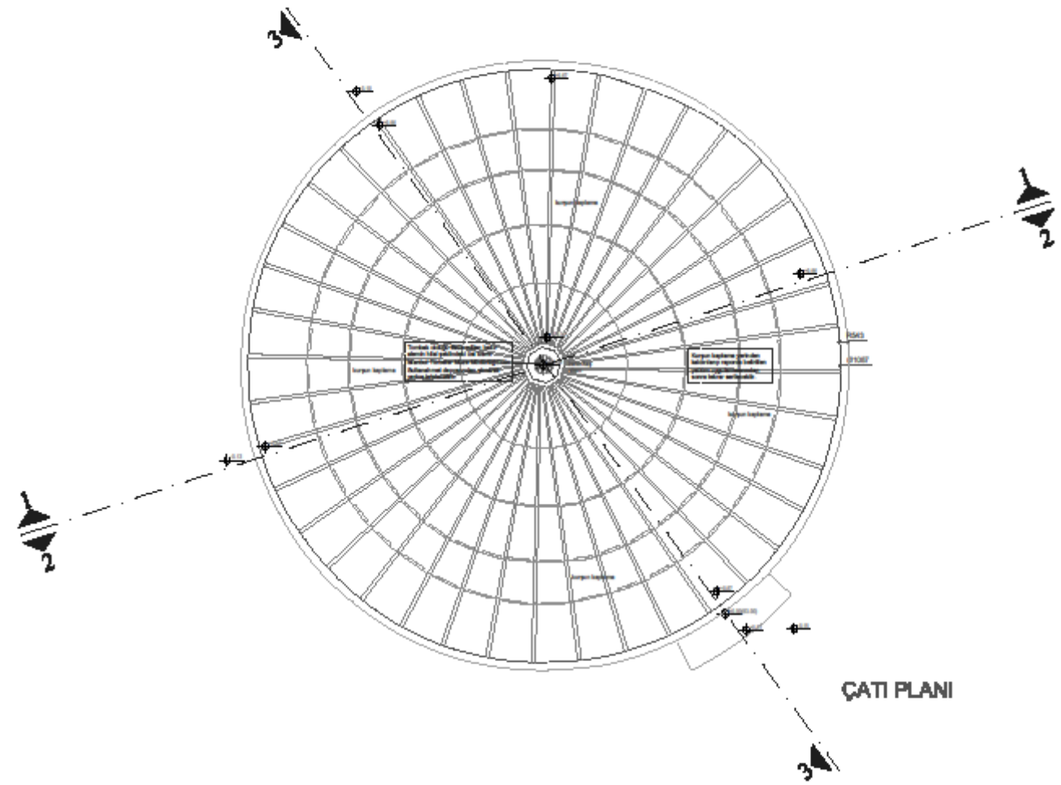
Hazırlayan:
Mimar Nimet EKİ UZUNOĞLU

MAYIS 2012

PLANLAR | RESTORASYON | Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

304

ÇATI PLANI

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Pafta No	248
Ada No	2125
Parsel No	24
YAPININ Cinsi	TÜRBE

Proje Tür/Sınıfı
YRD. DOÇ.ALİDOST BİTÜGİRİŞ

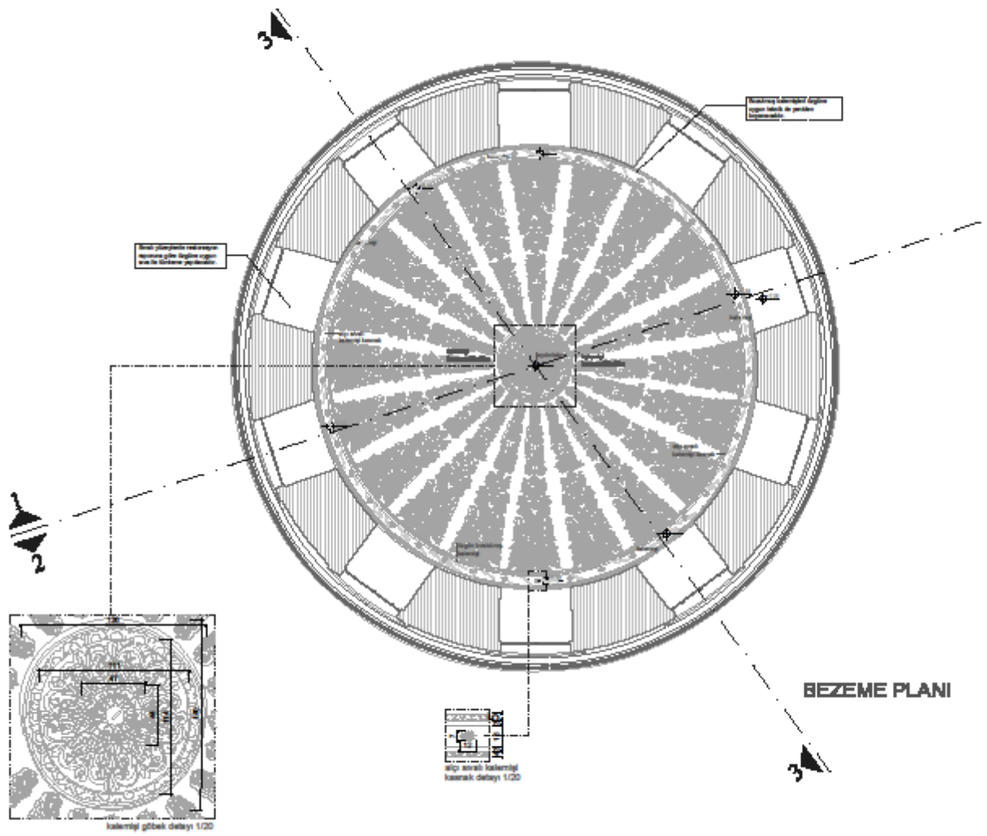
Hazırlayan
Mimar Nimet EZGİ UZUNOĞLU

MAYIS 2019

PLANLAR | RESTORASYON | Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

305

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Pafta No	248
Ada No	2125
Parsel No	24
YAPININ Cinsi	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST BİTÜGÜEL

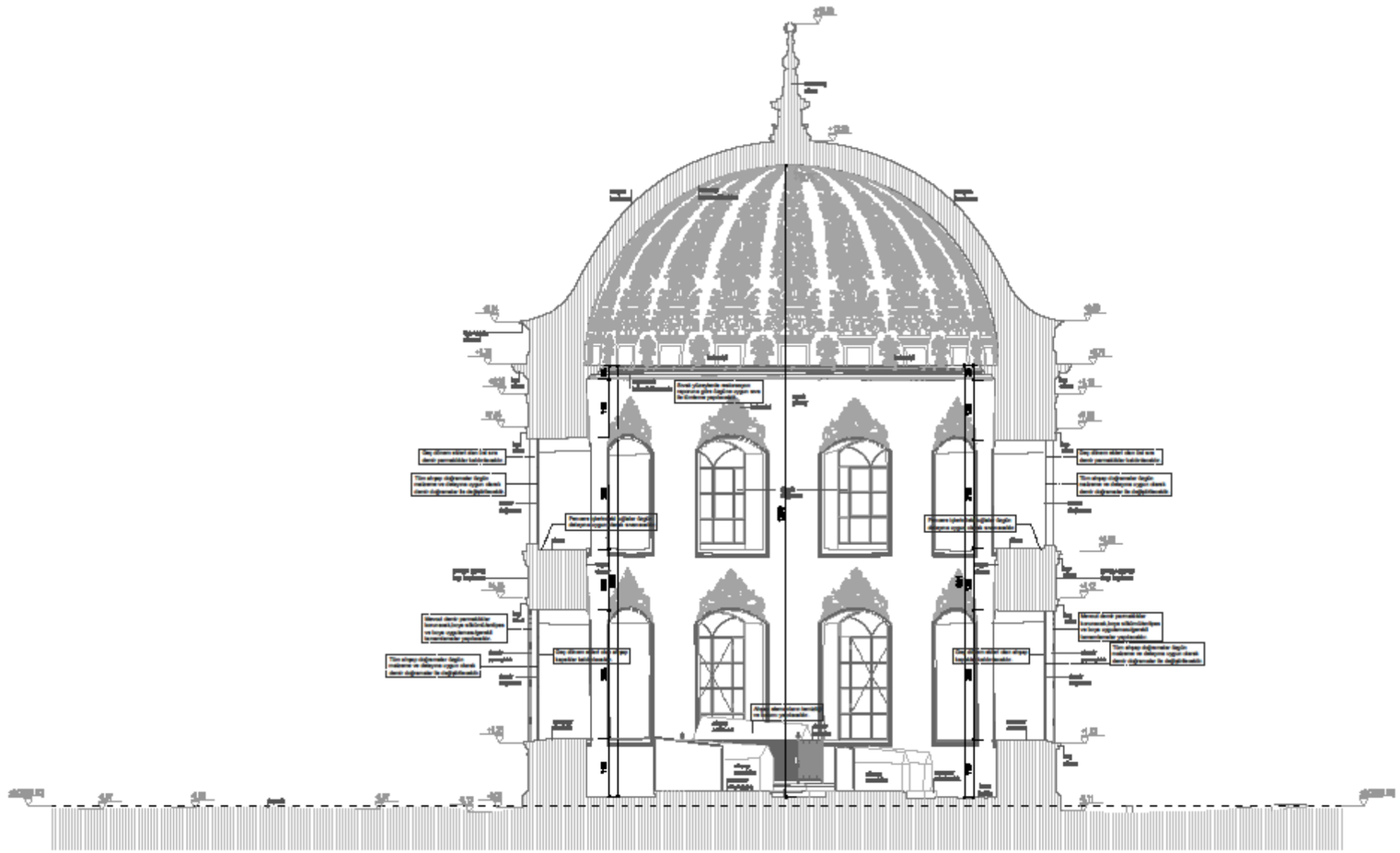
Hazırlayan
Mimar Nihat EKİZLERCİOĞLU

MAYIS 2012

PLANLAR	RESTORASYON	Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

306

1-1 KESİTİ

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Pafta No	248
Ada No	2125
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST BİTLİSİOĞLU

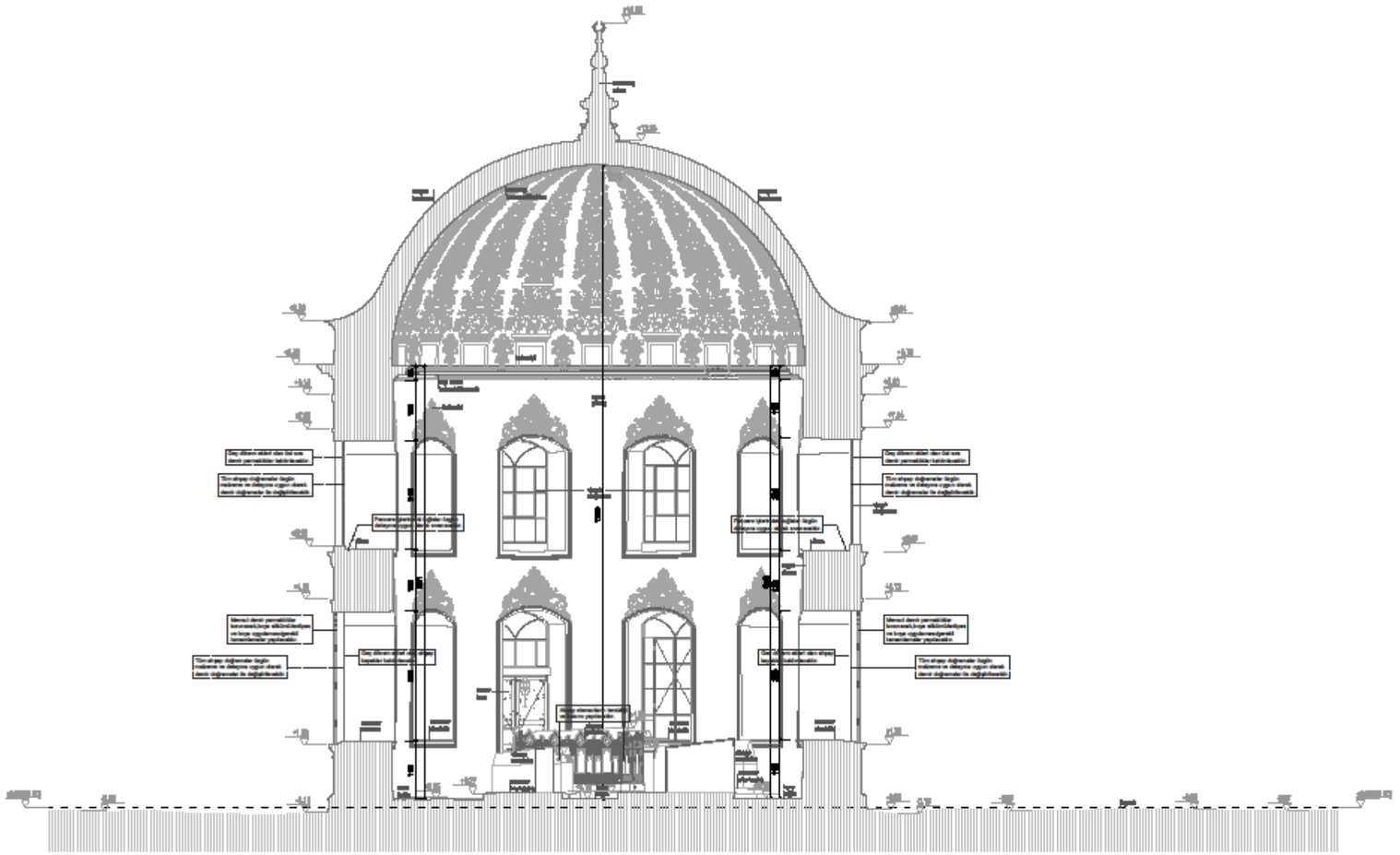
Hazırlayan:
Mimar Nimet EMİ LEVENTOĞLU

MAYIS 2012

KESİTLER | RESTORASYON | Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

307

2-2 KESİTİ

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Pafta No	24B
Ada No	2122
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST BİNTUĞRUL

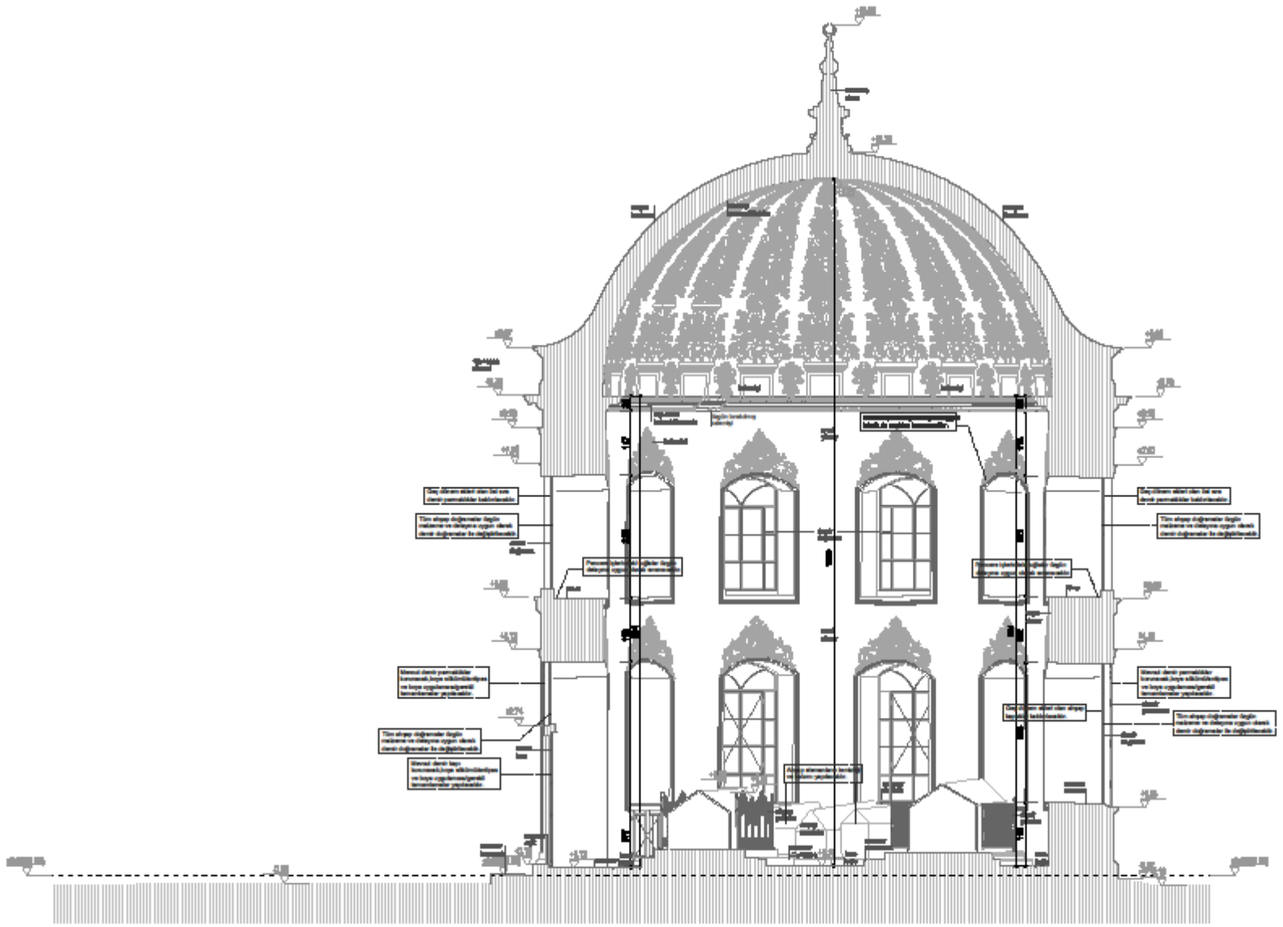
Hazırlayan
Mimar Hrant KEVİ UZUNOĞLU

MAYIS 2012

KESİTLER | RESTORASYON | Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

3/06

3-3 KESİTİ

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Pafta No	24B
Ada No	2122
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİİHSAN BİRTUĞRUL

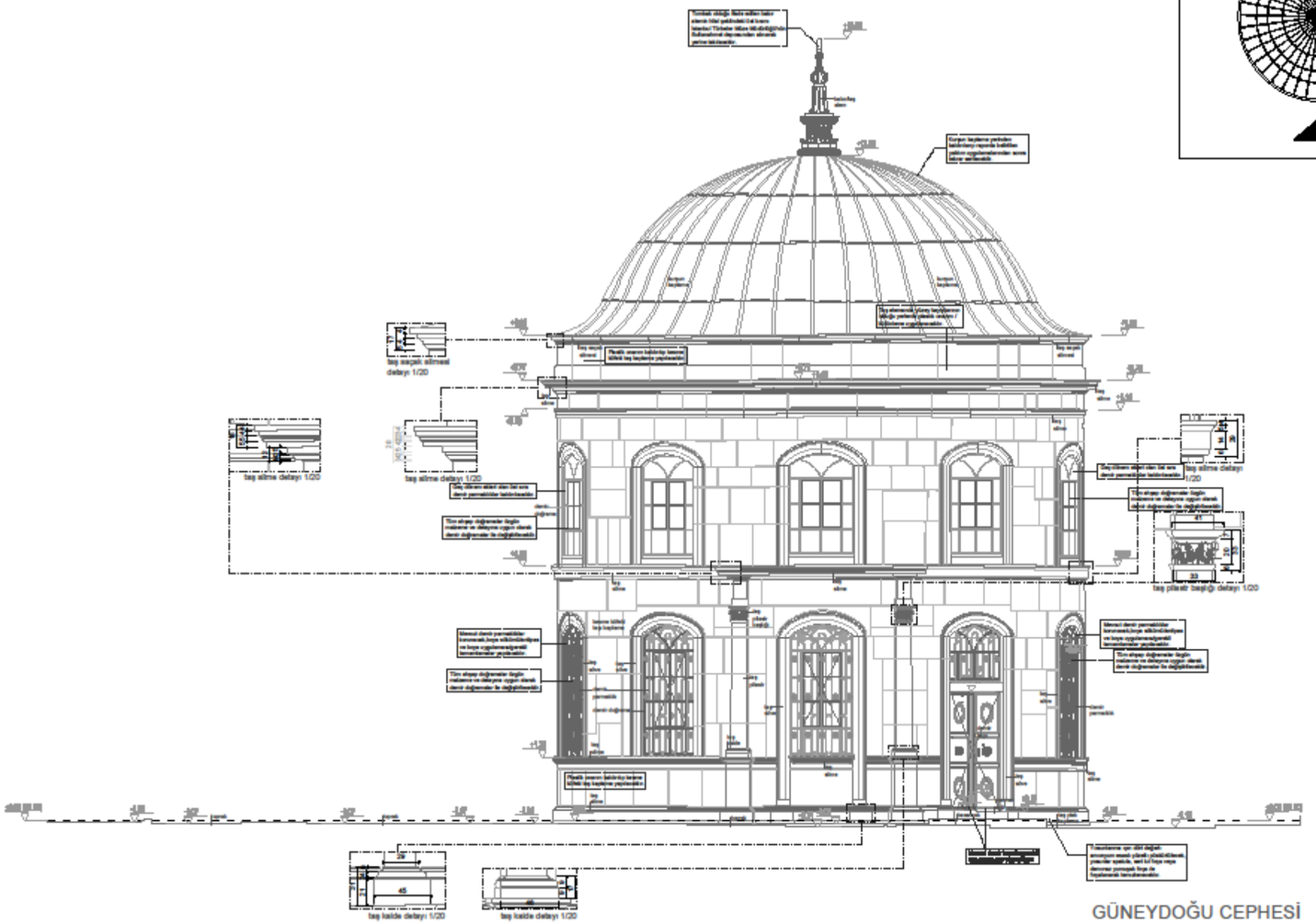
Hazırlayan:
Mimar Nihat EZİ UZUNOĞLU

MAYIS 2012

KESİTLER | RESTORASYON | Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

3/08

GÜNEYDOĞU CEPHESİ

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Pafta No	24B
Ada No	2122
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST BİNTUĞRUL

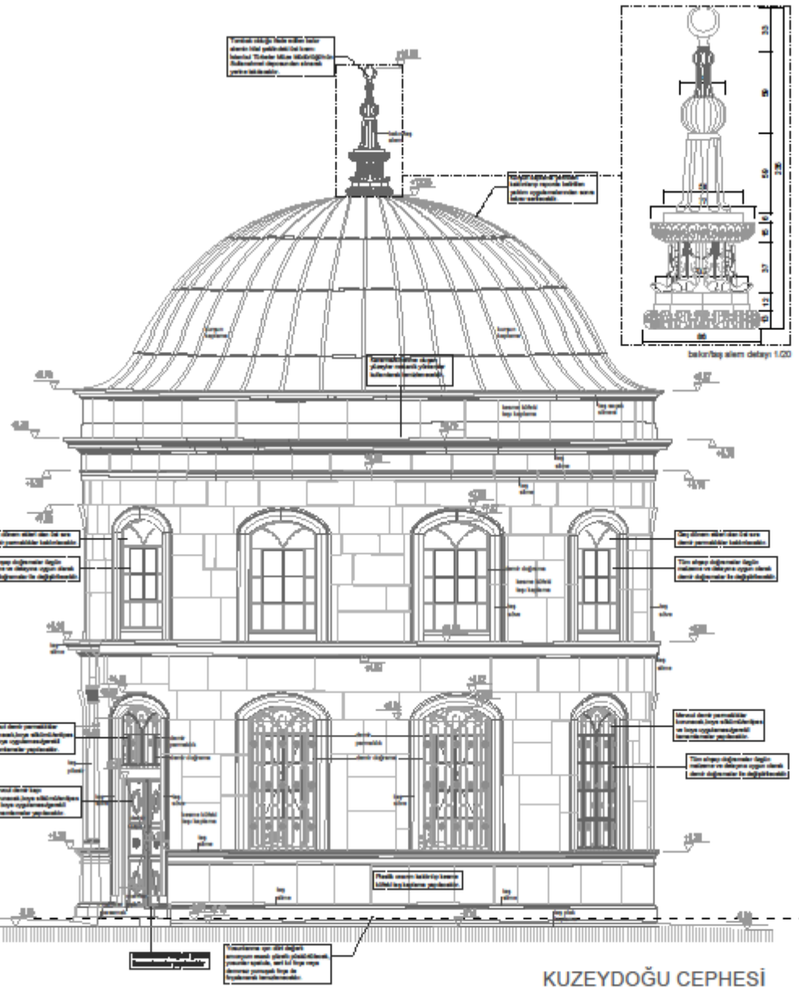
Hazırlayan:
Mimar Nihat EZİLİGİROĞLU

MAYIS 2012

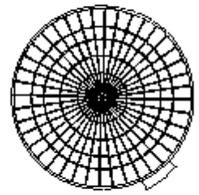
CEPHELER | RESTORASYON | Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

3/10

KUZEYDOĞU CEPHESİ

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Pafta No	24B
Ada No	2122
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST BİNTUĞRUL

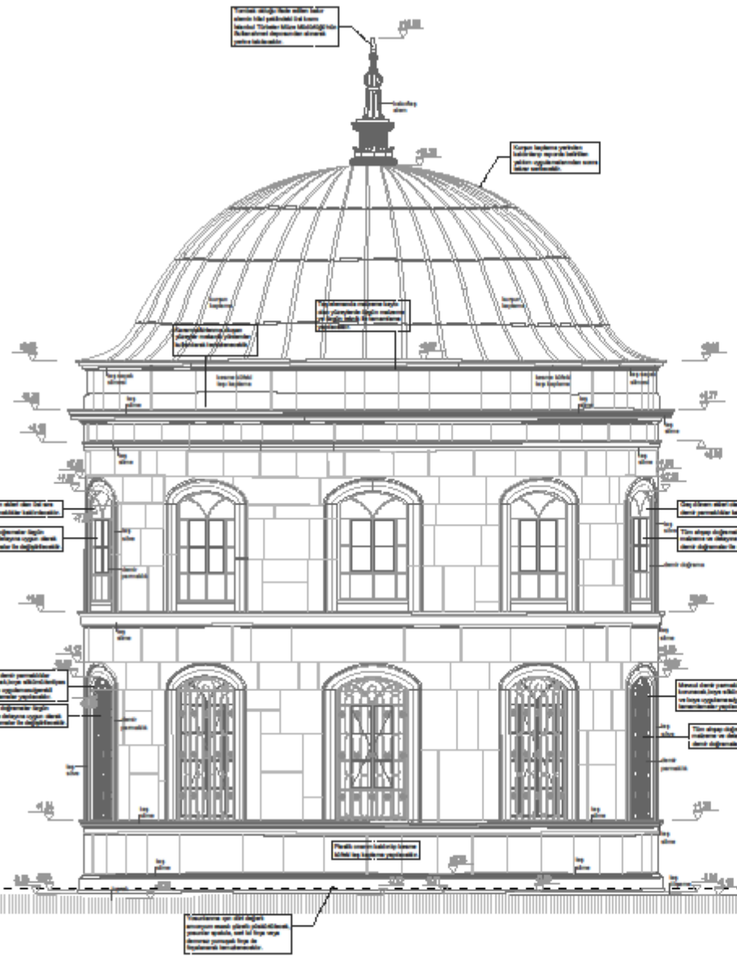
Hazırlayan
Mimar Hrant KEVİ UZUNOĞLU

MAYIS 2012

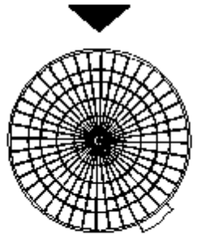
CEPHELER | RESTORASYON | Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

3/11

KUZEYBATI CEPHESİ

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Pafta No	24B
Ada No	2122
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİCENT BİTUGİRUL

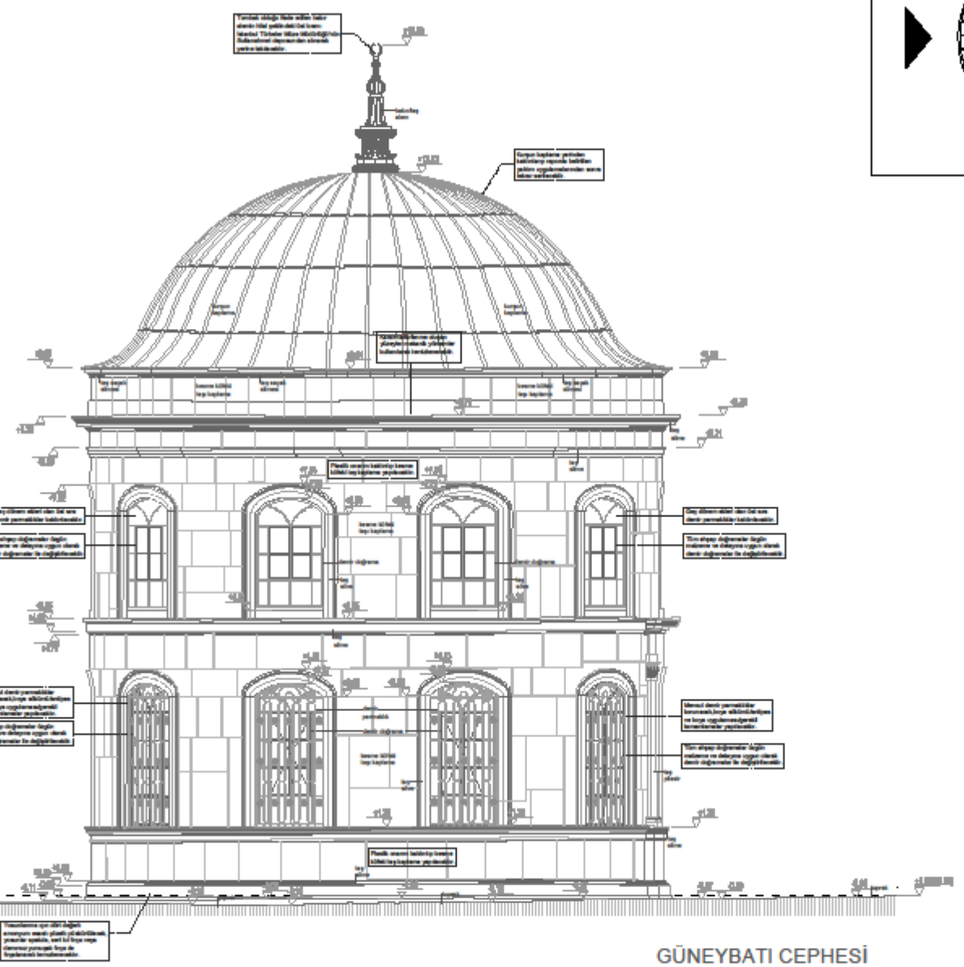
Hazırlayan:
Mimar Nihat SEMİ UZUNOĞLU

MAYIS 2012

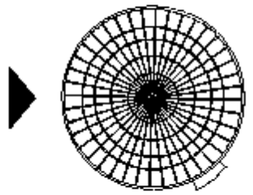
CEPHELER | RESTORASYON | Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

3/12

GÜNEYBATI CEPHESİ

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

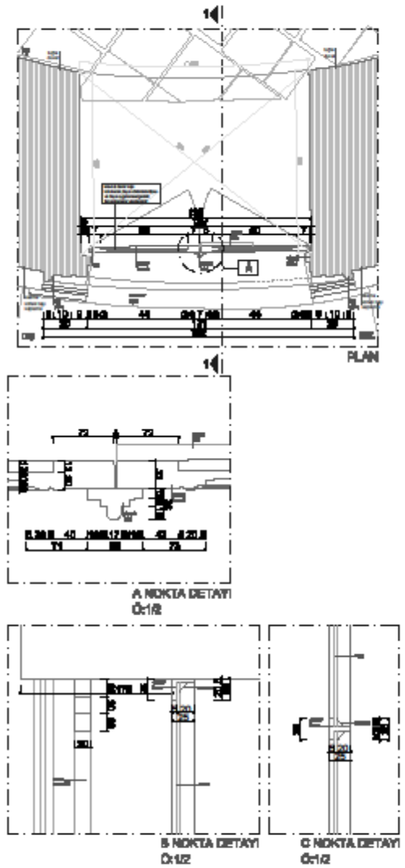
Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Pafta No	24B
Ada No	2122
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

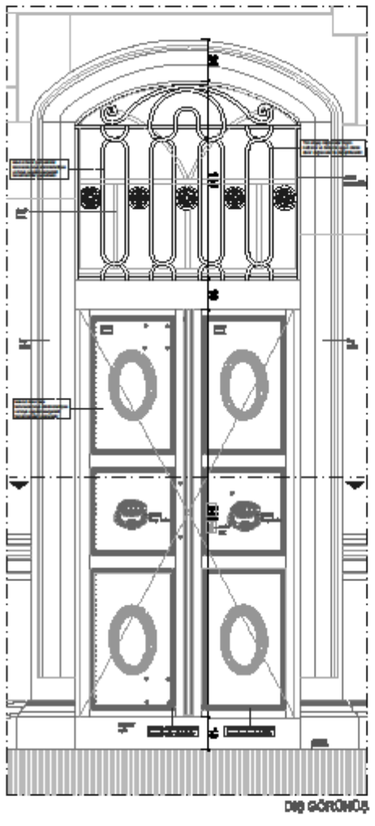
Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİCENT BİTUĞRUL

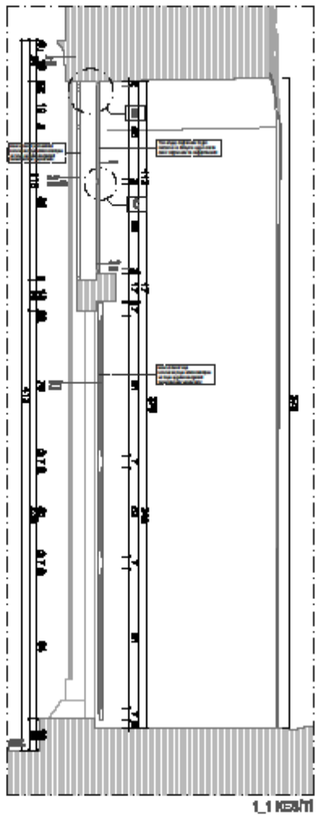
Hazırlayan
Mimar Nihat SEMİ UZUNOĞLU

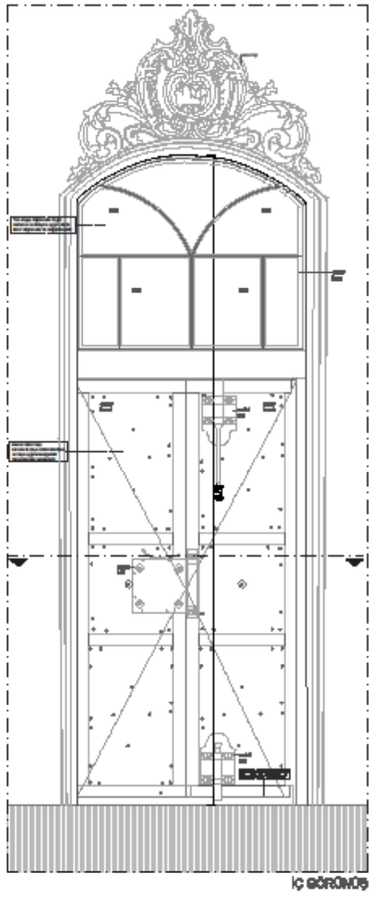
MAYIS 2012

CEPHELER | RESTORASYON | Ölçek : 1 / 50

K1 KAPI DETAYI ÖLÇEK:1/10-1/2

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

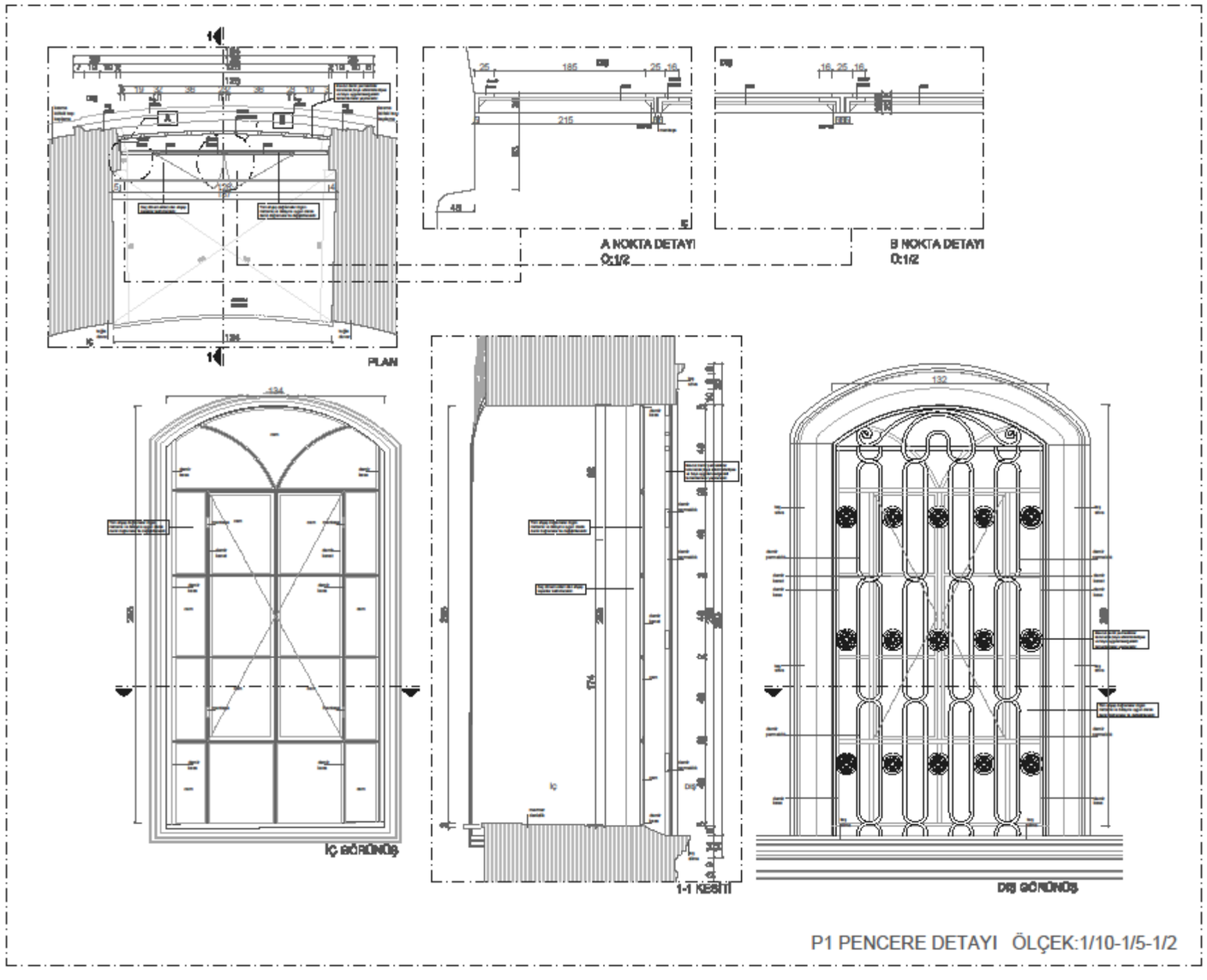
Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Pafta No	24B
Ada No	2122
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİCENET BİNTUĞRUL

Hazırlayan:
Mimar Nihat KAYLEGROĞLU

MAYIS 2012

DETAYLAR | RESTORASYON | Ölçek : 1 / 50

P1 PENCERE DETAYI ÖLÇEK:1/10-1/5-1/2

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

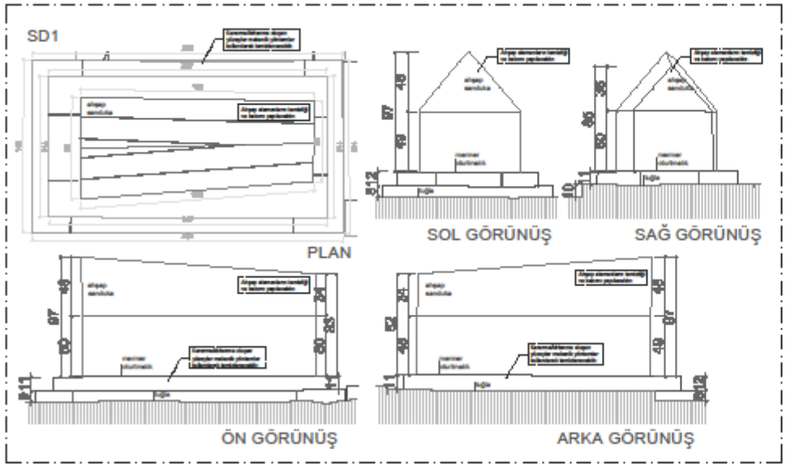
Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Pafta No	24B
Ada No	2122
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

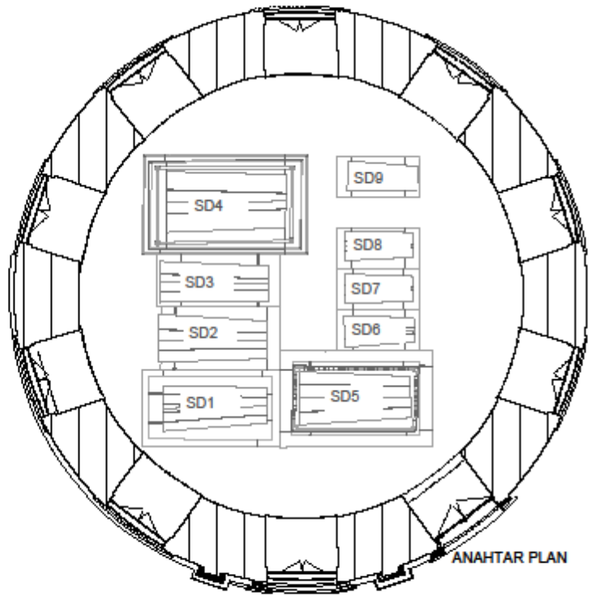
Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST BİTLİSİOĞLU

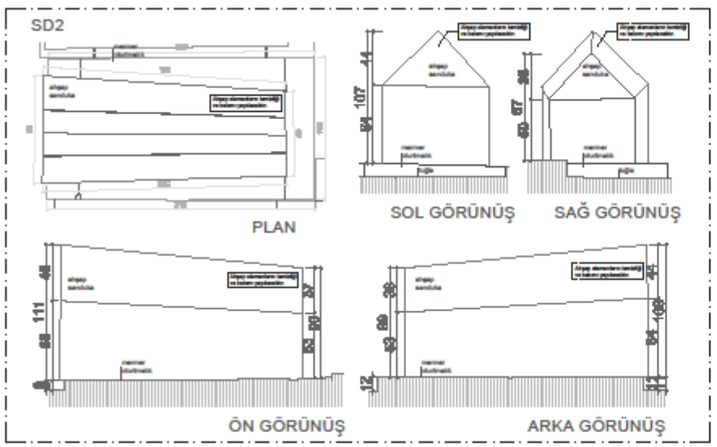
Hazırlayan
Mimar Nimet EZİ UZUNOĞLU

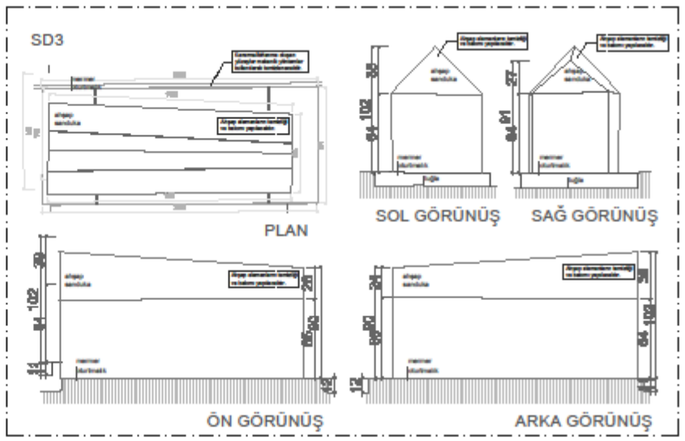
MAYIS 2012

DETAYLAR | RESTORASYON | Ölçek : 1 / 50

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Pafta No	24B
Ada No	2122
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST BİTÜGÜEL

Hazırlayan
Mimar Nihat EMİ UZUNOĞLU

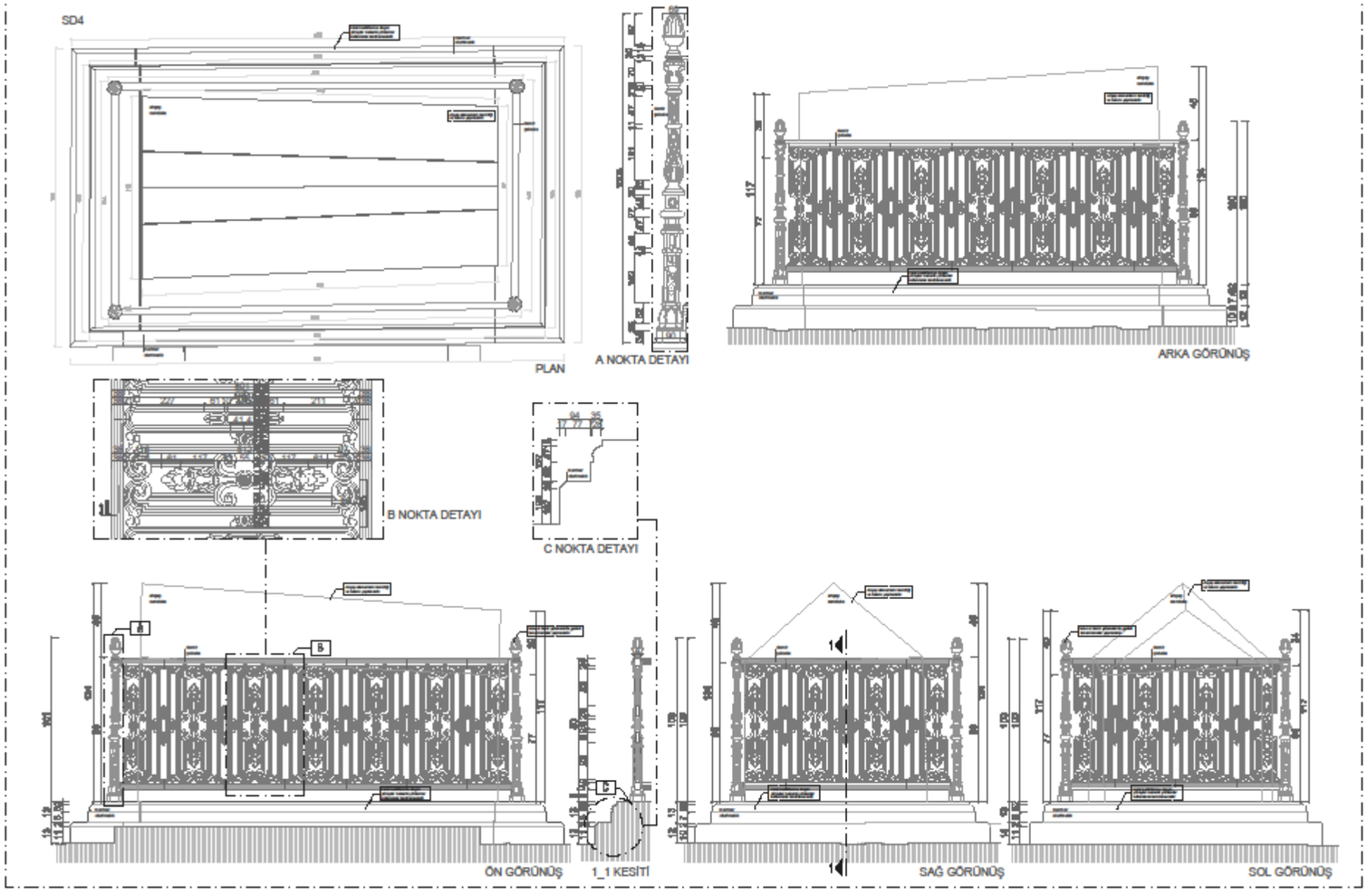
MAYIS 2019

Bu çizim içeriğindeki bütün Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Fakültesi Anabilim Dalı Başkanlıklarına aittir. İzinsiz çoğaltılamaz, kopyalanamaz, yayınlanamaz ve dağıtılamaz.

DETAYLAR | RESTORASYON | Ölçek : 1 / 50

İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

3/15

DETAYLAR | RESTORASYON | Ölçek : 1 / 50

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Pafta No	24B
Ada No	2122
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST BİTÜGÜEL

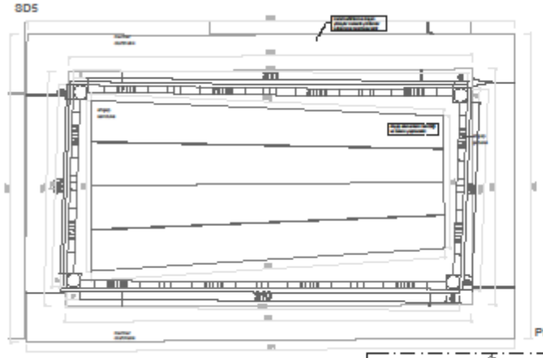
Hazırlayan
Mimar Nihat EZİ UZUNOĞLU

MAYIS 2012

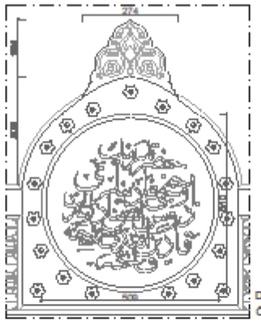
İSTANBUL İLİ , FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ KORUMA PROJESİ

3/17

SD5

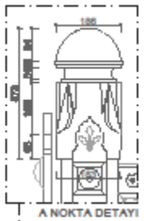
PLAN

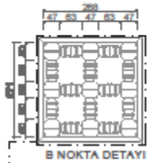
D NOKTA DETAYI
Ö:1/5

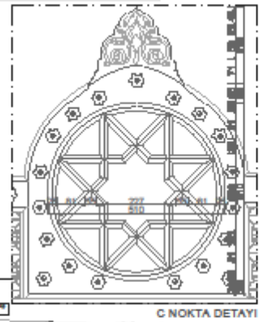
E NOKTA DETAYI
Ö:1/5

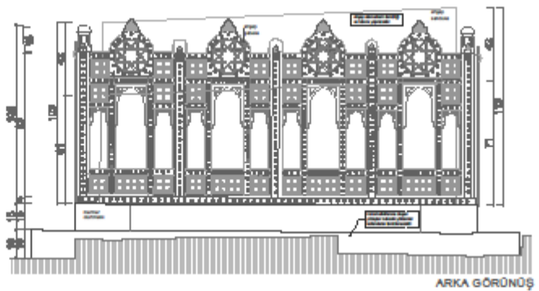
A NOKTA DETAYI
Ö:1/5

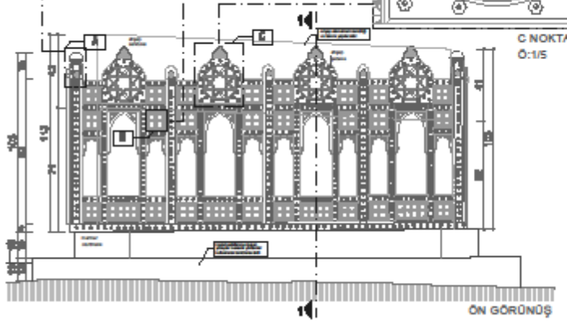
B NOKTA DETAYI
Ö:1/5

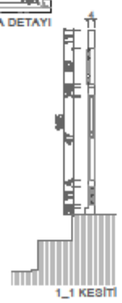
C NOKTA DETAYI
Ö:1/5

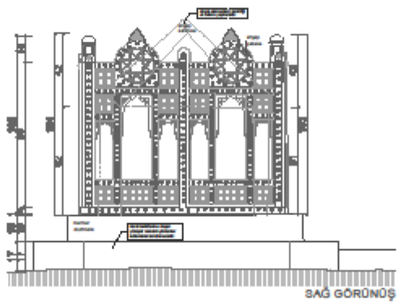
ARKA GÖRÜNÜŞ

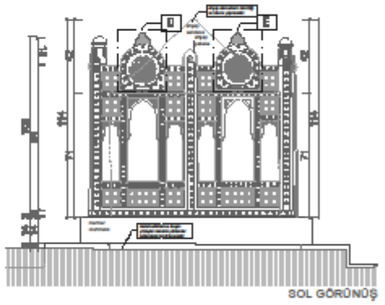
ÖN GÖRÜNÜŞ

1_1 KESİTİ

SAĞ GÖRÜNÜŞ

SOL GÖRÜNÜŞ

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Pafta No	24B
Ada No	2122
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

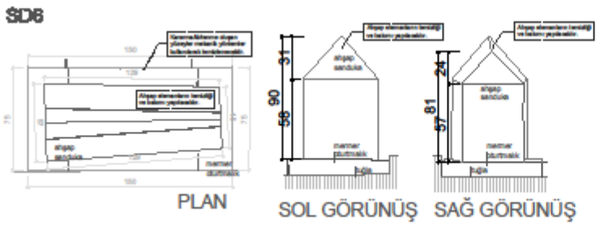
Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST BİTÜGÜREL

Hazırlayan
Mimar Nimet SEVİ UZUNOĞLU

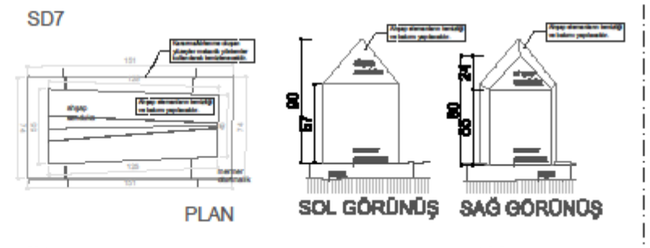
MAYIS 2012

DETAYLAR | RESTORASYON | Ölçek : 1 / 50

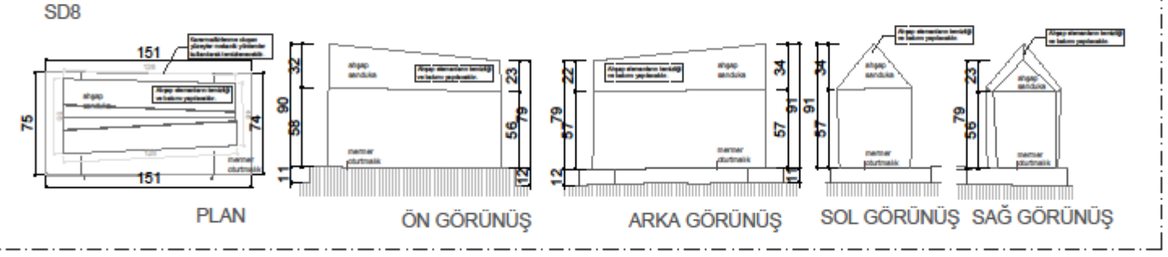
SD6

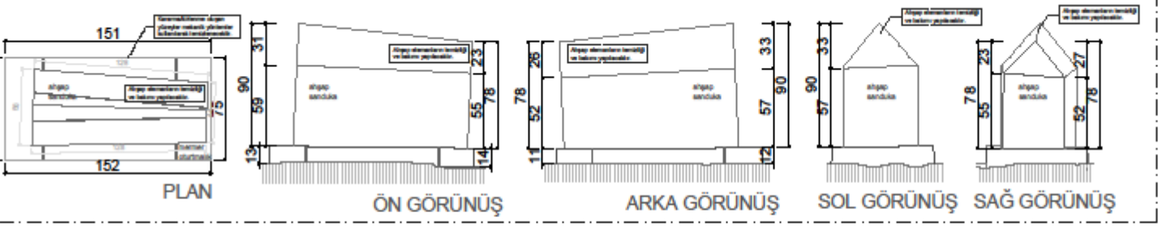
SD7

SD8

SD9

DETAYLAR	RESTORASYON	Ölçek : 1 / 50

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON

İSTANBUL İLİ, FATİH İLÇESİ GÜLUŞTU VALİDE SULTAN TÜRBESİ

Dosya No:	
YAPININ	
	İSTANBUL
İLÇESİ	FATİH
	ALİKUŞÇU MAHALLESİ
Sokağı/No	FATİH TÜRBESİ SOKAK
Pafta No	24B
Ada No	2122
Parsel No	24
YAPININ CİNSİ	TÜRBE

Proje Yürütücüsü
YRD. DOÇ.ALİDOST BİNTUĞRUL

Hazırlayan
Mimar Nihat SEFİ UZUNOĞLU

MAYIS 2012

Bu çalışmanın tüm hakları Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Restorasyon Anabilim Dalı Öğretim Üyelerine aittir. İzinsiz kopya çoğaltılamaz, yağılamaz ve dağıtılamaz yapılamaz.